లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి
ప్రచురణము ౧

తెలంగాణా శాసనములు

సంపుటము ౧

కాకతీయశాసనములు
చాళుక్యశాసనములు
ఇతర శాసనములు

ప్రస్తావన రచయితలు
ఆనరబుల్ సర్. వేపా రామేశం పంతులు గారు, బి. ఏ., బి. ఎల్.,
మద్రాసు హైకోర్టు న్యాయాధిపతులు

ప్రకాశకులు:
లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి
హైద్రాబాదు—దక్కన్

మూల్యము

పూర్తి క్యాలికో బైండు ప్రతి	రు	4—0—0
లింపు బైండు ప్రతి	...	2—8—0

FOREWORD

The following pages contain a collection of Inscriptions from that portion of the Telangana Country which is now comprised in the Dominions of H. E. H. the Nizam of Hyderabad. They represent the work of the Lakshman Raya Research Association of Hyderabad, made possible by the munificence of the enlightened Zamindar of Munagala who has already laid the Andhra Country under deep obligations by the help rendered, through his late gifted Dewan Mr. K. V. Lakshman Rao, M. A., to the publications of the Vignana Chandrika series and the Telugu Encyclopaedia, besides his patronage of literary talent in other forms. They constitute a kind of unofficial supplement to the work of the Epigraphical Department of H.E.H. The Nizam the operations of which have been latterly under the able guidance of Mr. Yazdani.

The inscriptions mainly relate to the Kakatiya and the Chalukyan dynasties. Those which could not be referred to any ruling power are classed under a micellaneous group. As the Chalukyan inscriptions are both in Kanarese and Telugu, they probably refer to the Eastern and Western branches. One of the Kakatiya inscriptions (No. 6) was published by Dr. Fleet in Vol. 11 of the Indian Antiquary (P.10) referred to by him in his well-known note on Eastern Chalukyas in volume XX and is identical with No. 584 of Prof. Keilhorn's list in Vol. VII of the Epigraphica Indica. The appendix contains short notes in Telugu on the inscriptions and repeats the same information in a tabular form in English, thus making the publication useful to non-Telugu knowing scholars. It will be undoubtedly of great use to students of South Indian Antiquities and languages and it is hoped that with the generous support of the Zamindar of Munagala, the society will make further contributions to the study of Indian History. It is also hoped that the Epigraphical Department of H. E. H. the Nizam's Govt. will actually help the efforts of this and similar associations.

PREFACE

His Exalted Highness The Nizam's Dominions provide plenty of material for reconstructing the history and culture of Ancient and Medieval Deccan. The opening of the Archaelogical Department by H. E. H. The Nizam's Government is an event of very great importance in the history of Modern Hyderabad, as otherwise, the task of conserving the several monuments of historic and cultural interest in the Dominions, would have been impossible. The remains of Antiquarian interest-archaelogical, Epigraphic, Numismatic and literary-are so abundant, that the co-operation of individual scholars and learned associations is necessary to supplement the work of the Department.

The Late Mr. K. V. Lakshman Rao was one of the pioneers in the cultural Renaissance of the Andhra Country. His interest in the history and literature of the Andhra Country was immense and he secured in his master, the Raja Saheb of Munagala a princely patron without whose magnificent munificence—the ideas of Lakshman Rao could never have attained fruition. The premature demise of Mr. Lakshman Rao is an irreperable loss to the Andhra Country. His ambition was to establish an Institute of Historical Research at Hyderabad—where all the inscriptions, old manuscripts and other records of the Andhra Districts should be collected and made accessible to scholars. It was with this idea that a Historical Research Society was started at Hyderabad in 1922. The society was not destined to be under his living guidance for a long time but his spirit has always been its guide and in his memory the name of the society has been changed to "Lakshman Raya Parisodhaka Mandali."

This publication is the result of the work carried out by the society, during the years 1924—1931. The society was able to secure from time to time, the services of two Pandits Messrs. Dupati Seshacharlu garu and Venkataramanacharlu garu (Seshadri Ramana Kavulu), who, at considerable inconvenience toured in the Telugu villages of H. E. H. The Nizam's Dominions and collected estampages of several inscriptions and also, secured several Palm-leaf manuscripts. 82 of the Inscriptions published in this volume were deciphered by them.

For several years, the society was anxious to obtain the services of a student of Indian History, trained in methods of Research. The services of Mr. M. Rama Rao, B. A. (Hons.) M. R. A. S. have been secured for a short period. As a Research student of the Madras University for a period of two years, Mr. Ramarao has qualified himself for work of this kind-especially on the Kakatiya period. He has deciphered 40 Inscriptions.

In this first publication of the Lakshman Raya Parisodhaka Mandali the society tries to fulfil one of its main objects—the collection and publication of the numerous epigraphical records of the Telugu Country. It is intended to supplement the work more ably conducted in other parts of Telugu Country. The society is cognisant of its short-comings and welcomes any suggestions or criticisms for its improvement.

In conclusion, the grateful thanks of this institution and the Andhra public, in general, are due to Rajah N. V. Ranga Rao Bahadur, Zamindar of Munagala, who has kindly rendered the necessary financial aid and has thus enabled the publication of this volume.

S. Hanumantha Rao, M.A., L.T.,
Professor of History, Nizam College
Hyderabad Dn.

పీఠిక

మ.ఘ.వ. నిజాం ప్రభువరేణ్యుల పరిపాలనమందున్న భూభాగమునందు దక్షిణాపథ ప్రాచీన మధ్యయుగచరిత్ర పునర్నిర్మాణమున కాధారభూతములగు సాధనములు తండోపతండములుగ నున్నవి. గుడులయందును, చెఱువులయందును, బావులందును, మసీదులందును, మార్గములందును, భూగర్భమందును ఎంతో చరిత్ర నిద్రాణమైయున్నది. శిల్పకళను ప్రదర్శించు దేవాలయములు, పూర్వరాజ్యవైభవమును దీపించు దుర్గములు, శౌర్యప్రతాపములను సూచించు ఆయుధావళి, వైదుష్యమును బ్రకటించు గ్రంథరాజములు, కీర్తినిజాటు శిలాశాసనావళి, ఆర్థికస్థితిని దేటపరచు నాణెములు వైజ్ఞానికముగను, చారిత్రికముగను ప్రాముఖ్యము గలవియగుటచే శిథిలములై నామమాత్రావశేషములు గాకుండ వీనిని సుస్థితిలో నుంచుట ఆవశ్యకమయిన పవిత్రకార్యమయి యున్నది. ఇట్టి చరిత్రసాధనముల విలువను, వీనినిఁ గాపాడవలసిన పవిత్రధర్మమును మొట్టమొదట గ్రహించిన నిజాంసర్కారువారు ఆగ్లశాఖను (Archaeological Dept.) ను నెలకొల్పి అత్యధిక వ్యయప్రయాసలతో మహత్తరమయిన కృషిసలుపుచున్నారు. నిజాంసర్కారువారి ప్రశంసనీయమయిన కృషిచే పురాతనచరిత్ర ప్రసిద్ధములగు శిథిలచిహ్నములకు సుస్థితి లభించుటయేగాక ఏతద్విషయమునందుఁ బ్రజలకు అభిరుచికూడఁ గలిగెను.

పురాతన చరిత్రసంబంధములగు శిథిలములు, శాసనములు, గ్రంథములు, నాణెములు, నిజాంరాష్ట్రమునందు బాహుళ్యముగనుండుటచే ప్రచండమై యిసుకపాతగనలె తగునట్టి యిట్టి మహాత్కార్యమునందు సర్కారువారికి తోడ్పడి తత్కార్యము సంపూర్తిగావించుట పండితుల యొక్కయు పరిషత్సంస్థలయొక్కయు కర్తవ్యమై యున్నది.

స్థాపనము

నిజాంరాష్ట్రీయులగు ఆంధ్రసంతతి యభ్యుదయమునుగూర్చి యాంధ్రనాయకుల మానసవీథులందు దృశ్యాదృశ్యముగ సంచరించుచున్న భావతరంగముల పరిణామముగ "ఆంధ్రజనసంఘము" హైద్రాబాదునందు 1921 నవంబరు 12 శనివారమునాడు స్థాపితమయ్యెను. ఆంధ్రచరిత్రసాధనములను సేకరించుట హైద్రాబాదు ఆంధ్రజనసంఘమువారు ముఖ్యకర్తవ్యముగా భావించి, 27-12-1922 నాడు ఏతదుద్దేశ్యమును వెలువరచుచు తీర్మానముచేసి ప్రత్యేకోపసంఘమును నిర్మాణము గావించిరి.

ఆంధ్రోద్యమ ప్రచారము ప్రబలి వివిధప్రదేశములందు సంఘములు స్థాపితమగుటయు, వీటిపై యాజమాన్యము వహించుటకు కేంద్రసంఘము స్థాపితమగుటయు తటస్థించెను. అప్పుడీ పరిశోధన కార్యక్రమము కేంద్రసంఘమువారి పరము గావింపఁబడెను. (2-9-1924)

నామము

స్వర్గీయ కొమఱ్ఱాజు వేంకటలక్ష్మణరావు, ఎం. ఏ. గారు ఈ పరిశోధనకార్యమునకు ప్రారంభదినములలో సభ్యులుగానుండి అమూల్యములగు సలహాలను ఒసంగిరి. వారు తల పెట్టించిన కార్యము ఫలప్రదముగాకముందే దివంగతులయ్యిరి. కావున వారి జ్ఞాపకార్థమును, వారియెడఁ గృతజ్ఞతా సూచకముగను, ఈ ఆంధ్రపరిశోధక సంఘమునకు "లక్ష్మణరాయ పరిశోధకమండలి" అని నామకరణము చేయబడెను. మండలియాస్తియంతయు శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషా నిలయమునందు భద్రపరుపబడుచున్నది.

ఆర్థికము

ధనసాధ్యమగు నిక్కార్యము చరిత్రాభిమానుల యౌదార్యముపై యాధారపడి యున్నది. ప్రత్యేకవిరాళములును, ఆంధ్రనిధియు ధనాదాయమార్గములై యున్నవి. భావ సంవత్సరాంతము వఱకు (3—4—1935) ఈ మండలి పక్షమున రు 2288—15—7 లు వ్యయపరుపబడినవి.

గ్రంథనామము

ఇట్లు మండలివారు సంపాదించిన శాసనావళిని ముద్రించిన యెడల చరిత్రాన్వేషులకు మిక్కిలి ప్రయోజనకరముగ నుండునని భావించి 123 శాసనములు చేర్చి యీగ్రంథమునందు ముద్రించినారము.

ఈ శాసన సంపుటమునకు "తెలంగానా శాసనములు" అని నామకరణముచేయబడినది. తెలంగానా అను పదము నిజాం రాష్ట్రములోని ఆంధ్రభూభాగమునకు వ్యావహారికముగా బహుకాలమునుండి వాడుకలోనున్నది. ఆణశబ్దము దేశపరమనియు, మహారాష్ట్రదేశమునకును, కన్నడదేశమునకును తగిలియున్న దేశమునకు "తెలంగాణము" అను పేరుండెననియు, ఇచ్చటి బ్రాహ్మణులే తెలంగాణ్యులు, ఇచ్చట వ్యవసాయముచేయు కాపులే తెలగాలు అనియు శ్రీకొమఱ్ఱాజు వేంకట లక్ష్మణరావు పంతులుగారు నుడివియున్నారు. తెలంగాణమునకు వికృతిరూపమగు "తెలంగానా" శబ్దమే ఈసంపుటపు ప్రత్యేకతను నిరూపించునని యట్లు నామకరణము చేయబడినది.

పరిశోధనము

శాసనప్రతిబింబములు, తాళపత్ర గ్రంథములు, నాణెములు మొదలగువానిని సంపాదించుటకై మా మండలి పక్షమున శ్రీ శేషాద్రిరమణకవులు రాష్ట్రములోని పలుప్రాంతములందు పర్యటనము సల్పి, అత్యంతాభిమానముతో కృషి సల్పియున్నారు. మఱియు వారు

తమ పర్యటనానుభవములను, ఆయాగ్రామ వృత్తాంతములను, అనేక చరిత్రాంశములను వివరించుచు చక్కనినివేదికలను వ్రాసియున్నారు. శ్రీ శేషాద్రిరమణకవుల ఉత్సాహము, తోడ్పాటు మాయాదర్శమును సఫలీకృతము గావించిన వని తెలుపుటకు మిగుల సంతోషించుచున్నాము.

గ్రంథస్థవిషయము

ఈ సంపుటమునందు 123 శాసనములు ప్రకటింపబడినవి. పాఠకులకు సులువుగా నుండుటకై శాసనముల నన్నింటిని మూడుభాగములుగా విభజించినాము. ఈ విభజననుబట్టి కాకతీయశాసనములు 57, చాళుక్యశాసనములు 42, ఇతరశాసనములు 24 కలవు. ఇందు 82 శాసనములకు శ్రీ శేషాద్రిరమణకవులును, 40 శాసనములకు మారేమండ రామారావు పంతులు బి.ఎ., (ఆనర్సు) గారును, ఒకదానికి భావరాజు వేంకటకృష్ణారావు బి. ఏ., బి. ఎల్., గారును నకళ్లు వ్రాసియున్నారు. శ్రీ రామారావుపంతులుగారు ఇందలి శాసనములనుబట్టి విషయవిభజన చేసిపెట్టుటయేగాక శాసనవివరణములను తెలుపు టిప్పణులు (Notes) తెలుగునందును, ఇంగ్లీషునందును లిఖించియున్నారు.

సవరణలు

ఈ సంబంధమయిన రికార్డులు పూర్తిగ దగ్గరనుండకపోవుటను, లేఖకుల ప్రమాదము వలనను ఇందు దోషములు దొర్లినవి. పాఠకు లీక్రిందివిధముగా సవరించుకొందురు గాక.

1. సంపుటము 4, 91, 95, 180, 188, 189 పుటలలో నున్న "మాటూరు" ను "మాటేడు" గా దిద్దుకొనవలయును. ఈ మాటేడు ఇప్పుడు మహబూబాబాదు అను బడు మానుకోట తాలూకాలోనున్నది.

2. చాళుక్య 15వ శాసనము గంగాపురములోనిదికాదు. ఆలంపురశాసనముగా 118, 192 పుటలలో దిద్దుకొనవలయును.

3. చాళుక్య 39వ శాసనము తాడికొండశాసనమే. 196వ పుటలలో సవరించుకొనవలయును.

4. నంబులకుంట అనుగ్రామము లేదు. గంగాపురము చెంతనున్న చెఱువునకు "నంబులకుంట" అని పేరు. కావున చాళుక్య 8వ శాసనము గంగాపురశాసనముగా 111, 191 పుటలలో సవరించుకొనవలయును.

కృతజ్ఞత

ఆంధ్రులచరిత్రకు నూతనశోభను ప్రసాదించు నీసంపుటమును ముద్రించగలిగినందులకు మాకు మిగుల సంతోషముగానున్నది. ఆంధ్రదేశమునందే యననేల హిందూదేశమునందును ఇట్టి శాసనసంపుటమును బ్రకటింపఁగలిగిన ప్రజాసంస్థ "లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి" యొక్కటియే యని చెప్పుకొనుటకు మిగుల గర్వించుచున్నాము. ఇట్టి మహత్కార్యమును సాధించుటలో మాకు ద్రవ్యసహాయముచేసిన మహనీయుల కందరకును కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనములు సమర్పించుచున్నాము.

మునగాల సంస్థానాధీశులగు శ్రీశ్రీ రాజానాయని వేంకటరంగారావు బహద్దరువారు ఈ మండలి స్థాపకులు, అధ్యక్షులు శ్రీవారి యభిమానము, ప్రోత్సాహము, ఔదార్యము లేకుండిన మేమీ కార్యమును నెరవేర్పలేకుండెడివారము. అంతియేగాదు ఈ సంపుట ముద్రణమునకయిన వ్యయములను భరించి మమ్ముల కృతకృత్యుల గావించియున్నారని నివేదించుటకు మిగుల సంతోషించుచున్నాము. వివేకయుతమగు విజ్ఞానము, విచక్షణయుతమగు వితరణశీలము శ్రీవారియందు మూర్తీభవించియున్నవి. ఈ మండలియేకాదు ఆంధ్రులెల్లరును శ్రీరాజావారియెడల కృతజ్ఞతా బద్ధులయి యుండవలయును.

ఈ శాసనసంపుటమునకు ఆకార నిర్మాణముగావించిన శతావధానులు శ్రీ శేషాద్రి రమణ కవులకును, మారేమండ రామారావు పంతులుగారికిని ధన్యవాదములు సమర్పించుకొనుచున్నాము.

ఈ శాసనసంపుటమును చదివి, తమ యామోదమును బ్రకటించుటయేగాక, దీనికి ప్రస్తావన (Foreword) వ్రాసియిచ్చిన శ్రీశ్రీ సర్. వేపా రామేశం పంతులు, బి.ఏ.బి.ఎల్. మద్రాసు హైకోర్టు జడ్జీగారికి వందనములు సమర్పించుకొనుచున్నాము.

ముద్రణము

ప్రాముఖ్యమైన శాసనభాగమంతయు రాజమహేంద్రవరమునందలి సరస్వతీ ముద్రణాలయమువారు ముద్రించియున్నారు. సరస్వతీప్రెసువారు అత్యంత త్వరితముగను, సొంపుగను ముద్రించి యిచ్చినందులకు వారికి వందనములు సమర్పించుచున్నాము. ముఖపత్రము, పీఠికాదులు తెనాలి భారతీ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రితము లయినవి.

హైద్రాబాదు-దక్కన్,
1—5—1935

ఆదిరాజు వీరభద్రరావు
గౌరవ కార్యదర్శి

వి ష య సూ చి క

I కాకతీయ శాసనములు

1—102

II చాళుక్య శాసనములు

103—152

III ఇతర శాసనములు

153—178

IV శాసన వివరములు.

179—200

V. Schedule of Inscriptions

201—215

కాకతీయ శాసనములు

కాకతీయశాసనములు

౧

ఖాజీపేటశాసనము

తూర్పువైపు

౧ స్వస్తి శ్రీ స్తనపీఠ
౨ చారురుచిభిః సమ్మిశ్రి
౩ తోంశోమణిద్యోతై రంజన
౪ పుంజశుభ్ర కలినా నాత్యున్న
౫ తోరస్థ **** గవిరా
౬ ఆత **** జాత తారా
౭ పథం। ఖ్యాతోజ్ఞ ** సివఃపురా
౮ ణపురుష శ్రీశౌర్య్యనారాయణః
౯ జయతి చలమర్తిగణ్డ స్సమ
౧౦ రజయశ్రీవిభాస భూసాదణ్డః
౧౧ దుర్జయ కులాబ్ధి చంద్ర స్సత్యా
౧౨ ధీనస్సకలజేత నగేం
౧౩ ద్రః॥ తత్పుత్రః ప్రోలనృపః ప
౧౪ రధరణి పాళమాళిరాఃతిత చ
౧౫ రణస్సింధూరముద్రికాం కాం చ
౧౬ క్రంచక్రేశ్వరస్య సకల ధరిత్రీః
౧౭ విశ్రుత సంగరసుకిత విశ్రా
౧౮ ంత్య నిజకీర్తి ధవలితాశావృ
౧౯ త్తిః చక్రే సముద్రసుయశోస్స
౨౦ స్థిః సరిసముద్ర ** (మంగ)
౨౧ ళం॥ తత

2

ఖాజీపేటశాసనము

ఉత్తరము

౧ సమస్తభువనాశ్రయ
౨ శ్రీ ప్రిధ్వీవల్లభ మహారా
౩ జాధిరాజపరమేశ్వర
౪ పరమభట్టారక సత్యా
౫ శ్రయకులతిలక చ
౬ ళుక్యాభరణః శ్రీమ
౭ త్రిభువనమల్లదేవ
౮ విజయరాజ్య మాచం
౯ ద్రార్కతారం సలుత్తమి
౧౦ రె। తత్పాద పద్మోపజీవి
౧౧ సమధిగత పంచమహా
౧౨ శబ్ద మహా మండలేశ్వరా
౧౩ సమకున్డాపుర వరేశ్వర
౧౪ పరమమాహేశ్వర వతి
౧౫ హితచరితం। వినయవిభూ
౧౬ షణం శ్రీమన్మహామణ్డ
౧౭ లేశ్వరం కాకతీయ బేతే
౧౮ శవరం తస్నత స్నేమహీమండ
౧౯ లేశవరం పోళలరస

పడమర

౧ * సంవత్సర మార్గశి
౨ ర శుద్ధ ద్వాదశియుం బృహస్ప
౩ తి వారదద్యు వరుణ ప్రతిష్ఠా
౪ * ల దొళ్ళిలిసిద శాసనగంచ
౫ మర్య్యాదే దేవ చాగ్గపప్పన
౬ * పకాతెయుంసెట్టకెతెయ
౭ పాఱగాగు * డకెతెగ
౮ పొలమొదలాగొడసది
౯ సముద్రసీరద * వేడి
౧౦ * దెల్లమగ సరపావ్వ
౧౧ * స్నకకర రవిదేయ

(ఇంక నెన్మిది పంక్తులు కన్నడ భాషావాక్యములు స్ఫుటముగాలేవు.)

దక్షిణము

౧ మద్వంశజాఃపరమ
౨ హీంపతి వంశజా వా
౩ పాపాదపేత మన
౪ సో భువి భావి భూ
౫ పాఃయేపాల యన్తి
౬ మమధర్మ్మమిమం
౭ సమస్తం తేషాం మ
౮ యా విరచితోంజలి
౯ రేషమూర్ధ్ని

౬
ఇనుగుర్తి శాసనము

౧ స్వస్తి శ్రీమతుకా
౨ కతీయ ప్రోల మహా
౩ దేవులు యినుం
౪ గుఱితిని వాయివ్య
౫ పు పర్వతము (నందు)
౬ జలంధరేశ్వర
౭ భైరవునిం బ్రతిష్ఠ
౮ సేయించె మంగళ
౯ మహా శ్రీ శ్రీ

---

౭ ర కాకతియ్య ప్రో
౮ లె రాజుల బంటు
౯ శ్రీమన్మహాసా
౧౦ మంత వెమబె
౧౧ ల బొడ్డ * మ
౧౨ ల్లె నాయకుండు
౧౩ * * దనని
౧౪ * నమల్లేశ్వర దే
౧౫ వరకు మల్లన
౧౬ ముద్రము పిఱుద
౧౭ ని స్థానపతి కేశ
౧౮ న జియ్యలకు పూ
౧౯ జకు మఱుదు
౨౦ ల ని వేద్యమునకు మ
౨౧ త్తులు ౧ దివి
౨౨ యకు మత్తులు ౧
౨౩ * కేశవజియ్య
౨౪ లకు వెలి పొ
౨౫ లము ఖ ౩॥
౨౬ తాటిబట్ట వెలి
౨౭ పొలము ఖ ౩
౨౮ వినాయకు ఖ ౧
౨౯ ఈ ధర్మ్మము
౩౦ ప్రతిపాలింపని
౩౧ వారు గంగ కడను *
౩౨ వేయి గవులను వధ
౩౩ యించిన వారు॥ స్వ
౩౪ దత్తాం పరదత్తాం వా
౩౫ యో హరేత వసుం
౩౬ ధరా। షష్టివర్షస
౩౭ హస్రాణి విష్టా
౩౮ యాం జాయతే
౩౯ క్రిమి:॥

5

హనుమకొండ శాసనము

పడమర

౧ ౧ ఓం స్వస్తిశ్రీవిజయశ్చాభ్యుదయశ్చ భవతు॥ స్వస్తి సమధిగతపంచమ
౨ హాశబ్ద మహామండలేశ్వర అన్మకుండాపురవ రేశ్వర పరమమాహేశ్వర
౩ పతిహితచరిత వినయవిభూషణం శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కాకతీ
౪ య రుద్రదేవరాజుల విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధి ప్రవర్ధమానం
౫ నమాచంద్రార్కతారము॥ అన్మకొండపట్టనమునందు సుఖసంకథా వి
౬ నోదంబున రాజ్యంబు సేయుచునుండ శకవర్షములు ౧౦౮౪ గు నేంటి చిత్ర
౭ భానుసంవత్సర మాఘ శు ౧౩ వడ్డవారమునాండు తెనపీన సుద్రే

౮ శ్వరమును శ్రీవాసుదేవర శ్రీసూర్య్యదేవరాను ప్రతిష్ఠ సేయించె॥
౯ యస్యోత్తుంగతరంగతాడిత వియత్పర్ణ్ణీయం జలం। పాదాంగు
౧౦ ష్ఠనఖాగ్రదఘ్నమ భవద్బ్రహ్మాండలోద్ధారణే। దంష్ట్రాకోటికుటీరకో
౧౧ టరగతం త్రైలోక్యమబ్బిందువద్బ్రహ్మాండాయివ రోమకందనికరో వం దేవరా
౧౨ హం హరిం॥ శ్రీహేరంబవిలంబికుంతల విలస్మల్లీదల త్కుట్మలవ్రాతోజ్జృంభిత
౧౩ (నా) దలుబ్ధమధుపధ్వానోత్కరస్యాస్పద। స్ఫీతప్రీతమనాంభవత్వ మిహామే దీ
౧౪ (వ్యం)తి దంతద్యుతిప్రోద్దామోద్ధలనైకవిక్రమ లసద్దంతాంతికాంత్యాశ్రయః॥
౧౫ (జా) తేవదుగ్ధలహరీభిరుదంచ తివదుగ్ధోదధేరమృతదీధితి నిర్మ్మితేవ।
౧౬ శ్రీఖండపిండపరిపాండురపుత్తలీవ వక్త్రేవ సత్వవిరతంతు సరస్వతీనః॥ భా
౧౭ రద్వాజకులశ్రియః పరివృఢశ్రౌతక్రియాకర్మ్మఠః। శ్రీరామేశ్వరదీక్షితో
౧౮ జనయితా యస్యక్షితావగ్రణీః। సోచింతేంద్రవరోద్వయామృతయ
౧౯ తే శ్విష్యేయతి శ్రద్ధయా శ్రీమద్రుద్రనరేశ్వరస్య సుమతేర్వ్వంశావలిం
౨౦ వర్ణ్ణయే॥ శ్రీమత్త్రిభువన మల్లోరాజా కాకత్యవంశసంభూతః। ప్రబల రి
౨౧ పువర్గ్గ నారీవైధవ్య విధాయకాచార్య్యః॥ శ్రీకాకత్యనరేంద్రబృందతిల
౨౨ కో వైరీంద్రహృత్తాపకః సత్పాత్రే వసుదాయకః ప్రతిదినం కాంతామనోరంజ
౨౩ కః దుష్కాంతాచయదూషకః పురహరః శ్రీపాద పద్మార్చ్చకో
న్యగ్భూతీకృత నాయకస్య
౨౪ భువన శ్రీమల్లదేవో బభౌ॥ తత్పుత్రః శివపాదపద్మయుగళ ధ్యానామృతానం
౨౫ దభూల్లుంఠాకో రిపుసుందరీజన మహాసౌభాగ్యసంపచ్ఛ్రియః। ప్రో
౨౬ లోరాజ ఇతి ప్రసిద్ధిమగమద్వైరీంద్ర దర్ప్పాపహోనిశ్శంక ప్రధనప్రబం
౨౭ ధన మహాహంకారలంకేశ్వరః॥ హస్త్యారోహణ కర్మ్మకర్మ్మఠగతిం
౨౮ చాళుక్యచూడామణిం శశ్వద్యుద్ధనిబద్ధగహ్వరమతిం యుద్ధే బ
౨౯ బంధతక్షణాత్। శ్రీమత్తైలపదేవమంబుద నిభస్తంబేరమస్థం క్షణా
౩౦ త్ప్రఖ్యాతో రిపుకంఠఖండనవిధౌ భక్త్యానురాగాజ్జహౌ॥ యోకుంఠారి
౩౧ పతే రకుంఠపరశుశ్లక్ష్ణాగ్రధారోల్ల సద్ధారాపాత నిపాతనైకచతురం
౩౨ (గో) విందరాజాహ్వయం। బద్ధ్వోన్ముచ్య తదోదయ క్షితిభృతే రాజ్యం దదా
33 (లీ) లయాలుంఠాకోవిషయస్య తస్య సమరే సద్వీరదీక్షాగురుః॥ కృద్ధే
౩౪ నోద్ధురమంత్రకూటనగరీ నాథాదయోనిస్త్రపోగుండః ఖండిత ఏవముం

౩౫ డితశిరాః క్రోడాంకవక్షస్థలః । ఏదోడింభక వత్సలాయనపరోజాతోగతః
౩౬ స్వాంపురీ మాహూతోపి నృపేశ్వరస్య పురతఃప్రోలేన యుద్ధాయయత్ ॥
౩౭ అన్యచ్చానుమకొండనామ నగరీం సంవేష్ట్యయో యంస్థితో నానా పుండ[illegible]
౩౮ న్వితో భువి జగద్దేవస్స దేవప్రభః । స్తబ్ధ స్తంభిత ఏవకార్యకరణోత క్షః
౩౯ క్షణాన్నిర్గతః శ్రీమత్ప్రోల నృపస్య తస్య జయినః కిం బ్రూమహే గౌరవం॥
౪౦ దేవీం ముప్పమ నామధేయసహితా యస్యాగుణాస్తారకాః కీర్తిః శారదచ
౪౧ ంద్రికేవ విలసత్కాంతేస్తు నైవోపమా । (సౌశీ) ల్యేనచ జానకీనచ సతీకుంతీ

ద క్షి ణ ము

౧ వ పద్మేవసా పౌలోమీవాచ చండికేవచ
౨ వరాతస్యా భవద్భామినీ॥ తస్యాస్తస్య
౩ సుతోజనీహ పరమానందైక కందాంకు
౪ రః కామః కిం నలకూబరః శివసుతః
౫ స్కందో జయంతోథవా । జిష్ణుర్వజ్రధరో
౬ థవా హరిరయంద స్రాకుమారౌ నతేభ
౭ క్తః శ్రీగిరిసే హితాయ జగతః శ్రీరు
౮ ద్రదేవో నృపః॥ త్వంగత్తుంగతురంగఖుం
౯ గవచయారోహ క్రమే కర్మఠం దో
౧౦ ర్మంచారు పరాక్రమక్రమభరంభం
౧౧ జ్యాసకృల్లీలయా । కర్ణః పార్థఇవా
౧౨ మల్లైః శరశతై ర్విద్రావ్య విద్రావ్య యో
౧౩ లేభేసర్వ విశేష యుక్త నగర గ్రామం
౧౪ సరుద్రో నృపః॥ ఈడేమేడ విడంబ డం
౧౫ బర భరక్ష్వేదక్షమం క్ష్మాభృతాం దుర్వార
౧౬ రోద్ధుర వీరమంత్రసమయా దాన్నైక దీ
౧౭ క్షాగురుం । శ్రీమన్నైర్మలిగిదేవ సంగస
౧౮ మయ ప్రోద్భూతదర్పాపహాం ప్రాప్త
౧౯ శ్రీపొలవాస దేశ విభవం శ్రీరుద్రదే
౨౦ వం సదా॥ భీమేన భీమ నకులేన కు

౨౧ లేన హీనో గ్రస్తో మమార గృహా మూ
౨౨ షక వత్ష్ణేన । మార్జార డింభక వశే
౨౩ ణ మహాంధకారే గోకర్ణనామ భు
౨౪ జగో భువి శూరమానీ॥ శ్రీమద్రు
౨౫ ద్రపరాక్రమోద్భవ భయవ్యామోహ
౨౬ నాఖోల్ల సచ్ఛత్ర త్రస్త సమస్తగాత్ర
౨౭ విలస చ్ఛోడోదయ క్ష్మాపతిః । ఉన్మత్తా
౨౮ ఇవ విస్మృతా ఇవ మహాభూతాభి భూ
౨౯ తా ఇవ ప్రోద్భ్రాంతా ఇవ సంకులా ఇవ
౩౦ తదాప్రాణాః ప్రయాతాదివం॥ యాతే
౩౧ పి తైలప నృపే దివమస్య భీత్యా సర్వాతి
౩౨ సార కబలీకృత గాత్రయష్టౌ। శ్రీరు
౩౩ ద్రదేవ నృపతేః పృథువిక్రమస్య భీమో
౩౪ పి రాజ్యపదవీం క్షణికాంసలేభే॥ ఏకో జం
౩౫ బుక డింభకో లఘుతరైః సంవేష్టితో జంబు
౩౬ కైః రాజాహంకృతి ధిక్కృతక్షితితల స్సింహాసనం
౩౭ స్పర్ధతే ఫేత్కారాకుళగర్జితైర్మ్ముఖరయన్న
౩౮ ర్వాదిశో విహ్వలో యాతః క్వాపి సటా విధూన
౩౯ నభరైః కంఠీరవస్యాతురః॥ తద్వద్భీమ నృ
౪౦ పాధమో నరపశుర్మ్మాతుస్సపత్నీపతి
౪౧ హంతా భ్రాతృవరస్యభోజనవిధౌ భీమే
౪౨ న సంస్పర్ధతే। ఆకాశగ్రసనప్రయాస
౪౩ నిరతః శ్రీరుద్రదేవేన యత్సుద్ధార్వర్ద్ధి
౪౪ త గర్వపర్వత మహా శృంగాగ్ర మారోహ
౪౫ తి॥ శ్రుత్వా భీమనృపస్యరాజ్య విభవం చా
౪౬ రైశ్చరుశ్చేష్టితం శ్రీమద్రుద్రనరేశ్వరోథ
౪౭ విజయ ప్రారంభ సంభారభాక్ । జాతోజా
౪౮ తరిపుః సమగ్రపృతనామేలాపనేయో

తూర్పు

౧ జితః సద్యస్సద్యబలాన్వితః ప్రముదితః శ్రీఘ్రుం త్రిమై
౨ నిర్గతః॥ యస్యోద్యద్విజయప్రయాణసమయే గంభీర
౩ భేరీభవద్భాంకారోద్భవసంభ్రమ వ్యతికరవ్యాజృంభణోద్వే
౪ గతః । భ్రశ్యంత్యభ్రచయాశ్చలన్త్యవనయో భ్రామ్యంత్యమీ భూ
౫ ధరాః కూర్మః క్రామ్యతి ముహ్య (తి) ద్వ్వారసనః కుంఠన్తి దిక్కుంజరాః॥
౬ కోశాన్గేహమ్వ్యముంచ న్నృధి కరితురగాన్బాంధవా నర్గమార్గేదుర్గే
౭ ష్వ (ం) తః పురాణి ప్రతిరవచకితా రుద్రదేవస్య భీత్యా। యస్యో
౮ ద్వేగే భ్రమంతస్సమసమయసమారంభగంభీరభేరీభాంకారా
౯ కీర్ణకర్ణోజ్ఝితభరతరలాః ప్రేక్షితాశాః క్షితీశాః॥ గత్వాజనా
౧౦ త్రిచతురాణిపదాని రాజా సస్యస్యఖండనమివ ప్రథమావాలిం
౧౧ వా। భ్రూభంగవీక్షణ వివర్ధితకోపవహ్నౌ యద్వర్ధమాన న
౧౨ గరీం ప్రథమం జుహావ॥ యస్యాక్షివీక్షణభయాచ్చకితస్సభీ
౧౩ మో దుర్యోధనస్య నృపతే రివ విహ్వలాంగః । స్వభ్రాతృ మా
౧౪ తృవనితాసహిత స్సమగ్ర లక్ష్మీంవిహాయ వనమేవ య
౧౫ యావిలజ్జః॥ తత్పృష్ఠతోనుచజగామ న దాహ రాజా చోడోదయ
౧౬ స్య నగరీ మగరీయసీం తాం। లంకామివామనపురీ సదృశీం
మృగాక్షీ శ్రేణీవిలాసలలితా మి
౧౭ వచాంజనేయః॥ లులావచ వనంతస్య దుర్గ మర్గళశిభ్రమం।
తదాగమకరోత్తత్ర పురమధ్యేద్భ
౧౮ తం మహత్॥ కందూరోదయచోడవ (ం) శవిలసత్కీర్తి రాబ్ధిగర్భోద్భవః
త్పద్మైకాశ్రయ రుద్రదేవనృప
౧౯ తేః కింవర్ణ్యతే విక్రమః। క్షుద్రక్షాత్రకులోన్నతిక్షయస్సతః
సర్వావనిశ్రీకృతో రామస్యేవ
౨౦ కుఠారఖండిత రిపువ్రాతస్య పృథ్వీపతేః॥ రంగత్తుంగ తురంగ
పుంగవఖురక్షుణ్ణాం జగన్మండలం
౨౧ జ్యోతిర్ఘోల్లాసి సదాతపత్రనికరవ్యాప్తం నభోమండలం।
పూర్ణేందూత్కరచారు చామరచయై ర్గ

౨౨ ణ్మండలం సంభృతం । దృష్ట్వా సైన్యవినిర్గమం నరపతేః
ప్రాదుద్రుమ శ్చత్రవః ॥ కాంచీమండలవింధ్య
౨౩ మధ్యనిలయా భీమాదయః పార్థివా యస్యాశ్చోత్రపదంగతా
అహారహః శ్రీరుద్రదేవస్య
౨౪ తే । దృష్ట్వైవానిమిషా బభూవురమరీవర్గాస్సముత్కాణ్యశ్చిరం
ప్ర[?]త్యావృత్య తమేవ రుద్రనృప
౨౫ తిం ప్రాప్తాశ్శరణ్యార్థినః ॥ రుద్రం స్వామిన రేశ్వరం బుధశతా
నేక శ్రియో భాజనం కృత్వాయ
౨౬ స్య కదాపిచేతసిమదాశంకాన సంక్రామతి । ఏకశ్రీ పురుషోత్తమం
కలకలైః కృత్వా శ్రియో
౨౭ భాజనం విచినాం కురుతేధునాపి వసుధాముజ్జాగరాం సాగరః ॥
న్యగ్భూతీకృత రాజహం
౨౮ సనికరః పద్మోద్భవైకాశ్రయః శ్రీ రుద్రశ్చతురాననో బుధవ
రానం దైకహేతుర్భృశం
౨౯ నానాశాస్త్ర విచారణైక చతురో బ్రాహ్మీవిలాసాశ్రయః కల్పాక్షప్తగతిః క్షితా
౩౦ విహాశతానందస్వయ (ం) పార్థివః ॥ సత్యాసక్తమనానిరస్త నరక
క్లేశశ్చ లక్ష్మ్యాశ్రయః
౩౧ పృథ్వీభృద్యదనంత భోగనిలయః శశ్వద్ద్విజేంద్రప్రియః । దుష్టారిష్టవిమర్దనన్సు
౩౨ మనసామభ్యర్థితార్థప్రదో గోత్రప్రోద్ధరణః సుదర్శనకరో రుద్రస్వయం కేశవః॥
౩౩ అసమసమరసంగోత్తుంగమాత (ం) గకు (ం) భస్థలవిగళిత ముక్తా
హారభారాభిరామః । భవ
౩౪ భవభయభజ్యోభామినీ భవ్యనేత్రోత్పలదల చయభూషః శోభతే రుద్రదేవః॥ అస్మి
౩౫ న్ప్రశాసతి మహీంభువి రుద్రదేవే రాజాభిధాశశినినైవనరోత్తమేషు। ఈశత్వమిందుతి
౩౬ లకీనదనాకులేషు తేజస్వితా దినకరేనచశాత్రవేషు ॥ కేశగ్రహస్సురతసంగరసంభ్ర
౩౭ మేషుదండగ్రహో యతిషునైవజనోత్కరేషు । శాస్త్రే వివాద
కథనం వ్యవహారజన్మో
౩౮ నక్వాపి దుష్టమథనం మదనం త్వరణ్యాం ॥ దానం దైన్యపరాభవా
వధి రిపుచ్ఛేదా వధిర్విక్ర

౩౯ మశ్చాతుర్య్యం చతురాననావధి గుణగ్రామ స్స్వసంఖ్యావధిః ।
తేజోభాస్కర తాపనా
౪౦ వధియశోరాశిస్తు రుద్రస్య యస్త్రైలోక్యక్రమణావధిన్నిరవధి
ర్ద్ధర్మ్మోమతిః శోభతే॥
౪౧ ప్రాప్తోపి మహత్తరోపి మహతామేకాశ్రయోపి శ్రియోజస్రస్నానమపి ప్రసంనహ్యా
౪౨ దపిత్వం రత్నధామాపిసన్ । పీతఃకుంభసముద్భవేన జలధేస్తోరోఃసముద్రోయతో న
౪౩ వం రుద్రనరేశ్వరోయమమునా స్వర్ద్ధాం వృథామాకృథా॥
ఔదార్య్యం సురశాఖినః శి
౪౪ ఖరిణః స్వర్ణోర్వ్యేతేర్గ్గౌరవం ధైర్య్యం దాశరథేః బ్బలం పురభిదో
గాంభీర్య్యమంభోనిధేః
౪౫ సౌందర్య్యంమకరధ్వజాత్సురగురోర్వ్విద్యారతిం కౌసుకా
దాదాయాబ్జ సముద్భవేన ర
౪౬ చితంశ్రీరుద్రదేవోద్భవః॥ స్వాయత్త్యైరవతీందు రంబుజపతిస్స్వస్వాంబుజత్వంబరం
౪౭ లోలం నీలసరోజతిస్ఫురయశోదుగ్ధోదధౌ సంప్రతి । జ్యోత్స్నాం [illegible] హంతి
౪౮ తః కూలంతిలోకాత్త్రయశ్చంచద్వీచిచయంతి యస్య జయతి శ్రీరుద్రదేవోద్భవం॥
౪౯ పాదన్యాసశిలాశ్మలాంసి సను రేకృత్వాసి ఖడ్గేన యద్వ్యస్త్రాణాం పరి తాసమానసుపి
౫౦ లసత్వం కేధశం కేహ్యాహం । రక్తస్రోతసి రుద్రదేవజయినో స్వస్వ్యత్యబంధాస్తనా ఆ
౫౧ యాంత్యా విజయశ్రియశ్చ సవిధం [illegible] ప్ర[illegible]॥
తస్యాస్త్యేనుమకొండ నా
౫౨ మ నగరీ శ్రీరాజధానీవ యా యత్ర [illegible] ఖండఖండ [illegible] జృంభితా
౫౩ కందర్ప్పస్యపురీవ సా రతిమతీ శృంగారభావాన్వితా [illegible] ప్రసవ [illegible]
౫౪ హితారంభా విలాసార్జ్జితా॥ యత్రస్త్రియో మకరకేతన రాజధాన్యః [illegible]
౫౫ జపలాశదృశః కృశాంగ్యః । త్రైలోక్యసుందర [illegible] యువానా ఆపీనతుంగ
౫౬ కుచకుంభభరాలసాంగ్యః॥ యత్రద్విజేంద్రభవనేషు [illegible] గిరః
౫౭ పఠంతి పటవోవటుభిస్సమేతాః । సర్వ్వాంగసంగత [illegible]
౫౮ చర్చ్చితపదక్రమయుక్తవేదాన్॥ వేశ్యాగృహేషు [illegible]
౫౯ నుకారిశుకశాబకలోలశబ్దాః । సర్వ్వదిశో [illegible] పిరానాం [illegible]
౬౦ దర్ప్ప దర్ప్పతరలాణ్ణవపూర్ణచంద్రాః । [illegible]
౬౧ గోరితిష్ఠా మిమాం పాదైస్స్పృశ్యతి నో [illegible] శ్రీరుద్రదేవస్యయః

ఉత్తరము

౧ సర్వాశాః పరిపూరయన్విజయతే నృ
౨ త్యేన సంభీషయం చ్ఛత్రూన్యుద్ధమహీత
౩ లే ప్రతిదినం విద్రావయన్నారయః॥
౪ అతిరమణశరీరా యే చ నీచస్వరా
౫ ఢ్యా స్సకలతురగశాస్త్రోద్భాసి సల్ల
౬ క్షణాఢ్యాః। జవభరభరితాంగా స్సత్వ
౭ సంపన్నగాత్రా అతిచిరతరజీవాః
౮ పంచధారాస్తురంగాః॥ రాజ్యం ప్రాజ్యం ల
౯ వణజలధే స్తీరపర్యంత మస్య శ్రీ
౧౦ శైలాంతాః ప్రచరతి సదా దక్షిణాశాం
౧౧ సమగ్రాం ప్రాతీచ్యంతా కటకనిక
౧౨ టస్థాయినీ రాజ్యలక్ష్మీః కౌబేర్యాశాః
౧౩ తటవిలసితే మాల్యవన్తం ప్రదేశే॥ అ
౧౪ ర్చనార్థ మిహ దత్తవా న్మహా న్మద్దిచెఱువు
౧౫ ల నామఖేటకం। శ్రీమహేశరవిశౌరిణ
౧౬ స్థిరం రుద్రదేవనృపతి ర్మతస్సుతాం॥

6

కరీంనగర శాసనము

తూర్పు

౧ శ్రీరామాధిపుం డింద్రనీలనిభశరీ
౨ రుం డుదారుండు గౌరీరామాధి
౩ పుం డుజ్జ్వలస్ఫటికశరీరుండు ధీరుండు
౪ భాషారామాధిపుం డబ్జకేసరలస
౫ చ్ఛాయా శరీరుండునుం గారుణ్యంబున మా
౬ కు నీవుత సదా కాలంబుం గామార్థము
౭ లు॥ వెలయంగ వేంగిదేశంబులోన నా
౮ త్రేయగోత్రపుంగవులు మహాత్ములు

౯ చెల్లెకి పురంబున బలవన్తులు పుట్టి పెరిగి
౧౦ పాలించి రనను॥ మనుచరితుం డఖిల జ
౧౧ గజ్జన పూజితుండైన యత్రి సన్తానము
౧౨ నను జనియించి కొమ్మనాయ్యుఁడు విను
౧౩ త శ్రీశుభసమృద్ధి వెలయంగం బ్రభతో
౧౪ న్॥ ఆయతయశుం డతనికి నాత్రేయా
౧౫ న్వయ భూషణుం డతిస్థిరమతి నారాయ
౧౬ ణుం డుదయించె వచశ్రీయుతుండై సుకవి
౧౭ బన్ధుచిన్తామణియై॥ వృత్త॥ అతులశ్రీయు
౧౮ తుండై సమస్తజనచిత్తానందసంజాతవి
౧౯ స్త్రీత నానాగుణియైన యాతనికి నీరేజాత పత్రి
౨౦ ప్రకాశిత లోలేక్షణి యయ్యమాంబికకు
౨౧ లక్ష్మీనాథుండై పుట్టె నున్నతి గోవిందుడు ని
౨౨ మ్మఁల ప్రథిత విజ్ఞానంబుతో సమ్మహిని ॥కంద॥
౨౩ వితత యశుండైన యతనికిం బతిస్రతా
౨౪ గుణవిభాసి భాగ్యవతి మహాసతియైన
౨౫ తురుకమాంబకు నుతచరితుండు బంధుజనను
౨౬ నోముచకరుండను॥ వృత్త॥ భూధరధైర్యుఁ
౨౭ సత్యధిక పుణ్యచరిత్రుం డపారకీర్తిఁలక్ష్మీ
౨౮ ధరమూర్తిఁ శిష్టజనమిత్రుడు గోత్రప
౨౯ విత్రుం డచ్యుతారాధనతత్పరుండు సు
౩౦ రరాజగురుండు మతిప్రభాతి గంగాధ
౩౧ రుం డిద్ధరిత్రి నసంగా నుదయించి శుభోదయుం
౩౨ బునఁ॥ కంద॥ మాతాపితృవర్గము సంప్రీ
౩౩ తిం జదివించి మన్చి పెన్చి లసద్విద్యాతిశయ
౩౪ కుశలుంజేసి విభూతిం బరిణయము
౩౫ సేసి పోషింపంగాను॥ వృత్త॥ సకలకలావిధి
౩౬ జ్ఞు డనంజాలి సమస్త జనాలి సద్గుణప్రకర

౩౭ ము నెప్పుడును బుధసభం బ్రణుతింప
౩౮ ంగ నున్నయట్టి సనున్ బ్రకటితకీర్త్తి
౩౯ బ్రోలజనపాలుండు ఘోరతరాజి
౪౦ లోలుం డత్యకుటిలచిత్తుం డీతడని యాదరి
౪౧ కం బిల్పించి పంపంగాన్॥ కంద॥ చనువు మె
౪౨ యి నగరిలోం దగు పనులెల్లనుం బెంపు
౪౩ మెఱసి పరికించుచు నేప్పూౕన భక్తియు
౪౪ క్తి నతి ముదమున జేయుచుం దత్ప్రోక్షు
౪౫ మున మఱియు బ్రభను॥

ఉత్తరము

౧ శ్రీకాన్తాకాన్తుచే నాశ్రితవిభు
౨ ధజనాభిస్థిర ప్రాజ్యరాజ్యశ్రీ
౩ కాన్తాకాన్తుచే విస్త్రీతనిజ
౪ భుజనిస్త్రింశనీతాన్యరాజశ్రీకా
౫ న్తాకాన్తుచే దిక్షితిగగనస
౬ మాశ్లిష్టవిస్పష్టకీర్త్తి శ్రీకాన్తా
౭ కాన్తుచే నూర్జితరిపు మ్రి
౮ గరాజీమ్రిగారాతిచేతన్॥ వ్రి॥
౯ పరనరపాలమౌలి మణిభాస్వ
౧౦ రదీప్తి లతానితాన్తవిస్ఫురిత
౧౧ పదాబ్జుచే నహితభూతలనా
౧౨ థవరూథినీసరోవరమథనప్రభూ
౧౩ తమదపద్విరదాధిపుచే విరోధి
౧౪ భూధరశిఖర ప్రభిన్నవిదితత్రి
౧౫ దశేంద్రనిశాతహేతిచే॥ కం॥
౧౬ సురకరిపతి మ్రిగపతి హరి
౧౭ సురసతిధవలసరసిరుహ
౧౮ శుక్తిరుహసదృక్ సురుచిర
౧౯ విశదయశోభాసురనిధిచే
౨౦ సుకవితరణిసురనిధిచేతన్॥ వ్రిత్త॥
౨౧ సరనిధిపరీతధాత్రీ పరిపాలిత
౨౨ దక్షిణప్రభాసి (త) భుజవిస్తరు
౨౩ చేత నస్మకుండాపురనాథుండై నగుద్ర
౨౪ భూపతిచేతను॥ వ్రిత్త॥ వెల
౨౫ య నమాత్యసంపదయు విశ్రు
౨౬ తమైన నియోగవ్రిత్తులం గలము
౨౭ శితాతపత్రము లతక్యౕవిభూష
౨౮ ణాలేపనాంబరంబులుం దగు వ్రిత్తు
౨౯ లుం బడసి భూసురవర్గౕముం బ్రో
౩౦ చి దేవతానిలయము లతి బెక్కు
౩౧ నర నిల్పుచుం బూజలు బ్రీతిం జ
౩౨ ల్పుచును॥ కంద॥ జననాథుకడు
౩౩ ణాండొండొండనంగా బరగిన మహాగ్ర
౩౪ హారము విద్వజ్జనములకు నిచ్చి య
౩౫ జ్ఞము లొనరంగం జేయించి నా
౩౬ మహోన్నతి వెలయను ॥వ్రిత్త॥

౩౭ అందుం ద్రికూటని శ్రిత శివా
౩౮ లయమును విలసత్తటాకమును
౩౯ సుందరపుష్పవాటికలుం జుట్టు
౪౦ న లుంగలవంగతాలమాకంద
౪౧ వనంబులును జనసుఖప్రగ
౪౨ వెలయంగం జేసి శ్రీనంద
౪౩ త్రిక గుద్రజననాథు నయ
౪౪ తి యస్సకొండలోను॥ కంద

పడమర

౧ శ్రీవిభుం బ్రసన్నకేశవదేవుం బురమధ్యము
౨ న నతిస్థిరముగ సద్భావన నారుద్రే
౩ శ్వరదేవు సమీపమున నిల్పితిం గడు
౪ భక్తిని॥ పున్నేశ్వర దేవాలయ సాన్నిధ్య
౫ మునందు కడు బ్రసన్నతముగ
౬ నప్పన్నగభూషణునకు నత్యున్నతి గ
౭ డి నిల్పితిని మహోత్సవమునను॥ పు
౮ ర్ణనిధి పుర్ణరత్నమై పుణ్యోత్తమమూ
౯ ర్తి యన్నుం బొగడంగ జను లుత్కర్షను
౧౦ తి వెలయంగం బ్రైపుష్కలంజేసితి బ్రతి
౧౧ ష్ఠపూజార్థముగాను॥ గంగాచెయ చె
౧౨ ఱువున యొద్దం గేశవదేవుగుడియు
౧౩ ధర్మస్థితి సత్సంగతి విప్రులకును సంధ్యా
౧౪ గన గొలువంగ జనాశ్రయము
౧౫ నేసితినేః॥ వృత్త॥ అంబుధివేష్టితావని
౧౬ కి నాభరణంబగు నాహిడింబతీర్థం
౧౭ బునం బాంధవోత్తము లుదాత్తనుతు
౧౮ లు మును భీమనాథగేహంబు మొద
౧౯ ల్గం బెక్కు దివిజాలయములు సృజియిం
౨౦ చి రేను భక్తిం బుష్పోత్తమును హరిం బ్ర
౨౧ తిష్ఠుతుంజేసితి వాని సన్నిధిని॥ కం॥ పర
౨౨ మేశుండు హరి బుద్ధస్వరూపుండై యప్పర
౨౩ వరుల వచించు జినోహరి యసుమె పట్టశా

౨౪ లం జిరముగ బుద్ధప్రతిష్ఠసేసితి భక్తిని॥
౨౫ వృత్త॥ ధరనత్యుత్తమమైన తీర్థముని
౨౬ వ స్థానంబు సంవర్తకేశ్వర మంచును శశిఖం
౨౭ డశేఖరుని విశ్వస్తుత్యుం బూజించి సుస్థిర
౨౮ మై యుండం దటాకమును గుడియు నర్థి
౨౯ ంజేసి చేయించి యీశ్వరసద్భక్తిం బ్రతిష్ఠ సే
౩౦ సితి జగద్వంద్యును భవానీపతిని॥ కంద॥
౩౧ ఎన్నం గంగాదిభవంబులం తన్నుం బ్రాపించు దుః
౩౨ కితము లెల్లం జెడున్ భిన్నా సంగమ మా
౩౩ డినం బన్నగభూషణునిం జూడబడసిన
౩౪ మాత్రను॥ అను నాదిమునుల వచనము
౩౫ విని కాకతిరుద్రదేవవీరుండు విద్వజ్జన
౩౬ ముల యనుగ్ర * * * * మ్మువు
౩౭ నిల్పం దలంచి ద * * * * ॥వృత్త॥ ఆ
౩౮ విశ్వేశ్వర దేవ * * * * న్త తేజోమ
౩౯ యంబై కే * * * * మగు దేవా
౪౦ గారముం నిల్పి * * * * రొండొప్పన్ బ్రతిష్ఠ
౪౧ సేసెం బరమేశ్వరును శంభు రుద్రేశ్వ
౪౨ రును శ్రీకంతు నుదరకంఠపూజిత
౪౩ నిజ శ్రీపాదపంకేరుహుని॥ కంద॥

దక్షిణము

౧ ఆ రుద్రేశ్వరదేవాగార సమీ
౨ పంబునందు గమనీయ్యాను
౩ రాగారంబు సేసి నిల్పితి గౌరీవ
౪ ల్లభుం ద్రినేత్రుం గామాంగ
౫ హరున్॥ తత్సన్నిధానమున
౬ శ్రీవత్సాంకుం బ్రతిష్ఠసేసి
౭ వఱలంగ జెఱువం దుత్సవ
౮ ముత్తోడం బెట్టి జగత్సుందర
౯ కీర్తి వెలయంగాం బరగి మహి
౧౦ ని॥ వర మన్త్రికూట పురము
౧౧ న వరదునకు జగజ్జనాను
౧౨ వందిత చరణాంబురుహు
౧౩ న కాచంద్రార్కస్థిరముగ గు
౧౪ డి వృత్తి నిల్పితిం త్రిణయ్య

౧౫ నకును॥ వి(శ్రు)త॥ శంశితభ
౧౬ క్తియుక్తి ననిమంబు నిజాంఘ్రు
౧౭ లు గొల్చు నబ్జభూవంశము
౧౮ శోభిల ప్రజనవాంఛి
౧౯ త పుణ్యఫల ప్రదును సు
౨౦ రార్యంశజనప్పర్హ
౨౧ రుం నచ్యుతుని న్నగరూర నే
౨౨ జతుర్వి౯ంశతిమూర్తి౯ యు
౨౩ క్తముగ విశ్వమయాత్ముం
౨౪ బ్రతిష్ఠ నేసితిని॥ కంద॥
౨౫ తనపెంచిన సన్తానముం దన
౨౬ సన్తానంబుం గ్రితియుం దనన
౨౭ ల్లిల్లును వనమును జెఱువును
౨౮ గుడియునుం జనవినుతము
౨౯ లైన స ప్తసన్తానంబులు॥
౩౦ స్వస్తి శ్రీ శకవష౯ములు
౩౧ ౧౧౯౨ విక్రితి సంవత్సర
౩౨ మాఘశుద్ధపంచమి బు
౩౩ ధవారమున శ్రీమ స్వ
౩౪ హామండలేశ్వర కాకతి
౩౫ య గుణ దేవ రాజులు
౩౬ నగరూ రెక్క ౧ది నగరూరు
౩౭ * పలుగారు సస్యము నెల్లూ
౩౮ * * సముద్ధరింపు * ని *
౩౯ క రాజున కిచ్చెను ను(ంగళిను)
౪౦ (హో) శ్రీ శ్రీ.

7

పిల్లలమఱ్ఱి శాసనము

తూర్పు

శ్రీముఖబ్రహ్మ

౧ శ్రీమ స్మృగాంక మహనీయ కపర్ద్రిజాణభోగీంద్ర భోగ
౨ కృతభూషణ భూషితాంగః నానాభిధాన మవతా త్సి
౩ తకీర్తి౯భాజం తేజోధనం ధనదబంధు గసౌమసోమశః॥ నా
౪ నావనీనాథ కిరీటకోటిరత్నాంశుభి శ్చుంబితపాదపీఠే
౫ నిరుద్ధట మంబునిధి వేష్టితాంతాం విశ్వంభరాం శాసతి రు
౬ ద్రదేవే॥ నానా భోగయుతో గ్వజేశ్వరభృతో విద్వత్సురచ్ఛే
౭ దిన శ్రీవాగీశ్వర సంస్తుతస్య విబుధై సేవ్యస్య
౮ భక్త్యాఖిలైః। ఆయ్యా౯భీష్టవిధాన సక్త మనసో రూ
౯ భక్తి యుక్తస్సదా రుద్రస్యైవ పదారవింద యుగ

౧౦ లే రుద్రస్య ధాత్రీపతేః॥ సింహావ్యాఘ్రాయిత భటము
౧౧ నోగంధవాహాయి తాశ్వేష్టాభృ న్మేఘాయిత గజగ
౧౨ ణోజ్జృంభితే భీమధామ్ని । లీలామాత్రోద్ధతమతస
౧౩ మా నీతనానానరేంద్రే యః ప్రఖ్యాతః పృథుభు
౧౪ జబలో రుద్రదేవస్య సైన్యే॥ తస్య ప్రసాదాదాప్త శ్రీ శ్రీ
౧౫ మతో రుద్రభూపతేః । నామః కామాత్మజ సర్వ్వగుణ
౧౬ ధామాకృతీష్టదః॥ శాకాబ్దే శైలతారాపతిభవగణితే వ
౧౭ త్సరే రాక్షసాఖ్యే । వైశాఖే శుక్లపక్షే కుసుమశరతిథౌ
౧౮ వాసరే భాస్కరస్థా । లింగానిత్రీణిసోయం త్రిపురవిజ
౧౯ యిన సంప్రతిష్ఠాప్యవృత్తిః ప్రాదాత తత్పూజనార్థం సుకృ
౨౦ త వితయే స్వస్య మాతుఃపితుశ్చ॥ పితుః కామేశ్వ
౨౧ రఃఖ్యాతో మాతుః కాచేశ్వర స్తథా స్వస్య నామేశ్వరో
౨౨ దేవ త్రికూటస్థాపితాస్త్రయః॥ పిల్లలమఱ్ఱి గ్రామ స్థా
౨౩ పిత నామేశ్వరాది సంప్రాసాదాః । ధర్మ్మచయా ఇవ సూ
౨౪ తా స్సుధా సితాభాన్తి దత్తజననయనసుఖాః॥ రుచి
౨౫ రా రజతాద్రిశృంగతుంగా ధ్వజవస్త్రావలి చుంబితాంబు
౨౬ వాహాః । శిఖరార్పిత శాతకుంభకుంభా విజయన్తా
౨౭ ం గిరిశాలయ స్సదైతే॥ సద్భ్యఃపూజాభూయసీ రాద
౨౮ దాన స్సర్వాభీష్టం సుష్ఠుతేభ్యో దధానః । ప్రాసాదేష్వేష్వప్ర
౨౯ మేయో విధేయా దాచంద్రార్కం సన్నిధిం చంద్రమౌళిః॥
౩౦ స్వస్తి సమస్తగుణ సంపన్నుండగు శ్రీమతు రేచెర్వ్వల నా
౩౧ మిరడ్డి శకవరుషములు ౧౧౧౭ రాక్షససంవ
౩౨ త్సర వైశాఖశుక్ల త్రయోదశి నాదిత్యవారమునాండు తన
౩౩ తండ్రికిం దనతల్లికిం దనకూ దర్మ్మార్థముగా శ్రీకామేశ్వర
౩౪ శ్రీకాచేశ్వర శ్రీనామేశ్వర దేవరలం బ్రతిష్ఠసేసి ఆ దే
౩౫ వరలకు సమస్త పూజాసిధ్యర్థమై పిల్లలమఱ్ఱి వదిన
౩౬ బ్బ సముద్రము పిఱుందను ఏడుమఱ్ఱురులు నీరు నే
౩౭ లాను గుంటిపల్లి వాయవ్యముదిక్కునను ఏడుమఱ్ఱు

౩౮ వెలిపొలమూ నాచంద్రార్కమ్ముగా నిచ్చె। శ్రీ నామే
౩౯ శ్వరదేవరకు అంగభోగరంగభోగార్థమై నాగుల
౪౦ పాటి విశ్వనాథసముద్రమునందు నామిరెడ్డి ఇరు
౪౧ గాఱూం బండ నోహారిలేకుండా నిచ్చిన మఱుతు
౪౨ రులు ఎనిమిది। అంద విశ్వనాథయ్యకుం బుణ్యముగా
౪౩ నిరుగాఱూం బండ నోహారిలేకుండా నిచ్చిన మ
౪౪ ఱుతురులు రెండు శ్రీకామేశ్వరము త్రికూటము
౪౫ తోంటలకు కుడికుడియ గొరసముద్రమునందు
౪౬ వానకాలము మఱుతురులు రెండు వైశాఖాన మఱుతు
౪౭ రు ౧

8

కొండిపర్తి శాసనము

పడమర

౧ శ్రీ ఓంనమశ్శివాయ। దేయాద్దేవోద్విర
౨ దవదనః శర్మణ్వః శైశవేయః సా
౩ యంపాయం కరవివరత శ్చాపలాదూ్భ
౪ త్కృతేన। ఆస్తె స్తన్య ప్రభుర పృష్టలై భూర్భ
౫ వయ త్యంబికాయాః స్వేమూర్ధన్యౌరి
౬ వ కుచయుగం మాక్తికై ర్ముక్తదోషః॥
౭ దిశతువిపదపేతాం సంపదం వః సముగ్ర
౮ స్పతత యతనుతేజ స్సూర్యకరో సొ మురారిః।
౯ తనురుహకుహరేషు భ్రామ్యదంభోధినీర
౧౦ ***ధరణిసంగస్తాండవారీవయస్య॥ సొ
౧౧ యా న్మహేశ్వర శ్శంభురేతం చౌండచమూప
౧౨ తిం। యత్కీర్తి ఘనసారస్య జగదండంకర *
౧౩ తి॥ శ్రీమద్దుర్జయ వంశవారిధివిధునిర్వ్యాజ
౧౪ బంధుస్ఫుతాం భూమోదంనపనామధేయ వి

౧౫ దితు మర్త్యాలనాథోభవత్ కీర్త్యాయస్యసితీ
౧౬ కృతే దినకరే జాతే సుధాంశోస్సముం భేదద్యోతక మ
౧౭ స్య లక్షణమభూ దన్నక్షమేతశ్చిరాత్॥ కిం
౧౮ తచ్చిత్రం పరహితరతాదన్న సేనాధినాథా త్సంత
౧౯ త్సేవా చతురమతయః ప్రార్థితార్థా న్లభంతే।
౨౦ సేవాహీన స్సతత ముచితప్రార్థనాదిప్రయు
౨౧ క్తో యస్మాదస్మా జ్జగతిలభతే ధర్మశబ్దోత్తు
౨౨ హత్తుఙాన్॥ కింవాత్రచిత్రం పెదముద్దగండ
౨౩ స్వబంధువర్గాయ దదాతిదేయం। యస్మా
౨౪ న్నిహత్య పరిషూన్యవిరాద్దదాతి తేభ్యః ప్రభూత వి
౨౫ నయః శ్రీసజ్జసేనాపతి యస్మిన్సంగరరంగ
౨౬ సంగినిరిపువ్రాత స్సముగ్రాపసన్ బ్రత్యక్రాం
౨౭ తమతి విలోక్య సకలా స్వాశాసుతం శత్రూణాం
౨౮ నైవాలం చలితుం జహాతిసహసా తిష్ఠన్న
౨౯ * దేవతు॥ వకచవికలాభృకుల సద్భిర్య
౩౦ యశోభిర్జగతిదదతే స్మి న్సంకిసాథీశ్వరస్యక ధ
౩౧ మపకళయంతి స్పర్శమాత్రాదిదానీం ఖరకరహిమ
౩౨ దామ ద్యోతభేదంచకారాః॥ చిత్రం యస్యప్రకోపా
౩౩ గ్నిర్జాయతే రిపుభూతిభిః । వర్షతే వైరివాహిన్య
౩౪ సద్యస్సి న్నిశామ్యతి॥ తస్యా భవత్ప్రియతమా
౩౫ చమనామధేయా యస్యాన్నృభర్తరి జన ప్రసమీ
౩౬ క్ష్య భక్తిం। ద్వైపాయనాదిమునివర్ణిత భక్తిభావం
౩౭ ప్రత్యేతి సంప్రతి సమస్త పతివ్రతానాం॥ తస్యాం త
౩౮ స్యా భవత్పుత్రః * * * * * తయాహ్వాయః
౩౯ ఆసీద్వ్యగ్గుణ * * ఖ్యాతః కళావిదుషాం మ్మనః॥
౪౦ * * * * * * * *
౪౧ * సంప్రాప్తే ధవలీకృతత్రిభువనే స్థానం నిజం నిర్మల
౪౨ తే జ్యోత్స్నాశంకిభువా నిజాసన సరోజాత స్సపత్త్రాప

౪౩ లిం బాహుభ్యాం నమయదధోముఃకులతాభీతా వి
౪౪ * తాధ్రువం॥ యత్త్రీక్ష్ణాశి విదారితద్విపఘటా కుం
౪౫ భస్థలప్రాచల న్ముక్తాఫలం క్తి యుతం చ యగ్రిష్ణు
౪౬ నృపా దృష్ట్వా భయా స్మన్యతే వీక్ష్యంతే విమలాన్యదూ
౪౭ న్యహాని తం నిస్సంశయా న్నక్షయః స్వాదేవేతి స
౪౮ కిం న * * * * తాఖ్యః నమః కధ్యతాం॥ నీతేస్సురా
౪౯ సురగురుప్రతిమం ప్రయోగే శౌర్యేణ ధనంజ
౫౦ యదశాననవైరితుల్యం । తం స్వామిభక్తివిప
౫౧ యే నుపమం విదిత్వా శ్రీరుద్రదేవ నృపతి వ్యతన్.

దక్షిణము

౧ తస్యాసీ ద్బొల్లమాభిఖ్య భామినీ ప్రియభాజనం । సృష్ట్వా
౨ యాం కృతకృత్యో భూ ద్వేధాస్త్రీరూపసంపదం । త
౩ యోషదుపమియ్యేత దానాంగరుచిసంపదాః । చేత
౪ నా కల్పలతికా యది విద్యుదచంచలం॥ తయోః
౫ పోతాభిధ స్సూను ర్భాను ర్బంధు సరోరుహాం । ర
౬ త్నసాను స్సదైశ్వర్యే కామధేనుర్ధనార్థినాం॥
౭ యస్య సర్వస్ఫురితయశసః శాతధారాసిధేను
౮ ర్యద్వైరిణీంపిబతిరుధిరం మాంసము త్త్రిప్ర కా
౯ మం । యేషాం దృష్టం నయనయుగళే నాగిన * త్రి
౧౦ ణంవా సద్య స్తేభ్యో భవతి విముఖే ధేనుధ మ్మణం
౧౧ విహాయ॥ తస్యానుజో లస త్తేజస్సహస్త్రై గుణైః
౧౨ భూషణైః భూషిత శ్చౌండసేనాని జనానానందను
౧౩ ధాకరః॥ మల్యాలనాథ విమలాన్వయ సంభవస్య
౧౪ యస్యారయో విగతభియా నిమిషం పురస్థాః ।
౧౫ * త్రం భవంతి సమరే వికలాచ (భాజో) యత్స్వం
౧౬ చతాంత్రిదశతా మపి యాంతిభూయః॥ యస్య
౧౭ శ్రీమద్గణపతి మహీపాల సేనాధిభతుణః స్వాగో
౧౮ స్వారః కుముదవిశదై రుల్లసద్భి ర్యశోభిః । హై

౧౯ మంచాండం భరితమభితః స్వర్ణాధీ నిర్మలార్ణః
౨౦ పర్ణస్వర్ణప్రతనుకుతుపా కాంమూరీకరోతి * *
౨౧ సక్తేన రజతకరేణవితానంతం విగసత్స్వోపి * *
౨౨ హితరతే త్రాతగోమండలేచ । ప్రేయాా వృ * * *
౨౩ తియుతే చౌండసేనాధిరాధే లక్ష్మీస్సాక్షా * * * *
౨౪ తతం ప్రీతియోగేన యత్ర॥ అ * భ్య స్రా * * * *
౨౫ దధికమవిరతం వస్తు జ * * దధానం భూలోకే
౨౬ చౌండసేనాపతి మమలగుణై స్సైకమేకం విధా
౨౭ య వ్రాతా న్లోకైకభాగ్యత్రివశతరు మరు ద్ధేను
౨౮ చింతామణీనాం నిర్మాణద్రాననిందాం త్రిజగతి
౨౯ వితతా మాత్మనోనిర్మమజ్జ॥ ప్రఖ్యాతచౌండపు
౩౦ రనామ్ని మహాగ్రహారే దత్తేస్వయం ప్రవరవిప్రక
౩౧ దంబకాయ । స్ఫీతం తడాగమిహ చౌండసముద్ర
౩౨ సంజ్ఞం యస్తువ్యధత్త విధుతాంబుధివర్గగర్వం॥
౩౩ యః ప్రోత్తుంగతరంగసంతతిభవ డ్డిండీర *
౩౪ లత్కాంతారతరేందుమండలమయీాం మాలాం స
౩౫ దోర్వ్యాడయన్ । భ్రామ్య న్మందరమంధమంధనవ
౩౬ * * రేందుసంభూతిజం క్షీరాబ్ధేరధరీకరోతి ప
౩౭ రితః కీర్తిం జగద్వ్యాపినం॥ యస్యాసీ త్ప్రియసీ కాం
౩౮ తా మైలమాఖ్యా మనోరమా । యయా రూపగుణై
౩౯ స్సర్వా నిర్జితా నిర్జరాంగనాః॥ గంగావక్రగతి ర్విమా
౪౦ గ్గగమనా సారుంధతీ సర్వదా భూరేషా వభుజాత
౪౧ భోగనిరతా సీతాకుజన్మాతథా । పాంచాలీ బహువ
౪౨ ల్లభా ప్రవిదితాజాతా జడాదిందిరా । నిర్దోషా గుణిసీ
౪౩ చ యస్యగ్రిహిణీ * సోపమేయా కయా॥ గ
౪౪ ణపతినరపాలః శ్రీపదారాధకస్య ప్రథితగుణ
౪౫ గరిమ్ణః సంకిసాధీశ్వరస్వ । మతిరజని విదారు *
౪౬ తస్య శంభోః ప్రతిష్ఠాం శ్రుతిమహిమస్యాపి

౪౭ లోకేశ్వరస్య॥ శ్రీకొండిపతి౯నగరే పెదముద్దుగండ
౪౮ నామ్నాథ చౌండపృతనాపతినా వ్యదాయి। ప్రాసాద
౪౯ ఏష శిఖరే విఘనే యదీయేఘ్నాతి హేమకళశః
౫౦ శ్రియ(మే)కబింబం॥ ప్రాసాదస్య సమున్నతస్య శిఖ
౫౧ రం సౌవర్ణ౯ముద్దీప్తదిక్చక్రం భాతి భృశం శివస్య
౫౨ మకుటే శంకారభూతాంకశాం। చంద్రస్యవ్ర
౫౩ సమీక్ష్య నిర్భరతరా సూయాన్వితో భాస్కరః
౫౪ ప్రాసాదస్య విభూషణాయ కళశీ భూయేన.

తూర్పు

౧ విజితసురవిమానస్యాతి చాతుర్య౯ యో
౨ గా దమళవిపుళనాలప్రస్తరః కల్పితస్య।
౩ యది సకలజనానాం దర్శ౯నా ద్యస్య చిత్రం
౪ చిరమనిమిషభావో జాయతే జన్మనీహ॥
౫ యత్రాతీర్ణ౯ః కరణకుశలైః శిల్పిభిః శాల
౬ భంజ స్తానాభంగీ రభసరుచిరాః * పి పూ
౭ ర్ణ౯ం నద్రుష్టాః। అత్యాసన్న స్థిరతర మనా వి
౮ * యద్వీక్షమాణో దత్తే లోకా ప్యవిచలత
౯ యా కృత్రిమప్రేక్షకాభాం॥ లోకాలోకం జ
౧౦ యతి జలధి ద్వీప భూవేష్టనం యో బహ్వో *
౧౧ దాఘు జఠరవివరే బిభ్రతః శంకరస్య॥ ప్రా
౧౨ సాదస్య ప్రవిహితప్రిత చాన౯నసంరూఢగ
౧౩ ర్వ౯ః। ప్రాకారోయం జయతి విశతాం పాపశ
౧౪ త్రుప్రరోధః॥ పూర్ణే౯ందు నీళవిమళోపల క
౧౫ ల్పితేషు ప్రాకారరమ్యశిఖరేషు సమున్న
౧౬ (తేషు)। తారాస్ఫురంతి విపుళావిమళప్రకా
౧౭ (శ) దీపావళీ విరచితేవ సురై స్సమంతాత్।
౧౮ * * * * * * తరాళావాళచ్చు౯ంత తుం
౧౯ గసిఖ రా * గం। * * * * * * * *

౨౦ * * * * * * * * ॥ శాకాబ్దె తత్వ
౨౧ రుద్రైర్మితవతి రుధిరోద్గారి వైశాఖమా
౨౨ సే పంచమ్యాం శుక్లపక్షే సుకృతకృతధి
౨౩ యా చౌండమంత్రీశ్వరేణ । ప్రాసాదే శ్రీ
౨౪ యుతేస్మిన్నఖిల సురగురుః స్థాపితః
౨౫ పార్వతీశః శ్రీమచ్చౌండేశ్వరాఖ్యః ఫలము
౨౬ భిలషితం భక్తిభాజాం వితన్వ॥ పాయా
౨౭ * * ం పశుపతిరయం చౌండసేనాధినాథ
౨౮ * * * ధో రాజత్కనకనికరాకారకాంతిర్య్య-
౨౯ * * * యంతత్యసత్య శశిధరక్రితం జాహ్నవీ
౩౦ జనం బంధంక్షేత్తుం స్వయముపగతో
౩౧ సానుమానీవ భాతి॥ గౌరీపీనస్తనతటన
౩౨ మా శ్లేషసంశ్లేషియస్య * * వక్షస్యధి
౩౩ కథవళా కుంకుమం కాంతకాంతి ధత్తే
౩౪ క్షితిధరతటీభాసిబాలాతపాభాం
౩౫ * యంశంభుః సకల సుజనాన్పాతు
౩౬ చౌండేశ్వరాఖ్యః॥ చౌండేశ్వరాయ భువన
౩౭ * * ంగరంగభోగప్రయోగ సక *
౩౮ * సిద్దైహితాః॥ శ్రీచౌండసైన్యపతి రా
౩౯ రవీందుతారం గ్రామం సమగ్ర మప
౪౦ * * న్నఉకుట్కిసంజ్ఞం ॥

ఉత్తరము

౧ పూర్వేదత్తాం ద్విజాతి (భ్యో) యత్నాద్రక్ష * *
౨ క్షీరమహీం మహీభృతాం శ్రేష్టదానాచ్ఛ్రేయో
౩ నుపాలనం సామాన్యోయం ధర్మసేతు నృపా
౪ ణాం కాలేకాలే పాలనీయో భవద్భిః సర్వానేతా న్భా
౫ వినః పార్థివేంద్రా న్భూయోభూయో యాచతే రామ
౬ చంద్రః॥ మద్వంశజాః పరమహీపతివంశజా వా

౭ పాపాదపేత మనసో భువి భూమిపాలాః ।
౮ తే పాలయంతు మనుధర్మ్మ మిమం సమగ్రం
౯ తేషాం మయా విరచితోంజలిరేష మూర్ధ్ని ॥
౧౦ బహుభి ర్వసుధా దత్తా రాజభి స్సగరాదిభిః ।
౧౧ యస్యయస్య యదా భూమి స్తస్యతస్య తదా
౧౨ ఫలం॥ శత్రుణాపి కృతో ధర్మ్మః పాలనీయః ప్ర
౧3 యత్నతః । శత్రురేవహి శత్రుస్స్యా ద్ధర్మ శ్శత్రు
౧౪ ర్న్నకస్యచిత్॥ గామేకాం రక్తికామేకాం భూ
౧౫ మేర ప్యేకమంగులం । హర న్నరకమాప్నోతి
౧౬ యావదాభూతసంప్లవం॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం
౧౭ ంవా యోహరేత వసుంధరాం । షష్టిం వర్షసహ
౧౮ స్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః॥ అకరస్య క
౧౯ రాదానా ద్గోసహస్రవధ స్థిరః । సకరస్య క
౨౦ రత్యాగా ద్గోకోటిఫల మశ్నుతి॥ నహరే తత
౨౧ * * * * * దేవద్విజన్మనాం । * * * * * ల
౨౨ భతే సకలం వాంఛితం ఫలం॥ నమస్తుంగ శి
౨3 రః శ్చుంబిచంద్రచామరచారవే । త్రైలోక్యనగ
౨౪ రారంభ మూలస్తంభాయ శంభవే॥ అభీష్ట
౨౫ ఫలదః స్థాణు రష్టమూర్తి రతీంద్రియః । కా
౨౬ మారి రర్ధనారీశో మహాదేవః స పాతు నః॥
౨౭ * * పాదసితాంబుజద్వయుగళం సౌవర్ణ
౨౮ పీఠప్రభా భాలోకద్యుతిభాసురం నఖాగ్ర
౨౯ చిహ్నాతస్ఫురత్కేసరం । దేవవ్రాతకిరీట నీల
3౦ మణి చాలోలాలి * * దనం * * ద్దేవ శ్శ్చోండచమూ
3౧ పతిం గుణనిధిం పాయాత్స చోండీశ్వరః॥ య
3౨ ద్భీతి ప్రపలాయినాం జలనిధి ద్వీపశ్రితాం భూ
33 భృతాం స్వేదాంభ స్స్వదోషు * * * కలాః
3౪ ప్రాయోభవత్యాశరః । నోచేత్యాపునదీప్రవా

౩౫ హ నివహై రాపూర్య్యమాణస్యత త్తోయం
౩౬ పావ హారస్య తాదృశమభూ త్కాస్సాద కస్సాది
౩౭ దం॥యస్యోత్తుంగతరంగనిష్ఠురఖుర క్షో
౩౮ ణీసముద్ధ్యదన ప్రోద్దామోదితసాంద్రధూళి ప
౩౯ టలై * * భవేద్భూతళం। నూనం సాగరవారిణీ
౪౦ తి భరితాః ప్రత్యర్త్థిపృథ్వీభృతాః ప్రాజ్యం రాజ్య మ
౪౧ నంతభోగసుభగం త్యక్త్వా దిగంతం గతాః॥ గం
౪౨ భీరస్య సపక్షభూభృదవన ద్వ్యోత్కృష్ట సత్వస్థితే
౪౩ మర్య్యాదానతిలంబనో గణపతి క్షోణీపతి
౪౪ ర్య్యుజ్యతే। రత్నానామపి చాకరత్వ మితియః
౪౫ * * * * * * * * * *। పూర్ణమముష్యకోశ
౪౬ * * * మల్యాలనాథోవ్యదాత్। తతో గణపతిక్షోణీ
౪౭ * * * * * * * * * *

పిల్లలమఱ్ఱి శాసనము

ఉత్తరము

౧ శ్రీమత్సురేంద్ర దైత్యేంద్ర మునీంద్ర గణవందితం సర్వ సం
౨ పత్ప్రదం వందే శంభోః పదాంబుజద్వయం॥ శంభో శ్శ్వం
౩ భతి జృంభయ ద్గణముదం సంధ్యాంధకారం మన త్సర్వాన్సస్థు
౪ సుపర్వ సర్వత రుచి న్కుర్వాణ ముర్వీధరాన్ భూపాభూ
౫ త భుజంగపుంగవ ఘనప్రోల్లాస ఫుల్లత్ఫణా రత్నోద్యద్ద్యు
౬ తి పుంజరంజితనభో దిఙ్మండలం తాండవం॥ పత్రం పుష్పం సలిం
౭ మధవా యత్పదాంభోజయుగ్మే భక్త్యా దత్వాతరతిపురుషో
౮ భూరిసంయూరదుఃఖం। సర్వోత్పత్తిస్థితివిభవైక త్సర్వ లోకైక
౯ వంద్య స్సర్వాత్మాప స్సభవతుముదే సర్వదా పార్వతీశః॥
౧౦ శ్రీ మత్పద్మజ పాదపద్మయుగళా ల్లోకత్రయాభ్యర్చితా దుద్భూ
౧౧ తే విపులకులే నరవరో బమ్మాభిధానోభవత్। యః కాంచీ

౧౨ నగరీ కవాటహరణం కృత్వా ప్రచండాహవక్రీడ శ్రోడ న
౧౩ రాధిపస్య కృతవా న్నానద్రుమో న్మూలనం॥ శైలానాం తుంగ
౧౪ శృంగ ప్రకర మురుద్వృప ద్వర్గ దుర్గం గుహౌఘం క్రోడా
౧౫ ద్భాదె ప్రవృద్ధా త్ఫణఫణినికరస్ఫారఫూత్కారఘో
౧౬ రం। కాంతారం తారకంఠీరవసరముఖరం దీప్త దానా
౧౭ గ్నియుక్తం యుద్భితా స్త్యక్తయుద్ధాః పరసరపతయ
౧౮ స్సంభ్రమేణాశ్రయంతః॥ ముచ్చ స్సముచ్ఛ్రితగుణః
౧౯ ఖలు తత్కాలే భూద్వి (ం) శ్వంభరావలయ విస్తృత పుణ్యకీర్తిః।
౨౦ ఆపద్గతార్తిహారణేచ మహారణేచ లోకా (ం) తరే వితరణే
౨౧ చ సదాపటుయః॥ విద్యుద్వార స్ఫులింగ ప్రకర పరిగత
౨౨ ప్రావృడాకాశదేశే ప్రోద్దామ ద్యోమధూమ ప్రవితత వి
౨౩ తతా కాలకాలాంబుదశ్రీః। యత్సేనాభి స్సమిద్ధ స్సరభ
౨౪ స విరల ద్దాశుఫేట్కారఘోర ప్రోద్యాతా జాతవేదా రిపునృప
౨౫ తి పురగ్రామ ధామోన్యదాక్షిత్॥ కాట స్తస్య సుతః సుతో బు
౨౬ ధజనై ర్జేయానియో జ్ఞాతవా న్యశ్శత్రూ న్పృథువిక్రమా న్ప్రణ
౨౭ ముఖే హత్వాదివం నీతవాన్। నిస్సంఖ్యానయుమి
౨౮ ద్రుతా న్ప్రతిదిశం హారం పరంధూతవా న్సమ్యగ్గత్వా శరణాగతా
౨౯ న్కరుణయా సమ్యక్పరిత్రాతవాన్॥ భక్తేభ్యో నరదాయిన స్సుమన
౩౦ స న్సంరక్షిత స్సజ్జనాం। శ్చిత్రం యస్య సఖాభవ త్తరతరః ఖడ్గా ర్తనో
౩౧ రాక్షసః। సంగ్రామక్షణదాముఖేబలగిజో ద్ధాంతా న్పతేభ్యస్య
౩౨ తో హత్వా శత్రుచమూః ప్రభూతపిశితై సంప్రీణయన్ కణపా॥
౩౩ కామః ప్రతిత వినయ స్తనయ స్తతీయో హితందుమాని వనపంకజ
౩౪ భక్తియుక్తః। యశ్శైలశృంగపృథుతుంగమతంగజేంద్ర సంఘాతసం
౩౫ గిబహుసంగరరంగసింహః॥ తీవ్రాఘాతోద్గతా సృగ్భరితకరికరో
౩౬ దార ఫూత్కారవాత ప్రోద్గంతానుందబిందు ప్రకరఘుసృణ రా సాగసా
౩౭ రా స్సమంతాత్। జైత్రశ్రీ వీరయోగోత్సవకృత ఘుసృణో న్నిర్ణ నాః
౩౮ పూర్ణన్నశృంగ క్రీడానిలాం విశాలాం వీరసుదధిగుణో యద్ర ణాగ త్ర
౩౯ రూపాః॥ ప్రఖ్యాత సత్పురుషరత్నయుతేన్వయా జ్ఞాతా స

౪౦ మస్త విబుధేష్టకరేవరేణ్యే । కాచాహ్వయా కమల కాంతిక
౪౧ రాస్ఫుటం శ్రీ స్తస్యా భవత్ప్రియతమా భువనప్రశస్తా॥
౪౨ ప్రోలయ పేరింటి శ్రీప్రోలేశ్వర దేవరకు సమస్త పూజా
౪౩ ర్థమై కుడుకుడియతూర్పున కోమటిచెఱువు వల్గాన సిగు
౪౪ గారుం బండ నోహరి లేకుండా నిచ్చిన మఱుతురు ఒక్కటిని

పడమర

౧ తస్మాత్తస్యాం సమజనిసుధీ శ్చారుచారిత్ర సంప ద్వ్యాఖ్యానా
౨ మ స్సతతవిలస ద్దేవ భూదేవపూజః । గ్రామేగ్రామే పురిపు
౩ రిభృశం మందిరేమందిరేచ ప్రీత్యై స్వైర్వైః క్షితితలజనై స్తస్య గీతే యస్య
౪ ధర్మః॥ సంప్రాప్యోచ్చై రిపుబలభట స్సమ్ముఖం యస్య యుద్ధే శి
౫ ఖాశక్తిప్రకటనపటోశ్చండకోదండపాణేః । ఇచ్ఛంత్యోపి ద్రు
౬ తమపసృతిం ప్రాదమోహై శ్శరౌఘై ర్వారజ్రపక్షైర్బల తపిసినాతాపిన
౭ కీర్తిం లభన్తే॥ యత్ర శ్రీమతి సీతిరస్థివిపులా యత్రైవ శౌర్యః ౦
౮ మహ ద్యత్రైవావిరతోన్నతం వితరణం యత్రైవనాకూన్నృతా । య
౯ త్రైవాఖిలపూజ్యపూజనరతి ర్యత్రైవధీనిర్మల యత్రైవాను
౧౦ పమాకృపాదిమపరం యత్రైవసర్వేగుణాః॥ భయంకరే దుస్స
౧౧ హదానవానాం క్షేమంకరే స్థావరజంగమానాం । ప్రియంకరే భ క్తి
౧౨ మతాంజనానాం యశ్శంకరే సుస్థిరభక్తియుక్తః॥ ప్రశస్త వి స్తీర్ణః ౫
౧౩ క్షీరవారిభి స్సదా బహుప్రాణిసుఖప్రదాయిభిః । మహాతటా
౧౪ గై ర్మహనీయసంపదా మహాత్మనాయేన మహీవిభూషితా॥ శిత
౧౫ చ్ఛాయా నధికరుచిరా న్పల్లవై రుల్లసద్భిః పుష్పైర్మోదై ర్భరితవహ
౧౬ రితష్పట్పదోద్గీతరమ్యాన్ । హృద్యాన్సాద్వై ర్వరఫలచయై ర్నాసతాస్వ
౧౭ మహేతో సేవ్యాన్సర్వేంద్రియసుఖకృతో యో తనోద్వృక్షషండాన్॥
౧౮ సత్సూపాద్యం నుతఘృతయుతం మృష్టమన్నం యథేష్టం యుక్తం
౧౯ శాకై ర్బహువిధరసై ర్దధ్యుదశ్చిత్పుష్పృద్ధం । భుక్త్వా నానాజనపద జ
౨౦ నాయస్య సత్రే విచిత్రే హర్షోత్కర్షాజ్జగతి బహుధా తద్గుణాను
౨౧ ద్గృణన్తి॥ ప్రపాసు నిస్సంఖ్యపిపాసువర్గహితాసుశీతాంబుయు
౨౨ తాసు యస్య గ్రీష్మేతిభీష్మేప్యరేమద్గానాంశ్రమశ్శమంయూ

౨౩ తి శమభ్యుదేతి॥ పవిత్రచారిత్రయుతాన్వ యోన్నతా జనైస్తుతా
౨౪ బాంధవవర్గపూజితా । ధర్మార్థకామే ష్వనుకూలవర్తినీ య
౨౫ స్య ప్రియా ధీసిధరైతమాహ్వయా॥ సపుణ్యకీర్తిః కిలపూ
౨౬ తమూర్తి రాత్మాన్వయాంభోధిసుధామరీచిభిః । శుభోదయః కా
౨౭ మయనందనోయం నామాభిధాన స్సుహృదాంనిధానం॥ రాజ్యే
౨౮ నుతే గణపతే నృపతే స్సుజేతే విద్వద్గణప్రణుతసద్గు
౨౯ ణరత్నవార్ధేః । కాన్తిప్రతాపవిభవాద్వదతః ప్రభావం న్య
౩౦ క్తంజనే శిశిరధామసహస్రధామ్నో॥ నానావారణవా
౩౧ రిదావలి మదాసారప్రసారాకులే వాహాలీఖురధూళిధూ
౩౨ లిపటలా బద్ధాంధకారోద్ధతే హేతివ్రాత తటిచ్ఛటద్యుతియు
౩౩ తే చిత్రాజిరాత్రీముఖే రాజశ్రీప్రభిసారికాస్వివ స
౩౪ మాశ్లిష్టాసుహృష్టాసుతం॥ శక్రప్రఖ్యం శమితసకలోపప్ల
౩౫ వప్రౌఢరాజ్యం సుప్రీతోర్వీ సురగణవితీర్ణో ర్జితామాశిస
౩౬ హస్రం । భూభృచ్చూడామణి రుచిసముద్భాసితాంఘ్రిన్వ
౩౭ యంతం ప్రేతే జేతే నరపతివరం ప్రాప్యకృత్స్నే స్వలోకే॥
౩౮ యశశ్చయై స్త్రిజగతి తేనపూరితే సమంతతః క్షితి
౩౯ వలయే వశీకృతే । జగజ్జనే సుకృతపథప్రవర్తితే క
౪౦ లాయుగే కృతయుగసంన్నిభేకృతే॥ తస్య ప్రసాదా త్స్వ
౪౧ భువై భవస్య పృథుప్రదానస్య విభోః పృథుశ్రీః నామః
౪౨ కృతి స్తుత్యగుణాభిరామః కామాంబికాసూను రనూనసత్వః॥

దక్షిణము

౧ శాకాబ్దేంబుధి నేత్ర రుద్ర గణితే యో దుందుభౌవత్సరే శ్రావణే
౨ శుక్లచతుర్దశీతిధి వరేవారేణ సౌరేయ్యుతా । తస్యామిందు
౩ కలావతంసహృదయో నామేశ్వరాఖ్యాన్వితం లింగం స్థాపి
౪ తవానయం మతిమతాం శ్రేష్ఠో గరిష్ఠోదయః॥ సారావా
౫ రగభీరభూరిసలిలాభోగం తటాకద్వయం సారోదార
౬ ఫలప్రదప్రవిలసత్కైరయ్యవత్యా న్వితం । నామః కామసు
౭ తో నుతోఖిలజనై ర్నామేశ్వరాయాదరా త్సంప్రాదా ద్విని

౮ ధాంగరంగవిభవభ్రాజిష్ణుపూజార్థయే॥ ఏకస్తత్రత
౯ డాగః ప్రఖ్యాతో గుడ్లచెవ్వర్ణ సజ్జకః । అభినీయతే జనాస్తైః
౧౦ కత్యాకేచెవ్వర్ణనామ్నాన్యః॥ సచ్ఛంకరం శంకరమ్మైతమూా
౧౧ ఖ్యా నామస్య. ధీమత్ప్రివరస్యభాయ్యార్ణ ప్రీత్యా ప్ర
౧౨ తిష్ఠాపితవత్సుదారాన్వృత్తిం తదా దత్తవతీ చతస్మై॥ సుధీ
౧౩ స్సుధీభిః ప్రణుతాస్యపుత్రస్థితస్సతాంవర్తే నివిశ్వనా
౧౪ థః । శంభుం ప్రతిష్ఠాప్యతదర్థవృత్తిం ప్రాదానీంస్థిరభ
౧౫ క్తియుక్తః॥ ప్రోలాహ్వయః ప్రోన్నతకీర్తియుక్త సద్భాగధే
౧౬ యూా స్సచభాగినేయః । శంభుం ప్రతిష్ఠాపితవాం స్తదర్థం వృత్తిం
౧౭ ంచ విశ్రాణితవాం స్తథైవ॥ స్వస్తి సకలగుణగణాలంకార ప
౧౮ రనారీదూర ఆమసకంటిపురవరేశ్వర వీరలక్ష్మీనిజేశ్వర మూా
౧౯ బ్బర్ణలభీమ రణరంగరామ వితరణకర్ణ శౌర్యసావ
౨౦ ర్ణ పతిహితాంజనేయ శౌచగాంగేయ సత్యరత్నాకర దుష్ట
౨౧ జనభీకర మనుమకులాదిత్య సుభటసంస్తుత్య నామా
౨౨ ది సమస్తప్రశస్తి సహితుడగు శ్రీమతు రేచెఱువు
౨౩ ల నామిరెడ్డి కాచాంబికా నందనుండు శకవర్షములు
౨౪ ౧౧౨౪గు దుందుభి సంవత్సర చైత్రశుక్ల చతు
౨౫ ర్దశి శనైశ్చరవారమునాండు పిల్లలమఱ్ఱి అన్ను
౨౬ శ్రీమన్నామేశ్వరదేవరం బ్రతిష్ఠసేసె ఆదేవర
౨౭ కు సమస్త అంగభోగరంగభోగార్థమై వృత్తులు గు
౨౮ డ్లచెవ్వర్ణం గత్యాకేచెవ్వర్ణ నాచంద్రార్కముగా నిచ్చె ఆచెవ్వర్ణ
౨౯ లు రెండూను బిక్కిమాల్యకల్లూరినేరెడ్లచెవ్వర్ణ బిల్లపల్లినడ్మ
౩౦ కత్యాకేచెఱ్వపిఱుందన అయితేశ్వరదేవరకు సమస్త
౩౧ పూజార్థమై రెండుమఱుతురులు అంద విశ్వనాథేశ్వర దేవర
౩౨ కుం రెండుమఱుతురులు పట్టపురావితూర్పున వీరితోడ
౩౩ ంబుట్టిన ఆయమ్మవల్లసాని దనవెట్టిన చెఱ్వునందు దనకొండు
౩౪ ప్రోలయపేరింటి ప్రోలేశ్వరదేవరకు నివేద్యమునకుం బె
౩౫ ట్టినవి రెండుమఱుతులు॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం

౩౬ వా యోహరేతి వసుంధరాం । షష్టింవ
౩౭ ర్ష సహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః॥ శత్రు
౩౮ ణోపి కృతో ధర్మః పాలనీయః ప్రయత్నతః । శత్రురేవ భవేచ్ఛ
౩౯ త్రుః ధర్మశ్శత్రుర్న కస్యచిత్॥ సామాన్యోయం ధర్మసేతుర్నృపాణాం
౪౦ కాలే కాలే పాలనీయో భవద్భిః సర్వానేతాన్ భావినః పార్థివేంద్రా
౪౧ న్ భూయో భూయో యాచతే రామభద్రః॥ కుసుకుడియ గౌతమస
౪౨ ద్రమునందు అయ్యసాని శ్రీ అయ్యేశ్వరదేవరకు సమస్త
౪౩ పూజాసిద్ధ్యర్థమై ఇరుగారూం బండ నిచ్చిన మాఱుతురులు రెండు
౪౪ ండు అంగ గౌరమకుం బున్యముగా శ్రీ విశ్వనాథ దేవర
౪౫ కు ఇరుగారూం బండ నిచ్చిన మాఱుతురులు రెండు ౨.

నాగులపాడు శాసనము

౧ స్వస్తి శ్రీ
౨ శకవర్ష
౩ ములు ౧౧౨ (౪)
౪ యగు కాల ఉ
౫ క్తి సంవత్సరము
౬ నందున మత్తెప
౭ డ భీమనాథే
౮ శ్వరదేవరకు
౯ నివేద్యము
౧౦ సకు నాగు
౧౧ గడ్డి పెట్టిన
౧౨ అచలార్క
౧౩ ప్రాకారము
౧౪ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా
౧౫ యోహరేత వసుంధరాం
౧౬ షష్టిర్వర్ష సహస్రాణి
౧౭ విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥

పిల్లలమఱ్ఱి శాసనము

తూర్పు

౧ శ్రీపాదాబ్జద్వయం తస్య స్తుమహే పార్వతీప
౨ తేః। ప్రభావాస్త్రిదశేంద్రాణాం యత్ప్రభావాబ్ధి

౩ బిందవః॥ బ్రహ్మా బ్రహ్మేయమాహ యస్య తనుతే శ్రీమజ్జటామండలే చంద్రగిరా
౪ వి వారుణరుచో తుంగేన గంగేద్యుతిం। కాలం కాలమజీగమ త్సరభసం య
౫ శ్చేతఘాతోద్యతం శంభుశ్శంభుముఖామరస్తుతపద శ్శ్రేయాంసి దిశ్యాత్సవః॥ సమ్య
౬ గ్భక్త్యాసరసిజభువా విష్ణునాతిగ్మధామ్నా గీర్వ్వాణానాం ప్రైర్ద్ధితిజపతిభి
ర్మ్మానవేంద్రైర్మ్మ
౭ నీంద్రైః। ధన్యైరన్యైరపిసువిహితా సుప్రతిష్ఠాః ప్రతిష్ఠా యస్యైవాసీ త్రిభువ
౮ నవిభు ర్భాతి భూతేశ ఏకః॥ ఈశాదేశాత్సరసిజభువః కుర్వ్వతస్సర్వ్వసర్గం నిత్య
౯ స్తుత్యాచ్చరణయుగలా దేవవిద్భిర్మ్మహద్భిః। కుర్వ్వన్ వర్య్యం సమజనికులం తంత్ర
౧౦ విత్రాసి తారిబ్బర్మ్మాఖ్యోభూద్రణ వితరణప్రౌఢతారూఢకీర్త్తిః॥ తద్వంశేసమ
౧౧ జాయతాయతభుజా ముచ్చశ్రియస్సంశ్రయ శ్శత్రుక్ష్మాధిప గంధసింధురఘ
౧౨ టాసంహారకంఠీరవః। నానాదానవిశేషతోషితసురశ్రేణీ సురస్సద్గుణ
౧౩ వ్రాతప్రీత వివేకలోకవిహిత స్తోత్రైర్జ్జగత్యూర్జ్జితః॥ గాంభీర్య్యయుక్తః పురుషో
౧౪ త్తమాశ్రయః ప్రఖ్యాతరత్నస్సుమనోర్త్థితార్త్థదః। వాహిన్యధీశస్సదృశస్సరిత్పతేః కా
౧౫ టాహ్వయ స్తస్యనుత స్సుధీస్తుతః॥ కామాహ్వయ స్తస్య సుత స్తత
శ్శ్రీమ్మిత్రాబ్ధిసంవృద్ధివి
౧౬ ధౌసుధాంశుః। విద్వేషివర్గోర్గ్భటశౌర్య్యదర్ప్ప ధ్వాంతౌఘవిధ్వంస
విధానభానుః॥ యస్మిన్నో
౧౭ ధరిధన్వధారిణిరణేసంజాయతేస్మాయతం కాండోత్ఖండిత చండశాత్రవచమూరుండా
౧౮ వలీతాండవం। తాలోత్తాల కరాల కాల నినదద్భేతాల జాలాత్తత
స్ఫాలాభీల విశాలతాల వి
౧౯ లసత్కోలాహలోన్మీలితం॥ సంపూజయ ద్దేవతతుష్టికారిణీ దానైర్న్నవైర్
ద్దీన జనార్త్తిహారి
౨౦ ణీ। విశ్వంభరావిశ్రుతకీర్త్తిధారిణీ కాచాహ్వయా తస్యసధర్మ్మచారిణీ॥ తస్మాత్తస్యాం
౨౧ సమజని మహాదేవపాదాబ్జభక్తః। ఖ్యాతోచేత స్తతవితరణ ప్రీణితప్రాణివర్గ
౨౨ ఆశాచక్ర ప్రవితతశరచ్చంద్ర సాంద్రాంశురమ్యా యస్యా తూర్ణంజనసుఖసముత్పా
౨౩ దినీభాతికీర్త్తిః॥ శైలేంద్రాయితకుంజరాంపరితతో లీలాయితాశ్వావలీం తోయదా
౨౪ ఘూయితహస్తినంహతి మకూపారాయితాం ద్విట్చమూం। యుద్ధేయ ప్రలయాయితేషు
౨౫ సహసా భాస్వత్ప్రతాపోన్నతి ర్య్యస్త్రిత్కాలశిఖాయితేన న [illegible] తి
క్రోధేన సర్వ్వాంశ్రియం॥ ఆ

౨౬ చారప్రభవో మనీషివినుతః ప్రాప్తోత్ర మేరాజయాః సుగ్లాతాగుణినాం ప్రతీత సుప్రతః
౨౭ ఖ్యాతద్విషద్బాప్పనః। నిత్యస్తుత్య బృహస్పతిబహులవ భిః నైక
గుణైర్భాజితా యః
౨౮ *వసుత్యాగ తే శ్రీభృశంయస్యాత్మజస్సాధను॥ వచనాశ్చైవ॥
భాయూనస్య సవైర్నః
౨౯ సుగుణైస్సమేతా భ్రాజిష్ణు తేజోనిధి రేచ్చెరాఖ్యా యాస్యాః పృథివ్యాం ప్రవిభా
౩౦ తి వంశః ప్రఖ్యాతసత్పూరుషరత్నవార్ధిః॥ తస్మిన్నభూత్సిన్నస్వ లధను యుర్గో భీమా
౩౧ హ్వయో నాయక దుర్జితాః సద్గాత్రే తాత్రినస్య సదా ప్ర తా త్రా
యః కల్పవృక్షప్రతి
౩౨ మః ప్రసిద్ధః॥ శిష్టౌక శక్తిప్రధిశయసా యస్య నానా విధశ్రీ మా గంపే ప్ర
౩౩ తిజవాద్రైగిపృథ్వీశ్వ సైన్యం। తాం ప్రజ్ఞాతా తిబలగనుచ్ఛి సం ధన్య సేవ్య
౩౪ గ్వజేనివసతి శివశ్చ సంవత్సరఖండం॥ అప్రస్యగోయోర్థా శ్వ భో గస ప్ర ణీ
౩౫ శ్వరః। యక్షేశ్వరస్సమృద్ధ్యాచ సన్నం గీర్వాణః॥ తస్య స్తహా మనమా తా
౩౬ మేతా లోకస్తుతా రెచ్చెమనా మకో భూత్। యా దేవభూదేవగి నా ష్ట ప్ర త్ర
౩౭ భూతై వి ధ ధేధ న్యామై॥ యుద్ధేధృః తంశ్రమనస్సహాసిం ప్ర స్ప తం
౩౮ ధి భీతిభాజాం। శస్త్రాణి పేసుభ్య వి శాత్ర నాం త్రా యా సంత్య
౩౯ ద్ధీ నం॥ తనయో వినయోన్నత స్తదీయః కాటమనాయక
ఇత్యుదారకీర్తిః। పురుషార్థ
౪౦ పరేణ యేనయత్నాత్పరితోషః సతతం స తామకారి॥ సద్గోల్లాసి మి ధా యనా
౪౧ లజగత్పూజ్యస్ఫుర త్తేజస స్సందోహైః పరి ప్సితె సుమనసాం సంసార
౪౨ నోన్నతః। ధ్వస్తాశేషతమస్సతే శ్రీ న స్యసో సస్య గి తః సు మూర్య స్వ
౪౩ జహుర్మహాంస్యరిగణాః ఖద్యోతసంఘా ఇవ॥ సుకోర్తి త్రా మా
౪౪ మహోన్నతే సరస్వతీ నైస్స నా గి సుప్త తః। మనోరమ ప్ర ఖ్య
మత్తెయ్యనతా సభా
౪౫ విరాజితాయస్యవిరించివన్నభః। భాయూస్యః సునసున్న తన గ న శ్రీ
౪౬ నృవానస్యతస్య। నిత్యానుకూలత్వ నసంతము మ ధస్సం త్రి నా సగి మ॥

ఉత్తరము

౧ తత్ప్రీతయోరుత్తమయోర్జ్జ నాథు స్తూ తశ్రీసిధ గజ్జ సా । యాస్య
౨ శ్చరిత్రాణి వరాణిసర్వాణలోకః పవిత్రః కము తాస్వయస్య। నీర్త్ప సప్య

౩ జగజ్జనానాం రూపప్రకర్షః ప్రవిచారి యస్యాః। దృష్ట్వాపరంరూపవిశేష
౪ దృప్తాం రంభామపి హ్రియతే దృఢంయః॥ అరుంధతీయద్యపి సుప్రసిద్ధా
౫ పతివ్రతానాముపమానభూతం। తథాపిసంప్రత్యుపమానమత్ర యాం
౬ మన్యతే మాన్యగుణైర్జనౌఘః॥ నర్వేషుధర్మేషు పతివ్రతాత్వ ధర్మేఽధిక
౭ ప్రీతిసమన్వితాయాః। యైవాఖిలాశాః పరిపూరయంత్యాః ప్రీణాతి చిత్తం
౮ శివవల్లభాయాః॥ గౌరీపదాంభోరుహయుగ్మ భూరిభక్తిప్రభావార్జిత భ
౯ వ్యభాగ్యం। యాంకల్పవల్లీసదృశీం శ్రితానాం సంపత్సమృద్ధిస్సతతంజనానాం॥
౧౦ ఆరామైరధిగతనందనానుకారైః భూయిష్ఠైరనుకృతసాగరైస్తడాగైః। శైలాభైః
౧౧ సురచితైర్బహుప్రకారైర్భాభ్రప్రత్యర్థైరవిరలత భూషణోచ్ఛ్రయన్త్యైవ॥ ఉద్యద్భాస్క
౧౨ రబింబడంబరవరశ్రీదామహే మానిశం నానాధాన్యసమృద్ధిదాం పృథుయశ
౧౩ స్సంపాదినీంమ్మేదినీం॥ భూరిక్షీరయుతా స్తుతాశ్చసుజనైర్ధేనూర్వివిధానాన్వితం గ
౧౪ త్తేయావివిధప్రసిద్ధవిబుధవ్రాతాయ జాతాదరా॥ క్షీరేయాణివరాణ్య
౧౫ పూపవితతి స్స్రాజ్యమాజ్యాదికం శాల్యన్నం నరసింధుకుందధవలం
౧౬ శాకాన్యనేకానిచ అశ్నం త్యర్చితదేవభూసురగణామృష్టంయథేష్టం సదా
౧౭ విప్రాస్సద్యశసాయయైవచ సకృత్తుష్టాః కృతాశీష్టయా॥ యద్వక్త్రాం
౧౮ బుజరంగసంగతిమతివృత్తంకరాత్యుత్తమం వాక్కాంతావిలసత్సువ
౧౯ ర్ణఘటితాలంకారవిస్తారిణీ యేచాపాస్తఖిలాస్వతీవకుశలాస్తైస్సర్వదా
౨౦ స్తూయతే యస్యాఃకీర్తికరైరచంద్రనికరైర్నమ్యగుణానాంగణః॥ ఈషాద్వ్యయు
౨౧ క్తజనాననాంబుజ వరచ్ఛాయావృదా యావహే సద్విద్వజ్జనచిత్తసా
౨౨ గరసముద్ధర్ష ప్రకర్షస్సదా। కీర్తిశ్శారద చంద్రసాంద్రకిరణ
౨౩ స్తోమద్విసంస్పర్ధినీ యస్యాః కీర్తిరపారసద్గుణసముద్భూతా భృశం
౨౪ శాసతే॥ యస్యాఃపుత్రః పవిత్రోన్నతనుతచరితోద్భూతసుఖ్యాతకీ
౨౫ ర్తిమ్మల్లః ప్రోల్లసితోర్వీతత వితరణాశస్త్రశాస్త్రప్రగల్భః। బాహ్వైవిలూ
౨౬ నయుద్ధోద్భటపటుచటులాఖర్వ గర్వారి వీరవ్రాత స్వాంభోజరాజప్రవి
౨౭ హితవిజయశ్రీపదాంభోజభోజః॥ రాజత్కీర్తేర్గణపతినృపస్యాఖి
౨౮ లోర్వీశభూషా రత్నవ్రాతద్యుతిరతి సముత్తాస్రితాంఘ్రిద్వయస్య స
౨౯ న్మర్యాదా నిరతనిఖిలత్రాతలేవర్తమానే రమ్యేరాజ్యే విపులసుఖ
౩౦ దే పూర్ణసస్యప్రపూర్ణే॥ శాకాబ్దే సురవర్త్మ రామశశభృద్విశ్వం

౩౧ భరా సంఖ్యయా సంయుక్తే విభవాఖ్యవత్సరవరే జ్యేష్ఠే మ్మ

౩౨ డాస్య స్థితా। శుక్లాయాం శశివాసరే జనసుత శ్రీలింగమూర్తేర్గృహే

౩౩ స్వయం హైమవతీపతేః కృతవతీ శిష్టం ప్రతిష్ఠాపనం॥ గ్రామే

౩౪ పిల్లలమఱ్ఱినామ్ని రుచిరే సుస్థాపితా మాదరాదస్మై శ్రీ సుస్థిర మెఱ్ఱి

౩౫ కేశ్వర ఇతి ఖ్యాతాయ సంప్రాదదాత్। వృత్తిః ప్రాజ్యఫలప్రదాః పృథుత

౩౬ రాః శాల్యాదిముద్గాదిస క్షేత్రాఢ్యా వివిధాంగరంగవిలసత్పూజా

౩౭ దిసంసిద్ధయే॥ కైలాసాభం సశోభం సువిహితరచనం సుప్రతి

౩౮ ష్ఠావిధానం నానాదానప్రయతవితతాభ్యర్చనం భవ్యసేవ్యం

౩౯ భక్త్వా తేరితోరుస్తుతగుణదురిత వ్రాత మేతస్యశంభో స్సా యాదాభా

౪౦ నుచంద్రం వచసమభినుతం భూమణం భూసుదేవ్యాః॥ ప్రాజాం ప్రగ్రా

౪౧ హ్యాః జగతి జనానాథాత్ తస్మై మవదా స్యాగితరాప్యయచ్ఛన్ దేవోత్ర దే

౪౨ వార్చితపాదపద్మస్తేయాచ్చిరం శాలశశాంకమాళిః॥ యస్యా స్సాంద్ర

౪౩ సుహేంద్రచాపరుచిమ (ద్భు) ందారు కేంద్రావలిమాలిస్థో త్థమనత్న త్రింశవి

౪౪ విధామంద ప్రభాభాసురం। సద్ధద్యాంచరణారవిందయుగలం తాం స్థాప

౪౫ యత్వా దితి తత్తేన త్రిపురాం సువర్ణమదదాత్ తస్మైసుపూజద్వయే॥

పడమర

౧ శ్రీ స్వస్తి సకలగుణగణాలంకార పరనారీదూర ఆమనికంటి పుర

౨ వరేశ్వర వీరలక్ష్మీనిజేశ్వర మూర్చ్బలభీమ రణరంగరామ వితరణ

౩ కర్ణ శౌర్యసౌపర్ణ పతిహితాంజనేయ శౌచగాంగేయ సత్య

౪ రత్నాకర దుష్టజనభీకర స్వామిద్రోహరగండ బేశవగండ మ

౫ మనుకులాదిత్య సుభటసంస్తుత్య నామాది ప్రశస్తిసహి

౬ తుండగు శ్రీమతు రేచెఱ్ఱపిల్లలమఱ్ఱిబేతిరెడ్డి పెండ్లము స

౭ కలసుగుణాలంకృతయైన ఎఱకసానమ్మంగారు శకవర్షములు

౮ ౧౧౩౦ విభవసంవత్సర జ్యేష్ఠశుద్ధ తృతీయయు సో

౯ మవారమునాండు పిల్లలమఱ్ఱిని తనపేరను శ్రీఎఱకేశ్వర

౧౦ దేవరం బ్రతిష్ఠసేసి ఆదేవరకు గుడికి గోపురమునకూ బాగిని

౧౧ మాడుమనకూ బావికి పరివారములకూ మఠమునకూ అంగభోగరంగ

౧౨ భోగాది సమస్తపూజాసిద్ధ్యర్థమై తమ పేరింటి ఎఱకమఠమునం దమ పేరంగ

౧౩ ట్టించిన ఎఱకసముద్రమునం దమ పెట్టిన దేవవృత్తులూ బ్రాహ్మణవృత్తు
౧౪ లుం దమ తోంటల పొలముందక్క నున్నంత నీరునేలను వెలిపొలము అంగనాలు
౧౫ గుమళ్లాను క్రాప్రోలిపొలములోన ఉప్పరిపాడులోనుగా నెల్పు... ను
౧౬ ళ్లాను అంద ఎఱ్ఱమరాజుకుంటను పిల్లలమఱ్ఱిం దమ కట్టించిన లక్ష్మీసముద్ర
౧౭ మునం బండ్రెండు మత్తురులు నీరునేలాను ఆచంద్రార్కతారకముగా నిచ్చిరి॥
౧౮ ఆదినమునంద త్రిపురాదేవిం ప్రతిష్ఠసేసి ఆదేవికి సమస్తపూజాసిధ్యర్థ
౧౯ మై ఎఱకమఠము రెండుమళ్లు వెలిపొలము ఆఎఱకసముద్రమున నీరు
౨౦ నేల రెండుమత్తురులు గుడిసేయింపాను గుడి ఆయినయినంతను ఆ దేవి ఆంగభో
౨౧ గమునకు నడచునవిగాను అంద నీరు నేలమత్తురు తమ తండ్రి పేరం బ్రతిష్ఠసేసి॥
౨౨ శ్రీకామేశ్వరదేవరకుం దమతల్లి పేరం బ్రతిష్ఠసేసిన శ్రీఎఱకేశ్వరదేవరకు
౨౩ ను గుళ్ళకు సమస్తపూజలకు ఎఱకపురము వెలి పొలము మత్తురులు ౧౦
౨౪ నీరునేల ఆ ఎఱకసముద్రమున మత్తురు ౧ పిల్లలమఱ్ఱి లక్ష్మీసముద్ర
౨౫ మున మత్తురు ౧ బొమ్మకంటికాలువ మత్తురు౧ అంద వెలిపొలము మత్తురులు౧౦
౨౬ మ్రోంతుకూరం దమ తోడం బుట్టిన నూంకనాయకుని కట్టించిన * *
౨౭ నీరు నేల మత్తురు ౧ అంద వెలిపొలము మత్తురులు ౫ ఆచంద్రార్కముగా నిచ్చె॥
౨౮ శకవర్షములు ౧౧౩౭ గు యువసంవత్సర మాఘబహుళ పంచాదశి శుక్రవారము
౨౯ నాండు సూర్యగ్రహణనిమిత్తమున శ్రీఎఱకేశ్వరదేవరకు సమస్తపూజార్థమై ఎఱక
౩౦ పురమునం దమ పెట్టిన దేవబ్రాహ్మణవృత్తులు దక్క నున్నంత
వెలిపొలమున్ను ఎఱకసము
౩౧ ద్రమునం దమ తోంటల పొలమున్ను చతుస్సీమము సర్వసమస్తము
లాచంద్రార్కముగా నిచ్చె॥
౩౨ ఆఎఱకసముద్రమంద కట్టమీది శ్రీఎఱకేశ్వరదేవరకు నీరునేల మత్తురులు ౨
౩౩ మూలస్థాన * * దేవరకు అందలి మధూరిసోమయ ప్రతిష్ఠసేసిన శ్రీచేతే
౩౪ శ్వరదేవర శ్రీఎఱకేశ్వరదేవరలకు మత్తురులు ౭ రెంకులకుంటను మత్తురు ఆచం
౩౫ ద్రార్కముగానిచ్చె॥ ఈధర్మము పరిపాలించు వారికి అనంతమైన పుణ్యమవు వీ
౩౬ నికి బాధసేయు వారికి పంచమహాపాతకములు సేసినట్టి పాపమవు అ
౩౭ ట్టకదా పెద్దల వచనములు॥ స్వదత్తాం పరదత్తాంవా యోహరేత వసుం
౩౮ ధరాం। షష్టిం వర్షసహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః॥ శత్రుణాపి కృతో

౩౯ ధర్మః పాలనీయః ప్రయత్నతః। శత్రురేవ భవేచ్ఛత్రు ధర్మశ్శత్రు నసంశయః ఇతి
౪౦ మద్వంశజాః పరమహీపతివంశజా వా పాపాదపేత మనసో భువి భావిభూ
౪౧ పాః । యేపాలయంతి మమధర్మ మిమం ప్రయత్నా తేభ్యోమయా
విరచితాంజలిరేష
౪౨ మూర్ధ్ని॥ సామాన్యోయం ధర్మసేతున్నృపాణాం కాలేకాలే పాలనీయో
భవద్భిః। సర్వా
౪౩ నేతా న్భావినః పార్థివేంద్రా న్భూయోభూయో యాచతే రామచంద్రః॥
౪౪ శ్రీకొమరేశ్వరదేవరలకు మళత్తుంరదనమఱుతు
౪౫ రు ౧ ఎఱకసముద్రమున మఱుతురులు ౨

దక్షిణము

౧ ఆ ఎఱకసముద్రమున సత్రము పెట్టి యేమొంకు నడచునట్లు
౨ గా మర్తురులు ౫ వండెడువారికి ౧ మర్తురు విద్యార్థులకు
౩ గ్రాసవాసస్సులకు మర్తురులు ౩ చలివందలికి నీళ్ళు నడిపెడి
౪ వారికి అర్ధ * * * * *

2

అన్నవరము శాసనము

మొదటిపైపు

౧ స్వస్తి సకలగుణగణాలం
౨ కార పరనారీదూర ఆమనిగంటి
౩ పురవరేశ్వర వీరలక్ష్మీనిజేశ్వర దోర్బలభీ
౪ మ రణరంగరామ వితరణకర్ణ శౌర్యప్రావ
౫ న్న పతిహితాంజనేయ శౌచగాంగేయ సత్యరత్నా
౬ కర దుష్టజనభీకర మనుమకులాదిత్య సుభట
౭ సంస్తుత్యనామాది సమస్తప్రశస్తిసహితుం
౮ డగు శ్రీమతురేచెఱువులకామిరడ్డి అయితాంబి
౯ కానందనుండు శకవర్షములు ౧౧౩౦ అగు
౧౦ కాలయుక్తసంవత్సర మాఘశు విదియా

౧౧ శనివారమున నాగులపాటను శ్రీకామే
౧౨ శ్వ(ర) దేవరం బ్రతిష్ఠసేసి ఆదేవరకు సమస్త అ
౧౩ ంగభోగరంగభోగార్థ్థముగా వ్రిత్తి నాగు
౧౪ లపాటితూప్పూన నామసముద్రమును చెఱు

రెండవ వైపు

౧ వునందు మాపాలు అర్ద్ధము ఆయర్ద్ధమూ
౨ నాచంద్రార్కముగా నిచ్చితిమి ఈధర్మ్మము
౩ నకు నెవ్వరు బాధసేయుదురు వీరికిం బ
౪ ంచమహాపాతకాలుం జేసినట్టి పాపమ
౫ వు ఈధర్మ్మము ఎవ్వరేం బ్రతిపాలింతురు
౬ వారికి అనంతమవుచుండ పుణ్యమవు
౭ అట్టకదా పెద్దలవచనములు॥ స్వదత్తా
౮ ం పరదత్తాం వా యోహరేత వసుంధ్దరాం
౯ షష్టివ్వర్షసహస్రాణి విష్ఠాయాం
౧౦ జాయతే క్రిమిః॥ శత్రుణోపి కృతోధర్మ్మః
౧౧ పాలనీయః ప్రయత్నతః శత్రురేవ భవేచ్ఛ
౧౨ త్రు ద్ధర్మ్మశ్శత్రు ర్ణకస్యచిత్॥ సామాన్యోయం
౧౩ ధర్మ్మసేతు నృపాణాం కాలే కాలే పాలనీ
౧౪ యో భవద్భిః। సర్వ్వా నేతా న్భావినః పార్థ్థివేంద్రా
౧౫ భూయోభూయో యాచతే రామచంద్రః॥

13

వాడపల్లి శాసనము

మొదటి వైపు

౧ స్వస్తి శ్రీ శకవరుషంబు
౨ లు ౧౧౩౩ డగు
౩ ప్రమాదీచ సంవత్సరమున శ్రీమ
౪ తు మేలుంగంటి కొమరెనాయ
౫ క బేతేనాయంక రుద్రనాయం
౬ కులు ప్రతుకేశ్వరము స్థానము

౭ మఱియలకిచ్చి తమ్మేలిన స్వా
౮ మి గణపతిదేవమహా
౯ రాజుపేరా దమతం డ్రి శ్రా
౧౦ టనాయంకుని పేరా

(సర్వనిగ్రహము కలదు)

రెండవ వైపు

౧ ఈశ్వరము స్థానము
౨ నం ద్రికూటము గుడ్లు ర
౩ ముజేయ దనచేతిధన
౪ మునన కళశనిర్వాణము
౫ గాజేయించిన ఈత్రికూ
౬ టము అంగభోగ రంగభో
౭ గ దూప నైవేద్యము
౮ లకు ముప్పై పుట్లు వెలిపొ
౯ లు మహాచంద్రార్కతారాస్థాయము
౧౦ గా నిచ్చిరి ఈధర్మమ్మెవ్వ
౧౧ రే ననుకూలు ... నారికి
౧౨ సర్వాణసుప (...) ... బ్రాహ్మ
౧౩ లుత్తై రేని । ... ... శ్రీ
౧౪ యునుగు దేవర్ప్ర తిగాగే
౧౫ ని ... ననునమూత్రాగా
౧౬ లు దాన ఫలంబందినవారు

మూడవ వైపు

౧ స్వదత్తం పరదత్తం వా
౨ హరేద్భూమిం నరాధిపః
౩ స పచ్యతే మహాఘో
౪ రే నరకే కాలమక్షు
౫ యం । గవాం శతసహస్ర స్య
౬ ... సర్వ భూమి ప్ర జా
౭ యతే । ... దర్భాగము ప్రదా
౮ నేన రాజా భవతి సర్వదా॥

౬

సోమవరము శాసనము

౧ స్వస్తి శ్రీ సకలగుణగణా
౨ లంకార । పరనారీదూర ఆ
౩ ననగంటిపురవరేశ్వర । వీర
౪ లక్ష్మీనిజేశ్వర । దోర్బలభీమ
౫ రణరంగరామ । వితరణక
౬ ర్ణ । శౌర్యసోపర్ణ । పతిహి
౭ తాంజనేయ । శౌచగాంగే
౮ య । సత్యరత్నాకర । దుష్టజ
౯ నభీకర । ము ... త్య ।
౧౦ సుభటసంస్తుత్య నామాని
౧౧ సము స్తప్రశస్తిసహితంబు శ్రీ
౧౨ మతు రేచెర్లు ... శకవర్ష
౧౩ కవమర్ణములు ౧౧౫ గు
౧౪ శ్రీముఖసంవత్సర । ... ౧
౧౫ గురువారమునాండు తా
౧౬ నుం గొచ్చబొల్లినాయండు

౧౭ బిక్కనుగిలె శ్రీస్వయంభూసో
౧౮ మనాథదేవరకు అంగభో
౧౯ గ రంగభోగార్థము బేతిరెడ్డి
౨౦ రెగడువాడు బొన్నెనాయుం
౨౧ డు వరపాలుంగాం జెఱ్వు ఆ
౨౨ చంద్రార్కస్థాయిగా నిచ్చిరి ఆచెఱ్వు
౨౩ ముందఱ రెండుమత్తురు వెనుగకు
౨౪ కత్వాబేతిరెడ్డి కట్టించియిచ్చె
౨౫ ను ఆచెఱ్వులు కట్లలు రేవు
౨౬ ఱు తూర్పుగట్లలూం దక్షిణము
౨౭ కింద చెఱ్వు పద్దయ చెఱ్వునిడ త్త

౬

సోమవరము శాసనము

౧ స్వస్తి జయాభ్యుద
౨ య శకవరుషంబులు
౩ ౧౧౫౬ గు జయసంవ
౪ త్సరస్య మాఘ సు ౫ నాడు
౫ ముతి * రేశర్ల
౬ నామిరడ్డి తమతండ్రికి
౭ తల్లికి ప్రీతిగాను త
౮ మకు ఆయురారోగ్య
౯ సుశ్రీస్థలాభివృద్ధిగా
౧౦ శ్రీ స్వయ(ం)భుదేవరలను
౧౧ * సానికిచ్చిన గరగలు
౧౨ ౩౫.

౭

నాగులపాడు శాసనము

మొదటివైపు

నంది, ఖడ్గము, సూర్యుడు, పానపట్టం

౧ స్వస్తి సకలగుణగణాలంకార పరనారీదూర ఆ
౨ మనికంటి పురవరాధీశ్వర వీరలక్ష్మీనిజేశ్వర
౩ దోర్బలభీమ రణరంగరామ వితరణకన్న
౪ శౌర్య సౌపన్న శౌచగాంగేయ పతిహితాంజనేయ
౫ స్వామిద్రోహరగండ బేతనదండ సత్యరత్నాక
౬ ర దుష్టజనభీకర మనుమకులాదిత్య సుభ
౭ టసంస్తుత్య నామాది సమస్తప్రశస్తి సహితం శ్రీ
౮ మతు మండలిక రేచెల్లి కాట్రెడ్డి అయ్యాంబికా
౯ నందనుండు శకవరుషములు ౧౧౫౬

౧౦ అగు జయసంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ త్రయో
౧౧ దశి గురువారమున తమతండ్రి నామిరడ్డి
౧౨ కిం దమతల్లి అయ్తసానంమకూం దమకూం బు
౧౩ ణ్యముగాను శ్రీనామేశ్వర దేవరాను శ్రీఅయ్తే
౧౪ శ్వరదేవరాను శ్రీకాటేశ్వర దేవరాను ప్రతి
౧౫ ష్టసేసి తంమేలిన చలమర్తిగండ కాకతిగణ
౧౬ పతి దేవమహారాజు ప్రిథివిరాజ్యం సేయంగా
౧౭ ను ఈదేవర్లకు అంగరంగభోగాలకుం బెట్టినవ్రిత్తి

రం౧ వ వ్రైపు

౧ నాగులపాటి మునిడికాలు
౨ వ అందు అయ్ది మఱుతురు
౩ ఆయూరి తూర్పుణ నామస
౪ ముద్రమను చెఱ్వునందు రెండు
౫ మఱుతురు ఆతూర్పుణ వి
౬ శ్వనాథ సముద్రమను చెఱ్వు
౭ నందు నాల్గుమఱుతురు వె
౮ రసి పదునకొండు మఱుతు
౯ రూను ఆచంద్రార్కముగా
౧౦ నిస్తిమి॥ యావచ్చంద్రశ్చ సూ
౧౧ ర్యశ్చ యావస్తిష్టతి మేదినీ
౧౨ యావచ్ఛివకథా లోకే తావత్క్షేత్ర
౧౩ ం ప్రతిపాల్యతే॥ ఈధర్మము లె
౧౪ వ్వారేం బ్రతిపాలింతురు వారికి
౧౫ అనంతపుణ్యము ఈ ధర్మాన
౧౬ నకు ఎవ్వారే బాధసేయుదురు
౧౭ వారికి అనేక బ్రహ్మహత్యాలు పా
౧౮ యక నరకములు। ఇదికదా స్వగ
౧౯ ల వచనములు॥ స్వదత్తాం పర
౨౦ దత్తాంవా యోహరేతి వసుంధ
౨౧ రః। షష్టిర్వర్ష సహస్రాణి వి
౨౨ ష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥ శత్ర
౨౩ ణాపికర్తవ్యోధర్మః పాలనీయః
౨౪ ప్రయత్నతః। శత్రురేవహినేశత్రు
౨౫ ర్ధర్మః శత్రుర్నకస్యచిత్॥

7

కొండిపర్తి శాసనము

తూర్పు

౧ శ్రీ స్వస్త్యస్తు ఓం నమఃశివాయ॥ పాతుం స్తస్య (౧)
౨ భవాన్యస్తరశిరసికృతః ప్రసూతక్షీరధారా

శ్రీమా న్దానమాద్య న్మధుకరమధురక్వాణ (సం)
దర్భగర్భః। గంధవ్యై ర్వణ్నా ర్ణరదాద్యై ర్వి ర్ణకసితస (య)
నైరుత్కముత్ప్రేక్ష్యమాణో వీణాభః ప్రీతం *
వః ప్రణిహితమనసా మస్తుహేరంబహా *
రోమస్తోమాగ్ర లగ్నా వపుషిజలధయో (ర)
స్య వక్షస్థలక్ష్మీగాఢాశ్లేషోపజాత శ్రమజలక (ణి)
జాలలీలాం భజంతే। ఉన్మీలత్కేతగాత్రచ్ఛదపరి *
తే యస్య దంష్ట్రాంకురేభూః కస్తూరీబిందు (శో)
భాం వహతి హరిరసౌ పాతువః పోత్రిమూ (ర్తిః)
సశివః కల్యాణం దిశతు శివమౌళౌ సురనదీ
(వే) లత్కల్లోలోత్థితపృషత తారాపరివృతః। పరిష్వ
ద్భ్యాభాభుజగఫణమాణిక్యనికర ప్రభాయ *
స్రం ప్రకటయతి సంధ్యావిలసితం॥ పాయాద్రు
ద్రేశ్వరశ్శంభుః శ్రీమత్కాటచమూపతిం। య
త్కీర్తికలహంసస్య జగత్క్రీడాసరస్యతే॥ మల్యా
యాంపురి పరివృఢో దుర్జయామ్నాయవల్లి *
కుందద్యుతినిభయశోధౌత దిక్కుంభికుంభ (ం)
సిద్ధాసిక్రీత రిపుమృగీలోచనః ఖేచరేంద్రప్ర *
ఖ్యః ప్రథనవిజయే సైన్యపో దన్నపాఖ్యః॥ దన్నసై
న్యాధిప తేజ్జితాహో పరిస్ఫురంతి ఘనకాలంకి *
తే। శైత్యేనయుక్తా విదధే రిపూణాం సంతాప (మంభోధ)
రవారిధారా॥ ప్రసారయామాసగుణాన్వరి *
వే ప్యసౌ ఆక్రష్టుదిత్సయా మన్యేవదాన్యం * *
రుహార్ణ॥ తతోజని జగద్గీతకీర్తిరార్తిహరస్స
శ్రీక స్సజ్జసైన్యేశః క్షీరాబ్ధే రివ కౌస్తుభః॥ *
యశఃపూరపూరితే భువనత్రయేకా ౪ *
చ యమునాకః కర్పూరః కిమంజనం॥ *
నామ తస్యాసీ త్ప్రియా కువలయేక్షణా। *

౩౧ లా సంపత్యరుంధతీ తామరుంధతిం॥ *
౩౨ సామ్యం ప్రతిపద్యమానా జనై రనూయం త
౩౩ భావాః ఉమారమాచస్ఫుటమాచమాచతి *
౩౪ సంచరిత్తై రుద్రార్త్రైః॥ శ్రీమా న్కాటచమూనా (థో్త)
౩౫ యోరాసీ త్తనూభవః। ప్రతాపాక్రాంతదిక్చక్రో *
౩౬ దేశ్వయివాపరః॥ సకాటగిల్పాటఇతి ప్రసిద్ధో నిధి *
౩౭ తి ప్రమదావిభూషః। తమేవమూహుః పెదముద్ద
౩౮ గండ ముద్దండయుద్ధాంగణపండితీమ్యా॥ *
౩౯ స్ఫురంతి సమరాంగణేషు తస్యాసిధారా రిపుర (క్తసి)
౪౦ క్తా। వ్యలోకి లోకైరతి విస్మయేన తీవ్రప్రతాపాగ్ని శి (ఖీన)
౪౧ మూర్తిః॥ తస్యారివీరా స్సను రేషు కుంభి కుంభస్థ *
౪౨ గ్రాతిది గ్వనిద్రాః। ఉజృంభతే స్వర్గ-విలాసినామ్
౪౩ * విబుద్ధా కుచమండలేషు॥ తస్య ప్రతాపశిఖ
౪౪ * ధిం విరోధినాం। తృణాన్యదాభానితాసీతి నిత్యం
౪౫ * వినస్మియే॥ శంకేత్థం సంకిసాధీశమత్థినా
౪౬ * * * * * *
౪౭ * * * * * *

ఉత్తరము

౧ * రివ *
౨ * తక్ర *
౩ * ల్యాంబర *
౪ * యాంప్రా *
౫ * స్యానివర్ధంతే *
౬ * తనయః కాటసేనా *
౭ * త్కరణప్రీణితప్రాణివ *
౮ * ంద్రసీరంధ్రకీర్తా ధన్య *
౯ * తే మోదమానం పా *
౧౦ * భీమానో గారిశవా *
౧౧ * తస్య రుద్రధ్వజిన్యధి *
౧౨ * రేణుకలాభిష్టనబం *
౧౩ * ను జనిపురగం *
౧౪ * కథంవా॥ అస్త్రా *
౧౫ * గ్గా * ల్యాంబికా *
౧౬ * దా * ॥ కుద్ధ *
౧౭ * ఖ * తమో *
౧౮ * బంబేవక *
౧౯ * వేలిలుహి *
౨౦ * లిపున్నచే *

౨౧ * లం॥ కీర్తిః *
౨౨ * వలజ్జేవతి *
౨౩ * నక్వాపిన *
౨౪ * స్యతాతస్య *
౨౫ * తరతస్త్యాగ *
౨౬ * రుద్రవరూధినీశ *
౨౭ * మార్గణం నిమార్గణయ *
౨౮ * ప్రతిష్ఠాపయతిస్మ *
౨౯ * నాం విధత్తే సోభివా *
౩౦ * సః ఫలత్యభ్యధికం ఫలం *
౩౧ * తస్య పత్నీ గంగేవపావనీ *
౩౨ * మైకతరంగిణీ॥ వచసి *
౩౩ * సో భూషణందయా॥ *

౩౪ * నం నిత్యం తస్యాశ్చ్రకాస *
౩౫ * శిక్షితాః కుముదేక్షణాః *
౩౬ * శచిముఖ్యాః సతిప్రతాః *
౩౭ * రేంద్రగిరి । ప్రపసుంయథా *
౩౮ * అథము క్ష్వేసింధుకగన్నృతే *
౩౯ * హాజనతాముముతే॥ ప్రాశస్తదీయా*
౪౦ * శ్రేయాంసి సవాణ్యః ణి సమాపతం*
౪౧ * ప్రణతిన్వః ధూనాం సౌభాగ్య భాగ్యే *
౪౨ * తి॥ పల్యాణ్యదివంశజలనిధసం *
౪౩ * పూర్వాః శశి రేఖా । నిష్కల చరిత *
౪౪ * లక్షణాభాసమానాంగీ॥

ప డ మ ర

౧ * తస్యచ సుతః పెదముద్దుగండః కా
౨ * న్యాధిపతి ర్విదధద్విభాతి । కత్యాణ ప్రతాప
౩ * సాచ దిగంగనానాం ముక్తాప్రవాలపు
౪ * విహారశోభాం॥ తస్యైతస్యకి మంగ
౫ (మం) గళనిధే ర్మల్యాలకాటప్రభో । రాద్రాప్య
౬ (స్యవి) జృంభణానిజనతా రాగేణజేగీయతే
౭ * రప్యవలంబ్యమంబరమిదం యేనా
౮ * కీర్తిచ్ఛల । స్ఫారస్ఫాటికపేటి కాంతరసమో
౯ * గోపాయితం॥ సర్వేషా ముపకార
౧౦ * చరితం సర్వం తదీయం తథా । కిం త్వేవం
౧౧ * దంతిదాంతమతయ స్తత్కర్మధర్మైర్
౧౨ * ః। వాపీకూపమహా త్తటాకఘటనై రాజజ్ఞి
౧౩ ॥(మే) దినీ ప్రాసాదై రతిదంతురో జనపతే
౧౪ * స్తదీయైఃకృతః॥ సోయంమహీతాప

౧౫ * ఘోరా ఘోరాయగరుడ ఇత్యాఖ్యాం ఆ
౧౬ * తనవహతశాత్రవ రక్తాద్రిభూతశాత
౧౭ ముఖః॥ సంవాహః క్రియతాం వ
౧౮ తరవశ్శాఖాకరైః పాదయోర్యేషః
౧౯ * భృత్యైః కురుష్వసురభిక్షీరైః పరీక్షా
౨౦ * కీర్తిస్తస్యదిగంతఖేలనజుషః శ్రీకా
౨౧ ** ప్రభోః శ్రాంతిర్న్నేతినమన్యతాం వి
౨౨ * తే దానేష్వయం ప్రక్రమః॥ తస్యాహి
౨౩ * ంసమరే ధరణీతల్పశాయినాం । జాయ
౨౪ * రతావాప్తిర్ద్దివీతిఖలుకౌతుకం
౨౫ * భిదా ప్రియసుతస్యసిత్తైయ్యశో
౨౬ స్నిగ్ధచందనరసై రివలిప్యతేదాః త
౨౭ * ద్రిపుపురోద్ధితధూమరేఖా కస్తూ
౨౮ * మకరికాకలనాం కరోతి॥ షః పదసన్న
౨౯ * ంగారోహస్య స్తస్యపురోధసః । వీరశ్చ
౩౦ * మంతశ్శాంతస్యా దితికౌతుకం॥
౩౧ * తే పరదోషం ననిష్ఠురం వక్తినానృతం
౩౨ * నాక్షిపృతి కమపిజనం సగుణః ప్రి
౩౩ * య్యదా సర్వాన్॥ కిహమహోహివం సర్వైర్య
౩౪ * ద్ధయేణి సరస్సహరిచ్చం । సజ్జయ
౩౫ * దణిజ్జంతో హలేషుత్తూణకంచణం
౩౬ ఇ కాచాంబికా రాజతి తస్య ప
౩౭ (తివ్ర)తాశీలగుణాభిరామా తత్పాదముద్రో
౩౮ * నాదిదోర్వ్విజేతా స్వయం సంప్రతిరత్న
౩౯ * అంగుష్ఠనిష్ఠ్యూతమరీచిజాలై ర్యేషా
౪౦ * ప్రతిపత్తిభాజాం॥ సీమంతరేఖా సు
౪౧ (విలా) సినీనాం । సిందూరలీలారచనాంక
౪౨ (రోతి)॥ నిసర్గవాదిరిద్ధోయం భాతి తస్యాః ప

౪౩ * యం। రుద్ధం స్వకాంతిచో శేభ్యః కమలేభ్య ఇవ
౪౪ * ంతదూరుభ్యాముపమితాః కవీంద్రై రనియం
౪౫ * కంపతే కులకాంతాభిర్యేనపవనేల తా॥ ఉత్తు
౪౬ న్గ స్తవకుంభయుగం సం క్లేశతే యుద్ధమనేకృశం
౪౭ ఇతీవ తస్యా యువతివ్విలగ్నం భీత్యేవనిత్యం పతి
౪౮ * పతితం॥ కాంత్యాచాంతసుధాంసురీచిరుచిరచ్ఛా
౪౯ * * వ లేపంముఖం। దివ్యం నేత్రయుగం విధూత
౫౦ * * స్నీలోత్పలాలంకృతిః॥ ఆనీలః కబరీవ సంప్రతి
౫౧ * ప్రోత్ఫుల్లవల్లీపరిభ్రామ్యద్భృంగవిడంబరోపి
౫౨ * * * * * *

దక్షిణము

౧ రుద్రేశ్వరాభిధానం సురధామ పిధాపితం
౨ తత స్తేన। యస్యశివస్స్యేవోపతిలగతి శశి గ
౩ గనగంగాచ॥ సమ్యఙ్నిర్మాపిత స్తేన ప్రాసా
౪ దః కేశవస్యచ। యోమిచ్ఛతివరోదన్యేరం
౫ తరాళం సముచ్ఛ్రియాత్॥ జాతే నేత్రరసేం
౬ దుభూ పరిమితే ౧౧౬౨ శాకాబ్దకే శార్వ్వ
౭ రీ వర్షేమాసిచ ఫాల్గునే శశిసుభృత్ పక్షే హ
౮ రేవ్వాసరే। ఛాయాపుత్రదినే గ్రహేషుస
౯ వసువ్యక్తం శుభాలోకిషు ప్రత్యష్ఠాప
౧౦ యదీశ్వరం హరిమపి శ్రీకాటసైన్యాధి
౧౧ పః॥ ప్రోలేశ్వరేణ సహితం విభాతిసురస
౧౨ ద్మనాం త్రికూటమిదం। కైలాసమేరుమం
౧౩ దరసమానశంకాం కరోతి యత్పుంసాం॥
౧౪ యస్య శిఖరస్థితేషు ద్యోతితగగనేషు కన
౧౫ కకలశేషు। నీలచ్ఛాయే రవేబ్బింబం సంఛా
౧౬ దితమైవనప్రభయా॥ ప్రాకారో జయ
౧౭ తిత్రికూటమభిత స్థత్తేన నిర్మాపితః సుశ్లిష్టైః

౧౮ క్రమశీర్ణై రుపచితో నీలోత్పలైః కల్పితః। య
౧౯ శ్చాలక్షితసంధిబంధకలనా ధీరాశిలాతక్ష
౨౦ కైః। సంతుష్ట్యేవ మహీయసీ నిన శిలాం య
౨౧ త్నాత్సముత్తారితః॥ రుద్రేశ్వరాయ త్రితయం
౨౨ చ దత్తంనివర్త్తనానాం ద్వయ మన్యతాయ
౨౩ ప్రోలేశ్వరాయాథ తథైవయుగ్మం శుభార్థి
౨౪ నా కాటచమూనాథ్వహేన॥ క్లుప్తం క్షేత్రం చెల్లమత్త
౨౫ టాకజలసేచనం త్రికూటస్య వృష్ట్యంబు జీవ
౨౬ సస్యక్షేత్రం త్రింశన్నివర్త్తనాంచ
౨౭ మద్వంశజాః పరమహీపతివంశజా వా పాపాప
౨౮ పేతమనసో భువి భూమిపాలాః॥ తేషాలయం
౨౯ తు మమధర్మ్మ మిమం సమగ్రం తేషాం మయా
౩౦ విరచితాంజలిరేషమూర్ధ్ని భూమిదానాత్ప
౩౧ రంనాస్తి సుఖంచాముష్మికంమహత్। నచా
౩౨ పి భూమిహరణా త్పరంపాతకముచ్యతే॥ బహు
౩౩ భిర్వ్వసుధాదత్తా రాజభిస్సగరాదిభిః। యస్య
౩౪ యస్య యదాభూమి స్తస్య తస్య తథాఫలం
౩౫ స్వదత్తాద్ద్విగుణంపుణ్యం పరదత్తానుపాల
౩౬ నం। పరదత్తాపహారేణ స్వదత్తం నిఃఫలంభవేత్॥
౩౭ స్వదత్తాం పరదత్తాంవా యోహరేత వసుంధరాం।
౩౮ షష్టిర్వ్వర్షసహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః॥
౩౯ అకరస్య కరాదానా ద్గోసహస్రవధస్మృతః సకర
౪౦ స్య కరత్యాగా ద్వికోటిఫలమశ్నుతే॥ తథానాగస
౪౧ హస్రేణా ప్యశ్వమేధ శతేనచ గవాంకోటిప్రదానేన
౪౨ భూమిహర్త్తానశుద్ధ్యతి॥ నిరయో రౌరవాద్యశ్చ
౪౩ కుంభీపాకాస్సుదుస్సహాః। తీవ్రాశ్చయాతనాః
౪౪ కష్టా నోపసర్ప్పంతిభూమిదం॥ శివాయనమః॥
౪౫ స్సజయతి పృథ్వీశ మహీంమాతహరణాద్దివిచూటి

౪౬ కాఖఇతి। కాటచమూపో గణపతినృపతి శ్రీపాద
౪౭ పద్మషట్చరణః॥ ప్రోలేశ్వర రుద్రేశ్వర హారయః ప్రీ
౪౮ ణంతు కాటసైన్యపతిం। రంగాంగభోగవిభవై
౪౯ ర్దత్తైః ప్రీతితాత్మానః॥

8

గణపవరము శాసనము

మొదటి వైపు

౧ * పశ్చిమాబ్ధేః కశ్చి *
౨ * ప్రతినృప *
౩ * సర్వాన్సర్వాన్ తట *
౪ * * క్షుణా *
౫ * దతో రుద్రదేవాను (జ)
౬ (మ) హాదేవనృపాత్మజః *
౭ శస్థితజయప్రియా
౮ * హాధ్వానేదిగంతే శత్రుణా
౯ * ర్వాణసౌధభవన *
౧౦ * త్థ ప్రతిష్ఠానతః సంగ్రా
౧౧ * నపథితో్వ గణపతిస్మ *
౧౨ * మాగచ్ఛతి క్షిప్రం యాతం *
౧౩ * దివమితి తదా శేషామ *
౧౪ * న్నివ॥ యస్యానుకూల స *
౧౫ నేన విధూయమానాస్సం
౧౬ ద్వేజాగ్రనిహితాః పృతనోపేతో *
౧౭ * కాః। క్షిప్రం పలాయనపరా *
౧౮ * వతేతిదూరా నానారిపుక్షి *
౧౯ రి పతించతజ్జయంతి॥ సంగ్రా
౨౦ మసంకులాశ్వప్రచురఖురఖు
౨౧ రశ్రేణిధిన్నాతుమోద్యద్ధూళీ (ధూ)
౨౨ తప్రకాండప్రసవితమిహిర
౨౩ ద్యోతపుంజే యదీయైః। శస్త్రైశ్చి
౨౪ న్నోద్యదుగ్ర ప్రతినృపతిశి
౨౫ రాస్యైకలయ్యప్రయాతో రా
౨౬ హుద్వ్యాహభ్రమేణ ద్యుమణి
౨౭ రితి జనా విస్మితా స్తర్కయంతి॥

రెండవ వైపు

౧ * * * * *
౨ * * * * ప్రయుతోద
౩ * యాసౌసర్వేనృపాలహేమ *
౪ రకోటిస్ఫురద్రత్నోద్భా *
౫ పీఠ మహిత శ్రీపాదప (ద్మా)

౫ య్యాత్ । సూర్త్రై సంసుత శౌర్య్యభూమ (ణ)
౬ భృతో హేంమాద్రి దేవాత్సుధీ శ్రీమ (ద్భా)
౭ లసరస్వతీతివిదితం నామో త్తమః *
౮ బృవాన్ । యం జగద్దేవభూపాలో ల
౯ బ్ధ్వా హేమాద్రిభూపతిః । సేనాప
౧౦ తి మమాత్యంచ చక్రే విక్రమధీయు
౧౧ తం॥ యశ్చారివీరాని విజిత్యనిత్యం రక్షై
౧౨ * * * * భూమిభర్తుః । ఆపూ *
౧౩ యద్దేశమపేత తాపత్రయాగమే
౧౪ మేఘమివాంబువర్షైః । తత్పుత్రో భూద్దేవ
౧౫ పాలనామధేయో ధియాన్నిధిః । జ
౧౬ గద్దేవ మహీపాల పాలితః సమ్మత
౧౭ స్సతాం॥ యస్థాదిభక్తిమాలత్యా జ
౧౮ గద్దేవా దనంతరం । కాకతీశః ప్రో
౧౯ లభూప స్సోధరాం పర్యపాలయ
౨౦ త్॥ ప్రాజ్యైర్భోజ్యైః ప్రాణినః ప్రీణయంతం

మూడవ వైపు

౧ * * * * * * * *
౨ హితరవః । క్వచిచ్ఛస్త్రాశస్త్రప్ర * *
౩ * వ్యతికరం క్వచిద్వందివ్రాతస్ఫుట *
౪ కృప్రసరణం॥ క్వచిద్వీణానాదస్ఫు
౫ రితగానవినదం క్వచిన్నాదధ్వానోదర
౬ * నాకృతధియాం క్వచిన్నానారత్న
౭ యవాక్యంచవణిజా । మశేషశ్రీగ *
౮ తతయస్యనగరే॥ స్వప్రాణాధికతా *
౯ * తేనాజయ * ణతాయ * *
౧౦ వైభవయుతక్షోణీవరేం ద్రైః (వార్జి)తం । *
౧౧ సంముఖేషుమిషువా భుజప్రమోదా * *
౧౨ నా తేనస్తై రనంతవిభవప్రజ్ఞాన్వితాజ్యా *

౧౩ యచ్చిత్తః సదనే వివేకశయనే జ్ఞానప్రదీపే *
౧౪ యాశాతిశాంతి సమత్వసంయమముఖై శ్చ
౧౫ సచిత్రేగుణైః। భీతాదూతికయా సదాశివ
౧౬ మసా వానీయతత్త్వేయసీ రమ్యం * * *
౧౭ రనన్యవ్యాధయా తేనానిశం క్రీడతి * * స
౧౮ ద్భిస్సేవ్యం సకలకలాలాపముఖరితమకువర్తత్
౧౯ సస్యైసమృద్ధముపవనవిరాజమానం గణపతిపు
౨౦ రం॥ యత్రస్ఫారతరోవిభాతి ఫలధీప్రఖ్యాతడాగో త్తమః
౨౧ స్వచ్ఛం స్వాదుచసారణీపరిగతే మూలై ర్యదీయం
౨౨ జలం జిత్వా పక్వఫలోరుభారనమితః శాలిప్రజః శోభతే మా(ం)
౨౩ యః పాతు మివానతికృతశిరా వక్త్రైః స్వకీయై రపి॥
౨౪ శాకాబ్దైః బాణభువనవిభావరిపతిసుధాకిరణగుణితే।
౨౫ శ్రీముఖసంవత్సరే మఘుశుక్లాష్టమ్యాం దినకరదినే శ
౨౬ కవర్ష ౧౧౭౫ శ్రీమద్రుద్రేశ్వరం పత్యాష్ఠాప

నాలుగవ వైపు

౧ * ః కేవలమువ్విః
౨ * యస్యసాజ *
౩ * * పాద్యగణ *
౪ * * ॥ గణపతిపు *
౫ * మం దేవద్విజగణాయ్యః *
౬ * యం ధర్మనేతు స్నెర్భాపా
౭ * ం పాలనీయో * * *
౮ * తా న్భావినః పార్థివేం *
౯ * యో భూయో యాచ(తే)
౧౦ (రా)మచన్ద్రః॥ స్వదత్తాం పర (ద)
౧౧ * యోహరేత వసుంధరాం
౧౨ (ష) ష్టివర్షసహస్రాణి విష్ఠాయా (ం)
౧౩ (జా) యతే క్రిమిః గ్రామే *
౧౪ మేకామామే * * *
౧౫ రన్నరకమాప్నోతి యావదా భూ *
౧౬ ద్భవం భారద్వాజస్య రోదస్సమం
౧౭ గుణకధావణీతేంద్రస్య విద్యా
౧౮ లీలాశాలాననస్య క్షీణివర *
౧౯ తయశోనన్దిమిత్రస్య పుత్రః
౨౦ వాణీప్రేమో భుజంగః సుభ
౨౧ * * * నిరతోయ త్త్వాతారేచ స
౨౨ * స్తేనోక్తం నన్దినామ్నా జయ
౨౩ తి కృతధియా శాసనం యా
౨౪ వద్ధక్కణం * * *
౨౫ * * * *
౨౬ * * * *

నాగులపాడు శాసనము

౧ స్వస్తి శ్రీ సకలగుణగణాలంకార
౨ పరనారీదూర ఆమనగంటిపుర
౩ వరాధీశ్వర వీరలక్ష్మీనిజేశ్వర పరమమా
౪ హేశ్వర దోర్బ్బలభీమ రణరంగరామ
౫ వితరణకర్ణ్ణ శౌర్య్యసౌపర్ణ్ణ పతిహ
౬ తాంజనేయ శౌచగాంగేయ సత్యర
౭ త్నాకర దుష్టజనభీకర మనుమకులాది
౮ త్య సుభటసంస్తుత్య నామాది సమస్త ప్ర
౯ శస్తి సహితుండగు శ్రీమతు రేచెర్ల కా
౧౦ మిరెడ్డి అయితాంబికానందనుండు॥ శకవర్షములు ౧౧౭౦ అగు
౧౧ కాలయుక్తసంవత్సర మాఘశుద్ధ విదియా శనివారమున నా
౧౨ గులపాటను * * * * * * * * *
౧౩ * * * * * టి తూర్పున నా
౧౪ మసముద్రమని చెఱువు రెండుపాడ్లుచేసి మూపాలు ఆచంద్రార్క్కముగాను
౧౫ ఇస్తిమి॥ యావచ్చంద్రశ్చ సూర్య్యశ్చ యావత్తిష్ఠతి మేదినీ యావత్శివ
౧౬ కథాలోకే తావత్క్షేత్రం ప్రతిపాల్యతే। ఈ ధర్మ్మమునకు నెవ్వరు బాధసేయుదు
౧౭ రు వారికిం బంచమహాపాతకాలుం జేసినట్టి పాపము ఈ ధర్మ్మము ఎవ్వ
౧౮ రేం బ్రతిపాలింతురు వారికి అనంతమవుచున్న పుణ్యమున్ను అట్టిగదా పెద్దల వ
౧౯ చనములు॥ స్వదత్తం పరదత్తంవా యోహరేతి వసుంధరా। షష్టివర్ష సహస్రా
౨౦ ణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః। శత్రుణోపి కృ (తం) ధర్మ్మః పాలనీయ్యః ప్రయ
త్నతః। శత్రురేవ
౨౧ భవేశ్శత్రూన్ ధర్మ్మః శత్రో న్నకస్యచిత్ ॥

2

బూదపుర శాసనము

ఉత్తరము

౧ శ్రీ స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశబ్ద మహామ
౨ ండలేశ్వర అనుమకొండపురవరాధీశ్వర మూ
౩ రురాయజగదాళ విదితవిక్రమశీల పరమమాహే
౪ శ్వర వీరలక్ష్మీనిజేశ్వర చలమెత్తుగండ కగనప్రచం
౫ డ శ్రీస్వయంభుదేవదివ్యశ్రీపాదపద్మారాధక
౬ పరబలసాధక నామాది సమస్తప్రశస్తిసహితం
౭ శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కాకతియ్యగణపతిదే
౮ వమహారాజు లోరుగల్లు మొదలుపట్టణంబుగా
౯ సుఖసంకథా వినోదంబులం బ్రుథివిరా
౧౦ జ్యంబు సేయుచుండంగాం తత్పాదప్రసాదప్రసా
౧౧ త ప్రాజ్యరాజ్యలక్ష్మీసమాశ్లిష్ట దక్షిణభుజదం
౧౨ డుండును సమరసమయాఖండలుండును సం (గ)
౧౩ రసమరాధినాథరిపు (ప్రబల) మార్తాండుండు
౧౪ ను పెదముద్దగండండును చిరవితరణగుణగ
౧౫ ణాలంకారుండును సతత సదాచారుండును బా
౧౬ చాంబికోదరక్షీరపారావారసంజాత హరిచ
౧౭ (ం) దనుండును బాచవరూధినీశ వరనందనుండు
౧౮ ను కుప్పాంబామానససరోవిహారమాణ రా
౧౯ జహంసుండును నిజకులోత్తారకుండును
౨౦ వారనారీయౌవనవనవసంతుండును దుష్ట
౨౧ తురగరేఖారేవంతుండును నసిముసలకార్ముక
౨౨ ఖప్రముఖ నిఖిలాయుధకుశలుండును
౨౩ (అ) ధరిత్రీవిశాలుండును రాజసమాజ జ

కాకతీయ శాసనములు

పశ్చిమము

౧ శ్రీశకవరుషంబులు ౧౧౮౧ వర్తిఀంపంగా సి
౨ ద్ధార్తిఀసంవత్సర చైత్రశుద్ధ ౧ (౧) గు తమతల్లి
౩ బాస్సానిపేరను బూదపూరిసమీపంబున తడా
౪ కంబు నిర్మిఀంచి తద్ధర్మఀఖ్యాపనార్థఀంబై శాసనంబు
౫ సెప్పంబంచినం తత్ప్రారంభంబెట్టిదనిన ౦ం యత *
౬ * లసదంబుదాలితులితా మాలోక్య నీలద్యుతిః
౭ ంయో * కేవలమేవ జహ్నుతనయాం దేవో నన
౮ త్తేధునా । కంఠేపిద్యుమనస్సుతాయతిముహు స్సుః
౯ * ంబికాశంకతే । యస్యద్వన్ను * విహీతం
౧౦ వితరతా త్తథవధోభవః॥ లీలావరాహ
౧౧ తను రాతనుతా త్వివం వో యత్కేసరాగ్రకలి
౧౨ తోదధిబిందు బృందరూకౌణికరగ్రహణ మ
౧౩ ంగ * * శ్చితారుపాతు తాకతిథి యం తను తే
౧౪ నితాంతం॥ ఆవిర్బభూవకమలం విమలం వి
౧౫ కాసినా * * * * * ఘగుణో త్తమస్య । జాతి
౧౬ స్తతోజనయితా జగతాం విధాతా సోజ జ
౧౭ న జ్జగదిదం సకలం సలీలం॥ చతార్రాజగతిఖ్యా
౧౮ తా స్తతోవర్ణా స్సముంతతః । స్వధర్మఀకర్మఀనిర్మాఀ
౧౯ ణ మభవన్నిర్మఀలాజనః॥ తేషాం మహీయమహి
౨౦ మం మహిత స్తురీయో వర్ణశ్రియః ప్రసవభూ
౨౧ మిరతి ప్రసిద్ధః । * దుభవత్సముదిశం చ గుణా
౨౨ ణఀవానాం దుగ్ధాబ్ధివ త్పురుషరత్నగుణో మహీతం॥
౨౩ ప్రశస్త మస్తి తత్రాపి కాకతీయకులం (మహత్)

దక్షిణము

౧ శ్రీ స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశబ్ద మహామండలేశ్వ
౨ ర అనుమకొండపురవరాధీశ్వర మూరురాయజగదాళ
౩ విదితవిక్రమశీల పరమమాహేశ్వర వీరలక్ష్మీనిజే

౪ శ్వర చలమెత్తుగండ కదనప్రచండ శ్రీస్వయంభూ
౫ దేవదివ్యశ్రీపాదపద్మారాధక పరబలసూదకనామా
౬ ది సమస్తప్రశస్తిసహితం శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కా
౭ కతీయరుద్రదేవమహారాజులు ఒరుంగల్లుమొ
౮ దలివట్టణంబుగా సుఖసంకథావినోదంబులం
౯ (పృథ్వీరాజ్యం) బుసేయుచుండంగా తత్పాదపద్మసూ
౧౦ * * * * * * దక్షిణభుజదండుండును
౧౧ * * * * * *
౧౨ * * * * * *
౧౩ * * * * * *
౧౪ * * * * * *
౧౫ లా। వక్రాంక క్రకశకంబు కానేక శితావాతాశ
౧౬ నాగపతి। ప్రాణత్రాణపరాయణో గిరిగు
౧౭ హా వల్మీకిరంధ్రాంతరం॥ వారే సదాఖిలరణే
౧౮ చ రణేచ యస్మిన్నాద్యా * భవిష్ణు రవిలక్ష్మిర
౧౯ మత్రిణ సాత్యః। అన్యస్యశస్త్రనిరత * * రచయ్యా
౨౦ * * * * ం భవిష్ణు భువిరగ్రతస్వైరివర్గణః॥ అంగీకృ
౨౧ తాసదాయస్మి న్నంగసుప్తం * * * * । రాజ్యల
౨౨ క్ష్మీరతిప్రాజ్య * * యో * * * * రతి॥ సప
౨౩ తజన * నూనం జాతో గుండయసంజ్ఞయా।
౨౪ నోమేద్రి * * * * ం తత్త్వవిత్త్వం కథంభవేత్॥
౨౫ శ్రీగోనషంశమహనీయపయోధిజాతా మ
౨౬ ల్యాలవంశవననిర్మలసత్య * * * కుప్పాం
౨౭ బికా విబుధ * * * * * *

తూర్పు

౧ మదదేతే విమలం ఫలం॥ శాకాబ్దే శశిదం
౨ తిశంకరమితే సిద్ధార్థిసంవత్సరే చైత్రేమాసి
3 సితత్రయోదశితిథౌ వారేగురోశ్శోభనే। నిమ్నా

౪ యోత్తమ బూదపూరినికటే సోయం తడాకం వ
౫ రం భాచాంబాభిధయాం కితం తమకృత శ్రీగు
౬ ండ్డదండాధిపః॥ తస్మిన్నేవశుభేకాలే తడాగము
౭ పరం ముదా। తుల్యం తేన గుణైస్సర్వైర్ఖ్యాతః
౮ తోస్సేదరవత్సదా॥ తస్యభాచసముద్రస్య కుల్యా
౯ నీరేణపూరితం। జనతానంతసందోహ కారిణం
౧౦ హారిణంపరం॥ ధర్మ్మార్యాసౌ విని
౧౧ ర్మ్మాయ గుండదండాధిపో భువి। ప్రియాయా
౧౨ ః కుప్పమాంబాయా నామ్నాంకితసుధాస్య
౧౩ దాత్॥ తస్య (సీ) తా ప్రియాయాశ్చ తస్యాశ్చ
౧౪ న్య (ప) సంజ్ఞయా దేవాలయస్స్వయం తేన ని
౧౫ ర్మ్మితం నిర్మ్మితౌజసా॥ అస్యధర్మ్మస్యనిర్మ్మాతా
౧౬ నిర్మ్మలాత్మాయశోనిధిః। గుండదండాధినాథో సౌ
౧౭ చిరంజీయా త్వదాశినా॥ ఈశాసన
౧౮ ము సెప్పిన ఈశ్వరభట్టోపాధ్యాయులకు మ
౧౯ ల్యాలగుండయ ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను కుప్పస
౨౦ ముద్రమువెనుక నిచ్చినది నీరుపొలము పదిమఱు
౨౧ తులు॥ ఏవం ప్రార్థితవాన్ దత్వా భావినస్సర్వభూ
౨౨ పతీన్। యుష్మాభిరనిశం యత్నఃకర్తవ్యో ధర్మ్మర
౨౩ క్షణే॥ సామాన్యోయం ధర్మ్మసేతు నృపానాం కాలే
౨౪ కాలే పాలనీయో భవద్భిః సర్వానేతా న్భావినఃపా ర్థి
౨౫ వేంద్రా న్భూయో భూయో యాచతే రామచంద్రః॥

2

బూ ద పు ర శా స న ము

తూర్పు

౧ శ్రీబాహాబహులగాగకారి రుచిరక్రీడాకర శ్రీకర
౨ శ్రేణీమరంత్త పిష్టపరమాం యుష్మాకమీశ శ్రియ

౩ * న్నిర్విక్రమడంబరాంబరపర ప్రాచుర్యచర్యాంకుర
౪ క్షీరాపారగభీరకోటరపయో రాశిప్రకాశాశయః॥
౫ నిర్ద్దంత్యము॥ పోత్రీ ధాత్రీసలిలోద్ధరణపరిణత శ్రీధరః
౬ పాతు యుష్మా న్విష్ణుస్యేష్మకుణేత్ర శ్వసనపరిహృతా పారనీరప్రి
౭ సారః। యద్దంష్ట్రాదండలగ్నా క్షితిరతిలసతి ప్రస్ఫుర *
౮ * * వప్రి క్రీడానంసక్తరేణు శ్రియమియ మురరీ కుర్వతీ
౯ * * పర్వతాంతా॥ ఇదిఆర్యాగుచ్ఛము॥ ఇందులీలా
౧౦ లసతి ప్రిసరతి తార క్రీడాలోలప్రికారంసీరే। శ్రీ
౧౧ స్ఫురదతిసోష్మా ధాత్రీంశరవరవరః పోత్రీ॥ ఈశ తేకురు
౧౨ తే సూ తే ఖ్యాతియాంతి విపద్య తే। నీయ తే ద్విత తే శ్వ్యేతి
౧౩ జ్యోతయ త్యధికాయ తే॥ క్రియాపదప్రాయికము॥ అస్తు
౧౪ భూయా త్సమ స్తస్య జగతో మంగళం శివం। జనో జంతురతో
౧౫ * తిత * స్తాదితో గతః॥ పునరుక్తాభాస॥ హిరణ్యగర్భప్రి
౧౬ గమం మురారిగభీరనాభీకమలాద్భభూవ మ * * *
౧౭ ఖ్యానవరే * * వేతస్మాద్భభూవుః ప్రభావాః ప్రజానాం। త
౧౮ తో భవ న్నాభసురసత్ప్రిభావా వర్ణస్సువర్ణపరిపూర్ణవకావ
౧౯ లోక ప్రకామస్వరరమ్యకర్మ రక్తాః కలాలోలమనోనుభావాః॥
౨౦ నిస్తాలవ్యము॥ కలౌ యుగే కాకతిరాజవంశో విశాలకీర్తిః క్షి
౨౧ తిపాలయేయుః। తత్రాపి రాజా మహాదేవనామా పితోంధ్రదేశ
౨౨ ం సమలంచకార॥ తస్యాతిశిస్య క్షితిపోమదకు స్సక్తస్సదాశ
౨౩ ర్మణి ధర్మమూలే। సుతస్సమాసీదసమానభూతి భూవల్ల
౨౪ భ శ్రీగణపాభిధానః॥ శత్రూ నాశు * * పీరనిరతాన్బంధూ
౨౫ న్నపో పాత్రనో దానే (నాపి) తుతోష నిత్యవిలసంనిత్యో న్నిమేషక్షి
౨౬ తౌ॥ సౌందర్యే కసమోపి శంబరరిపో విశ్వంవివేపత్పిపా
౨౭ * ధర్మంవిశిశేష యఃపరగతం తో పాదియేషప్రిభుః॥
౨౮ తద్రాజభువిసద్భద్రముద్రిరుద్రమహీపతౌ (తస్మిన్విస్మిత) విక్రా
౨౯ ంతాగుర్వీముర్వీంప్రశాసతి॥ నిరీతినాతినుప్రీతిభూరిభూ
౩౦ తినుతిద్యుతి। సువిని * * * * * * శ్రీనుతీభావినిద్వాషి॥

౩౧ నిష్కంత్యము॥ తదీయపాదాంబురుహోపజీవీ మల్యాలవం
౩౨ శేకమలేక్షణాంశః। దిగంతవిశ్రాంతయశోవిలాసః శ్రీచన్న
౩౩ సేనాధిపతిః ప్రసూతః॥ తస్మాదభూదతులభావితపుణ్యమూ
౩౪ ర్తిః శ్రీజాయసైనికపతిః ప్రథితప్రభావః। ఉద్దామరాయగగుడ
౩౫ * * * * లక్ష్మీమాతలసురక్షణనిత్యదక్షః॥ తస్మాదనస్థాన
౩౬ * * * * * * రథినీనాథయూథప్రభేద క్రీడాగాఢప్రౌఢ ప్రబ
౩౭ ల పరితసద్రామసంగ్రామభీమః॥ వాచాం వాచాం విచా
౩౮ రే సమధికచతుర శ్చాగుసంచారకీర్తిః రాయచక్రేగండసే
౩౯ నాపతి రతిరసిక స్సచ్చరిత్రైకమిత్రః। సాధారతీ నిమగ్నితా నస
౪౦ నాగ్రభాగే సుకోమలా చ కమలాదయా * * చ లేవ। స్థాని * *
౪౧ లాలి తత్వకలావిలాసలీలాకలాపకలితా ఖలు ఏక (ఏవ)॥
౪౨ సర్వత్ర సంతతం నోయ ముషితా సవదిస్వయం। అవిశ్య
౪౩ ంమూతిమానూనం స * * స్వఃసదాసమం॥ అన్యాయూ
౪౪ * * * * * , *

ఊత్రిగము

౧ శ్రీధామం * శతానవాదికరణే కణేగమానాజసావిగం
౨ * * * సేవణపతే సంగ్రామరంగస్వహం। దాండింలా *
౩ * పాటవీ మనుదినంగంతుంమతీం మాఖ్యాట్టె గుదృద్గం
౪ డయదండనాథవిలస ద్దోర్విక్రమానిప్రభుః॥ క్రియూపవత్ర
౫ యగోపకము॥ శ్రీగోనకులదుగ్ధాబ్ధి జాతాసహజచంద్రికా
౬ శ్రీరివశ్రీపతేయస్య ప్రేయసీ కుప్పమాంబికా॥ కుంహ
౭ చక్రే దిశి * * మహామహాబింకయూ వ్యాస్యతే సైస్థితా * *
౮ * * * * * * గతికవికరా స్సంప్రయాతా జగా *
౯ * ప్రావస్థాపితానాం రతిమిహాకుగుణే పనతస్సగ్వత్కరి త్రిష్టో
౧౦ ణీవిభేదప్రకటిత యశసా యస్యమేనే రతస్య॥ ఇందుః *
౧౧ * సపదాలు అగా॥ యదీయ చాతుర్య కృతాతివాయ
౧౨ పం* * * * * * * కరాంబుచయ్యః॥ మహాయ్యా దైర్యా
౧౩ బుధపూయవాయ * * సాందయ్యకర స్పదాకః॥ స్తబక

౧౪ వ * *॥ కలితలలితా * * * * వారిప్రసారిప్రసునసమునసోక
౧౫ * * * స్సపుణ్యాః । జలధరహాజసంకా * * * * విరాజీసిమ
౧౬ విమలతరంగద్భంగదాళిస్సశాళిః॥ మిధునావళి॥ కనయంతి *
౧౭ నాసమృద్ధ భూప్రభూతా మితాగణ * జలధేస్తారం సిరం * *
౧౮ * సుశీతలం అమరతరు * * పీత్వానూనంచకో * * * *
౧౯ యదధికరుచిరే సాంద్రానందాం * * * పి చంద్రకాం॥ కేదారా
౨౦ తతశీలి శాలజనతా చేతస్సదానందకృత్వాగాంగానసినలిసిరజర
౨౧ జ స్సంచారచ * * లః నైజాధికసలీలసాగరసదా హంకారశం
౨౨ కాకుల * * * * * * * * * * * * * *
౨౩ నిరోష్ఠ్యము॥ తడాగో సౌ సదా సేతునరణేంతరలైరపి । ససాగట
౨౪ వసంగురివస్వ * త్యూర్మిణ వాణిభిః॥ అంతస్నిరం స్నితవర్గ *
౨౫ యాందిత్సురివోత్సకోసౌ । తరంగహాస్తైర్గణపాంబురా
౨౬ శిః ప్రకూలయద్విష్ణుపదం చకాస్తి॥ బుదపురినరస్య దావారి
౨౭ ప్రచారముదాకరై గణాదజలధితరంగత్తుంగైస్తరంగకగ్గిరసౌ
౨౮ కుతుకజవతాంప్రే త్యోర్ధ్వోత్తుంద్యులోకతరంగిణీం గగన *
౨౯ * * * * * ప్ప్రోధప్ప్రకృష్టప్రచలజ్జలః॥ కమలానాసితతనుః కమలా
౩౦ వాసితాతనుః । కమలావాసిలలితం కమలానాసిలాలితః ।
౩౧ అతురముష్టిక॥ పురతః ప్రచురాచార సీరదూరేణదూరితః ।
౩౨ * * గణపాంబోధిః ప్రత్యుద్యతిప్ప్రియానగః॥ అస్మృతము ॥
౩౩ * * ధాదిసమాసాళిసమన్వితః । నదీపూరణసంపూర్ణ పా
౩౪ రాసీమాయతీపయః॥ కాంతోపాంతసుజా తనూతల సదా
౩౫ * * * * * * చలత్ప్రికశుకస్తోమే స్తుతిన్నాయతి॥

దక్షిణము

౧ గుండయదండనాయకః॥ నిరాకరిష్ణుస్సమ
౨ రేరిపీరా నలంకరిష్ణుః చరణౌశివస్య వర్ధిష్ణురాశీ
౩ ర్భిరసౌసమేషాం వర్తిష్ణురధ్వ న్యసకృత్యతాంచ॥
౪ దిక్కాంతావరివేలితే లివితతే రంగేధరిత్రీతతే
౫ * ప్రామందరదిందు సుందరతర ప్రోద్యత్ప్రి

౬ తాపాంచితే। స్తోత్రాలాపకలాపబంధురవచో
౭ * దిత్రధీరస్వనై నిత్యం నర్తయతే ముదాకవిగ
౮ ణో యత్కీర్తి రామామిమాం॥ యస్యప్రోద్ధతడా
౯ గనాహిగరుడా కారాంపతాకం చ యా
౧౦ * * * శమనైకవైరినృపతి వ్యాలావలివ్యాకు
౧౧ లా వక్త్రా కర్కశచామరేనకలితా వాతాశ
* * *
౧౨ * ం దుండునుసంకినపురాధినాథ *
౧౩ * * ం డుండును పెదముద్దుగండండును శా
౧౪ * * పారావారసంజాత హరిచందను
౧౫ * * * * కుప్పాంబా
౧౬ (మానససరోవర) విహారమాణరాజహంసుండును జ
౧౭ * * * * ండును శ్రీవిశ్వనాథదేవదివ్యశ్రీపాదపద్మా
౧౮ రాధకుండును రిపుకులభేదకుండును నైనశ్రీము
౧౯ ల్యాలగుండదండాధినాథుండు శ్రీపురోహితసే
౨౦ నాపతిదౌవారిక ప్రధానానంతసామంత సుభట
౨౧ * * * * *
౨౨ * * * వాదివంది వైతాళికహావకభావకగాయకా
౨౩ నేక విద్వజ్జనంబులు గొలువ సుఖోపవిష్టుండయి
౨౪ కథావినోదంబులనుండి పాణినీయవ్యాకరణాదిచిత్రక
౨౫ రత్వజ్ఞుండును పదక్రమయుతయజుర్వేద పారగు
౨౬ ండు నాత్రేయగోత్రపవిత్రుండును మయూరాయ్యర్య
౨౭ పుత్రుండును నైన కశ్చరసూరిం గాంగున్యాద్వృష్టిం జూచి శక
౨౮ వరుషంబులు ౧౧౮౪ వర్తింపంగాను అంగీరససంవ
౨౯ త్సరాన బూదపూరిసమీపంబున దన స్వామి గణప
౩౦ తిదేవమహారాజుపేర తటాకంబు నిర్మించి ఆ శ్రా
౩౧ వణ శుద్ధ బుధవారాన సోమగ్రహణకాలమున
౩౨ * * * * * * * సమాహితచిత్తుండై సత్కారపూ
౩౩ ర్వకంబునం గులశీలవిద్యాతపస్సంపన్నులైన బ్రాహ్మ

౩౪ * * * * *

౩౫ * * * * *

పశ్చిమము

౧ శ్రీమ న్మల్యాలగుండదండాధీశ్వరుండు ఈ గణపసముద్రము

౨ బ్రాహ్మలకు ఇచ్చినక్షేత్రము॥ భరద్వాజగోత్రులైన సోమనాథభట్టోపా

౩ ధ్యాయులకూను మనభట్టుపాధ్యాయులకూను సవిస్త్రాయచ్చిత్తా త్ర

౪ ంబై గోచర్మము నాలుగుమఱుతులూను అడ్డ౧ ఆసోమనాథభట్టోపా

౫ ధ్యాయులకు చెఱువుప్రతిష్ఠాచార్యదక్షిణ అడ్డ౧ హారితగోత్రులైన బ్రాహ్మక

౬ * * * * గారికి చాతుర్మాస్యనిత్యమాధానప్రతాసక్తై

౭ * * * ఆ సూరదేవలుంగారికి మఱుతులుం బొగి

౮ * * * బుణ్యముగాను గౌతమగోత్రులైన దేవ *

౯ * * * తులుం బాతికఅడ్డ * *

౧౦ * * * శాస్త్రులకు ఉభయముఖి అడ్డ

౧౧ * * * యా విశ్వామిత్రగోత్రులైన

౧౨ * * * ద్రానసమును సేయించెను దక్షి(ణ)

౧౩ మఱుతులు॥ శ్రీవత్సగోత్రులైన * * * దీ శాస్త్రులకు *

౧౪ * * * * * *

౧౫ * * * * * *

౧౬ * * * * * *

౧౭ ణ మఱుతులు౧ కౌండిన్యగోత్రులైన పరమ * * * నాగాయ

౧౮ * * నం గారికి మఱుతులు౧ కామకాయనవిశ్వామిత్రగోత్రపవిత్ర

౧౯ * * * మఱుతులు౧ కౌండిన్యగోత్రులైన బొంతలవిఠల

౨౦ * * * శ్వరభట్టోపాధ్యాయులకు మఱుతు

౨౧ * * * * * *

౨౨ ణవానాందుగ్ధాబ్ధివత్పురుమరత్నాగ్రైర * * * * * *

౨౩ ప్రశస్తమస్తి తత్రాపి కాకతీయకులం * * * * * *

౨౪ ధాత్రాధాత్రీం సముద్ధర్తుమాశల్యం * * * * * *

౨౫ తం॥ జాతః ఖ్యాతః * * * శ్చారాము * * * * *

౨౬ మిత్రానౌకభూపాలకాలః। * * * *
౨౭ * * భూతిరాజ్ఞాం ధీరః ప్రోలనామా *
౨౮ తః। తస్య * * * చరిత్రస్య సహూసీనస
౨౯ ః। మహావీరో మహా * * మహాదేవ మహీప
౩౦ తిః॥ చంచచ్చామరదాయినీ కలరణత్ర * పి
౩౧ * త్ర్పతాపానలః। ఆసీనధ * * * * గ
౩౨ ణపతిక్షోణీపతి * * * * * * *

22

వరంగల్లు శాసనము

ఉత్తరము

౧ * * * * *
౨ తేశ్వర పరమమూ
౩ హేశ్వర శ్రీస్వయం
౪ భునాథదేవదివ్యశ్రీ
౫ పాదపద్మారాధక
౬ పరబలసాధక ప్ర
౭ త్యక్షప్రమథగణావ
౮ తార లాడచోడకట
౯ కచూఱకాఱ మం
౧౦ నియబేంటకాఱ క
౧౧ దనప్రచండ చల
౧౨ మర్తిగండ విభ
౧౩ వదేవేంద్ర సత్య
౧౪ హరిశ్చంద్ర చతుస్స
౧౫ ముద్రపరమదిక్పా
౧౬ రితకీర్తి స ప్తమచక్రవ
౧౭ ర్తి ఉపమన్యుప్రముఖా
౧౮ దినకళభక్తజనానంద
౧౯ కాగణ నైరిసంహారణ
౨౦ ఆదిరాజ చారుచరి
౨౧ త్ర సుజనైకమిత్ర సుస్థి
౨౨ రనిజరాజాన్వయ నా
౨౩ మాది సమస్తప్రశస్తిస
౨౪ హితం శ్రీమన్మహామం
౨౫ డలేశ్వర కాకతీయ్యవు
౨౬ రవరాధీశ్వర గణపతి
౨౭ దేవమహారాజులు సు
౨౮ ఖసంకథావినోదంబు
౨౯ నం బృథివిరాజ్యంబుసే
౩౦ యుచుండంగాను సర్వ
౩౧ ధారిసంవత్సర శ్రావణశు
౩౨ ద్ధపంచమిగురువారము
౩౩ నాడు శ్రీవీరభద్రేశ్వర దేవ
౩౪ రకు అంగరంగభోగాలకు

౩౫ మరియును ఇచ్చిన ఆ *
౩౬ నిచిన మరియ ఆ *
౩౭ దేశిపరదేశి బే *
౩౮ సినులిచ్చిన ఆ *
౩౯ తి అందు మాడ

దక్షిణము

౧ డెలమకు ఇచ్చిన ఆయ
౨ ము సీలిఅందుమాడను రెం
౩ డువీసాలు పోకమేరనుస్వ
౪ దేశిపరదేశిబేహారులూ
౫ నూనఖరమూను ఇచ్చిన హా
౬ యము పోకలఅందులక్ష
౭ నుపాదిక సాసిబ్బరూను
౮ ంకులపంటను ఇచ్చిన ఆ
౯ యము బెఋకకవలదు
౧౦ ఆకులు కూరకాయబేహా
౧౧ రులలోను ఇచ్చిన ఆయా
౧౨ లు కూరకాయబండ్లఅందు
౧౩ బండిని పాదిక నారికాళపు
౧౪ కాయ మాదుఫలపుకాయ క
౧౫ ంమ రేనుపండు మామిడిప
౧౬ ండు చింతపండు మొదలు
౧౭ గాగల ఫలజాతులందెల్లాను
౧౮ బండినిపాదిక ఊఋకా
౧౯ యలబండ్లఅందు బండి
౨౦ నిపాదిక నువ్వులబండ్లఅం
౨౧ దు స్వదేశిపరదేశిబేహారు
౨౨ లెల్లను ఇచ్చిన ఆయాలు
౨౩ సూన్వులు గోధుమలు పెసలు
౨౪ వడ్లు జొంనలు మొదలుగా
౨౫ గల బుసిభండాలందెల్లాను
౨౬ బండిని మానెడు సూనెనేతి
౨౭ బండ్లఅందు బండిమానెడు
౨౮ బు భండాలందు సడిపెఋ
౨౯ కలమానెడు ఉప్పుబండ్లఅందు
౩౦ స్వదేసిపరదేసివివిధబేహారుల
౩౧ లోను ఇచ్చిన ఆయాలు పదిప
౩౨ ఋకలమానెడు బండ్లందుబెల్ల
౩౩ (మా) నెడు నూనెబేహారులెల్లా
౩౪ ను ఇచ్చిన ఆయము కదున
౩౫ నిత్యాలు అందు మీగె అశేషనగ
౩౬ రమూను ప్రతియూరాను ఇ
౩౭ చ్చినఆయము ఇంటనుపాదికి
౩౮ బియ్యము నందునఖరముఇచ్చి
౩౯ న ఆయము ఉపహారానకు ని
౪౦ త్యాలుగడిని బురదునేసిచయ్యు
౪౧ ముకకెబోదకుడు రుకంమచోప

పడమర

౧ దలుగాగల గంధ్యభం
౨ డాలందు మాడపాదిక
౩ ఆవలు మిరియాలు తన
౪ కానుపునూనె మొదలుగా

౫ గల కొలభండాలం దెల్లా
౬ ను మాడపాదిక గంధ్య
౭ వారూను తగరంవారూను
౮ మూసఅవారూను ఇచ్చిన
౯ ఆయము తగరమునందు
౧౦ సీసమునందు రాగిఅందు
౧౧ తులానపలమెడు లోహా
౧౨ ంలందెల్లాను ఈలెక్క। ఉభయ
౧౩ నానా దేశిని ఇచ్చిన ఆయాలు
౧౪ చందనమునందు తులాన
౧౫ పలమెడు కప్పూరమునం
౧౬ దు వీశెను రెండుసింనా
౧౭ లుజవాదిఅందు మాడ
౧౮ పఱుక కస్తూరిఅందు నూ
౧౯ ఱుచిన్నాలను రెండుసిన్నా
౨౦ లు పట్టూనూలిఅందు తులా
౨౧ నచింనము చనరాలందు
౨౨ తులాన చింనము మంజిష్ట
౨౩ అందు మాడను అరవీసాము
౨౪ దంతము దానూరిపట్టు ప
౨౫ చ్చపట్టుందు కోటబాగిక
౨౬ డమునందు వీశెచందనము ము
౨౭ త్యముసద్రాక్షుగాటఫ్రాస
౨౮ మొసలుగాగల మణిభండా
౨౯ లందెల్లాను మాడవీసాము
౩౦ ఉభయనానా దేశినిఇచ్చిన
౩౧ ఆయాలు పనఘునందు ఉల్లి
౩౨ అందు జాజునందు అల్లము
౩౩ నందు కంగఅందు పిండులము
౩౪ నందు మాడను రెండువీసాలు
౩౫ ఉభయనానా దేశికిని ఇచ్చిన
౩౬ ఆనూలు నూలిమీలుగల
౩౭ ందు గోఱుపదాలములుగల
౩౮ * నులకబాదికమంచాల
౩౯ * లలందు నూంటచింసము
౪౦ * నను పట్టలందు నూంట
౪౧ * * ము

23

ము ప్ప వ ర ము శా స న ము

మొ ద టి వై పు

౧ స్వస్తి శ్రీమతు
౨ కాకతిగణప
౩ తిదేవర సుఖ
౪ రాజ్యముసేయం
౫ పంతబొల్లిరెడ్డికి
౬ కొమ్మసానికిం బుట్టి
౭ నకొడుకు మల్లి
౮ రడ్డి రామేశ్వరదే
౯ నర బ్రతిష్ఠసే
౧౦ సి గుడికట్టించి ఈ

౧౧ దేవరవృత్తులు
౧౨ పండివాయమర
౧౩ పన్నిట్లకొమ్మువద్దిచె
౧౪ ఊవు

రెండవవైపు

౧ కట్టకడమ
౨ త్తురు ఈధర్మ
౩ ము సెడిపో
౪ కుండఁడ
౫ పినవారికి
౬ క్షేమంగా
౭ ఇంతవట్లు
౮ గణపతి
౯ దేవర
౧౦ * * *

2౬

మట్టెవాడశాసనము

తూర్పు

౧ స్వస్తి సమధిగతపంచమహా
౨ శబ్ద మహామండలేశ్వర పర
౩ మహేశ్వర అన్మకొండపుర
౪ వరాధీశ పరనారీసహోద
౫ ర ఆదిచోడకటకచూఱ
౬ కార మన్నియబెండకార విభవ
౭ దేవేంద్ర సత్యహరిశ్చంద్ర శ్రీ
౮ స్వయంభూదేవరదివ్యశ్రీ
౯ పాదపద్మారాధక పరబల
౧౦ ప్రతాపాశ్రిత వితరణక
౧౧ ర్ణ తాప్రతపోషక శరగిశౌ
౧౨ య్యమందర పరబలసా
౧౩ ధక ఉపమన్యప్రముఖచక్రపనానం
౧౪ కరణ వైరిసంహారణ చతుస్సము
౧౫ ద్రముద్రాధిక అర్జితకీర్తి సప్తమ
౧౬ చక్రవర్తి ఆదిరాజ చారుచరిత్ర
౧౭ రాజేశ్వర * * * స్థిరతనిజరాజ్యా
౧౮ న్వ (య) నామాది స్వస్తి సమస్త
ప్రసస్థి స
౧౯ హితం శ్రీమన్మహామండల
౨౦ కాకతిగణపతిదేవమహారా
౨౧ జులు సుఖసంకథావినోదం
౨౨ బున పృధ్వీరాజ్యంబుసేయుం

పడమర

౧ శ్రీమతు చిరమట్టలోను
౨ నకరమున కరేసు
౩ దేవరకు అర్చన
౪ ప్రిత్తి ఆనఇడి నిచిన
౫ ను దీనికిశివవక్రము
౬ కరుకు కీడును * ఆమప
౭ డము దీనికి విగినముప
౮ లికిన వరికి నరకాము

దక్షిణము

౧ శ్రీమతు ఓరుకంటి
౨ స్థలేశ్వరదేవరకు వి
౩ లెలపెదచఱువు ప్రి
౪ తి ఆదపితుకడిపె
౫ ద్దచెఱువున ప్రితి.

25

సోమవరము శాసనము

తూర్పు

౧ శ్రీస్వయంభూసో
౨ మనాధదేవరకు
౩ ఉత్తమగండభీమ
౪ నాథంను ఒకటఇరా
౫ నకు ఒకవిధానకు నా
౬ చంద్రార్కస్థాఇగాతన
౭ ప్రిత్తిమగఇచ్చెం
౮ శ్రీమన్మహామండలేశ్వరకా
౯ కతగణపతిదేవమహారా
౧౦ జులు ప్రిథివిరాజ్యము
౧౧ సేయుచుండంగాను దు ర్గతి
౧౨ సంవత్సరచైత్ర శు ౧౦ శ్రీ
౧౩ సోమనాథమహాదేవరకు
౧౪ అంగరంగభోగాలకు చెఱునం
౧౫ దల నీర ఎండ్లకుంగాలువ
౧౬ లు కొండకింధుగాను * *
౧౭ * * * *
౧౮ పోడవరము దామురాజుసో
౧౯ తరాజునకు ధర్మము గానిచ్చె
౨౦ సినది.

26

సోమవరము శాసనము

దక్షిణము

౧ స్వస్తిసమస్తప్రశస్తిస
౨ హితులైన శ్రీమతుకాక
౩ తియగణపతిదేవమ
౪ హారాజులకూ స్వస్తిభు
౫ సునప్రశస్తిసహితు
౬ లైన శ్రీమను దేచ
౭ లరుద్దురద్దికి ధర్మ
౮ ముగానిచ్చిరి

27

చినకందుకూరు శాసనము

[చిత్రింపబడి చంద్రుఁడు సూర్యుఁడు ఒకవరుసలో నున్నారు. పానవట్టముతో లింగము రెండవవరుసలో నున్నది. కత్తియు వృషభమును మూఁడవ వరుసలో నున్నవి.]

౧ స్వస్తి సమస్తప్రశస్తిస (హి) తం శ్రీ
(మ) న్మ (హా) మండ
౨ లేస్వర కాకతీయగణ
౩ పదేవమహారాజులు
౪ సుఖసంగతివినోదం
౫ బులం ప్రిధివిరాజ్యంబు
౬ సేయుచుండగా శుభక్రి
౭ తుసంవత్సర పౌస్యశుద్ధప
౮ కాదసి విడ్డవారమునా
౯ కందుకూరిప ఈడిలుఅఱు
౧౦ వైమానిసి చాకికుంటవెనుక
౧౧ రామేశ్వరదేవరకు బోగనాథ
౧౨ దేవరకు నివేద్యానకు అద్దు
౧౩ ఇరుకాత్యఃపండను ఇచ్చిరి
౧౪ సామాంనోయం ధర్మః స్యే
౧౫ తు న్రుపానాం కాలే కాలే పాలనీ
౧౬ యో భవద్భి సర్వాః నేతాంభా
౧౭ వినం పార్థిః వే(ం)ద్రాం న భూయో
౧౮ భూయో యాచతే రామచంద్రః
౧౯ మంగళం మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ

28

చినకందుకూరు శాసనము

మొదటివైపు

౧ స్వస్తి శ్రీమ
౨ తుంమహామ
౩ ండలేశ్వరం ప
౪ రమమాహేస్వ
౫ ర కాకతీయ
౬ గణపతిదేవ
౭ మహారాజులు
౮ సుఖసంగధావి
౯ నోదంబునం బ్రి
౧౦ ధివిరాజ్యంబు
౧౧ సేయుచుండం
౧౨ గాను వి
౧౩ భవసంవ
౧౪ త్సర వైశాఖసు
౧౫ ద్ధపంచమీా గురు
౧౬ వారమునాండు

రెండవవైపు

౧ కాసఆపాసెట్టి
౨ ఎత్తించిన
౩ శ్రీభోగనా
౪ త దేవరకు
౫ సావాసిరచ్చ
౬ బట్టను ఏఈ
౭ డిల ౬౦ మాసి
౮ నిచ్చినచెఱువు
౯ ఈముదు దేవరకు రెూ
౧౦ గిరానకునూ దీపా
౧౧ నకును మూండు
౧౨ మత్తురు మా
౧౩ నవతనుబెట్టి
౧౪ తిమి మిగిలినది
౧౫ రంగభోగానకు
౧౬ తాటితోంట

మూడవవైపు

౧ స్వస్తి శ్రీమతు
౨ మహామండలే
౩ న గణపతిదేవ
౪ నికి పుణ్య(ం)గాను.

2?

నాగులపాడు శాసనము

౧ రక్తాక్షిసంవత్సరజేష్ఠశుద్ధ
౨ పాడ్యము గురువారాన గణపిర
౩ డ్డిన్నిమరెడ్డి తమతండ్రి కామిరె
౪ డ్డికి తమతల్లి కామసానికిం దమకుం
౫ బుణ్యముగాను ముసెడికాల్వను
౬ నీరునేల పదిమఱుతురు నామ
౭ సముద్రము తూపుగొమ్మున వె
౮ లివాలుము అఱుమన్నున్న ఆ
౯ చంద్రార్కముగాను అగరం
౧౦ గభోగాలకు ఇస్తిమి॥

*

౧ స్వస్తి శ్రీమతు కాకతిగణ
౨ పద్దేవమహారాజుల
౩ కుం బుణ్యముగాను.

3?

నాగులపాడు శాసనము

౧ రకుతాక్షిసంవత్సర జేష్ట శు ౧ గు। శ్రీమతు కాకుయ
౨ నామయమల్లయలు మాతండ్రి కాట్రడ్డికి మాత
౩ ల్లిపారసానిఅమ్మకు మాకుం బుణ్యము

౪ గాను ముసిడికాలువను పెట్టిన వ్రి
౫ త్తి నాలుగుమఱుతురు॥ ఇత్రికూ
౬ టానకె। క్షయసంవత్సర ఫాల్గుణ బ ౧౧ సో। శ్రీమ
౭ తుకామయంగారు మాతండ్రి కాట్రెడ్డింగారికి మా
౮ తల్లి పారసానమ్మంగారికి నాకుం బుణ్యము
౯ గాను శ్రీనామేశ్వర దేవరకూ శ్రీఅయ్యేశ్వర దే
౧౦ వరకూ శ్రీకాటేశ్వర దేవరకూను నాగులపాటి
౧౧ తూర్పు౯న నామసముద్రాన రావికాల్వందు
౧౨ అంగరంగభోగానకై పెట్టినవ్రిత్తి నాల్గుమఱుర్తు౯రు॥
౧౩ క్షయసంవత్సర ఫాల్గుణ బ ౧౧ సో। శ్రీమతు నామ
౧౪ యంగారు మాతండ్రి కాట్రెడ్డింగారికి మాతల్లి పార
౧౫ సానమ్మంగారికి మాకుం బుణ్యముగాను శ్రీనామే
౧౬ శ్వర దేవరకూ శ్రీఅయ్యేశ్వర దేవరకూ శ్రీకాటేశ్వర
౧౭ దేవరకూ పినదేవులపల్లి దక్షిణాన చింతలచె
౧౮ ఱ్వు రెండు మఱుతురు ఊరొ
౧౯ ద్దచెఱ్వు రెండుమఱుతురు
౨౦ ను వ్రిత్తి అంగరంగభోగాలకు
౨౧ ం బెట్టితిమి॥

3

పమ్మి శాసనము

మొదటివైపు

౧ స్వస్తి శ్రీ శకవర్షములు ౧౧౫౬
౨ అందు దుమ్ము౯ఖిసంవత్స
౩ ర వైశాఖశుద్ధ ౧౧ గు। స్వస్తి శ్రీ
౪ మన్మహామండలేశ్వర కాకతీ
౫ యగణం రుద్ర (దే) వ మహారాజులు
౬ పృథ్వీరాజ్యంసేయుచుండంగాను
౭ స్వస్తి శ్రీమతు పమ్మి ప్రచన్న వల్ల
౮ భుని తిరుప్రతిష్ఠ దేవనప్రగడ సే
౯ యింపంగాను స్వస్తిశ్రీమన్మహాసా
౧౦ మంత వియ్యా౯ల నాగసానమ్మం గా
౧౧ ర్ను అమల్రాజును ముమ్మడిరాజును
౧౨ రేంబతి౯నుండి పమ్మికివచ్చి ఆదేవ

౧౩ రకు దండంపెట్టి ప్రగడమాకు మహా
౧౪ సంతోషం।సే స్థిరి చేయుదు విచ్చేయు
౧౫ డి ఇ దేవర ప్రియం మాసగడన
పండింపు
౧౬ మని పంపిన దేవరదిమకరి। సమస్త *
౧౭ నకు అంగరంగభోగానకు కాని వా
౧౮ రికినిచ్చింద్దినవప్పింపికొంచయితిరిము
౧౯ సేయింపంగా మండపంబు సేసి ప్రె
౨౦ గడ వేయింపంగాను ౨ స మండ పా
౨౧ నంగాను ఇటఖండ ఇంని వయా
౨౨ లు తిరువగాడు వల్లన పెట్టింప
౨౩ ఆదానిలో రక్తాక్షి సంవత్సర మాగ్గ
౨౪ సిర శుద్ధ ౧౧ గు। పెట్టిన ప్రస్తులు
౨౫ సొమ్ము నూ * * * చెఱువ్వ
౨౬ వ్వకల్లి చెఱువ్వ సవారి కొండుకు పా
౨౭ పిరాజు పట్టెంచిన ప్రస్తి గంధసిరి
౨౮ ౧ ను వల్లభి ౧ నద్దేపాట ౧ ను కొంచ
౨౯ వల్లి ౧ ను నాచే వల్లి ౧ ను పండేని
౩౦ గుంబల్లి ౪ ను వెసిసి వి ... నాన్న దేవ
౩౧ ర సను స్థసిన ప్రయాణాలు సహ...
౩౨ చూన్న తిరుమాండులు తిరిగి రాను మా
౩౩ * * చే ఇంవంగా నలి వేం ... సస్య ౧

రెండవ వైపు

౧ కొండపల్లి పొలం చిఱుమట్టి ప
౨ ండ ఈ గుంబల్లి నడుమ ముప్పడి
౩ కుంటను ఆ లోపడి పాయాను
౪ మాధవకుంట అప్పనుంచెల్లిచ్చిన
౫ * య్యం వారి పాలిమావిండుతో
౬ టాను ఆస్థలాను బీరంవారి కుం
౭ (౦) టను వారి వట్టం పొలంపాలు ౨।
౮ అడపనవాయ పడ్డటన ౪ ను
౯ పొదట గుబ్బలికడ కసిరాజన ౧
౧౦ వీరిదే మద్దెకుంట కడన ౧ గుం
౧౧ డేబోని వారి మావిండి తోంటను
౧౨ వ లేక నావె కుంట వెనక పువ్వుతో
౧౩ ంట సనికె దేవయబగుతుండు
౧౪ నిత్యం ౫ం సేవంతిపువ్వులు పెట్టువా
౧౫ ండు రాజులు దీపకంబాల కిచ్చిన
౧౬ మోదాల కుర్తయనిచ్చిన కొఱమ *
౧౭ మలే బోయిని కుంటను రుదుర్న ప్ర
౧౮ గడ దీపకంబాసకు తోటను పెట్న *
౧౯ ఎల్లింబెఱువ్వ బండతో ... ౧
౨౦ దొడ్డిపాటులవన ౧ కట్టంగాను ... *
౨౧ పోచెన ప్రగడ కంబాసకు గండ
౨౨ కి తెప్పవారి మామిడితోంటను
౨౩ గడ్డ మవ్వయున ౧ ఇవి రాజులు
౨౪ పంపిన క్రమము ఈ ప్రయా ఎవ
౨౫ రిపేర వ్రాసినది అస్తునది పెడి ...
౨౬ నికి ఒక మేని నెలసేసి ...
౨౭ ం సేసినవారు ... దేమింగొన్న వా
౨౮ రు బ్రహ్మహత్యాది దోషాలం జను
౨౯ నారు పుటుబుండు గో తిగన్ను
౩౦ నంబుట్టు వారు కీశవాయుపుడు
౩౧ కంబాలు పెట్టిన నాశంసేసిన తో దిన దే
౩౨ లు లబమూల పుట్టినటుకుహాను
౩౩ గారంపాటి పుట్టిసి ... నీక ...
౩౪ ట్టి మఱుపురూను వస్తుతాంవాను

మూండవ వైపు

౧ దేవరకుడి పోకలు ని
౨ త్య ౨ లెక్క నేంటికి ౪౭౭౦
౩ ఆకులు ౪౭౨౦ ఉపారం
౪ పప్పు పెసలు మడికి ఖన ౨౺
౫ చాతుర్మాస్య ఏకాదసులున *
౬ జాగరంబియ్యంన ౧౧। పెస
౭ లూన ౧౬ఆగామరు నర
౮ నూలు వ ౨౫ బ్రాహ్మణ దక్షి
౯ ణకు ఆఅపుట వార్ద బియ్యం
౧౦ న ౨౺ తిరుపణ్యాలకూ భోగ
౧౧ ం మలికి మేలువడ్లు వెట్టెడి
౧౨ శ్రీజయంతికి ఇప్పపువ్వు
౧౩ న ౧౨ నువ్వులున ౪ తోంటి
౧౪ శేలుకుడ్లు చింతపండ్లూ
౧౫ నేయి * కి ఖ౺ * * * *
౧౬ పారంబియ్యం న ౨ మేలు
౧౭ తరిపెసలు బియ్యం న ౨౺
౧౮ బ్రాహ్మణ దక్షిణ పోంకలకు ౨౺
౧౯ వీరికి బియ్యం న ౨ తిరుజ
౨౦ * లకు భోగంపాటికి *
౨౧ *కు పాపలిపల్లి భోగందేవ
౨౨ రకు బియ్యం న ౪౺ పెసలు
౨౩ న౺ నేయి ఖ ౧ పెదకొండప
౨౪ ల్లి భోగం * * బియ్యం న ౧।
౨౫ పెసలునూ నేయి కొ ౧ కోప
౨౬ ల్లి దీపకంబాలకునూ నెయ్యి
౨౭ న ౨ ఇంత వట్టునకూ పిండి కొ
౨౮ మ్ములు చందనం మాధ్యాన్హన*
౨౯ కు అభ్యంగనానకు పిండివంట
౩౦ కునూ నేయికి గాగం బియ్యము
౩౧ పెసలు దేవర భోజనానకు
౩౨ పోంకలు నాకులూ *
౩౩ * * * * మాసోత్సవ
౩౪ లు చేయింప * * *

నాల్గవ వైపు

౧ దేవర ఉపకరణాలు రెండు
౨ ను పిడిగంట ౧ చాపగలం
౩ తలు ౨ వటాలిచ్చిన కంచుకర
౪ టతులు ౨ జయగంట ౧ దేవ
౫ నప్పకినిచ్చిన గంట ౧ కంసాలి
౬ పోతు పెద్దతాలాలు ౨ పెకనా
౭ రకులు ౨ కింద్రి * *
౮ రు దుర్గప్రగడిచ్చిన పెద్ద ప
౯ ళ్లెం ౧ పిన్నపి రెడ్డిచ్చిన పెద
౧౦ పళ్లెం ౧ పీసపిడిన పడులు ౨
౧౧ ప్రాంతంపళ్లెం ౧ * రలు ౭౬
౧౨ ముదుంబ నరసింహా
౧౩ చార్యు
౧౪ ముదుంబ నరసింహాస్వా
౧౫ చార్యు శోభకృతు
౧౬ చై శు ౧౪
౧౭ ౧౭౩౬

౭2

బూర్గుగడ్డ శాసనము

పడమర

చక్రము - శంఖము

ఓం జయంతిజగదజ్ఞాన స్తమ స్తిమిరభాస్కరః
రామానుజపదాంభోజ భూమణాంపురుషో
త్తమ॥ స్వస్తి శ్రీమన్మహామండలేశ్వరకాకతీయ
రుద్రదేవమహారాజులు పృధివిరాజ్యము
సేయుచుండగాను వారిప్రధాని సత్రముబొ
ల్లమరాజుంగారితమ్ములు దేవకీపుత్రదా
సులు స్వస్తి శ్రీశుభశకవర్షంబులు ౧౧౮౦ ల
గు విభవసంవత్సర జ్యేష్ఠ శు ౧౦ గురువా
రమునాండు బూరుగడ్డగ్రామమధ్యము
నందు సకలజనహితార్థముగాను ఉ
భయఫిరాట్టిసహితమై చెన్నగోపీనాథని
ప్రతిష్ఠసేసి అంగరంగభోగాలకు ఇ
చ్చినవృత్తి ప్రోలసముద్రమువడుమట
కొమ్మునను కూచిసేనికాలువను కాతీ౯
కవై శాఖాలంపెట్టినది. పదిమఱుతురు
శ్రీమన్మహాప్రధానిసత్రము బొల్లమరా
జుంగారు తమతల్లిపేరను మంద్రా
జుచెఱువుముందటను పోచపుర
ముగట్టించి చెన్నగోపీనాథనికి ఆచం
ద్రార్కస్థాయిగా రుద్రదేవమహారాజు
లకుం బుణ్యముగా నిస్తోసి పూర్వ్వద
త్తమైన దేవబ్రాహ్మణక్షేత్రములు వారికి
ఆయూరికి నీరుసేల మంద్రాజుచెఱు
వున్ను అనుగసముద్రమును ఆయూరికి

౨౫ బొలపురతూర్పునను చిలుకూరి తెరువు
౨౬ అనుగసముద్రము నీరుముంపుడు
౨౭ ను దక్షిణానను నందెదొనాను గరిశిబండా
౨౮ ను పుచ్చకాయలబొల్లిబండాను పడుమ
౨౯ టను పడిదిలానకు వచ్చిన లోంతుం గాలు
౩౦ వమేర మంద్రాజుచెఱునకువచ్చిన అలు
౩౧ గుకాలువమేర కెదార (స) ముద్రపి పడు
౩౨ మటికొమ్ముమేర బేతప్రోలిమాచపుర
౩౩ మునడిమి పెద్దబండమేర ఆవలను
౩౪ వొనకొండగరును మాచపురానకు
౩౫ మైచిలుకూరిన్నీ పెద్దవెనమేర బేతప్రో
౩౬ లి చిలుకూరికి వచ్చిన తెరువు పెదకుంటమేర
౩౭ గొరిరన్న దేవనికొడుకు రుద్రదేవంగారు చెల్లం
౩౮ గారిబాటను శ్రీగోపీనాధునికి నీరునేల కార్తీక
౩౯ వైశా (ఖా) లకును జెల్లబెట్టింది మఱుతు
౪౦ రునకు రేగడిపోడును సర్వమాన్య
౪౧ ముగాను ధారపో స్తిమి

౬౬

పానగల్లు శాసనము

౧ శ్రీమతు కాకితపు
౨ రవరాధీస్వర రు
౩ ద్రదేవ మహారాజునకు
౪ పుంన్యముగాను తంత్రపాలు
౫ మల్లినాయకుడు శ్రీ అభిన
౬ వసోమనాత దేవరకు విద
౭ యాదిత్య సముద్రము వెనక
౮ నలుగు మఱుతురు ఇర
౯ గురు పండ నీరునేల వెలిబుమి
౧౦ ఇరువై ౧౧ ఆదిత్యభద్రనిక
౧౧ ల్యంత్తదిగి చెఱచిన వరికి గంగ
౧౨ కఱుత కవిలె చెఱచిన పవ
౧౩ ముందటి శ్రీపతిప * * నది

౨౬

పానగల్లు శాసనము

పడమర

౧ స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశ
౨ బ్ద మహామండలేశ్వర పరమమా
౩ హేశ్వర పతిహితచరిత వినయవి
౪ భూషణ శ్రీ అనుమకొండపుర
౫ వరాధీశ్వర చలమ త్రిగండ మూఱురా
౬ యజగదాళ నామాది సమస్తప్రశస్తి
౭ సహితం శ్రీస్వయంభుదేవరదివ్య శ్రీ
౮ పాదపద్మారాధకులైన శ్రీమన్మహా
౯ మండలేశ్వర కాకతీయ్యమనుమ రు
౧౦ ద్రదేవమహారాజులు నిత్యోదితు
౧౧ లై పృథ్వీరాజ్యము సేయుచుండంగా
౧౨ దద్రాజ్యంబునందు పానుగంటిస్థ
౧౩ లమునకధిపతియైన (ఆద్యహి) స
౧౪ మస్తభువనాశ్రయ పృథ్వీదేవవల్లభమ
౧౫ హారాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమభ
౧౬ ట్టరక ద్వారావతీపురవరాధీశ్వర దా
౧౭ * (ష్ణు) వంశోద్భవ యాదవకుల
౧౮ కమలకలికావికాసభాస్కర అప్ర
౧౯ తిమల్ల అహితరాయదరిశీల ఉ
౨౦ (న్య) దేవరాజభూపతి శాకల ప్రవ *
౨౧ శీంద్ర నిర్గలనోద్దండదిజ్ఞిగ్గండల ఘ
౨౨ లిగవరాఖండల కిడుదిగ్గోత్రేవల్లభ జ
౨౩ జ్జదేవ కరిఘటసంఘట్టనసా రాజ్య
౨౪ రాజ్య తురగ (భూ) పట్టన మేగసింహ
౨౫ ధరణమహావరాహ గిరిదుర్గలను దు
౨౬ ర్గల ప్రణోల్లోలయ భోజరాజభూపాల
౨౭ న్యాలకోద్రావణవిహంగరాజ (సూ)
జ్జ
౨౮ (ర) రాయనారాయణ కు తృణీకృత్య
౨౯ యమానసుద్ధ న * * * రాదిత
ప్రచండ
౩౦ పండారలక్ష్మీ నవపంచాననీవననహాన
౩౧ దావానల (శ్రీ) త్యాది సమస్తప్రశ
స్తి వి
౩౨ రాజమానశ్రీమన్మహాప్రధాన కాపవ గ
౩౩ న శ్రీ శ్రీశార్ఙ్గపాణి దేవమహారా
౩౪ జులు * రాజుల ప్రశస్తులు * *

ఉత్తరము

౧ స్వస్తిశ్రీశకవరుషములు ౧౧౮౬ యగు ప్ర AD 12 65
౨ భవసంవత్సర అధికజ్యేష్టబహుళ ౧౩ * * *
౩ * ౦డి సూర్య్యగ్రహణకాలమునప్పుడు శ్రీ
౪ శార్ఙ్గపాణిదేవమహారాజులు శ్రీఛాయా

సోమనాథదేవుని అంగరంగభోగానకు తం
మసముద్రము వెనకను ఆఱుమఱ్తురు
(ఉ) దయసముద్రము వెనకను ఆఱుమఱ్తురు
* నూడంబండ్రెండుమఱ్తురు నీరునేల ఇరుగా
రుం బండను ఆచంద్రార్కస్థాయిగా ధారాపూ
ర్వ్వకము ఇచ్చిరి సామాన్యోయం ధర్మ్మసే
తు నృపాణాం కాలే కాలే పాలనీయో భవద్భిః స
ర్వ్వనేతా న్భావినః పార్త్తివేంద్రా న్భూయోభూయో
యాచతే రామచంద్రః॥ బహుభిర్వ్వసుధా
దత్తా రాజభిః సగరాదిభిః। యస్య యస్య య
ధాభూమి స్తస్య తస్య తధాఫలః। స్వదత్తా ద్వి
గుణం పుణ్యం పరదత్తానుపాలనం। పరదత్తా
పహారేణ స్వదత్తా నిఃష్ఫలంభవేత్। కరణము
దిండిమరాజు తన వ్రిత్తి వెలిపొలము * * *
త్రిదివసముదక్షిణాన ముప్పందుము నేను (సో)
మయదేవనిధీపానకు ధారాపూర్వ్వకము
గానిచ్చె। స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేతి
వసుంధరా। షష్టిర్వ్వరుషసహస్రాణి విష్టా
యాం జాయతే క్రిమిః॥
యతపూరపరాగయందుర * * * వ్రాతకు * రాజ
త * తక్ష్యః * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * పయోదస్రైః పరిత
* * యాగరా * స్వవర్షైః॥ ఆసీద్భ్యావతి
* * * * * * * రణః కాకత్యవంశోద్భవో *
* * * * * దరాహితయశో * * క్షోత్తుకారః।
* * * య కాలరాత్రిరమలక్షోణీశచూడామణి
* * *దారగుణేక్షణో గణపతి భూవరిస్తుతి * * *

౩౩ (తన)యః ఖలు రుద్రదేవక్షోణీపతి
౩౪ * * * * * * * * * * * * * * *
౩౫ * * * * రాకరః । వామంచాపశ్రైన్నిధాయ చరణే
౩౬ * * * రేఖామద్రైమె (శ్రీ) లావా * లితభూతినాం *
౩౭ * * రణక్షోణీభుజంమూర్ధని॥ తత్పుత్రీ తనయాం
౩౮ ప్రశాస్తి పృథివీం నీహారహేరాచల్లైః * * యస్య *
౩౯ రాజతి * * దిశాంపారంపరంజగామ * * * * లా
౪౦ కాంరతవక్షసః పరనృపా యంయాంతి రక్షాక
౪౧ * * మాపాల * * రుద్రదేవ ఇతి చ క్షోణీభుజాం
౪౨ మగ్రణీః॥ తన్మంత్రీ బొల్లసేనాపతిరితి నిఖిలక్షోణీర
౪౩ క్ష * * * రక్షపాలమత్తద్విరదమృగపతిరిత్య *
౪౪ థికారః తత్సూను మ్మల్లినాథ * * * *
(౮ పంక్తులు తెలియుటలేదు)

౩౯

పానుగల్లు శాసనము

దక్షిణము

౧ య * మరాజ్యాభివృద్ధయే । తేనదత్తా మ(ఖీ)ష్టాయ.
౨ సోమనాథాయ శంభవే॥ అంగరంగోపభో
౩ గాయ మితావంచనివర్తనైః। ఉదయాదిత్యనిత *
౪ * * * * * *॥ * * * * శాసనం చేనం *
౫ * * * * * చాతురం । గోదండభట్టదుహితరం
౬ సుతేన * * తసూరిణా॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో
౭ హరేత వసుంధరాం । షష్టిర్వర్షసహస్రాణి విష్టాయాం
౮ జాయతే క్రిమిః॥ స్వస్తి సమధిగతపంచమహా
౯ శబ్ద మహామండలేశ్వర అనుమకొండపురవరాధీశ్వర చ
౧౦ లమర్తిగండ మూరురాయజగద్దళ నామాది సమస్తప్ర
౧౧ శస్తిసహిత శ్రీకాకతీయకుమారరుద్రదేవమహారా

౧౨ జులు పృథివిరాజ్యంబు సేయుచుండంగాం దత్పొనపద్మో్పజీవి
౧౩ రాయస్థాపనాచార్య్య నిశ్శంకవీర యశకాజక్కన నా
౧౪ యంకులకొడుకులు ఇంమడిమల్లికార్జుననాయ
౧౫ ంకులు స్వస్తి శ్రీశకవర్షంబులు ౧౨౧౩ అవు విక్రృత
౧౬ సంవత్సర జ్యేష్ట శు ౭ మం। వారమునాండు కుమారరుద్రదేవ
౧౭ మహారాజులకుం బుణ్యముగా పానుపుగంటిని
౧౮ ఛాయాసోమనాధదేవరకు అంగరంగభోగార్థమై ఉదయా
౧౯ దిత్యసముద్రమువెనుకను ఇచ్చినవృత్తి నీరునేల * * * * *
౨౦ ల్వను మ ౨ ఉత్తమగండకాల్వను మ ౨
౨౧ * * * * * * * * * * * *

ఉత్తరము

౧ వ (కే) శ్వర * * తిచలితార్త్ర ప్రదాయక
౨ పురు * రాదిగా * ణవందితః * పదాంబుజ
౩ * * * * రతికలిత్ర్పస్తా పయోధిమగ్నాజ *
౪ * * ంతుకామః। యోదంష్ట్రాంకితశుక్తితీయవ
౫ * * * ద్రవః పాతు సదావరాహః ॥ *
౬ సమాయతం నాభిసరోజమధ్యే చతుర్ముఖో
౭ * * * * * ధాయ। స్వవక్త్ర బాహూరు పదాంబు
౮ (జేభ్యో) * * * * * విప్ర * * వైశ్యశూద్రాన్ ॥
౯ * త్వవనో * * * వ తత్ర కాకత్యవంశో
౧౦ భువనైకనుత్యః। ప్రోలాభిధానో నృపతిర్బ్బ
౧౧ భూవ తస్మిన్మహానీతిపరః ప్రసిద్ధః। తదీయ్య
౧౨ సూను ర్మ్మహాదేవభూపః విరాజమానస్థి
౧౩ రతామరాద్రిః। దుర్వ్వారదోర్వ్విక్రమ * * *
౧౪ * * * వాతాశనవైనతేయః। ప్రత్యర్థి * *
౧౫ పతికుంజరేంద్ర విదారణక్రీడన * * * * ॥
౧౬ ద్రః * త * * తపరాక్రమోభూ త్తదంగభూశ్శ్రీ
౧౭ గణపత్యధీశః॥ స్ఫురజ్జయశ్రీమతి * * * *

౧౮ * * * దాత్మజా కువ్వ౯తి రాజ్యమున్నతం। * *
౧౯ దతిపతిగవ్వ౯పవ్వ౯త క్షమాధరణిరా
౨౦ జా భూమణే। రాజ్యేన్వయభూయ * ద్యాద
౨౧ వానాం వంశో మహానున్నతిమా న్విభాతి। జాదా
౨౨ య్య౯శౌయ్య౯ * * * * * భోగం * * * *
౨౩ బుధిరున్నతి *। తదన్వయే * * మదివభూ
౨౪ పతి బ్బ౯భూవభాస్వద్విభవామరాద్రిః * * * *
౨౫ ణధారాజలవారితక్షమా నువవ్వ౯ * క * *
౨౬ దరిద్రతానః। * * త్తమాజేతు * * భూపః।
౨౭ ప్రకాశమాన స్తనయ స్తదీయః। గరాజరాజస్తు
౨౮ * * * * * * * * భూతిః శరణాగతానాం
౨౯ * * * * * * * * *
౩౦ విదితప్రతాపః। వసుంధారాష్ట్రాపదకీత్తి౯దాస త్రిరా
౩౧ స్తతా * * * * * * సూనుః॥ త్రిగతివ్యాపి త
౩౨ * * త్తి౯ః శ్రీమదానుపమూ త్తి౯ః నృపతిచయముఖ్య
౩౩ స్స * * రమూత్తి౯సఖ్యః హృదయనాలాతవగ్గః। ప్ర
౩౪ * * రద్వయవగ్గ౯ః సకలగుణవిశాలః శింఘణ
౩౫ క్షోణిపాలః। శింఘణదేవతనూజః పరనృప
౩౬ కరీంద్రకేసరి జ్జ౯యతి జగదభిమతఫలవితరణ *
౩౭ * రకభూరుహాఖ్యాతః శ్రీతనుదసమాదేవితన
౩౮ యః ప్రౌఢప్రతాప (శూ)రోయం। మానవపతిమూత్తి౯నుణిః॥
౩౯ * రశ్రీ * * * * గః॥ శ్రీశాంజ్ఞ౯పాణిదేవః శ్రీ
౪౦ ఛాయాసోమనాధదేవాయ ద్వాదశనివత్త౯నాని ప్రా
౪౧ (దాత్) * * * * * *

౩౭

బూదపూరుశాసనము

౧ స్వస్తి సమధిగతపంచమహామండలేశ్వ రానుమకొండపురవరాధీశ్వర కాకతీయరుద్ర దేవమహారాజులు ఒరుంగంటను పృథివీరాజ్యంబు

౨ సేయుచుండంగాను తత్ప్రసాదాసాదితరాజ్యలక్ష్మీనివాసుండయిన శ్రీమల్యాలగుండ దండాధీశ్వరునిధర్మపత్ని కుప్పమాంబిక తనపతి పరలోకానికింజని తేని

౩ బూదుపూరను గుడికట్టించి శకవర్షంబులు ౧౧౯౪ వర్తింపంగాను ధాతృసంవత్సర మాఘశుద్ధ ౧౦ గు॥ గుండయపేరను లింగప్రతిష్ఠ సేసి ఆకాలమునందు

౪ ఆకుప్పసానంమంగారు తమకొడుకులు బాచయబొప్పండు గణపతిదేవండు పవ్వ తముమల్లయ తమ్ముండుమల్లయ, బుద్ధయ విఠ్ఠయ కాటయకొడుకు

౫ గుండయ వీరుసహితమయి ఆగుండేశ్వరదేవరకు ధారాపూర్వకమయి(న) వృత్తి నీరు నేల బాస్నముద్రాన మ ౨ కుప్పనముద్రాన మ ౧ గణపసముద్రాన మ ౪ బుధుని కుంటను

౬ మ ౪ వెరసి మ ౫ వెలివొలము బూదుపూరను మ ౧౨ పోతులమడుగున మ ౯ వెరసి మ ౨౧ ఇంతవట్టు ఆచంద్రార్కస్థాయిగనిచ్చి చిలజియ్యలకొడుకు సిద్ధజియ్యలాను

౭ బాచజియ్యలకొడుకువై జజియ్యలాను ఈస్థానానకు ఒడయులై బిడ్డతరము ప్రసాదోపజీవులై ఉండుండని పంచి తద్ధర్మసంరక్షణార్థంబయి పఞ్చక్రమయుత యజుర్వేదపారగ

౮ శబ్దవిద్యావిశారద కవీశ్వరుడయిన ఈశ్వరభట్టోపాధ్యాయులను శాసనంబు సెప్పంబంచినం తత్ప్రారంభంబెట్టిదనిన॥ శ్రీవరాహరహస్సత్వం శ్రీవరాహజగత్ప్రభో

౯ రక్షతా దుదధేరంత రక్షతాక్షిప్తమంబువత్ ॥ శ్రీమన్మల్యాలవంశే శశికరనికరాందోళనోన్మీలన శ్రీ మిశ్రీభూత ప్రభూశ ప్రకటపటునటత్కీర్తివల్లీ వితానః

౧౦ ఆసీదాసీరలూనావళి మిళితలసత్పంషదున్నేమభూపా వేషాశేషాభిరామః క్షితితలతిలకో గుండదండాధినాథః॥ శ్రీకోనవంశనిజశేఖరబుద్ధయాఖ్య పుత్రీపవిత్రచరి

౧౧ తా భరితాగుణౌఘైః। శృంగారసారకరణిః కరణీయదక్షా కుప్పాంబికా జనిచతస్య సతీకలత్రం॥ లక్ష్మీనారాయణాఖ్యం జలశయనమథా శూన్యశయ్యాభిధానం సా॥

౧౨ నం సారుంధతీయం వ్రతశి * * ద్వాదశీషు వ్రతంచ। కల్పోక్తం తచ్చ తచ్చ న్యధిత
కులసతీ స్తోమసీమంతభూషా కూపాహార్వాటివాపీ సశివవనతడాగశ్రీముకుంద
ప్రతిష్ఠాం॥
౧౩ భూదానం భూరిదానం రథతురగసదాదాన మన్నప్రదానం గోదానం గేహదానం
వివిధవరపటీదాన మంబుప్రదానం। తత్తచ్ఛత్రప్రదానం విధివిహితమహాదాన
మన్యచ్చసర్వం కుప్పాంబా కల్పవల్లీ ము
౧౪ హురకృత సతాంవయ్యర్శయ్యాప్రదానం॥ శాకాబ్దే వసునందశంకరమితే శ్రీధా
తృసంవత్సరే మాఘేమాసి సితేచధర్మదివసే వారేచవాచాంపతేః। కుప్పాంబా
పతిసంజ్ఞయా
౧౫ కృతముదా లింగప్రతిష్ఠామదాత్। క్షేత్రం తిల్యమతుల్యమప్యధిఫలం శాలేయ
మస్మైతదా॥
౧ శ్రీమతు బాచయబొప్పనికి విర్థయకునై నారాయణునిని అవ్వపేరుమాడిని వారణ
సికిం బుచ్చి
౨ బాసముద్రంవెనక బెట్టినవ్రిత్తి మ ౨ వేసవి ౨ వ

37

పాఖాపుర శాసనము

౧ స్వస్తి ప్రశస్తిసహితులైన శ్రీ
౨ మన్మహామండలేశ్వర కాకతియ్యరుద్ర
౩ దేవమహారాజు సుఖసంకథా
౪ వినోదంబున౯ పృథ్వీరాజ్యముసే
౫ యుచునుండగాను శకవర్షము
౬ లు ౧౨౦ం బహుధాన్యసంవత్సర శ్రా
౭ వణ శు॥ ౧ గు స్వస్తిసమస్తప్రశ
౮ స్తిసహితులైన విడెముమాదయ
౯ గారు రుద్రదేవమహారాజునకు
౧౦ ంబుణ్యముగాను పొన్నముచ్చరా
౧౧ మనాధదేవరకు నందాదీపమునకు ఆ
౧౨ యూరంగల * * * గాంగి నుంగా
౧౩ లు ఇచ్చిరి వారికరణము రంగయవ్రాలు
౧౪ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరే
త వసుం
౧౫ ధరాం షష్టివర్ష సహస్రాణి వి
౧౬ ష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః

౩౮

పామాపుర శాసనము

౧ స్వస్తి శకవ
౨ ర్షములు ౧౨౦౦
౩ బహుధాన్యసంవత్స
౪ ర కార్తికబహుళ
౫ ౧౧ వ॥ కాకతిరుద్ర
౬ దేవమహారాజు
౭ నకు పుణ్యముగా
౮ ను పొన్నముచ్చరా
౯ మినాథదేవరకు
౧౦ ఆయూరి బుఱ్ఱ
౧౧ సుంకాలు అన్నమ
౧౨ రాజు ఇచ్చెను
౧౩ నూరయవ్రాలు

౩౯

కొలనుపాక శాసనము

మొదటివైపు

పానవట్టము

౧ శ్రీశివమస్తు॥ అవ్యాద్వరా
౨ హ స్తాంయస్య దంష్ట్రాగ్రేజ
౩ యతిక్ష్మా । బోధాపికాళి
౪ * బంధాగ్ర శ్యామశుభ్రాబ్జ
౫ కోరకం॥ అవ్యాజోద్దామ
౬ భూయా సభవతు భవతాం
౭ భూతయే దంతి వక్త్రః పార్వ్వ
౮ త్యాః ప్రేమపాత్రం ప్రణతజ
౯ నమనస్తోష పోషప్రదాయైః స
౧౦ ర్వ్వేషామర్ణ్ణ వానాం జలమలి
౧౧ ముగలద్దాన పాథః ప్రవాహై
౧౨ రుద్వేలం సావిలేపః కలయ
౧౩ దిశి హితా యస్య హస్తావిహ
౧౪ స్థః॥ చాంద్రీకలా దిశతుదిస్స
౧౫ కలాం విభూతిం సాంద్రామ
౧౬ లౌఘ పరివాహిభి రంశుజాలైః
౧౭ ॥ ఉజ్జీవయంత్యే విరతం భువన
౧౮ ంప్రశస్త ంభానోః కరైః ప్రతి
౧౯ దినంపరివర్ద్ధ్యమానా॥ ఆమ్నా యో
౨౦ ధారధామ్న స్సరసిరుహాద్భుశ స్త
౨౧ స్థుషో నాభిపద్మే ధాతుస్తాతుః ప్ర
౨౨ జానామ జనిమత భుజో భూభర్త
౨౩ జో దుర్జ్జయాఖ్యః । వంశే తేషా
౨౪ మభూవం నతవితవిభవాః
౨౫ కాకతీయానరేంద్రాః కుర్వాణాః
౨౬ క్షోణిరక్షాం నిజభుజపరి

౨౭ షైజ్ఞా౯గపూకానుభావాః॥ తద్గా
౨౮ య్యా౯స్య విక్రాంతిభూః కారు
౨౯ ణ్యాస్యగృహం సువేశ్మయశసో
౩౦ గంభీరతాయాః పదం। ఔదా
౩౧ ర్య్యా౯స్యనికేతనం గుణమణి శ్రే
౩౨ ణీ * * స్మ౯ందిరం లక్ష్మ్యా స్వచ్ఛ
౩౩ రితస్య కేళి సదనం స్యాద్భో...
౩౪ రాజాహ్వయః తస్యాత్మజ

రెండవ వైపు

౧ ణిపతి రమల దోర్ద౯ండవి
౨ భవో యదీయాం స్తస్యా
౩ సీత్పరిమథితవైరి ద్విపమదః
౪ మహాదేవం దేవం య
౫ మనుదిత బాలాత్మీమ
౬ హాసం భుజంగ వ్యాసంగో
౭ ల్లుఠిత తను యమన్యంత
౮ మనుజః॥ తత్పుత్రో
౯ గణపతి నామధేయ
౧౦ సంజజ్ఞే జలనిధి మేఖలాం
౧౧ భువం యః। దోస్తంభే
౧౨ మణివలయంచకార శ్లి
౧౩ ద్దిగ్నాగైః ఫణిపతినాకథం
౧౪ చిదూఢాం॥ జాతాతస్య పయో
౧౫ నిధే రివరమా శ్రీరుద్రదేవీ
౧౬ సుతా భాస్వద్భి నృ౯పమౌళి
౧౭ రత్ననివహై నీ౯రాజితాంఘ్రి
౧౮ ద్వయా॥ త్యాగేన త్రిగవద్ధు
౧౯ మా స్థళదిశః కీత్యా౯స్యధనా
౨౦ నాంపాతిం లక్ష్మ్యాకించ
౨౧ భుజాబలేన విజయుం
౨౨ స్యాస్కూన్వ౯తి పః తః తి॥ భాగ్య
౨౩ వ్యా౯శ్చస్యతస్యాః పతిరభవ
౨౪ దధో వీరభద్రాభిధాన స్సా
౨౫ ంద్యో౯ణేందుమన్వాం
౨౬ పతిమపి మహసా
౨౭ మందభాసా వితన్వన్। యు
౨౮ ద్వైపగ్యం వినగ్గాయ మను
౨౯ వితరణం యాచకో
౩౦ దూయదాక్షాం రాజానోయు
౩౧ త్ప్రతాపం వినుత నృపత
౩౨ యోజా౯నతే ...భావాః॥ జ్యే
౩౩ ష్ఠా ...

మూడవ వైపు

౧ శివాఖ్యైయ్యా౯త్తేజస్ఫూతి౯ (వీ)
౨ రై రరిన్నృపతి తనుస్సంచర్యై
౩ రాశు యాతం॥ లకాంబా
౪ యాం సుతోజాత శ్రీమహా
౫ దేవరాజతః। నామ్నేందు శే
౬ ఖరో రాజ మహారాజ శ్శివయో
౭ రివ॥ ఇందుశేఖరస గంధ
౮ నందనే సంగతి స్వయము
౯ శేమసంపనే। జగ్గమాంబిక
౧౦ రణం రణం మహాలు న్నఖ

౧౧ తైవ విదుషాం ద్విషామ
౧౨ పి॥ లెంక స్తస్యా కలంకః నృ
౧౩ పతి సరోజాత రాజ స్మృగాంకో ని
౧౪ శ్శంకశ్శస్త్ర తేజస్ఫురతి రణశి
౧౫ రస్యుద్ధతారాతిఘోరే। య
౧౬ స్యాస్యుత్కృత్త మత్తద్విపవిపు
౧౭ లశిరోవ్రాతనిర్యాతముక్తా
౧౮ బీజైర్జాతా సుకీర్తి ప్రతతివిత
౧౯ తయః ప్రోల్ల సంతి త్రిలోక్యాం॥
౨౦ భువి మాచ నాయకాఖ్యే
౨౧ విదితో జనకో జనన్యపిచ
౨౨ సాక్షాత్। గుణ విజితమహా
౨౩ లక్ష్మీ శ్శీలవతి భవతి మాడచ్చి
౨౪ యస్యా॥ వీరేందు శేఖర వదా
౨౫ ంబుజ సేవకేన శ్రీప్రోతినాయ
౨౬ క ఇతి ప్రథితేన తేన। యూవంశ
౨౭ వర్ధన సమాహ్వాయ విశ్రుతా
౨౮ సా కుల్యా కృతా ప్రరుచితా కొలి
౨౯ పాక పుర్యాం॥ అస్యాంకాకతి
౩౦ సంతతిక్షోణి భృతాం భృత్యాశ్చి
౩౧ రాయేశ్వరా సక్షీ తూ్నాసృతమా
౩౨ స త్రిభువనఖ్యాతైక వీరా
౩౩ * * * *

నాల్గవ వైపు

౧ సంధ్యాత్రయోధికాయు ద్వేని వేద్యా
౨ యనివర్తనె। తాంజలార్పణ సి
౩ ధ్యర్ధం పాదమేక మనంతరం॥
౪ సాయంప్రాతస్సదాదీపా శ్చతు
౫ రుత్తర వింశతిః తేషామాచవర్తం
౬ తైలం తదర్ధం ద్వేని వర్తనం॥ సేవన్తి
కాసు
౭ దానసంతి సంధ్యంచ సహస్రకం స
౮ త్యంచ సేవధ్యానాయ భవత్వితి
నివర్త
౯ నం నివర్తనానాం త్రితయం రంగ
౧౦ భోగపుర స్థితే॥ ఏకం నివర్తనం తస్య
౧౧ సతదచ్చర్క జనాయచ। ప్రోతినా
౧౨ యకదత్తాజి సంఘురతుక నరాయ
౧౩ చ। పాదంచేతి హానస్సర్వ మవశి
౧౪ ష్టంతందంతికే॥సర్వాంగభాగరమ్యై
౧౫ దర్దాత్సోమ నాథస్యభక్తితః। ప్ర
౧౬ మాద్యబ్దేదిపేకృష్ణ పంచమ్యాంమకర
౧౭ సంక్రమే। ఏకమేతం చతుష్ష
౧౮ ష్ట్యా కాంస్య పాత్రంచ నూతనం। అష్టాద
౧౯ శఫలైర్యుక్తం తదాధారం చ
౨౦ కల్పితం— * * *
౨౧ దద్వయామై తేరవ్యఖిలై రసావ
౨౨ నుమతా పందాత్య సామాత్యకః
౨౩ శ్రీనామ సాధనీయతాచనవ్యత్తి
౨౪ హేతావ్వీ రేందు శేఖర నగాధిప శేఖ
౨౫ రేణ॥ చాళుక్య వంశమణినా ప్ర
౨౬ తిపాదితా సా త్రింశన్నివర్తనస
౨౭ ముద్వహానప్రవీణః॥ తతోగ్రవం

౨౮ దిశ్రీ సోమనాథాయచ నివర్త్తన
౨౯ నం। ప్రాదాద్గ్రామ్యే చ తస్యాద్వా
౩౦ మక్యవిఘ్నేశ్వరాయచ। పాదం
౩౧ జ్యోతిర్వ్వర్తనపాద మన్ని పెద్దావ్వా
౩౨ యాయచ క్షోడ్గూరు వ్వర్తనమ్నే
౩౩ చవిర్త ప్రాయార్ధర్త నివర్తనం॥ అన
౩౪ ంతనాయకాఖ్యాయ లానియ
౩౫ చనివర్తనం। తస్యార్ధర్త మన్యు
౩౬ తాఖ్యాయ నాయకాయ చ శా
౩౭ సనం॥ సతే ప్రోక్తవతే చ శ్రీరామా
౩౮ యార్తయ త్రిపాదికాతత్ర భోగిక్రమ
౩౯ ంచైవం దేవస్యాచ్ఛిత్తి వర్త్స్వయం॥

[illegible]

బూరుగుగడ్డ శాసనము

దక్షిణము

౧ గరికకుంటలోని పెద్దతోంటను దేవకి
౨ దేవరలవంగపుప్రిత్తులు దోరిదప్పు
౩ చెఱువులను వల్లభరాజు పెట్టినది
౪ నల్లంజెఱువు వెనక నిరుగారుంబా
౫ అ మఱుతురు ఆఊరనేచాకిప
౬ డియబడ వెలిపొలము పుట్టి
౭ కోకరానినిలోలయ పెట్టినది ఇరుగా
౮ రునడ్డచిలుకూరను ఏలికంగారి
౯ షాలునిరుకారు నిచ్చిందిపాదిక
౧౦ కూరినపఖాతలాటియశనని చ్చిందఇరు
౧౧ గారును అడ్డవెలిపొలము పండుము
౧౨ తాండికొండనుండి నల్లదేనిగానోప
౧౩ య పెట్టినది ఇరుగారుమఱుతు
౧౪ రు గోపీనాతనింజేసిన కాసిగో
౧౫ పాళదసికింని కసేకరుణాకర
౧౬ దాసికింని ఇద్దఱికిని రెండుమతుర్తారు
౧౭ న్ను రెండుపుట్లున్ను మద్దెలకాం
౧౮ స్త్రు ముప్వగు ముందు మఱుతు
౧౯ రు మూాంయపుట్లు। ఆవండికొనికి
౨౦ మఱుతురుంభూమి వాసికాని
౨౧ కి మఱుతురుంభూమిన్ని యెత్తుగా
౨౨ నికి ఆబందుగున్ను కొడిలగా
౨౩ నికి నుతుర రుంబుట్టిన్ని * * *
౨౪ బిడ్డలకున్ను రెండుమఱుతురును రెం
౨౫ డుపుట్లున్ను పాంతలు ఇద్దఱు వ్రిత్తిగం
౨౬ డుమఱుగున్ను ౨ పుట్లున్నుసి
౨౭ పండితలు ఎనమంద్రకున్ను ఎని
౨౮ మిదిఅడ్డలు నెనిమిదిపండుములు
౨౯ జేగంటలవానుఏగురకున్ను ఎనిమి
౩౦ దికలు నేనుపండుములున్ను గొ
౩౧ డగులవారికిన్నిలుగురగున్ను నా
౩౨ లుగు పాటికలున్ను నాలుగుప
౩౩ ందుములున్ను సింగపాదముల
౩౪ వారుఇద్దరికున్ను రెండుపాటి

౩౫ కలున్ను రెండుపందుములున్ను శం
౩౬ కులవారుఇద్దఱకున్ను రెండుప
౩౭ * లున్ను రెండుపందుములున్ను దీపా
౩౮ లవారుఇద్దఱకున్ను రెండుపాదిక
౩౯ లున్ను రెండుపందుములున్ను॥

౬౧

బూరుగుగడ్డ శాసనము

తూర్పు

౧ శ్రీచన్నగోపినాతనికి రాజుటము
౨ పాటిపైడికాలువను మఱుతు(గు)
౩ పిన్నయఈచ్చింది ఆచంద్రస్తఇ
౪ శ్రీచెన్నగోపీనాథనికి గోనవిఉప
౫ హారానకు భండారువుసొంన్న
౬ యంగారువెట్టినవ్రిత్తి ప్రోలసము
౭ ద్రముతూముకాలువను గడ్డి
౮ గభావిచేలలో మోగవాతనుం
౯ నీరునేల కార్త్యికవైశాఖాలంజెల్ల
౧౦ మత్తురుంవెలివొలము ఊ
౧౧ రిఉత్తరానఅనుంగసముద్ర
౧౨ ముపడుమటికొంమున పు
౧౩ ట్టెండు ఇయుపహారము స
౧౪ మర్పింపనిచ్చినపళ్యముఒక
౧౫ టి ఆడ్యనఒకటి కుడుకలు
౧౬ రెండు ఇంతవట్టు ఆచంద్ర
౧౭ స్థాయిగానుచెల్ల నిచ్చిరి॥
౧౮ శ్రీచెన్నగోపీనాథనికి చింతా
౧౯ మణిదేవయంగారు రాజ
౨౦ నంపాటిపెద్దచెఱువువెనక న
౨౧ తుణఫుంగాము వ్రిత్తి నీరునేల
౨౨ కార్త్యకవైశాఖాలంజెల్ల అఖండ
౨౩ దీపానకు అర్ద ఆచంద్రస్థాయి
౨౪ గా ఈచ్చిరి॥ లింగ్గగిరి చెఱు(వు)క్రింద నీఱు
౨౫ నేల॥
౨౬ స్వస్తి సమస్తప్రశస్తిసహి
౨౭ తులయిన సర్వజ్ఞలోకాశ్రయ శ్రీవిష్ణువ
౨౮ ర్ధనచక్రవర్తులైనఅంమణియ్యగణ
౨౯ పద్దేవందు బూర్గుగడ్డ శ్రీగోపీనాథని
౩౦ దుద్దడంకుంటరాచవారికి రంగేశఅం
౩౧ తరస్థలము * * * దీపార్తులిచ్చి
౩౨ అంగరంగభోగాలకు సర్వమాన్యముగా
౩౩ ను ఆచంద్రస్తాఇగా ధారపోసి చెల్లిం
౩౪ చినారము శ్రీ శ్రీ శ్రీ

౬౨

బూరుగుగడ్డ శాసనము

ఉత్తరము

౧ తొరజువారిద్దఅకునున్న ముయ్యేదు
ము
౨ ముప్పందుము వెలిపొలము పొంటింప
౩ లువమడుగువారికి * * గాను ప
౪ దెండుము వెలిపొలమున్ను బానిస్సలి
౫ ద్దతికిన్ని రెండుపాదికలురెండేందు
ములు
౬ దివ్వెకంమములపదుం డ్రకున్ను పది
పాది
౭ కలు పదిపందుములున్ను తలారికి
౮ ముయ్యెదాముపందుము వెలిపొ౹
౯ ము ఆగమితొంమండ్రకుం తొమ్మి౹
అడ్డ
౧౦ లుం తొమ్మిదిపందుములున్ను భండా
రికి
౧౧ మఱుతురుంబుట్టిన్ని * *
౧౨ కత్తాణాలుఇద్దఅకునున్ను రెండుఅడ్డ
లుం
౧౩ రెండుపందుములుంను అధికారిశ్రీ
౧౪ రామదానికి ముయ్యేదానుపుట్టను
౧౫ వెలిపొలంమును సామాన్యోయం
౧౬ ధర్మ్మసేతున్నృపాణాం కాలే కాలే
పాలనీయో
౧౭ భవద్భిః। సర్వ్వానేతాన్ భావినం
పార్థివేం
౧౮ ద్రాన్ భూయో భూయో యాచతే
౧౯ రామచంద్రః॥ స్వదత్తా ద్విగుణం
పుణ్యం
౨౦ పరదత్తానుపాలనం। పరదత్తాపహారే
౨౧ ణ స్వదత్తం నిష్ఫలంభవేత్॥ శత్రుణా
౨౨ పికృతో ధర్మ్మః పాలనీయః ప్రయ
త్నతః
౨౩ శత్రురేవహి శత్రుస్యాద్ధర్మశ్శత్రు
ర్నకస్యచిత్
౨౪ ద్వ్యమంతియమత్సగాత్ గ్స్రభా
౨౫ జో సదాశమా సమ్య సహస్ర
౨౬ శిలాః శతోస్య మత్స్యన్య పిత్రస్య
౨౭ లోకాన్ ప్రమాణతి పిప్రస్యగి
౨౮ తిం చ ఘోరం॥ కేదారము
౨౯ పెనకరాట్న ముపొలమునను
౩౦ శ్రీయంనాథిపతిమఠమునకు
౩౧ నాలుగుముఖ్యులు ఇంగాలుబో
౩౨ కేసవదాసులు ముఖ్యులు
౩౩ గాహింజేలు
౩౪ స్వస్తి సమస్త ప్రశస్తి సహితశ్రీమన్ మహా
౩౫ మురిపురవరాధీశ్వర మహా
౩౬ మండలేశ్వరు
౩౭ పగోత్ర నగరాలక్ష్మీమహా
౩౮ ది స్వస్తి ప్రశస్తి సహితశ్రీమన శ్రీ
౩౯ మనుమహామండలేశ్వర.

౮౩

గణపవరము శాసనము

మొదటివైపు

లింగము పానవట్టము చిత్రింపబడియున్నవి.

౧ స్వస్తి శ్రీజయాభ్యు
౨ దయశకవరుష
౩ ములు ౧౨౧౪ అవు
౪ నేంటి నందనసంవ
౫ త్సర చైత్ర శు ౧ గు
౬ శ్రీమన్మహామండ
౭ లేశ్వర ప్రతాపకుమా
౮ రరుద్రదేవమహారా
౯ జులు ప్రిథివిరాజ్యము
౧౦ సేయంగాను శ్రీ
౧౧ మన్మహాప్రధాని గంగి
౧౨ దేవనింగారి
౧౩ కలుము * * *

రెండవవైపు

౧ స్వస్తి। వెరసి పాటికం
౨ దుచేనూను ఇరు
౩ గారూంజేలనిచ్చిరి
౪ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో
౫ హరేతి వసుంధరా। ష
౬ ష్టిర్వర్షసహస్రాణి వి
౭ ష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః॥
౮ మీనకర్కటయోర్మధ్యే యా
౯ వత్సరతిభాస్కరః ఫలమేకంతు
౧౦ పాయాన్నానుపన్నంకోటిరుచ్య
౧౧ తే॥

౮౮

గజగట్లపల్లి శాసనము

మొదటివైపు

౧ అవిఘ్నమస్తు శ్రీసోమనాథా
౨ యనమః ఖసం। శ్రీమదు
౩ మోత్తదత్తపుత్రులగు సివభద్రు
౪ నిశా(స)నం శశివమౌళి శంకరు
౫ శంభు నభవు పశుపతి భూ
౬ తేశు పరమాత్ము ధూర్జటి కా
౭ లాంతకుని నీశు కాలకంఠు గ
౮ ంగాధరుని శూలిధారుణు
౯ సదాశివు దిగ్వాసు నతియు న
౧౦ త్రిపురవైరి। మద్ధానారీసవ
౧౧ న్ణమహితదివ్యాకారుం ద్రిణ
౧౨ యను విశ్వేశు దివిజవరదు

౧౩ శాంతు నిత్యు నచలు సగతు

౧౪ రుని నిలోకఘు వరదు మణిపు

౧౫ రేశు వహ్ని నేత్రు సోమనాథు

రెండవ వైపు

౧ వాడబడి ప్రాగు
౨ లు సూర్యచంద్రు
౩ డులును భూమిద
౪ వంని గలంతగాలం
౫ మును చేలన ౧౧ మ
౬ ంగళమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ
౭ ఇదత్తి ఎలకాలము
౮ ను ఏలరాజులుంను
౯ ప్రజలుంను పరిపా
౧౦ లించి * పాలించు ప్రజ
౧౧ లాను ఇహలోకంము
౧౨ నందు అనంతసుఖము
౧౩ ములు భోగింపుగు
౧౪ నంమూడి యిదిసత్యం.

మూఁడవ వైపు

౧ శివలోకమునందు శివసా
౨ యుజ్యపదస్థులై యుండు
౩ దురు షష్టివరుషసహ
౪ స్రాణి స్వర్గంతిష్ఠతి భూమి
౫ ద(ః)। లోభతా * సుమంతో
౬ చ అంధనమ్నరకం వ్రజేత్ ॥
౭ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా
౮ యో హరేత వసుంధరాం
౯ షష్టివర్షసహస్రాణి
౧౦ విష్టాయాంజాయతే
౧౧ క్రిమిః॥ గామేకాం స్వర్ణ
౧౨ మేకాం భూమారప్యేక
౧౩ మంగుళం హారంన
౧౪ రకమాప్నోతి యావదా
౧౫ భూతసంభవం॥ శ్రీసో
౧౬ మనాథాయనమః శ్రీ

౬౫

మణూరు శాసనము

మొదటివైపు

౧ వుండి భుక్తిముక్తులిచ్చుం బా
౨ లుపుగాంగ॥ పరమాత్మనేనమః
౩ స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశబ్దా
౪ ది శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కా
౫ కతీయ్యప్రతాపరుద్రదేవమహా
౬ హారాజులు వోరుగంటిప
౭ ట్టణంబునందు సుఖసంకథా
౮ వినోదంబులం బ్రిథివీరాజ్యంబు
౯ చేయుచుండంగాను తత్పా
౧౦ పద్మోపజీవులయిన విశ్వముద్ర
౧౧ దేవుంమును అనుముకొండలం
౧౨ నువెంకాను మణూరిదూబ

౧౩ శ్రీసోమనాథదేవర అంగ
౧౪ రంగభోగానుకు శకవరుషం
౧౫ బులు వేయింనియింనూట

రెండవవైపు

౧ పర్యాలగు నేంటి ఆ
౨ నందసంవత్సర మా
౩ ఖ శు ౧ ఆదివారాన
౪ (మ) ణగూరి రెండుపొలా
౫ ల కొత్తులచెఱువైన
౬ చాసముద్రము వెన
౭ క గారమేకుజువాయ
౮ ల పడుమటి పొలాన
౯ మూండుమఱుతురు
౧౦ ౦నూ తూర్పుమూం
౧౧ డుమఱుతురుకు
౧౨ యిరిగాలంముంను
౧౩ సంపూర్నమే । చేల బు
౧౪ ట్టిన ప్రిత్తి ఆరు॥
౧౫ మర్తురినీరు నేల ఇదరి
౧౬ ది ఆకాలమునంద మ
౧౭ ణూరుసహితము
౧౮ ఆస్థలము వండ్రెండు
౧౯ గజగట్లపల్లి ప్రజలు
౨౦ ౦ను తమతమవంశాన

౭౩

అలంపురము శాసనము

శ్రీ శ్రీ శ్రీ విరూపాక్ష॥

౧ శ్రీ స్వస్తి హాతంపురవర ప్రతితమహోదయం సకళభువనైకనా
౨ థ శ్రీబ్రంహ్మేశ్వరదేవరు సమస్తభువనాశ్రయ స్వస్తి శ్రీ
౩ మతు కాకతీయప్రతాపరుద్రదేవమహారాజులు ఒరుగం
౪ టిపట్టణంబునం సుఖసంకథావినోదంబునందు పృధివి
౫ రాజ్యంబు నేయుచుండంగాను శకవర్షంబులు ౧౨౨౧
౬ యగు వికారిసంవత్సరభాద్రపద శు ౧౫ గు॥ స్వస్తి న
౭ మస్తభువనవిఖ్యాత పంచాశతవీరశాసనలబ్ధానేకగుణగణాలం
౮ కృత సత్యశౌచాచార చారుచరిత్ర నయవినయవిపులవిజ్ఞా
౯ న వీరభద్ర రాజ్యసమయధర్మ్మప్రతిపాదకులైన అలంపూరి
౧౦ ౦ముంమ్మడిబ్రంమ్మిసెట్టి పుట్టిసెట్టి పృథూదయకథాదిబ్ర

౧౧ ంమ్మిసెట్టి నాగసేనాలోకసిరియాళసెట్టి బడనగుబెలి
౧౨ జసెట్టి మిండగుడ్డలఅన్నిసెట్టి పట్టణస్వామివలిసెట్టి బ్రం
౧౩ మ్మిసెట్టి పిండిబాసెట్టి * * మాదికెసెట్టి తలవాడినా
౧౪ రెపబోగిసెట్టి కంచ్చిమారిసెట్టి కొడుకుఎఱ్ఱమాచినసెట్టి పాక
౧౫ నాటిప్రోలిసెట్టి నల్లగెస్సెట్టి ఓగబాస్సెట్టి లక్కిసెట్టిం
౧౬ ఖయసగరదదేవిసెట్టి మంచమసెట్టి లోకిసెట్టి వచ్చినాయినినా
౧౭ గిసెట్టి కోడూరిహెగడిగెస్సెట్టి రేవకనాగిసెట్టి వట్టింపోదిన
౧౮ సెట్టి అట్టు ఇంతవట్టు వారుసహితమైన ఈ స్థళము సమస్తము దేనం
౧౯ డ్రూను శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరమహాస్థానాధిపతులైన పెనమల్లిం
౨౦ మల్లదేవరాజు ముఖ్యమైనరాజులచేతను పెనంబునాయతూస్వాణ
౨౧ కాళవారిచేని ఉత్తరాని రేగడుచేను విలిచి శ్రీగారేశ్వరదేవర అంగరంగ
౨౨ భోగానకు అందులతపోధనులపద్మజియ్యకొడుకులుమాడజియ్య నాగ
౨౩ జియ్యగారి కాళ్లుకడిగి ధారాపూర్వకము సేసి ముప్పైగెండుజెనలగా
౨౪ లను ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను యిచ్చిరమఱ్ఱుగులు మ ౫ మంగళ
౨౫ మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ కోరెలచంనమల్లిశెట్టికొడుకు కరికపి గెశజే౧
౨౬ స్వదత్తాం ద్విగుణంపుణ్యం పరదత్తానుపాలనం పరదత్తాపహారేణ
౨౭ స్వదత్తం నిష్ఫలం భవేత్॥ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరేతి వసుంధరా శష్టివ
౨౮ ర్షసహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః॥ కొరవరాలు.

౪7

నాగులపాడు శాసనము

ఉత్తరము

౧ స్వస్తి శ్రీమంహామండలేశ్వ
౨ ర కాకెతియ్యప్రతాపరుద్ర
౩ దేవమహారాజులు ప్రి
౪ థివీరాజ్యము సేయుచు
౫ ండంగాను శకసవర్షక్ ౧౨
(౬) ౨౫ అగు శోభకృత్తుసంవ
౭ త్సరమైశాఖశుద్ధ పంచా
౮ దసీ బుధవారమున నా
౯ గులపాటి మూలస్థానం
౧౦ శ్రీమల్లినాథదేవుని ఆయూ
౧౧ రివదున స్థిమిటసముయాం
౧౨ సమస్తప్రజాను రంగభో

౧౩ గానకై తంమేలినకాకెతి
౧౪ య్యప్రతాపరుద్ర దేవమ
౧౫ హారాజులకుం బుణ్యా
౧౬ ముగాను పెట్టినప్రత్తిదు
౧౭ క్కివడ్డపొలము వ్రిత్తులు
౧౮ స్తానమాన్యాలసహితము
౧౯ ంను ప్రజదుక్కికిని మత్తురు
౨౦ ఒక్కటికి కార్తీకము ఆఋనె
౨౧ ల్లకు అడ్డగుకోమట్లు ఆరం
౨౨ భము సేయనివారు ఇం
౨౩ టంబాదిక ఈద అవారు పా
౨౪ లుబకి టికి పాదికగొల్లవారు
౨౫ న్నూ అక్కసాలవారున్ను ప్రెతులూ
౨౬ నింట రెండువీసాల లెఖ్ఖ సాలెవా

తూర్పు

౧ రు మంగ్గలులుఒక్కటికి రె
౨ ండువరహాల లెఖ్ఖను
౩ కుమ్మఱవారు ఇం
౪ టపాదికాను వైశాఖ
౫ ము ఆఋనెల్ల కూను
౬ ఇక్రమానవె ఆచంద్రార్కర్క
౭ ముగానుం బెట్టెవారు
౮ యావశ్చంద్రశ్చ సూయ్యశ్చ
౯ యావత్తిష్టతి మేదనీ
౧౦ యావత్సర్వకథాలోకేతా
౧౧ వధర్మం ప్రతిపాల్యతే॥ ఈధర్మ
౧౨ ము యెవ్వారేం బ్రతిపాలింతు
౧౩ రు వారలనంతమైనపుణ్యం
౧౪ ఈధర్మాలకు యెవ్వరేంబాధసేయు
౧౫ దురు వార్కి బ్రహ్మ

దక్షిణము

౧ కల్పాలైననాయకనరక
౨ ములు ఇట్టుకదాపెద్దలవచ
౩ నములు। స్వదత్తా పరదత్తా
౪ ంవా యో హరేతి వసుంధరే ష
౫ ష్టిర్వర్షసహస్రాణి విష్టాయాం
౬ జాయతే క్రిమి॥ శత్రూణాపి కృతో
౭ ధర్మః పాలనీయ్యః ప్రయత్నతః। శ
౮ త్రురేవభవేచ్ఛత్రు ధర్మశత్రూ
న్నకశ
౯ స్యచిత్॥ స్వదత్తాం ద్విగుణంపుణ్యం
౧౦ పరదత్తానుపాలనం పరదత్తాప
౧౧ హారేణ స్వదత్తం నిష్ఫలంభవే
౧౨ త్॥

48

తేకుమాల శాసనము

మొదటివైపు

౧ నమస్తుంగశిరశ్చుంబి
౨ చంద్రచామరచారవే।
౩ త్రైలోక్యనగరారంభ మూ
౪ లస్తంభాయ శంభవే॥
౫ సస్వస్తి శ్రీజయాభ్యుదయ
౬ శకవరుషంబులు ౧౨౩౦ అ
౭ వునేంటి కీలకసంవత్సర ఆ
౮ షాఢ బ ౫ సో। కాకతీయప్ర
౯ తాపరుద్రదేవమహారాజు
౧౦ లు పృథ్వీరాజ్యము సేయుచుం
౧౧ డంగాను స్వస్తి శ్రీమన్మహా
౧౨ ప్రధాని ఘురవరిమహాదే
౧౩ వనాయంకులు

రెండవవైపు

౧ తేకుంబెడ్డఅష్టాదసిప్రజల
౨ అనుమతిని ఆ తేకుంబెడ్డ ఆ
౩ స్థళము ఊడ్డనువన్నార్థసం
౪ చల్లనిచూపుందగిలి మాడ
౫ కుమాడబడి పాతుకలెఖ్ఖను
౬ ఆయూరిమూలస్థానరం
౭ గనాథదేవరభోగానకు ఆ
౮ చంద్రార్కముంన్ను ఇచ్చిరి॥
౯ ఇయ్యావికి వక్రమఇనవా
౧౦ (౦డు) పంచమహాపాతకుండు
౧౧ సామాన్యోయం ధర్మ్మ సేతు
౧౨ న్నృపాణాంకాలే కాలేపాలనియో
౧౩ భవద్భి సర్వా నేతాం భావినో
౧౪ పార్త్థివేంద్రా నుభ్యోయో
౧౫ భూయోయాచతే రా
౧౬ మచంద్రః॥

49

మాటూరు శాసనము

౧ స్వస్తి శకవరుష
ంబులు ౧౨౩౨ అగు సాధారణ
సంవత్సర శ్రావ
ణ శుద్ధ అష్టమిని సోమ
వారమునాండు స్వస్తి
శ్రీమన్మహామండలేశ్వ
ర కాకతీయప్రతాపరుద్ర
దేవమహారాజులు పృ
థ్వీరాజ్యము సేయుచుండ్గ.

5

మేళ్ల చెఱువు శాసనము

మొదటి వైపు

౧ ఓం స్వయంభూనాథాయనమః
౨ స్వస్తి శ్రీశకవరుషంబులు ౧౨౩౩ ల
౩ గు నేంటివిరోధకృతుసంవత్సర మా
౪ ఘశుద్ధ ౧ సో। వారాన స్వస్తి
శ్రీమన్మహామ
౫ ండలేశ్వరకాకతియ్యప్రతాపరుద్ర
౬ దేవమహారాజులు పృథివి రాజ్యము
౭ సేయుచుండంగాను బామి రాజు
౮ ఎఱ్ఱయప్రగడవారినాయంకఅమందు
౯ నాగిరడ్డి బొల్లయరడ్డి వారియధికా
రాన మే
౧౦ ళచెఱ్వుమూలస్థానముశ్రీస్వయంభూ
౧౧ దేవరకు రంగభోగానకు అందుల
౧౨ వెలుమలేగురూను సమస్తప్రజను
ఆదేవు
౧౩ నిసంనిధినిధారలువోసిఇచ్చినక్రమము
౧౪ దేవబ్రాహ్మణవృత్తులూనుకార్తికాన
౧౫ నీర్నేల పెద్దగాడ్యము పదమూండు
మఱ్తు
౧౬ రుంగాక రాచపొలము ఊరిచతు
౧౭ స్సీమాన రేగడూవెల్గడూమస్కాను
౧౮ చాలువారిసంతనట్నకూను
౧౯ పుట్టికిచిన్నములెక్కాను నీర్నేలకా
౨౦ ర్తికవైశాఖాలకు దుక్కినడ్డంతవ
౨౧ ట్నకు మఱ్తుగు చిన్నములెక్కాను
౨౨ ఆచంద్రార్కస్థాయిగాను ధార
౨౩ లువోస్తిమి తక్కినప్రజలూను ధా
౨౪ రలువోసిఇచ్చినక్రమము కోమటి
౨౫ వారలుమాడలెక్కాను సాలెవారు
౨౬ ఎంటబడిఆఱుసిన్నాలలెక్కాను గొ
౨౭ ల్లవారుఎంటబడినాల్గుసిన్నాలలెక్కా
౨౮ ను ఇంతనట్టున్నుభూమిన్ని సూర్య్య
౨౯ చంద్రులూం గలంతకాలమూను
౩౦ ధారలువోసి ఇస్తిమి ఈధర్మము
౩౧ ప్రతిపాలించినవారిపితాళ్ళుఇరువై
౩౨ యొక్కకులమువారున్ను ఈశ్వరసాయూ
౩౩ జ్యలవుదురు ఈధర్మము సముప
౩౪ లంరానవారి పితాళ్ళు నరకాస్థుల
౩౫ వుదురు। స్వదత్తాం పరదత్తాం వా
యో హ
౩౬ రేతివసుంధరాంషష్టివర్షసహస్రా
౩౭ ణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥

రెండవ వైపు

౧ స్వయంభూదేవరవృత్తి చేల అ
౨ అరిగొర్తివల్లను దేవభోగం
౩ జీతాలకు తూమెడు
౪ ఏందము లిడెను మాడ
౫ లలెక్కను తప్పకపెటువారు.

51

ఒరంగల్లు శాసనము

౧ * * * * టనః సర్వ్వ * * *
౨ నద్రేవకటికటీసంగినో యస్యభృం
౩ గాః। భాతీదస్స్వామితిఅఖిలజనారభ్య
౪ కాయ్యాం స్సిరాయాః కర్ణ్ణో
కమ్మస్వ
౫ స్వయమివకృతం కీర్త్తయంతోతరా
౬ యాః॥ క్రీడాక్రోడతనుః సదాదిశతు
౭ వః శ్రేయఃశ్రియోవల్లభో యస్యాశ్యే
౮ మదుచ్చైః (త్రై) శశాంకవిలస ద్దంష్ట్రా
స్థితం
౯ భూతలం। మధ్యేమేరుయుతం వ్యరా
౧౦ జదమల స్థూలేంద్రనీలస్థలే జాతంరా
౧౧ జతనాలమంబుజమివ స్వర్ణ్ణోల్ల
౧౨ సత్కర్ణ్ణికం॥ శ్రీమానంభోధివేలా
వలయి
౧౩ తవసుధా ధామవిఖ్యాతపీఠ క్షోణీ
౧౪ పశ్రేణిమూర్నో న్న[illegible]మహిం[illegible]
శ్చైఖరీభా
౧౫ వితాబ్జః। ప్రఖ్యాతః కాకతీశ స్సకల
గుణ
౧౬ నిధిః భూరిసార ప్ర తాప[illegible]
౧౭ త్రాతలోకః [illegible]
౧౮ మాన్నృపోభూత్॥ యస్మా[illegible]
౧౯ భుజబల త్ర [illegible]
౨౦ నాం మహితగగనీ ధావతా। [illegible]
౨౧ జాం। ఉల్లుంఘ [illegible]
కంట కై మ్నా
౨౨ చయన్నో [illegible]
౨౩ తాం శికి యంశ స్థ(క)[illegible]॥ [illegible]

52

వరంగల్లు శాసనము

మొదటిప్రక్క

౧ * * * * *। నిత్యంసన్నానహి
౨ * * * * * * ఖిలపితంస్వర్గి
౩ (భా)గ్యందదానః కల్పద్రుమాజాత
౪ చిన్తామణిసురభిగణం
౫ సోభవన్నోపమానం॥ వలి* * *
౬ భుజగాత్తగోనిపతనాం * * * *
౭ నిధేర్గ్గా్రపాతో గ్రాహి * * *
౮ ద్భుతేన్నృగరిపో [illegible] * *
౯ తసి। భీతస్సంభవమూకల
౧౦ య్యనచిహో స్నాన[illegible]
౧౧ ద్వేషో నిష్ఫ [illegible]
౧౨ శరణం నిష్ఫ [illegible]॥ [illegible]
౧౩ సీత్రో [illegible]
౧౪ నిధిః నుతః। [illegible] (గా)

౧౫ రాతి రాజదవానలః * *
౧౬ యద్దత్తవిత్తవిభవాన్వితవిక్ర * * *
౧౭ సంకాయమాన మఖని * * *
౧౮ నవ్యహవ్యం। దేవాస్సుధాబ్ధి * * *
౧౯ సం బహుసేవమానా దుగ్ధాబ్ధి * *
౨౦ మన్థనవిభావను తేరస్య॥
౨౧ శైలైః కల్పితసేతునా సహబ
౨౨ లైస్త్రీనోర్ణవం రాఘవం యత్కీ
ర్తిర్ణం
౨౩ హసతీవ శారదనిశా
౨౪ శీతాంశుబింబద్యుతిః। అభీతా
౨౫ నలక్ష్మీ యశోజలనిధీ న్యేకైవ
౨౬ యల్లీలయా నప్తాపిద్రుత

రెండవవైపు

౧ కన్నోర్ణను * * * రుహవిలసిత
౨ వసుహేతివ్వార్ణజిభి ర్జుష్టశాలా
౩ వసతిరపిశివానాం భీకరేపి
౪ ప్రసన్నే వృభవదధిపు * * యత్ర
౫ చిత్రంసమానా॥ తస్యాసీత్తన
౬ యః శ్రీమూన్మహాదేవమహీప
౭ తిః మహేశశ్రీపదాంభోజ పూజా
౮ విగతకల్మషః॥ గౌరీభర్తుః ప్రసా
౯ దా దధిగతనియతప్రాజ్యరాజ్య
౧౦ స్వభూమౌ యస్యశ్రీపా
౧౧ దపద్మ వ్యసనవిలసిత స్స్వర్ణ
౧౨ దింరోమకర్ణః। నీతాంనానా
౧౩ దిగన్తాగతనతనిఖిలక్షత్రి
౧౪ * * * *
౧౫ * * * *
౧౬ * * * *
౧౭ * * * *
౧౮ * * * *
౧౯ ఆద్యోపమన్యుమునిసక్త మహీ
౨౦ ప్రశస్తా * * రాణికిం నవితధేతిబు
౨౧ ధైరుణద్ధి॥ లబ్ధ్వాచిరాయ చతుర
౨౨ స్థధరాధిపత్యం హొల్లభంస
౨౩ కలసమ్మతసంపదాఢ్యః। మత్వాచ్చాత్మ
౨౪ నాయతదశేష నుముమ్యశం
౨౫ భుః శ్రీపాదపద్మపరిఘూజనత
౨౬ త్పరోభూత్॥ ప్రబుద్ధశివసిద్ధాన్తా
౨౭ ద్ధ్రువేశ్వరమునీశ్వరాత్ హో
౨౮ శిక్షితాఖిలంధమ్మర్ణం ప్రయత్న

మూడవవైపు చెక్కివేయబడినది.

౨౬

రుద్రేశ్వరముశాసనము

౧ స్వస్తి శ్రీజయశ్చాభ్యుదయ
౨ ంబగు శ్రీమతు గోసగి ఈ
౩ శ్వరదేవండు ఆఱుమూడలూ
౪ ఆఇనుమత్తుర్ణరుపంట తమ్మేలి

౫ న శ్రీకాకతీయరాజులకు
౬ రాజ్యాభివృద్ధిగాను చతుష్షుట్లఖ
దేవరాను
౭ సూర్యణదేవరాను ఉమామా
౮ హేశ్వరదేవరాను ఆదేవిదేవరాను
౯ వేయిలింగాలూను సిద్రేశ్వరము
౧౦ లోవలను బ్రతిష్ఠసేసి మంగ
౧౧ ళమహా శ్రీశ్రీశ్రీ

నెం. 54

మాటూరు శాసనము

౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తభు
౨ వనాశ్రయ శ్రీ
3 పృధ్వీవల్లభ మహా
౪ రాజాధిరాజప
౫ రమేశ్వర పరమభట్టారక స
౬ త్యాశ్రయకులతిలక
౭ చాలుక్యాభరణ శ్రీ
౮ మత్త్రిభువనమ
౯ ల్లదేవరవిజయరాజ్య
౧౦ ముత్తరోత్తరాభివృద్ధి
౧౧ ప్రవర్ధమాన మాచంద్రా
౧౨ ర్కతారం సేయగా సమధి
౧3 గతపంచమహాశబ్ద
౧౪ జయశాలీ రేవం డూర్జిత
౧౫ * వర్మణ చోలకుల * లి
౧౬ * ందుతమిడానిళండిం *
౧౭ నII శ్రీరమణీయు * (డు)
౧౮ దారుండు ధీరుండు దారిద్ర
౧౯ వైరియనుపేరదెగడు కాకతి
౨౦ రాజులంజేకొని డాయంగ
౨౧ తాంధ్రరాజ్యంబునిలిపి పా
౨౨ డిరి * ప్రతిపత్తులు।
౨3 శాసనములు (సాగ)
౨౪ బెడుసొప్పంబడసి కడునహా
౨౫ ఢిసుం * దెనలిని * * లగ
౨౬ సములునగాటగొని జగద్గే
౨౭ * * * * * *
౨౮ శ్రీశకవర్ష ౧౦౪౧
౨౯ మహాదేవరకు నాధత్యా జే
3౦ వరకు నిడలికడుత
3౧ వినులపమలనమ
3౨ * మున మఱ్ఱుడు ౨
33 * * ంని వేదవ్యమునుగు
3౪ మఱ్ఱు ౧ పాలికలు *
3౫ పొలము ఖ ౧ నారాయ
3౬ ణవీరకుమఱ్ఱు ౨ నిత్య
3౭ పుష్పమునకుమఱ్ఱు *
3౮ వకవెలిపొలము
3౯ * * * * * * * కు
౪౦ మఱ్ఱు ౪

౪౧ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో
౪౨ హరేతే వసుంధరా షష్టి
౪౩ వర్షసహస్రాణి
౪౪ విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః
౪౫ బహుభిర్వసుధాదత్తా
౪౬ * * * * * *
౪౭ * * * * * *
౪౮ * * * * * *
౪౯ నారాయణదేవరె
౫౦ ఘాలముమంజెచెడడి
౫౧ వంకనవ్రాలు॥
౫౨ శ్రీవాణీప్రియుండు
౫౩ దికత్త * * * త్సేవ్యు
౫౪ ండు * * * * *
౫౫ * * * * * *
౫౬ మహీతేజంబుతో వారల
౫౭ గావంబూని ఘులింధవడశక
౫౮ త్ర్వ * * * * * *
౫౯ * * * * * *
౬౦ యాచినసుపున్యతుండు
౬౧ మద్దెనుమహీని॥ వాదిత
౬౨ తాక్రమంబుని సహిం
౬౩ పక యన్నడుగాడవు * *
౬౪ శ్రీచలధీరుండెనగ
౬౫ నాజిజయించె * * * *
(8 పంక్తులు తెలియుటలేదు)

55

గూడూరు శాసనము

౧ శ్రీఅనుపమదుర్జయాన్వయను
౨ ధాబ్ధి ననేకులురాజనందనులునని
౩ న బిఱింద వెన్నడును సంభవుడయ్యె
నతి
౪ ప్రసిద్ధుడై వినుతవిరోధిమండళిక
౫ వెన్నడు వెన్నడవోలె వానికిని ఘను
౬ డగునెఱ్ఱభూపతి జగద్వినుతుండు (ద)
౭ యించె గీర్తితోను॥ భావితకీర్తి
నాత (నికి)
౮ పాండవమధ్యమభీముడోయనంగా(వి)
౯ రియాలభీమనృపఘస్మరుడై (యు)
౧౦ దయించె వానికిను భూవినుతుణ్ణు
౧౧ మండళికభూషను డెఱనరేంద్రు
డు (త్ర)
౧౨ మశ్రీవినుతుండు బంధుజనసేవ్యుండు
౧౩ దానుదయించె నున్నతిని॥ అతణ్డని బొ
౧౪ ట్టబేతవసుధాధిపు జేకొని వానివైరి
౧౫ నుద్ధ్రితమునజంపి యాశౌరవిదేశ
౧౬ మునందు ప్రతిష్ఠనేసి తత్తనయున
౧౭ మేతు డోడగలి * * యముబి
౧౮ ట్టరగద్యనంబు నప్రతిముడు వాని
౧౯ తామొగుడు పర్సియుపండ్రడునెఱ్ఱ
౨౦ డాప్తుడై॥ అరునగునట్టి ఎఱ్ఱనిపు
౨౧ నంగన గామమసాని యాశమే

౨౨ ల్గరదని జేతభూవిభుని గాక
౨౩ తివల్లభుచేసి వానితాంబరగగజేత
౨౪ బెట్టి ఘనుబల్లునరాయనిరయా
౨౫ గిజొచ్చె భాస్కరవిభుచక్రనతీ
౨౬ గని కాకతిసిల్పుటగోటిసేయదే॥
౨౭ కారకకాలుడ్డై పదుసెగాడయు
౨౮ నాయకుజంపి సూరడవ్వేలుపు
౨౯ గొండరవ్వనిృపువేలుపుగొండ
౩౦ ననిల్పి నాసిదే మేలుగినూరాడ
౩౧ మాన్వుయని మేలుగ నేగడు
౩౨ బోడపాడునుం మేలుగ టే
౩౩ కుమారావిన్ను మేలుగ గండడయు
౩౪ రాజునంగి (దే)॥ సూత్రధారి
౩౫ కొమ్మోజనబాహా॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
౩౬ అడపగట్లదేసనకు జేసు

56

ధర్మసాగరముశాసనము

మొదటివైపు

౧ * తేసినరాయనహ * * * *
౨ వంసుంనరా ప్రోత్రీంనద్విజగ్ర
౩ * * నలీలాస్యవిలాసినీ న * *
౪ శ్రీశ * * బశతపాజనా లోకస్విధా
౫ * దశిసుతూర (శ్రీ) యం । * మా
లోకకల్పద్రుమరాజసింహ ।
౬ (శ్రీ) కాకతియ్యాన్వయ మానసజ్జ
౭ * దన్వయక్షీరనిధామహా
౮ (జః) రాజేందురాసీ ద్గణప
౯ (త్య) తీశః । యుశ్శస్త్రసంధాని
౧౦ (ని) మిరాల్లఖాపా ద్విషా నామకుపే
౧౧ * పరాగనగ్ధాః స॥ యస్యాపి తాపి
౧౨ * ంనస్యసదా పసుంధ గా
౧౩ యాంశిసమగ్రహి వ్రస్యాం *
౧౪ తీవకీర్తిః కకుభంశసాంగా *
౧౫ * పత్యనా తాంసహానాంభా
౧౬ యోక్తీశః॥

రెండవవైపు

౧ * * * * * * * * వ్యాంభృతా
౨ * దానైః । సర్వాదేహ్యాపంకలంయుతికలానా
౩ * వేధతుంభగ క్ష్యః స్వస్తిం నాసీద్గతేనక
౪ తోలభాస్కరమంత్రివయ్యః॥
౫ యత్రాభవచ్ఛన్నగణ్ణశ్చంద్రసమద్యుతిః । సమ
౬ * * * యుక్తోసతువ క్రంశాచ
౭ * * * జొభాతిగణాధిపోయంప్రదా

౮ * * * * కలనేనసేవ్యః । దానార్ద్ర-హాస్తే
౯ * * * * లతద్విజేంద్రభృంగోగణనా *
౧౦ * * * * మ్మా-గ్గ-కలిత సకలస్వామి (కా)
౧౧ య్యా-మపిలక్ష్మ్యావాసః శశిపద *
౧౨ గాంభోజచిత్తద్విరేఫః । తత్పుత్రోయం *
౧౩ * * * * మంత్రిమల్లశ్చకాస్తి సన్త్రాప
౧౪ * * * * సద్ధర్మమూర్తియ్యు-గేస్మి
౧౫ * * * * * * వహాత్యస్మి న్మంత్రిమ *
౧౬ * * * * * * మ్మూ-ః । ధీమతాం మం
౧౭ * * * * నాంశిరాంసివినమంత్యవహో॥
౧౮ * * * వచానుత్తంమంత్రిమల్లన్యనిశ్చిత *
౧౯ * * * * పి పద్మానాం ప్రబోధంకురుతేయా

మూడవవైపు

౧ * * * * * * *
౨ దిగాగేమోరపతిప్పా-వధిమ్మా-తః ॥
నైబు
౩ త్యాందిశిగొరెండిమట్టిడికుంటసంజ్ఞక
౪ పశ్చిమేకడపట్టయితిగబండావధి *
౫ కహాః॥వాయవ్యంపల్లఅలాంకేతిప్పొవ
౬ దుస్తదుదవః । దిశోత్తరస్యమేశాన
౭ ంరెగడుం * వధిమ్మా-తః॥ త్రిధావిభ
౮ జ్యతత్క్షేత్రం ద్వావంశౌ విశ్వకా
ప్పి-తౌ
౯ * లయేన తృతీయ్యాంశః కల్పితః
౧౦ స్వస్యభుక్తయేః । తత్రేదమంశద్వయ

౧౧ భూమ్యవనతః సంగీతముఖ్య
౧౨ ః శ్చరణద్వయంస్థలం। పాదత్రయో
౧౩ తనివర్త-నత్రయ ంలాస్యత్రప్రధా
౧౪ యద్దశవారయాజతాం ॥ ఏకైకో
౧౫ భజతి మృదంగవాదకోద్వౌ త్రీం
నన్వ *
౧౬ స్వవమ్మ-లరంధ్రపూరకశ్చ। ప్రత్యే
కంచర(ణ)
౧౭ యుగంతు కాహాళా యాద్ధాతారా
౧౮ జలజకరండవాదకాచ ॥ సాద్వా
నివర్త్త-
౧౯ * ష్టకమవంతం గోపభుక్తంయేశంశ

నాలుగవవైపు

౧ సేతునృపాణాం (కాలేకాలే) పాలనీయో
౨ భవద్భిః । సర్వానేతా న్భవినః పార్థి-వేంద్రా న్భూ

౩ యో భూయో యాచతే రామచం
౪ ద్ర॥ స్వదత్తాం పరదత్తాంవా యోహరేత వసుంధ
౫ రాం। షష్టిర్వర్షసహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయ
౬ తే క్రిమిః। స్వదత్తాద్ద్విగుణంపుణ్యం పూర్వదత్తా
౭ త్తానుపాలనం। పూర్వదత్తాపహారేణ స్వదత్తం
౮ నిఃఫలంభవేత్॥ శ్రీప్రసన్నవిశ్వేశ్వర
౯ వాక్యార్థ్ధము॥ విశ్వేశ్వరసముద్రమూను (వెలి)
౧౦ పొలమూను ముందుపాడ్లు నేసి అం
౧౧ దులోను ఒకపాలుగలంత మల్లయకు ఉత్సవక
౧౨ రెండుపాడ్లు ఎలుకుర్కి ప్రసన్నవిశ్వేశ్వరదే
౧౩ వరకు సమర్పించినందుల విని యో
౧౪ గము భోగమువారు పదినేనిమంద్రకు ఎని
౧౫ మిది మఱుతూరూను అడ్డగాడికిని చలినంది
౧౬ రికిని అడ్డపండి వేసి ఆరాధ్యులకొడ్కు నిద్దఱకూ
౧౭ మత్తురు ఉంనంతవట్టు అంగభోగానకు గుడి వ్రి
౧౮ త్తి గొరకె కుంటవ ౧౺ రెనుకుంటవ . ౨ కేసమగేడ్డి కుంట ౨
౧౯ ఇంతవట్టు ధర్మానకు ఆయూయి కాలము
౨౦ ందు వర్తకులయినవారు సహాయమ్ము దేవుని కా
౨౧ రుణ్యము వ * * * మంగళమహా శ్రీ శ్రీ

57

అ ను గు త్తి శా స న ము

ఉ త్త ర ము

౧ ౯ ప్రణమ సమగిమౌళిస్ఖలనాలాప
౨ లాలీ మనుకరనివరం వై కుంజ్యమానాం *
౩ ద్మః। లవనుతవదతీమ దా స్తయేదీ స్థ *
౪ పా। భుజగఫణమణిం నా పింజరః కుం

౫ జరాస్యః॥ సంజీవనోషధిని వాఖిల
౬ విష్టపానాం ఖద్యోతలేన హృదియః సతతం
౭ భవానీం॥ క్షేమంకరోతు భవతా సుయమింను
౮ మాలి బాలస్వలాతిలకవిభ్రను భర్తృనేత్రః॥
౯ స్త్రియం పుష్ణాతు వో విష్ణు * * * ద్రాగసంగి
౧౦ నః॥ * * * * * * * వా
౧౧ ర్ణవాః * * * * నామాస్పదం వా
౧౨ * * రిదితి * * * తామన్వయాయా * *
౧౩ కాస్తి। యత * * * * * తితాభూమిపా * *
* * *
౧౪ తేస్వరతిన * * * * మను యూదవానాం।
౧౫ తస్మిన్నుర్వ్వ * * * * నః ఖ్యాత్యై
౧౬ బేతక్షోణిపాలో బభూవ యస్యాకల్యా
౧౭ నత్విషాభూత భూపా ముంఙ్చ్యంవర్గ్యో విక్రను
౧౮ (స్వకాయవకః)॥ తత స్తతో జాయత భాను
౧౯ తేజా దజప్రతాపో భువిదుర్జభూపః। య
౨౦ స్యత్ప్రతాపాపహాతా (న్న) * * భూపా దివాదీ
౨౧ పనిభాబభూవుః। తస్మా దస్మిన్నజని

పడమర

౧ సుజన్నైకాశ్రయః స్రినివాసో బుద్ధక్షోణీ
౨ పతి రతిమనాం సచ్ఛవాగ్నిత్యకీర్త్తిః।
౩ యస్య రాజ్యం గుణగణమయీ కీర్త్తయం
౪ తో మహాంత స్త్యాగంభోగపివదిత మధి
౫ ద్వేర మాజోవదన్తి॥ తతోముప్పాంబాయా ము
౬ ధిగతజనీ రుద్రనృపతి ర్జయ త్యేక *
౭ దస్మిప్ర * * వన్నృపాణాం గుణగణః। ధనీ
౮ ధీరో వీరః సువిరువిత కర్త్వావ సుభగః
౯ ద్రమీా దక్షస్త్యాగీ మితమధురవా గార్ద్రి

౧౦ హృదయః। సూరోప్యానా స్నిజగుగుజనా
౧౧ దేతి ధీతింసముగ్రం త్యాగీసన్న ప్యయతి
౧౨ సతతం లుబ్ధభావం గుణేషు। సత్యా వా...
౧౩ * * సిధనసం నాన్నృతం న * మిాషేలోకాత్(మ్)
౧౪ ప్రై ర్గుణనిధిరయం (భాతి) గుద్రాభిధానః
౧౫ * * * * * *
౧౬ లవిజృంభణాని తావత్యసిద్ధా న్యవదా
౧౭ న్యవా * యావన్నజాత్తో భువిరుద్రదేవః॥
౧౮ నేవసానగరీభాతి నసానంస న్నసాక
౧౯ ధా। యత్రసంతుష్ట * రాద్రాం గుద్రదేవోన
౨౦ వర్తతే। సప్రాప్తుం సప్తసంతానా సువయోమే
౨౧ యథావిధిః॥ మేలాహ్వాయమహాదేవీం * త

దక్షిణము

౧ కీర్తిరుతసుతాం। యస్యాః కాకతిరాజ
౨ వంశతిలకః ప్రోలప్రజేశాత్మజః (శ్రీరుద్ర)
౩ ద్రనృపానుజ స్సహిమహాదేవో నృపాలః పితా।
౪ మాతా బయ్యమనామధేయవనితా దేవీభువో
౫ భూమణం। భ్రాతైకోదరసంభవో గణపతిర్భూభపా
౬ లచూడామణిః॥ ఏకైకావయవధి సేమవర్ణ
౭ నేస్యాః కః సక్తః కవిరావివాసచారుమూర్తిః
౮ యత్రాం * భృనసమితా ప్రసంగం రంగే తతేద స్రి
౯ మితతరా సా * నావాం॥ * త్వాకారం నిజక
౧౦ రతలే బిభ్రతీ చారుపద్మం పాదన్యాసా న్నిధిన
౧౧ * మధః కుర్వతీ పద్మమేవ। సాతూల్లక్ష్మీ రివద
౧౨ ర * * * త్వా మాత్రరూపం న్నాణాం భూమోప్యమాత
౧౩ తాసాం కివ తంకరోతి॥ ప్రసూయతసయాన్ని
౧౪ * * పినిధాయ దేవభద్రం తడాగవనసంతతిం
౧౫ * ప్రతిష్ఠాప్య చ * * * హానిహాస

౧౬ * తిచనిర్మాప్య యాం విసాలమమలం యసోల
౧౭ * సప్తసంతానజం సోయం తయాసాక మనేక
౧౮ రూంపా న్నిర్మాయ ధర్మా నిహ రుద్రదేవః। సుధాసమృద్ధ
౧౯ * క రమ్యహర్మ్యా విప్రాన్సమప్రీణయ దగ్రహారైః॥ వ
౨౦ కే * హ్యార్కేందుసంఖ్యే తుయ సరది ముదా ఫాల్గునేవ
౨౧ సి సోయం నామ్నామాతుః పితుత్రిషుధరభవనే ష్వా

తూర్పు

౧ * నఖాద్వయేన। కృత్వా సంభోః ప్రతిష్టాసదవః
౨ పినాకే భూషణైః చింతపల్లిగ్రామం ప్రాదాదవ
౩ విరతరమువితాం గాదిభోగప్రదానం॥ మద్వంశ
౪ పరవం సేవా యేనృపాః పాపవర్జితాః। తేషా
౫ లయంతి మదర్థం తేభ్యో ర్ధోయమంజలిః॥
౬ స్వదత్తాం పరదత్తం వా యో హరేత వసుంధరాం। షష్టి
౭ వర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥

చాళుక్యశాసనములు

చాళుక్యశాసనములు

1

గంగాపురశాసనము

౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తప్రసస్తి
౨ సహితం శ్రీమచ్చాళు
౩ క్యప్రతాపచక్రవర్తి
౪ జగదేకమల్లవర్షద ౧౮
౫ నెయ విభవసంవత్సరద
౬ భాద్రపదబహుళ ౩ ఆ
౭ దివారదంద నగరేశ్వరదేవర
౮ గె పధాత్ర * * వాగర * శ్రీగి
౯ రిపండితగ్గర్ రాజ * * * *
౧౦ * * తిరువి * * యపత్ర *
౧౧ * ననసెట్టియు * * * *
౧౨ గుళుండి * * * లగగ
౧౩ నన్నర్ నిలిశబంతన ధారాపూ
౧౪ ర్వకగాండి కొట్ట న
౧౫ స్మ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా
౧౬ యో హరేత వసుంధరాం
౧౭ షష్టిర్వర్ష సహస్రాణి
౧౮ విష్ఠాయాం జాయతే
౧౯ క్రిమిః||

2

గంగాపురశాసనము

౧ స్వస్తి శ్రీమత్ప్రతాపచక్రవర్తి జగదేకమల్లవర్మ
౨ దర దుర్మతిసంవత్సరద మార్గశిరబహుళఅమా
౩ వాస్యె ఆదివారదద్య కోడూగుసవపురద స్థానపతి సందేవ
౪ సంగయమ్మకుడె బసమరికం యగలాగిలా * ను
౫ కూడి తమప్రీతియోళగె హాలకుండేను హోఅగెయు ను
౬ త్తర గట్టియుంను త్తగు త్తాంగలంను మూఱునూత్తగు నయ్య
౭ * * * * సాగరనాయకనయ్యగలు * * * సలను
౮ * * * య్యం తన్నద్రితీత్యయంసగడిన సాగరి * * * గిగ
౯ * * * * ముద్రస్థాపితయాంగి కా * * * * * * పడి
౧౦ * * * * యుం కొంకణాదిత్యసామి శెట్టియుం* లనంగకగన

౧౧ కీ్ర్తినారాయణసెట్టియు గొనిసెట్టియుం హెమ్మాడి బూ
౧౨ (దపూరి)యుళబాదిసెట్టియుం కొట్ట*సెట్టియు త్రైలోక్యమల్ల
౧౩ సెట్టియుం * * * * * * * *
౧౪ * * * * * *
౧౫ విసెట్టియుం (అ) ళప్రజెనామ్మరయ కుమతవమా * * *
౧౬ సెట్టియుం బొనగియదాసిసెట్టియుం త్రిభువనమల్ల (దే)
౧౭ తినాయకునుం పాణనాయకునుం ఒళపతిమ్మనాయక
౧౮ రుం మూవత్తారుం బిడినసెట్టికఅరుం సమస్తప్రజ
౧౯ యుం కూడి సాగరేశ్వరదేవర్గె సోమేశ్వరదేవర్గెం అప్పూరద
౨౦ * హాన * న్నదె ౧౦౦౦ యిరహెరగిగ హ ౮౧ దుగ్గి ధారా
౨౧ పూర్వ్వకంమాడి * * * కొట్టిసంతిథిం స్వదత్తాం పరద
౨౨ త్తాం వా యోహరేత వసుంధరాం షష్టివర్షసహస్రా
౨౩ ణి విష్టాయాం జాయతె క్రిమిః॥ మద్వంశజాః పరమహీపతి
౨౪ వంశజా వా పాపాదపేత మనసో భువి భూమిపాలాః యే
౨౫ పాలయంతి మమధర్మ్మమిమం సమస్తంతేషాం మయా విర
౨౬ చితోంజలి రేషమూర్ధ్ని॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

3

కొలనుపాక శాసనము

తూర్పు

౧ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్ర
౨ య శ్రీపృథ్వీవల్లభ మ
౩ హారాజాధిరాజ ప
౪ రమేశ్వర పరమభట్ట
౫ రక సత్యాశ్రయకు
౬ లతిలక చాళుక్యాభర
౭ ణం శ్రీమజ్జగదేకమ
౮ ల్లదేవరవిజయరా
౯ జ్యముత్తరోత్తరాభివృద్ధి
౧౦ ప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రా
౧౧ ర్కతారంబరం సలుత్తమి
౧౨ రె తత్పాద * * * * *
౧౩ సమస్తరాజ్యభరనిరూపి
౧౪ త మహామాత్యపదవీవి
౧౫ రాజమాన మానోన్నత ప్ర
౧౬ భుమంత్రోత్సాహశక్తి

౧౭ యసంపన్నరప్ప శ్రీ
౧౮ మనెవెగ్గడే * * *
౧౯ * * * *
౨౦ * * * *

పడమర

౧ ⊚ స్వస్తి సమస్తభువ
౨ నాశ్రయ శ్రీ
౩ పృధ్వీవల్లభ మహా
౪ రాజాతిరాజపర
౫ మేశ్వర పరమభట్ట
౬ రక సత్యాశ్రయ
౭ కుళతిళక చాళు
౮ క్యాభరణం శ్రీమ
౯ త్రిభువనమల్ల దే
౧౦ నర విజయరాజ్య
౧౧ ముత్తరోత్తరాభివృద్ధి
౧౨ ప్రవర్ధమాన మాచంద్రా
౧౩ ర్కతారంబరం కల్యాణ
౧౪ ననోలె నిడిసి సుఖ
౧౫ సం కథావినోదదిం రాజ్యం
౧౬ గెయ్యుత్తమిరె సత్యా
౧౭ పద్మోపజీవి * * *

దక్షిణము తెలియుటలేదు.

ఉత్తరము

౧ శ్రీజగదేకమ
౨ ల్లదేవను

(మిగిలినభాగము తెలియుటలేదు)

౯

కొలనుపాక శాసనము

౧ (స్వస్తి) సమస్తభువనాశ్ర
౨ య శ్రీపృధ్వీవల్లభ మ
౩ హారాజాధిరాజప
౪ రమేశ్వర పరమభట్టార
౫ కం సత్యాశ్రయకు
౬ లతిలకం చాళుక్యాభర
౭ ణ శ్రీమజ్జగదేక (మ)
౮ ల్లదేవరవిజయరా
౯ జ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధి
౧౦ ప్రవర్ధమాన మాచంద్రా
౧౧ (ర్కతా)రంబరం సలుత్తమిరె
౧౨ రె సత్యాశ్రయపద్మోపజీవి
౧౩ సను స్థరాజ్యధురంధర
౧౪ మహామాత్యపదవి
౧౫ రాజమాన మానోన్నతి ప్ర
౧౬ భువనంత్రి త్యాగాన కీర్తి
౧౭ యసంపన్నరప్ప శ్రీ
౧౮ మనెవెగ్గడే * * *
౧౯ * * * *
౨౦ * * * *

౧

గంగాపురశాసనము

౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్ర
౨ య శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారా
3 జాధిరాజ పరమేశ్వర పరమ
౪ భట్టరక సత్యాశ్రయకులతి
౫ లకం చాళుక్యాభరణ శ్రీమతు
౬ ప్రతాపచక్రవర్తి జగదేకమల్ల
౭ దేవరవిజయరాజ్య ముత్తరోత్త
౮ రాభివృద్ధిప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రా
౯ ర్కతారంబరం కల్యాణపురనె
౧౦ లె విడినోళుసుఖసంకథావినో
౧౧ దదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె
౧౨ శ్రీమచ్చాళుక్యవిక్రమప్రతా
౧౩ ప * రామజగదేకమల్లర
౧౪ * * * తనయరు * * ధాతు
౧౫ సంవత్సరద శ్రావణశుద్ధపౌర్ణ
౧౬ మి శుక్రవారదందు సోమగ్రహ
౧౭ ణసంక్రమణవెతిపాతని
౧౮ మిత్తదందు శ్రీమత్త్రైలోక్యమ
౧౯ ల్లశ్రీకేసవదేవరపురదా
౨౦ గయు మళిగెయ కొట్ట
౨౧ * * * బారుగెవియు
౨౨ ఖరాగి యల్లియుదం *
౨౩ * * * *
౨౪ * * * *
౨౫ రగె సుదయుగొనద్య
౨౬ గెహాపురిస బూవిసి
౨౭ * న * నిటిరని విత
౨౮ నెయదాఖుసెట్టి సెమిసనాగి
౨౯ డిసియునసూ చేట * *
30 పళేశ్వరదేవర బిట్టను సుస
3౧ * * * * తయును
3౨ తెయులు బెళిపొలను * గె
33 దినకొణియ తిసగనె
3౪ హాగ భట్టియు బగ్గెంగెవాగ
3౫ నెరలు మొండెయ బందరు
3౬ సమస్తంకూడి యుళలు విన
3౭ రం * నట్టిరింతగళ మాలె * నా
3౮ ల్వరుసెట్టికళర సమస్త
3౯ సమయంగళనన్ని తాసగ
౪౦ లు కూడి కొట్టియు సాసన
౪౧ మర్యాదలు నడునునదిగ్గ
౪౨ బ్రాహ్మణర * * తరమగణగ
౪౩ రాజపన్నితగ్గె కొట్ట విప్రత్తి దా
౪౪ తడియలు సాయిర బ్రాహ్మణరం సాయిర
కవిలె
౪౫ బిట్టపాతకరం ఈవ్రిత్తిగో
౪౬ దవరిగె సాయిర బ్రాహ్మ
౪౭ ణర సాయిర కవిలె
౪౮ యుమ కొళపావ

6

అలంపుర శాసనము

౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీ ప్రిథ్వీ
౨ వల్లభ మహారాజాధిరాజపరమేశ్వ
౩ ర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయ
౪ కుళతిళక చాళుక్యాభరణ శ్రీ
౫ మత్త్రైలోక్యమల్ల దేవర వి
౬ జయరాజ్యముత్తరోత్తరాభివ్రి
౭ ద్ధిప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్క
౮ తారంబరం సలుత్తమిరె కల్యాణ
౯ దనెల విడినోళ్ సుఖసంకథావి
౧౦ నోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె శ
౧౧ కవర్ష ౯౭౩ నెయ సార్వరి(సంవత్స)
౧౨ రదఆసాఢసుద్ధ బృహస్పతివా
౧౩ ర దన్దు * త్రిరాహుసురిబిత్తి
౧౪ వివస్వదె ధానవయ్యగళివా
౧౫ బ్బదిన మళాద్యపచనకంపన్ని
౧౬ తర ధారా * * కడిపరమే
౧౭ శ్వర (దత్తి)యూగెత * దనగ్గదిస్యదా
౧౮ నకగళగె పాడియముసల సశ
౧౯ * * * * పడ్డనబిట్ట తియ కె
౨౦ * * * ద్యన త్తిమ్ము బ్రహ్మపురి
౨౧ * * * [illegible]
౨౨ * * * [illegible]
౨౩ [illegible]
౨౪ [illegible]
౨౫ [illegible]
౨౬ * [illegible]
౨౭ [illegible]
౨౮ [illegible]
౨౯ [illegible] (సా)
౩౦ వ * [illegible] (సా)
౩౧ [illegible]
౩౨ [illegible]
౩౩ [illegible]
౩౪ [illegible]
౩౫ [illegible] * * ॥ [illegible]
౩౬ [illegible]
౩౭ [illegible] ॥
౩౮ [illegible]
౩౯ [illegible]
౪౦ [illegible] ॥

7

దామోద శాసనము

౧ ◎ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
౨ నమస్తుంగశిరశ్చుంబి చంద్రచామరచారవే

౩ త్రైలోక్యనగరారంభ మూలస్తంభాయ స
౪ ంభువే ◎ స్వస్తి శ్రీ సకవర్ష ౧౦౧౩ నెయ శ్రీ
౫ మచ్చాళుక్యనూర్మ్మడి త్రైలోక్యమల్లప దేవర ౩
౬ నెయ అంగిరసంవత్సరద భాద్రపదసుద్ధ
౭ ౩ సోమవారదింద్ద శ్రీమనుమహోమం
౮ డలేశ్వరం సోపెమ్మార్డిగళు డాకూర శ్రీ
౯ బజ్జేశ్వరదేవర్గె ఉత్తరాయణసంక్రాంత్తిని
౧౦ మిత్తదందు ఆవియె ప్రభు తంన్నెదుర
౧౧ సనుం మాత్తరడరసనుం సమస్తగ్రామ
౧౨ దళుం కూడి శ్రీమయళలేశ్వరదేవగం పూ
౧౩ జాగంధధూపదీపనైవేద్యక్కుం కొటకూ
౧౪ టప్రాసాదక్కుం చైత్రపవిత్రారోహణక్కుం అప్ప
౧౫ కబ్బెయకెఱయకెళగె నిరుపాదియం నడెకా
౧౬ త్తికవై శాఖదిం ధారాపూర్వ్వకమాడి కొట్ట
౧౭ గద్దెమత్తరు ౨ బడగదొలదలు కరిదుమత్తరు * ౪
౧౮ * * దణహొలదలు కట్టంగాలువెబడగలు గొ
౧౯ ధ్యకదలుకరం ౬ మత్తరు ౧ దేవరమూలె హం
౨౦ దొందమత్త ౧ * * కెరెయ * లహాదినెందుకం
౨౧ ఱుమనెయ నివళిణదందు రొళగణాగాణ
౨౨ * * * * * లలగియు దరలిహారదరు
౨౩ * * * * *
౨౪ మఱుతు దేవమాన్యవు ధర్మ్మవిచారదల్లి
౨౫ ముద్రాపణమాడి న్తిధర్మ్మవం ప్రతిపాదిసు
౨౬ వరు ధర్మ్మ * * * యంమాడిదవరు వా
౨౭ రణాసియల్లి బ్రాహ్మణరుమం కవిలెయుం
౨౮ మడిద పాతకవె కుతః ◎ ◎ స్వదత్తాం పరదత్తాం
౨౯ వా యోహరేతు వసుంధరి షష్టిర్వర్షసహస్రా
౩౦ ణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥ ◎ సాసనవి

౩౧ దెరు దెల్లియసాసన వా ర్త * గెసలిసువనాసి
౩౨ సాసనవనెంబ పాతకనాసళం కౌరవకెగళ
౩౩ గళ నిళిగుం్ఁం సుభమంగళం మహా శ్రీశ్రీశ్రీ.

8

సంబులకుంట శాసనము

తూర్పు

౧ శ్రీమత్త్రైలోక్యమల్ల దేవర దివ్యశ్రీ
౨ పాదపద్మోపజీవిదళప్ప మహా
౩ ప్రధానం మనెవెగ్గడె దండనాయ
౪ కం సహావాసిగళి గదిష్ఠాయకం క స్తీ
౫ రవిషయముఖమండనం స్వామినం
౬ చకశిరఖ్మండనం నామాదిసమ స్త
౭ ప్రసస్తిసహితం శ్రీమన్మహా ప్రధాన
౮ నుడిదం తోగండసహావాసి భీమ
నాయ్య
౯ న మద్దున నావణయ్యన మాతిసిడ
౧౦ కెతెసినప్రతిష్ఠెయిాభీమేస్వర దేవరిగె
౧౧ సెట్టియకెటియ సోదరెబాదయ ము
౧౨ ద్దడవంకణ ముదుదినుంకొట్ట ఎడవాల
౧౩ * హిన పొలదకంగ్రుదియ హాన్యది
౧౪ కరంబ మత్తరు ౧౦ కబిలంగె
మత్తరు ౬
౧౫ నేమిసెట్టి అళదిక్కిడబెద్దెడకళ గణక
౧౬ తరులిం రుద్రమయ్య పావలుకట్టెగర
౧౭ భీమస్వగు ౧౨ గంబామస్వగు ౧౫౦
౧౮ స్వస్తి సమధిగతపంచమహాసబ్ద ము
౧౯ హామండలేస్వరం మధ్యదేశాధీశ్వరం
౨౦ అయ్యణవంసాస్వయ గో శ్రీసింగ
౨౧ ణ్ణదేవగసంగె మహా దేవియాగలు
౨౨ గె ప్రత్యక్షశివ గ్గం దేవి కలిగాలంగు
౨౩ లరత్న ప్రదీప కుమారాంకుస స
౨౪ య్యనసింగ కాంచీపురత్రిపురగమ
౨౫ హేశ్వరం సంకరసచోడమహారా
౨౬ జగే వ ద్దలదేవిగం హుద్దిన భాగ్
౨౭ త్రపవిత్రసాభాగ్యనిధాదీవవ ర్తి
౨౮ తకీర్తి దిగ స్తగప్రవ ర్తి కీర్తి
౨౯ రూపలావణ్యవిలాసవి భ్రమోద్భా
౩౦ సిని పాత్రివిద్యాధరి భీమేస్వరదే
౩౧ వసాదపంకజ భ్రమరీ మల్లమహా
౩౨ ణిదేవి మాడిసిన దేవాలయ॥
౩౩ ధర్మకీర్తిసిద్ధనరు మహా
౩౪ పోతకరు॥ ౦

అలంపురము శాసనము

౧ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
౨ స్వస్తి శ్రీహితంపుర పధితమహోదయ
౩ సకళభువనైకనాథ శ్రీ బ్రహ్మే
౪ శ్వరదేవరు సమస్తభువనాశ్రయ
౫ శ్రీ ప్రిథ్వీవల్లభమహారాజాధిరాజ పరమ
౬ భట్టారక పరమమాహేశ్వర సత్యాశ్రయకుళ
౭ తిళక చాళుక్యాభరణం శ్రీమత్త్రైలోక్య
౮ మల్లదేవర విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరా
౯ భివ్రిద్ధిప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్కతారంబ
౧౦ రం సలుత్తమిరె॥ తత్పాదపద్మోపజీవి స్వస్తి
౧౧ చరణసరోరుహావిహతవిళోచనత్రి
౧౨ ళోచన ప్రముఖా ఖిళప్రిథ్వీశ్వర కారితకా
౧౩ వేరీతీర కరికాలకులరత్న ప్రదీప కుమారా
౧౪ ంకుసం కాంచీపుర త్రిపురమహేశ్వరం శ్రీ
౧౫ మన్మహామణ్డలేశ్వర నిరుగనీచోళమహా
౧౬ రాజబ్బ స్వస్తి తత్పాదపద్మోపజీవి॥ సమస్తరా
౧౭ జ్యభరనిరూపిత మహామాత్యపదవీవిరా
౧౮ జమాన మహోన్నత ప్రభుమంత్రోత్సాహ
౧౯ శ్రద్ధాశ్రయసంపన్న ర * శ్రీమత్సా * * *

(ఆవలిభాగము నేలలో పూడియున్నది)

అలంపుర శాసనము

౧ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
౨ స్వస్తి హితం పురవత ప్రతీత మ
౩ హోదయ సకళభువనైకనాథ

౪ శ్రీబ్రహ్మేశ్వర దేవరు సమస్తభువనా
౫ శ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారాజా
౬ ధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యా
౭ శ్రయకులతిలక చాళుక్యా
౮ భరణ శ్రీమత్త్రైలోక్య మల్లదేవర వి
౯ జయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధి ప్రవ
౧౦ ర్ధమాన మాచంద్రార్కతారాంబరం కల్యా
౧౧ ణద నెలు విడినోలు సుఖసంకథావినో
౧౨ దదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె స్వస్తి శ్రీమ స్తమహా
౧౩ మండలేశ్వర బిద్దరచోడరుమహా
౧౪ రాజర యాజెమన్నాయుమం దుష్టనిగ్రహ
౧౫ శిష్టప్రతిపాళ నడిదాళుత్తమిరె ఆ *
౧౬ * య్యణసూఱర । సోదెరె కొసనయ (పగ్గడె)

౬౬

అ లం పు ర శా స న ము

౧ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
౨ స్వస్తి హింతపురవర ప్రతీతమహారాణయ
౩ సకలభువనైకనాథ శ్రీబ్రహ్మేశ్వర దేవరు
౪ సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహా
౫ రాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్ర
౬ యకులతిలకం చాళుక్యాభరణం శ్రీమను
౭ భువనైకమల్ల దేవర విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృ
౮ ద్ధిప్రవర్ధమాన మాచంద్రార్కతారంబరం సలుత్తమి
౯ రె తత్పాదపద్మోపజీవి సమస్తరాజ్యభారనిరూ
౧౦ పిత మహామాత్యపదవీ విరాజమానమానోన్న
౧౧ త ప్రభుమంత్రోత్సాహశక్తిత్రయసంపన్న బంధుజన

౧౨ సుహృదోత్పన్నం ద్విజకుళాంబరవిరాజితనిసాకర పత్స
౧౩ కుళకమళనదివాకర దిసావళయపూరితోజ్జ్వళకీర్త్తి
౧౪ విధాన నియోగనిధానం ఉభయదోషియ * రజసర
౧౫ కుళజళధర ప్రభంజన నామాది సమస్తప్రశస్తి స
౧౬ హితం శ్రీమద్వడ్డెరావుళసణ్ణనాయకం నారగో
౧౭ మయ్యంగళు సకవరిశ ౮౮ నెయ నళసంవత్సరద మాం
౧౮ ఖుసు ౨ ఆదివారదందు శ్రీపర్వతద పశ్చిమ
౧౯ ద్వారాధిష్టితమప్ప శ్రీమదళంపూర శ్రీబ్ర
౨౦ హ్మేశ్వరదేవ రంగభోగకుం ఖణ్డాన్వవి *
౨౧ * * ధారకం సుదాకర్మ్మరాజ్యోపభోగకం సు
౨౨ ఖోపచారపూజగె పరమేశ్వరదత్తియాంగి
౨౩ నాలుంనోడ వడ్డరావుళమనటియ మదయ
౨౪ సర్వాధిపతి బ్రహ్మరాసిభట్టారకర కాలంక
౨౫ టి ధారాపూర్వ్వకమాడి కొట్ట సాసన మనుం
౨౬ * న్తిదానె। ఆడకంక ఈప ౧ బళకొడిగెగి వ ౧ కు
౨౭ దురెగరు॥ కప్పుర బీసి ౧ కెహా శ్రీఖణ్డ బీసి ౧
౨౮ గావి ౧౦ హులియతొగలు ఉడిగెగె వ ౧౫ పట్టసూత్ర బెడి
౨౯ సిగెగి వి ౧౦ సంకటపిటిగె వి ౧౦ పత్తియమళయ వి ౧
౩౦ * * గొడిగెగె వి౫ తమ్మిరదడకు వి ౨౫ కణికాలబెల్ల ౩
౩౧ గెవి ౧౫ * * * పటిగె వి ౧౫ దటిసినదపరిదె వి ౫ మహా
౩౨ * * టిర వి౫ సానవియపటిగె వి ౨౫ * * * * *

2

అలంపుర శాసనము

౧ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ
౨ స్వస్తి హితపురవరప్రతీతమహోదయ సక
౩ ళభువనైకనాథ శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరు సమస్త
౪ భువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరా

౫ జపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకు
౬ ళతిళకం చాళుక్యాభరణ శ్రీమత్త్రిభువన
౭ మల్లదేవర విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృ
౮ ద్ధిప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్కతారంబరం సలుత్తం
౯ మిరె * * * * * * * * *
౧౦ * * * * * * * * * *
౧౧ * స్వర కారితకావేరీతీర కవికాలకులవర్త్తి
౧౨ * * * * * * * * * *
౧౩ * * * * * * * * * *
౧౪ * * * * చోళమహారాజను చాళుక్యవి
౧౫ క్రమవర్ష ౧ నెయ ధాతుసంవత్సరద * * *
౧౬ * * * * * రద సూర్య్యగ్రహణ నిమి
౧౭ త్తదిం బ్రహ్మేశ్వరస్థానపతివరప్ప శ్రీ
౧౮ * * * * రదేవరగె భోగక్కం
౧౯ * * * * * * ళభోగి
౨౦ క్కం * * * * * * *
౨౧ * * * * * * * *
౨౨ * * * * * సర్వ్వ మాన్యమాగయు
౨౩ మహాస్థానపతినళప్ప * * * *
౨౪ హారాసి వణ్ణిగర క్షైల * * * *
౨౫ * * మాడి కొట్ట ధర్మ్మమ * * *
౨౬ * * * * ప్రయాగదొళ్ కురుక్షేత్రదొళ్
౨౭ వారణాసియొళ్ హత్తుసాసిర కవిలెయు
౨౮ * * * * బ్రాహ్మణరుమ నళిద పాప॥
౨౯ * * స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యోహరేత వసుం
౩౦ ధరా షష్టివర్షసహస్రాణి విష్టాయాం
౩౧ జాయతే క్రిమిః॥

3

వేములవాడ శాసనము

పడమర

౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ
౨ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారా
3 జాధిరాజపరమేశ్వర పర
౪ మభట్టారక సత్యాశ్రయ
౫ కులతిలక చాళుక్యా
౬ భరణ శ్రీమత్రిభువనమ
౭ ల్లదేవరవిజయరాజ్య ము
౮ త్తరోత్తరాభివృద్ధిప్రవర్ధమా
౯ న మాచంద్ర తారాంబరః సలుత్త
౧౦ మిరే శ్రీమతు కుమారః సోమేశ్వ
౧౧ రదేవరు శ్రీమతుజల్లొవారస *
౧౨ గ్గొభిన్నపారెయ్దు చాళుక్య
౧౩ విక్రమగాల (ద౨నె) యవ్య
౧౪ యసంవత్సర వైశాఖ సు
౧౫ ద్ధ సోమవారదందు శ్రీమద్వ
౧౬ * * స్వరద దేవరిగె సువర్ణక
౧౭ * * * * * *
౧౮ రాసము పేటు।। దొడను
౧౯ య తాపేశ్వయమాడి దా *
౨౦ వారణాయులు కొట్టి వ
౨౧ ప్రిత్రి ముప్పకోటి పిద్యాంసహం
౨౨ మనికొండపాడుం * * *
౨౩ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యోహ
౨౪ రేతి వసుంధరాం షష్టి
౨౫ ర్వర్ష సహస్రాణి వి
౨౬ ష్టాయాం జాయతే క్రి
౨౭ మిః

ఉత్తరము

౧ స్వస్తి శ్రీలెంబాలవాడ
౨ సమావాసో సమస్తప్రశస్తో
3 పేత సమధిగత పంచమహా
౪ శబ్దాద్యలంకారాద్యలంక్రితః శ్రీమ
౫ హామండలేశ్వరం పో
౬ (శ) వాకకులతిలకః శ్రీమజ్జ
౭ గద్దేవర సరుణు కచ్చళ ౧౦౩౧
౮ యయ సర్వధారిసంవత్స
౯ రద వైశాఖసుద్ధచతుర్ద
౧౦ సి ఆదివారదందు హారీ
౧౧ శ్వరదేవరగె సవేస్యగ్గం తపోవని
౧౨ ఆహారదాన * సింహపురి
౧౩ శ్రీ ఈశ్వరపండితర కాలుకన్న
౧౪ ఇండిండికుంటయం ధారాపూ
౧౫ ర్వకం మాడి కొట్టిగి ధర్మ్మ ప్రమాణం
౧౬ రాదేయలు ఈధర్మ్మణము నుపితిం
౧౭ * బునాదారియులు సాసిరక్త
౧౮ * * * * కొండపొంతక
౧౯ మక్కు॥

దక్షిణము

౨౩ పంక్తులు తెలియుటలేదు.

౨౬

అలంపురశాసనము

౧ (ౕ) స్వస్తి హితపురప్రతీతమహాజనయ సకళభువనై_కనాథ శ్రీబ్రహ్మేశ్వ
౨ రదేవరు * * * * * బ్రహ్మపురిగెరియ ప్రహ్లాద ప్రతిష్ఠయ (క)
౩ మాధవదేవరు సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారా
౪ జాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకులతిలక చాళుక్యాభ
౫ రణ శ్రీమ త్త్రిభువనమల్లదేవర విజయరాజ్య ము త్తరోత్తరాభివృ
౬ ద్ధిప్రవర్ధమాన మాచంద్రార్క తారంబరం సలుత్తమిరె జయంతీపురదనెల వి
౭ డినోళ్ సుఖసంకథావినోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె తత్పాదపద్మోపజీవి
౮ గళప్ప మహా (స్థానా)తిపతి ధరణీంద్రరాశిపణ్డితర రాజ్యదందు
౯ శ్రీమద * * * * * * * * చాళుక్యవిక్రమవమ (౧) ౩ నయ సర్వ
౧౦ యసంవత్సర పుష్య బ ౧౩ సోమవారదం దు త్తరాయణసంక్రాన్తి
౧౧ నిమిత్తది అంగభోగరంగభోగక్కె ఖండస్ఫుటిత * * * * * *
౧౨ క్కెం పంచోపచారపూజెగె పరమేశ్వరన స్థానిమాగి ఆ * స్థ
౧౩ ర అశేషమహాజనంగళు శ్రీవత్సగోత్ర దనద కయ్యలుగాడుకొట్ట ను
౧౪ త్త ౭ సోమయపుళియ సాసియర సిట్టమభట్టర ఆత్రేయగోత్ర * * * *
౧౫ రు హారియళన దారియమూవలు కట్టమ త్తరు ౩ నవిమయనపళద వి
౧౬ గాపతిరాజనకొట్ట మ త్తరు త్రళాదబ్బయనాయకనమగ పదక్కమ
౧౭ ను మహాజనంగళకయ్యలు కొడుకొట్టను త్తరు ౨ హూల భావియ తేంకణాలన
౧౮ య (స) ళలమ త్తరు ౩ మూలసాలవారిపసబడగల మ త్తరు ౧ * * * * *
౧౯ మరాజను ఓంకబెపినిం తెంకలుకొట్టమ త్తరు ౧ * *
౨౦ మనుకొట్టస్థళద ను ౧ సపదుమల మహాజన * * * * *
౨౧ వామదేవభట్టరుకొట్ట మ త్తరు ౧ భాస్కరుకొట్టను త్తరు ౧
౨౨ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరేత వసుంధరా షష్టిర్వర్షసహస్రా
౨౩ ణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥

15

గంగాపుర శాసనము

౧ స్వస్తి హితపురవరప్రతీతమహూెదయ సకళభువనైకనా(థ) శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరు
సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ

౨ మహారాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకుళతిళక చాళుక్యాభరణ
శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదే

౩ వర విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధిప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్కతారంబరం
సలుత్తమిరె చాళుక్యవిక్రమకాలద ౩ నెయ (ప్ల)

౪ వంగసంవత్సర దధికాషాఢసుద్ధ యాదిత్యవారదందు శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవర మహా
స్థానాధిపతి సాదెరసిభట్టరకర చాతుజాతక

౫ (కో)డూరబ్రహ్మాపురియ నెగళద హారలులె యెరదన్నగమయున సన్నిధాన దలు పర్గదె
మల్లమయ్యన మగనెడెయ

౬ (గె) దత్తం ధర్మ్మద ఈభీమయ్యనమగ పొళలయ్యగె మల్లకరచావుణ్డకరగె విళిద్దకొణ్డ
సత్తుదకొద్దం దవరసగర దక్షేని *

౭ దతిద గూడ్డవెల్లనుం మఱిమయ్యగమగళు * బొబ్బళితావ్వ వితెగంజతగం * *
పొఱగాగి బదరవర నాకకుద్దెయ మా

౮ * * * * పురదొళు ప్రయాగయొళ్ కురుక్షేత్రదొళ్ వారణాసియొళుం కవిలె
యుమ్ బ్రాహ్మణరుం కొళన పాపక్కు

౯ * * * నీయనొళయ * * * * * * * * * న్ననొళ స్థం।శాదినువ పొళగగా * *
డిశిదవమ * రు

౧౦ * * * * * * * * పతెపడిదణనంబిస్యనసన్నిధియొళ్యుశాసనమం * * * *

౧౧ * * * * * మదన్తాగి గెవ శ్రీమప్పనత్గాందొమ॥

16

గంగాపుర శాసనము

౧ ◎ నమ స్తుంగశిరశ్చుంబి చంద్ర
చామ

౨ ర చారవే త్రైలోక్యనగరారం

౩ భ మూలస్తంభాయ శంభవే

౪ స్వస్తి శ్రీమచ్చాళుక్యవిక్రమవర్ష

౫ ద మూఱెనెయ ప్రజాపతి

౬ సంవచ్ఛరద ఆశ్వజబా ౧౧ మంగళ
౭ వారదం పలెరద దేవరఫుర *
౮ తిన్హాలన మల్లహాంమాడి నెది
౯ జగదేకమల్ల సెయసన్ని బవటు
౧౦ మసెట్టిద సర్వసెట్టి, నాదమసెట్టి
౧౧ సమస్తసెట్టికాటిరుం ఆళ
౧౨ కసమయంగళు సరాజ * * కొరగె
౧౩ హగ్గడెయ సన్నిధానద లాజవరస
౧౪ దానెగరసలె చరస్తరంనుమాము
౧౫ * * సాసనమయ్యెదమొంతెంవడెము
౧౬ డరనతిగుడిం గిహాతింగెఆళి సూ
౧౭ ఆగుడిన హిరంగె హాసంజిసిటి
౧౮ విగహాసాడిందు ఈనిదనుమాక ౬ డిసి
౧౯ ద సాసాచనం సెయులు కివిలెగు
౨౦ కొడను మహాపాతకసకు స్వదత్తాంవ
౨౧ రదత్తాం వా యో హరేతు వసుంధరీ
షష్టిం వర్
౨౨ షసహస్రాణిం విష్ఠాయాం జాయతే
౨౩ క్రిమిః॥

[illegible]7

నగునూరు శాసనము

౧ స్వస్తి శమస్తప్రశస్తిసహితం
౨ శ్రీమనుమహామణ్డలేస్వరం
౩ దొమ్మరాజు శ్రీమచ్చా
౪ ళుక్యవిక్రమగాద
౫ ఉత్తమవిస్య నాళ్కొనేయ్య
౬ ప్రమాదిసంవత్సరద వై
౭ సకబహుళ చతివెలు
౮ ఘుయుమగు నుక్రసా
౯ మునాడు। మేడిరజు జ
౧౦ గదేవడుం ఎనిభళ
౧౧ వేలుత పొడిచి గెలి
౧౨ చె

[illegible]8

అల్లాదుర్గ శాసనము

౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ
౨ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారాజా
౩ ధిరాజపరమేశ్వర పరమ
౪ భట్టారక సత్యాశ్రయకులతి
౫ లకం చాళుక్యాభరణం శ్రీ
౬ మత్త్రిభువనమల్లదేవర
౭ విజయరాజ్యముత్తరో
౮ త్తరాభివృద్ధిప్రవర్ధమాన
౯ మాచన్ద్రార్కతారం స
౧౦ లుత్తమిరె తత్పాద

౧౧ పద్మోపజీవం స
౧౨ మధిగతపంచమహాశబ్ద మ
౧౩ హామణ్డలేశ్వర ప్రతాప
౧౪ మాహేశ్వర వైరినారా
౧౫ యణఖ నీతిపారాయ
౧౬ ణం * * * నయాసీలం
౧౭ * వలకోమలం చాళుక్య
౧౮ వా * రాజ్యాతి * * ధీశ
౧౯ నివారసిద్ధిత్రయస *
౨౦ హామణ్డళ * ర * * ఆ
౨౧ హవమల్ల పెమ్మాడి
౨౨ * చాళుక్యవిక్రమ
౨౩ కాలద ౮ నెయ రక్తాక్షిసంవ
౨౪ త్సరద ఆశ్వియుజ శు ౮ బు
౨౫ ధవారమువందు కి ర్తిదళా
౨౬ సి వొన్నిళి నాలయుళణి
౨౭ పయర సము * యకో
౨౮ వాతడాగ కె భ * * *
౨౯ జయకెతెయ హిఱగె
౩౦ కమళ దేవల దానిగ
౩౧ రకాల్గట్టి ధారాపూర్వ్వ
౩౨ కమాడి కొట్ట గట్టిమత్త౯ెం॥

౨౯

లేములవాడ శాసనము

౧ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ నమస్తుంగ శిరశ్చుంబి చంద్రచామరచా
౨ రవే త్రైలోక్యనగరా
౩ రంభ మూల స్తంభాయ శంభవే॥
౪ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజపరమేశ్వర
౫ పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకులతిలక చాళుక్యాభరణ
౬ శ్రీమత్రిభువనమల్లదేవర విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభి
౭ వృద్ధిప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్కతారం సలుత్తమిరె తత్పాదపద్మోపజీవి॥
౮ వృత్తం॥ యే * దఃకమతో మహాకురరవః ప్రో * * * *
౯ యత్పత్రాణి జవో యదీయసుమనశ్చాభాస్పదం తారకాః యశ్చావల్ల
౧౦ నమజ్జనీ స్సుభవనం బ్రామాఃకీచూతోవయం రాజాదిత్యనరేంద్రకీర్త్తిలతికా లోక
౧౧ త్రయవ్యాపిని॥ * * * * హీరాతియంమండలః
౧౨ * రాజ్యం * * * * సత్యమం నుడివిదగోవ్యదం * *
౧౩ సియలాదదే నాలగెయె హత్తిలదిం * * * *
౧౪ రొప్పిసంగత్యగళయ * * * స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశ

౧౫ బ్బ మహామణ్డలేశ్వరం పిరోధిమణ్డలికమూనసముహోళ దండోద్గండ మణ్డ
౧౬ * * * * ళాణ్డవదానానలుగణ్డనం సురవిబళనిళురర * గిత
౧౭ సహాకారనునం నిజదేవియు * * * సింతాన * * * న త్తదె నవినోద లావకం * * *
౧౮ * దవనవహానేక రాజేన్ద్రి * ఛ * * * ననుయ గినసకర గినాగరకరతాకాంం
౧౯ పఱుబకనంబినిమాఱనసప్ప * గడప్పదఱసం విజయరాగదిం యు
౨౦ జయసమారణం గణ్డరారణం చీఱక దేకసూతకార పెమ్మాడియ
౨౧ * కాఱకం పిహారప్రాజ * * * న్న వితరవితరణ వినోద * దియుసత
౨౨ * * * సరిమణ్డలికధికార ప్రచణ్డారిమణ్డలికమణ్డ టకృతా స్థగియు *
౨౩ యూసమానన నానూది సమ స్వస్తి స్తిసహితం శ్రీమ న్మహా
౨౪ మణ్డళేస్వర రాజాదిత్యరసర కొసరన సంవల్లభేయ భాగము నువబ్బెయ
౨౫ * * సాసిరమం దుష్టని గ్రహ విశిష్ట ప్రతిపాళనదిం పరిపాలిసుత్తుం
౨౬ రాజపానిలం బళవాడి * * * సుఖసంకథావినోదదిం రాజ్యం
౨౭ గెయ్యుత్తమిరె శ్రీరాజాదిత్యేశ్వరదేవరం ప్రతిష్ఠిసియ్యు మహాత్సుంగదే
౨౮ వాయతనమం మాడిసిరు రాజధానికల్యాణపురదలి విడినోళ్
౨౯ శ్రీమ త్త్రిభువనమల్లదేవర్గ్గె బింనపిగ్గెయు కారుణ్యదింద యాగెయ్యు వరమే
౩౦ శ్వరద త్తియాగి పడెదు శ్రీమచ్చాళుక్యవిక్రమకాళద రా ని
౩౧ యరుధిరోద్గారిసంవత్సర దుత్తరాయణసంక్రాన్తి నిమి
౩౨ త్తమాగి దేవరంగభోగక్కం మగకడిగుల ఖణ్డ * దతజణ్డద్వార
౩౩ క్కె విలుకొన్డు * * * అలళియ కుళుమదువానుమి పాదనరని
౩౪ మత్థిగ శాహారదా * * విద్యుత్తిగదేవక్ష్మాణిసునదా * యురంబవి
౩౫ తక్కంవేణ్డిసాలె * * * శియా సగమసళ్ళియుమం లెంబుళేప
౩౬ డెయ తిళవని * * * రాజాదిత్యసము ద్రసపింగె నిళొన్దరణ్డి
౩౭ బళనా సేనునంకట్టి ఈస్థానక్కె భుజంగవళికాళాను * * * *
౩౮ తదాన నినదెయునుధ ప్రతిపుతసప్పవం పొకసప్పదగు మనగిగపండ
౩౯ మత స్థానముంనూరు * * * న మోత్తిద పాఱునుదిజకళవ తీధ
౪౦ మ్మణం ప్రతిపాళిసిదవర్గ్గె వారణాసియొళ్ * * * దారగర్గ్గె కొడి
౪౧ * కవిలెయుం కొట్టిదళవ ఈధమ్మమ నళిదవర్గ్గె నిబగి * బ్ర
౪౨ హ్మణరుమం సతకవిలెయు మనళిద పాపమక్కుం॥

౪౩ వత్॥ సామాన్యోయం ధర్మ్మసేతు నృపాణాం కాలే కాలే పాలనీయోభవద్భిః

౪౪ సర్వ్వా నేతా న్భావినః పార్త్థివేంద్రా న్భూయో భూయో యాచతే ర
చంద్రః॥

౪౫ శ్లోక॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత్సవసుంధరా షష్టిర్వర్ష

౪౬ సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥ బహుభి ర్వ్వసు

౪౭ ధాదత్తా రాజభి స్సగరాదిభిః। యస్యయస్య

౪౮ యథాభూమి స్తస్యతస్య తధాఫలం॥ * * శ్రీమన్మహా

౪౯ మణ్డళేశ్వరం రాజాదిత్యరసర స్వహస్తాదిత * * మంగళమ

౫౦ హా శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

2

అలంపుర శాసనము

౧ శ్రీ స్వస్తి హితపురవరప్రతీతమహోదయ సక

౨ ళభువనైకనాథ శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరు

౩ మహాస్థానాధిపతిగళప్ప సోమేశ్వరరాజ

౪ భట్టరకురుం సర్వ్వరాశిపాడయ్యలదు *

౫ శ్రీమచ్ఛాళుక్యసకవర్ష ౧౧ నెయ * * సంవత్సర

౬ ఫాల్గుణశుద్ధపంచమి వడ్డవారదల్లి సి

౭ * గినాగిసెట్టియు తమ్మోర్దనెయ సాసనమం ఫుడెయ

౮ * కరియనెలం యత్తానాట్టం కదొళమ

౯ త * * మనుజచంద్రార్కతారంబరం సలుత్తమిరె

౧౦ * * * వారణాసియోళ్ దారనుం రాగళ్దిపడిద్దమి

౧౧ * నన * * * ధూపం మాడువె సిబడను వా

౧౨ * * * * * * *

౧౩ * * * * * * *

2

కొలనుపాక శాసనము

తూర్పు ప్రక్క (?) [ముఖము]

౧ స్వస్తి సమస్తభు
౨ వనాశ్రయ
౩ శ్రీపృథ్వీవల్ల
౪ భ మహారాజా
౫ ధిరాజపరమే
౬ శ్వర పరమభ
౭ ట్టారక సత్యా
౮ శ్రయకులతి
౯ లక చాళుక్యా
౧౦ భరణశ్రీము
౧౧ త్రిభువనమల్ల
౧౨ దేవర విజయ
౧౩ రాజ్య ముత్తరో
౧౪ త్తరాభివృద్ధి
౧౫ ప్రవర్ధమానం
౧౬ న మాచంద్రా
౧౭ ర్క తారంబరం

పడమర

౧ సమధిగత పంచమ
౨ హాశబ్దమహామ
౩ ణ్డలేశ్వరం పరమ
౪ హేశ్వర కోడూప్పుల
౫ రవరేశ్వర (దసవర్మాల)
౬ మహా * * * *
౭ లిక. కాస్యపగోత్ర
౮ కలికాలాన్వయ
౯ నామాది సమ
౧౦ స్త ప్రశస్తిసహి
౧౧ తం శ్రీమన్మహా
౧౨ మణ్డలేశ్వరం కన్నా
౧౩ ర * * తొస్సలా
౧౪ * * * * రాజ
౧౫ * * * * *
౧౬ * * * * *
౧౭ * * * శ్రీమ
౧౮ చ్చాళుక్యవిక్రమ
౧౯ వర్ష ౧౩ నెయ విభ
౨౦ వసంవత్సర ద్ము త్తరా
౨౧ యణసంక్రాన్తి
౨౨ వ్యతీపాతనిమిత్తం.

(తూర్పు, దక్షిణము, తెలియుటలేదు)

22

గంగాపుర శాసనము

౧ ఓం స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీప్రిథ్వీవల్లభ
౨ మహారాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టా
౩ రకం సత్యాశ్రయకులతిలకం చాళుక్యాభర
౪ ణం శ్రీమత్రిభువనమల్ల దేవర విజయరాజ్య
౫ ముత్తరోత్తరాభివ్రిద్ధిప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్కతా
౬ రం సలుత్తమిరె కళ్యాణపురద నెల విడినోళు
౭ సుకసంకథావినోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తిరె తద
౮ నుజ్ఞాత రనేకతర్కశాస్త్రపారావారగరుం శ్రీమత్రిభువ
౯ నమల్ల దేవరారాధ్యరుమప్ప శ్రీమత్సకలప్రవ
౧౦ శభట్టారకరు శ్రీమచ్చాళుక్యవిక్రమవర్షద ౧౬ నె
౧౧ య ప్రజోత్పత్తిసంవత్సరద పుష్య శు ౧౩ బృహస్ప
౧౨ దవార ముత్తరాయణసంక్రాంతివేదినిమిత్తం చ
౧౩ క్రవర్తిగె శయ్యేత్థమాగి దైవజ్ఞ రాదిత్యభట్టో
౧౪ పాధ్యాయగ్గ విట్టణబిట్ట ధర్మ్మం త్రైలోక్య
౧౫ మల్ల శ్రీకేశవపురద జ్యోతిష్వృత్తియం జ్యో
౧౬ తిశ్శాస్త్రపరీక్షాపూర్వ్వకం దేవరిగె పాద
౧౭ పూజెయం కొండు ధారాపూర్వ్వకమాగె చం
౧౮ ద్రార్కతారాంబరంతాగి కొట్టర దే
౧౯ వరశొత్తూర రలిగద్దెమత్తరు ౧॥

23

కొలనుపాక శాసనము

౧ శ్రీమచ్చాళుక్యవి
౨ క్రమవర్షద ౨౨
౩ నెయ ఈశ్వరసంవ
౪ త్సర (సుమాపిష్ట)
౫ ప * బృహస్పతివా
౬ రదంద ఉత్తరాయ
౭ ణసంక్రాన్తి పట్టని
౮ ఖత శ్రీరాజధాని

౯ కొట్టిపాక శ్రీశ్వ
౧౦ యంభుసోమేశ్వర
౧౧ దేవర అంగభోగక్కం
౧౨ రంగభోగక్కం కొడద
౧౩ గాజబళియ పా
౧౪ కృసాదయసెట్టి
౧౫ న మ * తభో
౧౬ గాభ్యంతర కొట్టినూ
౧౭ గి ధారాపూర్వకక
౧౮ మాండికొట్టను ◎◎ ॥
౧౯ శ్రీసోమేశ్వరదేవరు
౨౦ దొడ్డినాగి గోఖన్న
౨౧ సోమురనగి ది * * * *

24

గంగాపుర శాసనము

౧ శ్రీ నమస్తుంగ శిరశ్చుంబి చన్ద్ర
౨ చామరచారవే త్రిలోక్యనగ
౩ రారంభ మూలస్తంభాయశంభవే॥
౪ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీ
౫ పృథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజ
౬ పరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యా
౭ శ్రయకులతిళకం చాళుక్యాభర
౮ ణం శ్రీమత్త్రిభువన్నమల్లదేవర
౯ విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధి
౧౦ ప్రవర్ధమాన మాచంద్రార్కతా
రంబ
౧౧ రం నలు త్తమిరె చాళుక్యవిక్రమన
౧౨ వర్ష ౨౩ నెయ ఈశ్వరసంవత్సరద జ్యేష్ఠ
౧౩ సుద్ధ ౧౩ ఆదివా(ర) దందు సూర్యగ్ర
౧౪ తలగన్న త్రిలోక్యమల్ల కేసవపుర
౧౫ ద మాళ్వమదిసాదాగ * శ్రీ
౧౬ భీమేశ్వర దేవరిగె మహాప్ర ధా
౧౭ నర వెస్గడె మహేశ్వర ...
౧౮ ర౨ నెయ హేనుళంబిసంవత్సర పౌ
౧౯ ష్యసుద్ధపూర్ణి ను సోమవారం సోమ
౨౦ గ్రహణసంక్రాన్తినిమిత్యన * *
౨౧ సమస్తముద్ర వ్యరాఅయ గాళంగళవ
౨౨ * * * త్యని వేద్యక * * * రం౯ *
౨౩ * * * * * సట్టియ గాలుగట్టి
(౬ పంక్తులు తెలియుటలేదు.)
౩౦ స్వదత్తం పరద త్తం వా యోహరేత
౩౧ సుంధరా షష్టివర్షసహస్రాణి విష్టా
౩౨ యాం జాయతే క్రిమిః॥

25

అలంపురశాసనము

౧ (శ్రీ) స్వస్తి హితపురవరప్రతీతమహోదయ సకళభువనైక
౨ నాథ శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరు సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవ
౩ ల్లభమహారాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యా
౪ శ్రయకుళతిళక చాళుక్యాభరణ శ్రీత్రిభువన
౫ మల్లదేవరవిజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధిప్రవ
౬ ర్ధమాన మాచంద్రార్క తారంబరం సలుత్తమిరె (కల్యా)
౭ ణదనెలె విడినోలు సుఖసంకథావినోదదిం రాజ్యంగె
౮ య్యె స్వస్తి శ్రీపాముడాచార్య్యపాదారాళ * * లుగజ
౯ పతి నరపతిరాజత్రయాధిపతి * * క * * *
౧౦ వర్తేయ విశాళవక్షస్థళనివాసిని యరప్ప * * *
౧౧ * క్షితి శ్రీమన్మహారాణి మన్నాదేవియరు శ్రీమచ్చాళు
౧౨ క్యవిక్రమవర్షద ౨౬ నెయ ఖరసంవత్సరద పుష్య
౧౩ సుద్ధతదిగె మంగళవార ముత్తరాయణసంక్రాన్తియ
౧౪ * శ్రీపర్వతద పశ్చిమద్వారదిద్ద తమ్మస్వత్థేమ * * *
౧౫ గ శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరభోగక్కం ఖ * * * * * * *

(మూడు పంక్తులు తెలియుటలేదు)

26

అలంపురశాసనము

౧ స్వస్తి హితంపురవరప్రతీతమహో
౨ దయం సకళభువనైకనాథ శ్రీ
౩ బ్రహ్మేశ్వరదేవరు సమస్తభువ
౪ నాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహా
౫ రాజాధిరాజపరమేశ్వరం పరమభ
౬ ట్టారక సత్యాశ్రయకుళతిళకం చా
౭ ళుక్యాభరణ శ్రీమత్త్రి)భువనమల్ల
౮ దేవర విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభి
౯ వృద్ధిప్రవర్ధమాన మాచంద్రార్క
తారంబ
౧౦ రం సలుత్తమిరె తత్పాదపద్మోపజీవిస
౧౧ మధిగతపంచమహాసబ్ద మహామణ్డ

౧౨ (లే)శ్వరం కల్కుడెపురవ రేస్వర సనేక సమర
౧౩ సంఘట్టణోపలబ్ధవిజయలక్ష్మీసమా
౧౪ లింగిత విశాళ(వక్ష) స్థళం క్షత్రియప
౧౫ విత్ర భువనత్రినేత్ర రిపుమణ్డళిక కుమా
౧౬ రగళగణ్డగత్తరి పాళుగజకేసరి వీరాంగనా
౧౭ వాస ** రంక* శ్రీమత్త్రిభువనమల్ల
౧౮ దేవనంక కాఅమణ్డళిక బెంటకాఅ*స్వ
౧౯ మహాసి * * * దేవపదారవిన్ద న
౨౦ *రణా * * * భరణ శ్రీమన్మహామ
౨౧ ణ్డళేస్వరం మల్లమహారాజరుం ఆయజమా
౨౨ న్నారుమ దుష్టనిగ్రహ శిష్టప్రతిపాళ
౨౩ కదిం రాజ్యంగేయుత్తుమిరె చాళుక్య విక్ర
౨౪ మకాళ (౨౬) నెయ కాళయుక్తిసం వత్సరద
౨౫ * * బ ౩ సోమవారం దుత్తరా యణ సం
౨౬ క్రాన్తినిమిత్యది శ్రీపర్వతపశ్చిమ ద్వారాధి
౨౭ ష్ఠితమప్ప శ్రీమదళంపూరద శ్రీబ్రహ్మే
౨౮ శ్వరదేవ రంగభోగ కఖణ్డస్వదిక * *
౨౯ * దారకనుధాకన్ను దువభోగక్కు (౧) పంచో
౩౦ పచారపూజెగం పర మేశ్వరన గ్గిలగి ఆ
౩౧ గనసువియు నల్లయుసుమహాస నాధిపతి
౩౨ శ్రీమత్ సమేశ్వరగాసి భట్టారకర కాలం
౩౩ కట్టి ధారాపూర్వకంమాడి కొట్టరి ధర్మ్మద ను
౩౪ రా నుప్రనవగాస శ్రీపర్వతనాళ్వార
౩౫ గాసిరోళం గురుక్షేత్రవాళ్ పత్తు సాసిర
౩౬ కవిలెయు పత్తుసాసిరశపోధనరున ప
౩౭ త్తుసాసిర వేదపారకరునుసనలిస బ్రహ్మంతి
౩౮ య॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేతు వసుం
౩౯ ధరా షష్టిర్వర్ష సహస్రాణివిష్టా యాం జా
౪౦ యతే క్రిమిః॥ సామాన్యోయం ధర్మ్మసేతు నృ
౪౧ పాణాం కాలేకాలే పాలనీయో భవద్భి స
౪౨ ర్వాన్ నేతాం భావిన పార్థివేం ద్రా(న్) భూయో భూ
౪౩ యో యాచతే రామచంద్రః॥

27

గంగాపురశాసనము

౧ శ్రీకాన్తాదయిత శ్రియస్తు భ
౨ వత శ్రీవిక్రమస్త్వాపతి
౩ క్షీరోదామల గర్భ్భగేహ
౪ లసతే భోగీంద్రతల్పే
౫ హరేః॥ జయత్యవిదితం వి
౬ ష్ణో ర్వ్వారాహం క్షోభితార్ణ్ణవ
౭ వం దక్షిణోన్నత దంష్ట్రా
౮ గ్ర విశ్రాంతం భువనం వపు॥
౯ స్వస్తి శ్రీమచ్చాళుక్యవి
౧౦ క్రమవర్షద ౨౭ నెయ ధ్రువ
౧౧ సంవత్సర పుశ్య బ ౮ గు
౧౨ రువారదందు ఉత్తరాయణ
౧౩ సంక్రమణనిమిత్తవాగి శ్రీహ
౧౪ లేశ్వర అంగభోగ రంగభోగ
౧౫ నివేద్యక్కం సమస్తసెద్ధికాఱురుం అ౨
౧౬ సమయసమూహగళప
౧౭ రిచయ నానాదేసియుకూడి
౧౮ నెరదుబిట్ట ధర్మ్మవేనెందడా స
౧౯ కహఱగె కానొగజసియ ప
౨౦ ఱం ౧ అరవనకొడగ దాయకొడ
౨౧ ల ఒందు సేరెకుండలి ఒందుసేరె *
౨౨ యళిగెయలు కత్తెయ హేఱు
౨౩ ఆయ్దదర హత్తినహెఱంగె హత్తద

28

పూడూరుశాసనము

(సూర్యుని విగ్రహము, జనదేవవిగ్రహము గోవిగ్రహము వరుసగాఁ గలవు)

౧ శ్రీమత్పరమగంభీర స్యాద్వాదా మునిలాంఛనం
౨ జేయా త్త్రైలోక్యనాథస్య శాసనం జినశాసనం॥
౩ నిత్యపూజాలయ స్సర్వ్వం శ్రీపల్లవజినాలయం।
౪ నిత్యపూజాలయ స్సర్వ్వం శ్రీపల్లవజినాలయం। స్వస్తి స
౫ మస్తభువనాశ్రయ ప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజపరమే
౬ శ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకుళతిళక చాళుక్యాభరణం
౭ శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవరు కళ్యాణపురదనెలె విడినోళ సుఖసంకథా
౮ వినోదది రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె తత్పాదపద్మోపజీవి సమధిగతపంచమహా
౯ శబ్ద మహామండలేశ్వర నయోధ్యసింహాసన వరాహలాంఛనం

౧౦ బుడుకర్ప్పస్వారవ గేశ్వరం బయూనేగ ష్టసళింపూరి భుజంగదపునుడు
౧౧ కారణం గోవిందరసనింహం సిద్ధావతింబ్భనస్య సానిం యూశస్సుధాధనవ
౧౨ త దిగ్వ్యరేయెనుం ఆహారభయ భైషజ్యశాస్త్రదానవినోదనుం మ్మగను
౧౩ దామోదర శ్రీమత్త్రిభువనమల్ల దేవపాదారాధక పంచబళసాధకం
౧౪ నామాది సమస్త ప్రశస్తిసహితం శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వరం పూండూ
౧౫ రహల్లకరసర్ । స్వస్తి శ్రీచాళుక్యవిక్రమవర్షద
౧౬ ౨౯నేయ ప్రభవసంవత్సర పౌష్యద అమావాసె ఆదిత్యవార
౧౭ ద ఉత్తరాయణసంక్రాన్తినిమిత్తమాగె తమ్మగుణగళు కనకసేనా
౧౮ భట్టారకకెమె వీరకాంక * ధారాపూర్వ్వకం మాడికొట్టరు * [illegible] * *
౧౯ దలు య్యారింపనునలు బిట్ట విరెమత్తరు ౧౦౦ పూండూరపోలద
౨౦ ల కెసమత్తరు ౫౦ భీమసముద్రద కెఱెయ * కెళగ గట్టమత్తు ౬౧
౨౧ * టిళడిపిఱిగె మత్తర ౧ తోంట ౨ * * * అంగడివిడి షు ౧౨
౨౨ అన్గయనివేశనంగి పొన్నలుతావుబెట్ట ౧ పూలన త్తం మాన ౧౧
౨౩ పెట్టిగద మా ౧౬ * * సాజ్జం సాయగరి [illegible]
౨౪ * * * ఇన్తినిరుమం ద్రమిళసంఘాశ్రయమప్ప పళ్ళనా
౨౫ జినాలయక కొట్టరు । ఇన్తిధర్మ్మమం [illegible]॥
౨౬ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యోహరేతి వసుంధరాం షష్టిర్వర్ష సహస్రాణి
౨౭ విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః॥ స్వస్తి శ్రీజగతీతత్రైకతిళ
౨౮ కే శ్రీపుండ్ర స (౦) ఙ్ఘే పనసే శ్రీమత్పల్లవరాజఖడ్గజాంశో
౨౯ దుర్గేః యశస్సౌదరే । [illegible]
౩౦ తే సద్యః॥ [illegible]
౩౧ త్రిః ప్రియః॥ [illegible]॥

29

కొలనుపాకశాసనము

౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ
౨ మహారాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమ
౩ భట్టారక సత్యాశ్రయకులతిళక చాళుక్యాభరణ

౪ శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవర విజయరాజ్యము
౫ త్తరోత్తరాభివృద్ధిప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్క్క
౬ తారంబరం కల్యాణపురదనెలె విడినోళె సుఖసం
౭ కథావినోదది రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె తత్పాదోపజీ
౮ వి సమధిగతపంచమహాశబ్ద మహాసామన్తా
౯ ధిపతి మహాప్రచండదణ్డనాయకం విబుధవరదా
౧౦ యకం సుజనప్రసన్నం గోత్రపవిత్రం పరాంగనాపుత్రం తుర
౧౧ గ రేవన్తం వైరికృతాంతం సాహసోత్తుంగ నయ్యనసిగం
౧౨ నామాదిసమస్తప్రశస్తిసహితం శ్రీమహాప్ర
౧౩ ధాన బాణసబెగ్గడె దణ్డనాయకం అనన్తపాల
౧౪ య్యంగళు శ్రీమచ్చాళుక్యవిక్రమవర్ష్షద ౩౦
౧౫ నెయ సర్వ్వజిత్సంవత్సరద పుష్యశుద్ధ నవ
౧౬ మి బుధవార ఉత్తరాయణసంక్రాంతియందు
౧౭ రాజధాని కొల్లియపాకెయ శ్రీమజ్జగద్దేవనారాయణ
౧౮ దేవరి గాళహిళలు హానెరడ తెరడళియ సిరియపెంబ
౧౯ ఱితివట్టిపారికామయకావ ఆదితేయ
౨౦ మదేవర అంగభోగార్ద్ధం ధారాపూర్వకమాడి కొట్టరి ధ
౨౧ ర్మ్మ మనరొబ్బ్ర ప్రతిపాళిసువర వరధర్మ్మ
౨౨ స్వదత్తాం పరదత్తాంవా యో హరేతు వసుంధరా
౨౩ షష్టిర్వ్వర్ష సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥

౨౦

అలంపుర శాసనము

౧ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ
౨ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరా
౩ జపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్ర
౪ యకులతిలక చాళుక్యాభరణం శ్రీమత్త్రి
౫ భువనమల్లదేవర విజయరాజ్య ముత్తరోత్త

౬ రాభివృద్ధిప్రవర్ధమాన మాచంద్రార్కతారాం కల్యాణాని నేల
౭ (విడిసి) సుఖసంకథావినోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె
౮ తత్పాదపద్మోపజీవి సమధిగత పంచమహాశబ్ద మహా
౯ మణ్డలేశ్వర కోడూరపుర వరేశ్వరం చెలువానగడ్డం పతి
౧౦ హితరత్నాకర రిపుతిమిరదివాకర దియదు త్రినయ్యాత్మ
౧౧ * నసింగ దియూళనాగమణ సయ్య (స) గిన్డవాగిణ నామనాది
౧౨ సమస్తప్రశస్తిసహితం శ్రీమన్మహామణ్డలేశ్వరం మల్లగన
౧౩ చాళుక్యవిక్రమవర్షద ౩౯ నెయ సర్వజిత్సంవత్సరద ఉత్తరాయ
౧౪ ణసంక్రాన్తినిమిత్తం శ్రీపర్వతపశ్చిమద్వారస్థిత సువర్ణపురాది
౧౫ శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరిగె ఖణ్డస్ఫుటిత జీర్ణోద్ధార సుగఢ
౧౬ అంగోపభోగక పంచోపచారపూజెగం పరమ * రేవతి *
౧౭ * * * అమాడి యయ్యూరు హిడనవళియ తుంగభ
౧౮ ద్రెయతటియ ర * * దొళిల * * * * బన్నిగె కెఱ
౧౯ * * దొడుకొణ్డు * దోమసహిత మన్నయమం * * *
౨౦ * * మల్లియమహాస్థానాధిపతి శ్రీమద్విశ్వేశ
౨౧ కేన్ద్రరాశిపణ్డితగళ్గె * త్రిభాగాపూర్వకమాడి
౨౨ కొట్టరు ఈ ధర్మక్కె నడెనవర్గ్గె ప్రయాగెయలిం నాణిం
౨౩ సియాడం కురుక్షేత్రదోళ్ శ్రీపర్వతదోళ్ హాత్తు
౨౪ సాసిర కపిలెయు బ్రాహ్మణరు తపోధనరుమ
౨౫ నడెద పాతకమ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యోహరేత
౨౬ వసుంధరాం షష్టిర్వర్ష సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే
౨౭ క్రిమిః॥

౩౨

అలంపుర శాసనము

౧ స్వస్తి హితపుర ప్రతీతమహాస
౨ య సకలభువనైకనాథ శ్రీబ్రహ్మే
౩ శ్వరదేవరు సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీ
౪ పృథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజప
౫ మేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయ
౬ కులతిలక చాళుక్యాభరణ శ్రీమ

౭ త్రిభువనమల్లదేవర విజయ
౮ రాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధిప్రవ
౯ ర్ధమాన మాచంద్రార్కతారంసలు
౧౦ త్తమిరె ఆనతింతపరమకళ్యాణా
౧౧ భ్యుదయ సహస్రఫళభోగినాగి
౧౨ ద్వితీయలక్ష్మీసమాన కళహంసయ
౧౩ * అనవరతవిత్తవితరణ విశిష్ట
౧౪ * ప్రతి * * దిజన్ధ * * ప్పర్ణ పతి
౧౫ * * * దక్షిణచాళుక్యరామరాజ్య
౧౬ మదియశుభశూచన లక్షణలక్ష్మీ
౧౭ తాగి * య సర్వదిసతాంగరుదుమ
౧౮ ధురవచనరచ నా * * * * లతరక
౧౯ శ్యపగోత్రరత్నప్రదీప శ్రీను
౨౦ త్రిభువనమల్లదేనపిశాళవ
౨౧ ఘ్నస్థళనివాసినియగ స్వాభినవస
౨౨ గస్వతి త్రిభువనమల్లనిజనుహాదే
౨౩ వియగు చాళుక్యవిక్రమవర్షద ౩౯
౨౪ నెయ సంవత్సర * * దు త్తరాయణ
౨౫ సంక్రాంతినిమిత్తం శ్రీపర్వత
పశ్చిమ
౨౬ ద్వారాదిద్ధతమస్పళంపుర శ్రీబ్రహ్మే
౨౭ శ్వరదేవరగె భోగ కఖణ్డసడి

32

గంగాపుర శాసనము

౧ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహా
౨ రాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్ర
౩ యకులతిలక చాళుక్యాభరణం శ్రీమత్త్రి
౪ భువనమల్లదేవరవిజయరాజ్య ముత్తరో
౫ త్తరాభివృద్ధిప్రవర్ధమాన మాచంద్రార్కతారం
౬ బరం సలుత్తమిరె కండుర సోమలదేవియ
౭ రెమ్మమత్తయ్యరం * భీమరసను గంగా
౮ దేవియుం మాడిదప్రతిష్ఠ గంగేశిరమదే
౯ వర ధర్మమాగి నహాయినులు దెంబదు కొట్టి
౧౦ పాకెయ ఉప్పయణదనోలె పదినుళు
౧౧ బిన్డపరెయె తమ్మధర్మమం కై
౧౨ కొడు. చాళుక్యవిక్రమవర్ష ౪౧ నెయ
౧౩ దుర్ముఖిసంవత్సర * * శుద్ధ ౯ సో(మ)
౧౪ వారదందు వమూవర * పన్నెరదఅళ్గ

౧౫ ణ నడ్డి కోడూగు మహామణ్ణల నెలెయులి కు
౧౬ కెఱెయును ఆ స్థరిక * కల్పెయును
౧౭ * * పుట్టాఖరోళు వనజళెయలెగకీ
౧౮ సుకొడలు బాఅడలెయ్యునుం భీమసము
౧౯ ద్రద ౧౨ రొత్తతుగళెయ్యునుం తొండెయుస
౨౦ కుండెయుమం ౧౫౦ గాణంగళు మని *
౨౧ వెల్లనుం చక్రవర్తి పెర్మ్మాడిరాయ త్రిభు
౨౨ వనమల్లదేవరు సోమశిలయ ప్రతిష్ఠ
౨౩ ప్ప గంగేశ్వరభూపదీవని వేదవిద్య *
౨౪ దానక * కం త్రిభోగాభ్య న్తరమాగి
౨౫ వాగీశ్వరపండితర్గ్గె నమశ్యవాగి బిట్ట

౨౯

సక్కొండ శాసనము

౧ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీ
౨ వల్లభ మహారాజాధిరాజపరమే
౩ శ్వర పరమభట్టారకం సత్యాశ్రయకు
౪ లతిలకం చాళుక్యాభరణం శ్రీమత్రి
౫ భువనమల్లదేవర విజయరాజ్యముత్త
౬ రోత్తరాభివృద్ధిప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్కతారంబ
౭ రం నలుత్తమిరె శ్రీజయంతిపురద నెలెవీడినోళ్
౮ సుఖసంకథావినోదది రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె శ్రీస్వస్తి సమ
౯ ధిగతపంచమహాశబ్ద మహామండలేశ్వరం జయాంగనాధీ
౧౦ శ్వర సుపహాసితమనసిజమూర్తి త్రిలోకీలాలితకీర్తి జేగీశ
౧౧ వంశవనదవదహన నస్తప్పురలేళయువలిన చోడకుల * *
౧౨ లోత్తం పరిదవేత్తిన డిల్లి రిపు రాయకుళరవనతిగడం బాహాబళ
౧౩ దళితబంగాళసౌర్య్యకీర్త్తిన ర్త్తనాచార్య్య త్రిపాసపత్రితలోళ * *
౧౪ కామినీకటాక్షపానిజసైన్యసేనాహారిం కృతకనసకదుత్తితబహుళ

౧౫ దహాణోత్తం * * * విబుధప్రకరేశం రిపుకులరవిగుద్రవిద్రావణ నగణ్య
౧౬ గుణపుణ్యముద్రాపనారాయణ రాజహృదయకుసుమదినీసుధా
౧౭ కరం పరిజనసంపత్కరం శ్రీమచ్చండల దేవీనయనసరసిజసూర్య్య
౧౮ ం ప్రతిహతశౌర్య్యః గురుజనపదపరాగరంజితఫాల తిల
౧౯ దనాలోళి సమస్తప్రస్తిసహితం శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కుమా
౨౦ రం త్రైలపదేవర పట్టమహాదేవి లక్ష్మీదేవియరు కుమార
౨౧ పెర్మ్మాడిదేవరు బీటిదేవను రాజధాని శ్రీశ్రీకోడూరనేలే విజ * * * *
౨౨ సుఖసంకథావినోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె స్వస్తి శ్రీ చాళుక్య
౨౩ విక్రమవర్షద ౪౬ నెయ ప్లవసంవత్సరద శ్రావణదమావాస్య ఆ
౨౪ దివారదందు నెక్కొండియ శ్రీరామేశ్వర దేవర్గ్గె అంగభోగరంగభోగ
౨౫ * గన్ధధూపదీపనివేద్య ఈదెగులదఖండ స్వదత్త ఈళియ బ్రాహ్మ
౨౬ ణర తపోధనర దేవర బ్రహ్మపురినాగి యణబట్టిన గ్రాసకపాద
౨౭ మూద * * ఈత్రిభోగాభ్యంతరసిద్ధియే నాచంద్రార్క్కస్థాయి యా
౨౮ గి సర్వ్వనమస్యవాగి కందూరసాపిరదనోలు బాడసమకట్టిన
౨౯ కందూర ౭౦ ఆబడియ బాడం బూదుపూరం దేవరపెరగణకెఱగని
30 రి దుదెప్రమాణ నెక్కొండయ బళగణబనద హాడువణరాజనాదోళ * *
3౧ మన న్తిమం బిట్టరు॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేతి వసుంధరా షష్టి
3౨ వర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥ బహుభి ర్వ్వసుధా
33 దత్తా రాజభిస్సగరాదిభిః। యస్య యస్య యదా భూమి స్తస్య తస్య
3౪ తదా ఫలం॥ సామాన్యోయం ధర్మ్మసేతుం నృపాణాం కాలే కాలే పాల
3౫ నీయో భవద్భిః సర్వ్వానేతాన్ భావినః పార్థ్ధివేన్ద్రాన్ భూయో భూయో యాచతే రామచంద్రః॥

34.

బూదపూరు శాసనము

దక్షిణము

౧ ఓం స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృ
౨ థివివల్లభ మహారాజాధిరాజపరమే
3 శ్వర పరమభట్టారకం సత్యాశ్రయకుల

౪ తిళకం చాళుక్యాభరణం శ్రీమత్త్రిభువన
౫ నమల్లదేవర విజయరాజ్య ము_త్తరో_త్తరాభి
౬ వృద్ధిప్రవర్ద్ధమాన మాచంద్రార్క్కతారంబరం
౭ సలు_త్తమిరె శ్రీజయంతీపురదని ఆది
౮ దినోప సుఖసంకథావినోదదిం రాజ్యం గెయ్యు
౯ త్తమిరె సమధిగతపంచమహాశబ్ద మ
౧౦ హామండలేస్వరం జయాంగనాధీస్వర ను
౧౧ పహాసితమనసిజనిజమూ_ర్త్తి త్రిళోకీలాళి
౧౨ తకీ_ర్త్తి వేంగీశవంశవనదవదహానన త్ర
౧౩ ప్రోరమళేయసవన చోళకుళ కుము
౧౪ దినీమా_ర్త్తాణ్డ మదవే_ష్టినగవ రిపురా
౧౫ యకువర పణ్డతిగణ్డ బాహుబళదళితబంగా
౧౬ ళశౌర్య్యకీ_ర్త్తిన_ర్త్తనాచార్య్య క్రిపాన
౧౭ నవత్రితమాళవకామినీకణ్ఠోజాపాని
౧౮ జాస్యవ్యసన్నాహ కింకిళకపునన త్తి బహ
౧౯ దేవహాళాత్ర విళళితశబ్ద ప్రగపతి పు
౨౦ రవరబిరుద విద్రావణ మగత్యాగుణ కుపు
౨౧ ణ్యముద్రావణ రాయరాయణహ్రీవర

ఉత్తరము

౧ * * * యణప్రీయయ కుముద ను
౨ ధాకరపరిజనసంపత్కర శ్రీమచ్చ్యస్యల
౩ దేవీనయనసగసిజసూర్య్య నప్ర
౪ _త్తిహారనార్య్యం గుణజనవనవరాగ
౫ రాజిత చాళుక్యకటకరత్న పాళ నామా
౬ ది సమ_స్తప్రస_స్తిసహితం శ్రీమ
౭ _స్మహామండలేశ్వరం కుమారం త్రైలప
౮ దేవరపట్టమహాదేవి లక్ష్మాదేవియ
౯ రుం కుమారం పెమ్మాడిదేవనుం
బాఈ

౧౦ వనుం శ్రీకోడూపురద నేలి వి
౧౧ డినోళ్ సుఖసంకథావినోదదిం రాజ్యం
౧౨ గెయ్యుత్తమిరె శ్రీమచ్చాళుక్యవిక్ర
౧౩ మవర్షద ౪౬ నేయ ప్లవసంవత్స
౧౪ రద శ్రావణదమావాస్యఆదివార
౧౫ దం పునేకొంటయ శ్రీనామేశ్వర దేవ
౧౬ గ్గె అంగభోగరంగభోగ ఈగస్ధధూ
౧౭ పదీపనివేద్యకే నగులదఖండమ్ము
౧౮ బితకల్లియ తపోధనేర గ్రాసక
౧౯ పాదమూళ పరిగ్రహాను త్రిభోగా

౨౦ భ్యంతరసిద్ధియం మాచంద్రార్కర్ ఆ
౨౧ యయాగి సర్వ్వనమశ్యవాగి కందూ
౨౨ ర సాసిరదనూఱుం బాడదసమక
౨౩ ట్టిన కందూర ౧౧బడియ బాడం
౨౪ పూరం కొట్టసు దేవర బ్రహ్మ
౨౫ పురి నారదేవ బావ్వర్ఱు.

౬5

గూడూరు శాసనము

మొదటివైపు

౧ శ్రీ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ
౨ శ్రీప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరా
3 జ పరమేశ్వరం పరమభట్టారకం
౪ సత్యాశ్ర(య)కుళతిళకం చాళుక్యా
౫ భరణం శ్రీమత్రిభువనమల్లదేవర
౬ విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధిప్రవర్ద్ధమా
౭ న మాచంద్రార్కతారంబరం సలుత్తమిరె జయన్తి
౮ పురదనేలే విడినోళు సుఖసంకథావి
౯ నోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరే॥ తదాత్మజ॥
౧౦ శ్రీ స్వస్తి సమధిగతపంచమహాశబ్ద మహా
౧౧ మణ్డళేశ్వరం (పరమ) మహేశ్వరం విజయలక్ష్మీనివా
౧౨ సం రక్షదక్షదక్షిణదోర్ద్దణ్డాం ద్వాదశమణ్డ
౧౩ ళికమార్త్తణ్డాం ప్రతాపాక్రాంతనవఖండభూమణ్డళం
౧౪ రాజలీలాచమత్కృతాఖండళం కోదండచతుర్భు
౧౫ జ శృంగారమకరధ్వజం త్రిభువనరంగప్రావర్తితం
౧౬ కీర్తినర్త్తకీనర్త్తనసూత్రధారం శరణాగతవజ్ర
౧౭ ప్రాకార మూఱురాయకలికువరబిరుదహ్రా
౧౮ దయాకరపం త్యాగజగరు పనర్థిజనచిన్తితార్థచిం
౧౯ తామణి సుభటమండళికమకుటచూడా
౨౦ మణి కుంతళరాజ్యాభ్యుదయకారణం సర్వ
౨౧ దిగధిధారణం శ్రీమచ్చాళుక్యగంగపెర్మ్మడి

౨౨ కుమారం సోమేశ్వరదేవ॥ వృత్తం॥ మొళనె త్తె ళ్ళి
౨౩ న తాళ భాళజన * * * యోనగిత్రాంగనా
౨౪ కుళజాక్షీ ద్రవజాత న స్తగిఫుసేనా చక్ర
౨౫ రక్తాం భువిం బళన త్తిం గళు పాహి తాహితగళ
౨౬ త్తాళాంకమూతంగనం కుళదానేపవతే పరాక్రమవ
౨౭ న సోమేశ్వరోత్కీశను॥ ప్రకటాటోపన చోడగన్న
౨౮ దనుజాధీశం తర (ట్టో) దస్నృనికవీరామరకోటి
౨౯ * * * * * * *
౩౦ * * * * * * *
౩౧ * * * * * సోమేశ్వరాబ్ధీశ్వగు

కండవ కైఫు

౧ త్పాదపద్మోపజీవి సమధిగత
౨ (పంచ) మహాశబ్ద మహాసామన్తాధి
౩ పతి మహాప్రచండ దండనాయక॥వృ॥
౪ * డు వరువిశిష్టసైన్య ప్రబలు విపినదా
౫ వానలం వారయోషిద్వదనాంభో
జాతరాగో
౬ దయదినకర నాత్మీయదానాంబుధారా
౭ ముదితా శాప్తోర్థికేకి వ్రజ సమళయ
౮ శోమకా క్షికాళంకృతా శారదసిద్రా
శిష్టచిం
౯ తామణియను నగడ్డం స్వాటుదండాధి
నాథ॥
౧౦ అతుళభుజాబళం రిపుభయంకర కార
౧౧ ణ నూ స్కదాన మూశ్రితజన కుష్టికా
౧౨ రణ మమేయపరిశుద్ధచరిత్రసం
౧౩ పదతీతినుత కారణం సిజమనోహా
౧౪ ర మన్మథమూర్తిః దానుసిప్రత
హితకార
౧౫ గం దలేయునివ్వణాడు ధారిణి సొవిడే
౧౬ వను॥గండ౧॥ శ్రీగనుసీరాధ్య్రశ్వరాధా
౧౭ రతేయిం రతనత్సరింప సుపమి
౧౮ తాగారదినని * వారిధివారినెను
౧౯ తనవారి సొవిదండాధిపసు॥ స్వస్తి
౨౦ శ్రీమచ్చాళుక్యవిక్రమకళవమః దళ౭న
౨౧ యు క్రోధినంవత్సరద పుష్యబహు
౨౨ ళ౧ బుధవారదందు శ్రీను స్మహా
౨౩ మండళేశ్వరం చాళుక్యగంగ
పెమ్మా డి కు
౨౪ మారం సోమేశ్వరదేవను॥ మహాప్ర
౨౫ ధానంనుస పెగ్గడె దోళ్లపాళినుచ్చాసి
౨౬ రదదండనాయకం సాహిపయ్యంగళబిన
౨౭ పని సుత్తరాయుగానంక్రాన్తినిమిత్తం
౨౮ గుమదూర మస్త్రేశ్వరదేవర గుడి
౨౯ గిరంగభోగ సెడ సర్వ బాధాపరి
౩౦ సర్వ నమశ్యవాగి బెల్పుగొండ పిఱు
౩౧ బడియ బమ్మరిగయ ధారాపూ

౩౨ ర్వ్వకంమాడిదరు॥ స్వదత్తంపరదత్తం
౩౩ వా రాజభిస్సగరాదిభిః యస్య యస్య
౩౪ యదా భూమి స్తస్య తస్య త
౩౫ దా ఫళం॥ శ్రీమచ్చాళుక్యనాథ *
౩౬ * * * జనాంగీకృత సత్కిరీటస్తో
౩౭ మవ్యాకీర్ణ్ణ నానామణికిరణసమా
౩౮ వేష్టృపాదారవిందం కామప్రధ్వంసి గంగా
౩౯ జలవిలసిత జూటస్థలం చంద్రచూ
౪౦ డారామం మల్లేశ్వరం నిమ్మభీమతవః
౪౧ లసం * * * * స్వస్తి శ్రీ శ్రీ

౩౨

కొలనుపాక శాసనము

తూర్పు

౧ * * * * *
౨ * * * * *
౩ * * * * *
౪ * దేవరకీర్తి స్తంభ॥ స్వస్తి శ్రీ
౫ మచ్చాళుక్యవిక్రమవర్షద
౬ ఐయ్వత్తెనెయ విశ్వవసుసంవత్సర
౭ * * వాతీర్థద ఉత్తరాయణసం
౮ క్రాంతినిమిత్త శ్రీమన్మహామణ్డళేశ్వ
౯ రం చాళుక్యపెర్మ్మాడి కు
౧౦ మారసోమేశ్వరదేవ ర్మ్మహా
౧౧ ప్రధానం మణవెగ్గడె కొట్టిపాకె
౧౨ య సాసిరదదణ్డనాయకం స్వామి
౧౩ కాయ్యగళవిన్నపదిం నిజరా
౧౪ జధాని కొట్టిపాకెయ చాళుక్య
౧౫ కుళతిళకమెనిసిద * * * *
౧౬ కదంబికాదేవి గంగ * * * గూ
౧౭ గంగళిగె పొరలబళియ పొను
౧౮ పొఱుమెంబారం సర్వ్వమాన్యం
౧౯ సర్వ్వబాధాపరిహారమాగె
౨౦ ధారాపూర్వ్వకంమాడి కొట్టరు॥
౨౧ దేవియపెగ్గడె యాదిక * రాజ
౨౨ ధర్మ్మ మనూర్జితమాగె నడసువరు
౨౩ బహుభిర్వ్వసుధాదత్తా రాజభిస్సగరా
౨౪ దిభి ర్యస్య యస్య యదా భూమి స్తస్య
౨౫ తస్య తధా ఫలం॥ మద్వంశజాః పరమ
౨౬ హీపతివంశజావా పాపాద పేతమ
౨౭ నసో భువి భావిభూపాః యేపాలి
౨౮ యాంతిమమధర్మ్మ మిమం సమస్తం
౨౯ తేషాం మయా విరచితోంజలి రేవ
౩౦ మూర్ద్ని॥ ఇదనాచంద్రార్కం బర
౩౧ ముగితోదితమ్మాగె * మంజర
౩౨ మనుఖాస్పద * * పావ (దిసదిత)
౩౩ ద్వారత్నం నరకగతిగె * * * *
౩౪ * *॥ శ్రీమత్ ఈబసదిగె పూ
౩౫ ర్వ్వదలు నడద దేవభోగ సామ్యా
౩౬ పొఱగాగి బిట్టరారు॥ ◎ ◎ ◎
౩౭ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

పత్రము

౧ అప్రతిమప్రతాపన సర్వలోకాశ్రయ శ్రీ
౨ జదాన [illegible] సమస్తజగ
౩ తీతళేవ త్రిభువనాశ్రయ పోము దేవకుల
౪ దణ్ణనాథ * * * నగళ్ళం జగదేక
౫ జనానురాగ క్షేమసమాహిత సంపన్నము
౬ లిష్టజనో త్కర్ష దక్షిణయుద్ధం ప్ర
౭ భుశక్తి ఖ్యాతి యొం నిజకుల
౮ గతుశ్శైత్యయోనుం నుగ్రత్ శక్తి
ప్రవేగుం
౯ తద్రాజ [illegible] వసంయు సర్వము
౧౦ * కృష్ణ త్వాహావశక్తి ప్రభావా శ్రయిత
ప్రో
౧౧ త్సాహాబలనోడి వినిహా నడంద సా
మాన
౧౨ ప్రభుసుంత్రో త్సాహాశక్తియుత *
౧౩ * యాసక్తుల స్వామి [illegible]
సిద్ధి
౧౪ యు [illegible]
౧౫ [illegible] * * [illegible]
౧౬ సి ద్ధు౦ తే సదాన్య భోగసం [illegible]
[illegible]
౧౭ [illegible]
౧౮ [illegible] * * [illegible]
౧౯ సతియుం జగజ్జనం హారిహారిజ
౨౦ నబుధవదాంబుగిహారి నద్రము
౨౧ రనోస్మిసం సకళవస్తు * * * *
౨౨ * స్పనాయు సముద్యు * * *
౨౩ * * * * * * * * * *

సం వ్యయము

మాసము

అను

వరాహము

[illegible]

11

౧ త కళింగావని పాళకం సమరహోత్ర బన
౨ కోణ్ణ త దేశమునం ప్రకటహోత్ర సు *
౩ గోణ్ణాత * * * * * సుం ము త్రి
రోణ్ణకు
౪ సళతా గ్రిదే గేట్లు వ్రతిసయుం స * *
౫ రో [illegible] * * * * [illegible]
౬ సిం * * జయు స్తంభముసు

పద్యము

౧ ముదమునానుతంలకాల * [illegible]
౨ తి సిగుపమాసగుణాగిత్మనుం
శ్రీకాంత
౩ స్వరంతి సకళసముద్ధృతస్యా *
౪ రగయ్యహిమూ * * * కృష్ణ [illegible]
౫ మూతిరా యుద్ధ [illegible]॥
౬ స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రయ శ్రీ [illegible]
౭ [illegible] మహారాజాధిరాజ మేశ్వర
౮ [illegible] యుకుళతిలక
కాళుక్యాభరణ
౯ గా శ్రీ [illegible] దేవను
నుతుసంత

౧౦ దావినోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె తదాత్మజం
౧౧ సమస్తభువనమహనీయమహి మోత్తుం
౧౨ గ మహాశూరంమహారాజాధిరాజపర
౧౩ మేశ్వరం శూరమాహేశ్వరం విజయ లక్ష్మిని
౧౪ వాస దోర్దణ్డం ద్వాదశమణ్డ
౧౫ లికమణ్డలిమార్తాణ్డ ప్రతాపా
౧౬ క్రాంతనవఖణ్డభూమణ్డళ రాజ
౧౭ లీలావమతతాఖణ్డళ కోదణ్డచ
౧౮ తుర్భుజం (వార) నారీమకరధ్వజం*
౧౯ * * * * ప్రవర్త్తోత్తర నర్త్త నర్త్తకీ
౨౦ నర్త్తనాసూత్రధారం శరణాగత
౨౧ వజ్రప్రాకారం మూరురాయకలి బిరుద కు
౨౨ వీరహృదయయూశం* త్యాగనిజ గరసి * * *
౨౩ జలవితీతా * బింబామణి సుభట
౨౪ మణ్డలికమకుట చూడామణి కుం
౨౫ తళరాజ్యాభ్యుదయకారణం బప్ప
౨౬ నగన్ధవారణం శ్రీమన్మహీమండ లేస్వరం

౨౭ చాళుక్యగంగపెర్మ్మాడి కుమారంసో
౨౮ మేశ్వరదేవ॥ అపూర్వార్వ్యద్రిశిఖా శి
౨౯ ఖణ్డకటకా దాసీతసీమావనీ ఆపశ్చి
౩౦ * తృ పయోనిధేగపవనా దారమ్య హేమూ
౩౧ * వా ఆకుల్యం * రాధిపత్య * దజమూ
౩౨ కుప్యమూణశ్చిరం జీయూద ప్రతిమప్ర
౩౩ తాపవిభవస్సో మేశ్వరాధీశ్వరః॥విశతే
౩౪ * పునరనర * * * విషు ద్రవిళా
౩౫ ధినాథమాస్త్యశ్వభటారసాదనమునకు
౩౬ యకారణకోపిపాడకం సాశ్వతకీర్త్తి
౩౭ * దుదరబణ్ణ * * * * కూ
౩౮ డావళయూధిప * తాజపుత్త్ర నెరాదా॥
౩౯ తత్పాదపద్మోపజీవి సమధిగతపంచ
౪౦ మహాశబ్ద మహాసామంతాధీర
౪౧ * మానప్రచణ్డదణ్డనాయకం॥
౪౨ జయతిభువన * * * * భూత్తవి
౪౩ ఖ్యాతమూర్త్తిః * * * శన లీలా శిష్ట
౪౪ విస్పష్టకీర్త్తిః ని * దన * * *
౪౫ దోర్భ * * * * దాధినాథః ప్ర
౪౬ థితవితరణ శ్రీస్వామిదణ్డాధినాథః॥

ఉత్తరము

౧ * * * * * *
౨ * * * * * *
3 కరనిసిదువాయ్యక కుళుబిక
౪ రపురం తదురితోద్రేకతుయ
౫ రితకరాదిం బదియం॥ హాడెయంసిర
౬ లాయెన్నరద్ద * తెఱుంయమ్మఁ **

౭ * ముచ్చరొారడి నెసల్పడె * గర
౮ ద్యగుళభిట్టద (మ్మర్ణ) * * బుదు
౯ బుళికరూళగట్టి * * * నగొాడగం
౧౦ టమొాగణనిరివెం * * ని * *
యెఘ
౧౧ ద్రమళభారి * * తింద్రిత్యమర్గ *
౧౨ * * * * * పద్మనందిసూరస్త
౧౩ డిరొాపిదిదానగెణం పద్మప్రభ
౧౪ శ్రీయమునాపుణ్యకీర్త్తిః॥
తత్సూనుజా
౧౫ రాజితచారుమూర్త్తిః॥ సుద్ధాంతదే
౧౬ [illegible] * * [illegible]
సింహా * *
౧౭ [illegible]
౧౮ * [illegible] * * * * * * * *
౧౯ * * * * [illegible]
౨౦ [illegible]
౨౧ [illegible] శ్రీ [illegible] * [illegible]
(8 [illegible])
౩౦ [illegible] శ్రీ [illegible] * * [illegible]
౩౧ * [illegible] * [illegible]
౩౨ మహాతు శ్రీ శ్రీ శ్రీ [illegible]

67

పానుగల్లు శాసనము

౧ స్వీతదంష్ట్రాగ్రవిశ్రాంతభువనోనపుః స్వస్తినను స్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీ [illegible]
౨ శ్రీయకులతిలక చాళుక్యాభరణ శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవః [illegible]
౩ * లితాఖండితారివర్గః శ్రీమత్కల్యాణ [illegible] నిజవిజయ [illegible]
౪ స్థిరం * * * దేవేఖిలాంస్యాత్యత్ర చళుక్యవిక్రమసమూనం [illegible] స్యా [illegible]
అధ్యక్షాం ప్రథితో
౫ శుక్ల దశమీయుక్తానివారేనిజః॥ లబ్ధ్వా త్రైలపదే [illegible]
లబ్ధ్వాఖిలోర్వ్వీరంధ్రా
౬ వరః । సమస్తగుణసంపన్నాఘః శ్రీమదమ్మామండలేశ్వరః॥ [illegible]
నిజాగ్రధర్మ్మభీను
౭ గదికభర్త్తుః స్కంధాదిజాదిపరిఖాయుగమత్రవిష్టః॥
౮ యస్తస్మైవై గ్య నాథాన్వయః సిద్ధాగ్రసరశ్చ
౯ తుణయుగగోకర్ణబ్రహ్మపుర్యాదిస్థితిం మకరమగిద్దా [illegible] సంపన్న
వర్యోర్యనిష్ఠా
౧౦ మల్పత్తోవ.

38

బూరుగుగడ్డ శాసనము

౧ ◎ నమస్తుంగశిరశ్చుంబి చంద్రచామరచారవే త్రైలో
౨ క్యనగరారంభ మూల స్తంభాయ శంభవే స్వస్తి స
౩ మస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారా
౪ జాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయ
౫ కులతిలకం చాళుక్యాభరణం శ్రీమత్త్రిభువనమల్లదేవర
౬ విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధిప్రవర్ధమాన మాచం
౭ ద్రార్క తారంబరం సలుత్తమిరె తత్పాదపద్మోపజీవి సమ
౮ ధిగతపంచమహాశబ్ద మహాసామన్తాధిపతి మహాప్రధా
౯ నదణ్డనాయకం విబుధహితదాయకం సుజనప్రసన్న *
౧౦ * * తన్నగోత్రపవిత్రం పరాంగనాపుత్రం * * * *
౧౧ * * పత * * సాహసోత్తుంగ నయ్యనసింగ నామాంక సమ
౧౨ స్తప్రశస్తిసహితం శ్రీమనుమహాప్రధానం బాణసువెగ్గడె
౧౩ * * * దణ్డనాయక నన స్తపాళయంగళ బరగిపని * రప
౧౪ నసిదరయ * సాసిరముమన్నాడు త్రణుగయ్య * * * ॥
౧౫ * * * * * * * * * *
౧౬ * జననాధరాజపతిదందం కాడిత * కుమారన సోమేశ్వ
౧౭ (ర) * * ముదరొడితదందుం జయగొంకనమునిదాక్షే ప
౧౮ * * * * * * * * * *
౧౯ * * * దణ్డాధికులనెనిసిద దణ్డనాయకం * హాద
౨౦ సవనెయ * ధరణిగె నెయమధ్యదేశమెనిసి ద్దా
౨౧ * * * * నోహరమాత్రా జితపూర్వజన్మసుత్రా
౨౨ * * * * మత్సరజన్మం జవారకొట్టస్తంభ మహనీయ
౨౩ * * * దొళుపుడినాసురతజంనెగళ్దం గణేశ్వరవస్మణమం విప్ర
౨౪ వంశోత్తమ॥ ఆరమణీయ నోరమణనగ్రజనిష్టివిశిష్ట
౨౫ లోకనిస్తారక నస్వయాంబరసత్సమం సాధుపయోధిను నె *
౨౬ బిట్ట నుదారచారుచరితం గుణ * * నేన్దుభానలుధారణ

౨౮ పస్తనాభసముద్రాసయాశం నిగళ్ళం ధరిత్రిమో॥ నిగళగస
౨౯ * * నాగి నతనయుం వి త్తపిద్వేష్టసస్యాగయూధా స్తళ *
౨౯ * రవ ననుపమసొం యుద్ధ నుగ్రతం నృపగుణం * * స్రి
౩౦ యుం కుంతళదేశియునధూ నుల్లనాఖణ్డితలక్ష్మీగ డెవ్వ * *
౩౧ త్రినయనకుసుదిసీచంద్రమం క్రిష్ణరాజదాపునుహాత్మ్యగ
౩౨ * * * శాసెతా * * శొమ్మమొదాయ్యాసౌనగయొాళ్వంగెఱనమ్మాస
౩౩ * తిస్తాహసం నయునవి * గితకాశ్రయనుం ను * ఖుసునికునిగి
౩౪ మరవింద * తరె * * * * * * * *
౩౫ * * * * నోవజనగునంతియు నినగు * * * * నాజన * * *
౩౬ * * * * * * * * * *
౩౭ * * * * * * * * సామస్తచక్రసన్నిధంవిజయ శ్రీ
(౫ పంక్తులు తెలియుటలేదు)

29

తాండికొండ శాసనము

౧ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ
౨ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారా
౩ జాధిరాజపరమేశ్వర పరమభ
౪ ట్టారక సత్యాశ్రయకులతిలకం
౫ చాళుక్యాభరణం॥ స్వస్తియు
౬ నేకవైరిబలనుభటగి
౭ రి * గ్ద్యాతం వీరవిఖ్యాతం
౮ వీరావతారం సళరహితం పౌను
౯ గొట్టాదిత్యం యూచకజనతా
౧౦ దినత్రానణం * భావం పవ
౧౧ * * దూరం సక * * తాప్రియుం
౧౨ డాలువిద్యారామం * * కామ
౧౩ కుమారరక నిరప * * * తెన
౧౪ తహావవ *ం గరమానసగం
౧౫ ధవారణం జిడ్డుగెండునూత్రి
౧౬ బళనువణఱయకరసాడి
౧౭ వుయుబెంకాళం నుచ్చగిప్పర
౧౮ గండదాయి స్వర్గిగ * * రా
౧౯ * నయురి * * పూపక్రంబం *
౨౦ యున్నపం సంగ్రామబీమా
౨౧ దినానాతగ్గ బనరిదవ చాగి
౨౨ మున్నసపింగం నోళం
౨౩ బనసింగం నామాదినసు
౨౪ స్వస్తిశస్తినహితం శ్రీను
౨౫ చ్చాళుక్యభూలోకమల్లన
౨౬ మణాద 3 నెయు కేలకనంవ

౨౭ త్సరద కార్త్తికపౌర్ణ్ణమా
౨౮ స్యా వెతిపాతసంక్రమ
౨౯ ణదందు పల్లయతి *
౩౦ య శ్రీమాధవదేవరు
౩౧ ప్రతిష్ఠిసిద శిలె
౩౨ శవదేవ * నంఆడా
౩౩ ద్దిదగెగం * * * * *
౩౪ * * * * * * * *
౩౫ నాగెయనాయక
౩౬ రు దదాతి యెంతెందొడె
౩౭ * రహద్యాగె హియెది
౩౮ కతెజం ద్కృతిస్యమి
౩౯ త * * * ప్పదె ప్రతి
౪౦ పాదిసువరు * * (అ)
౪౧ చంద్రార్క్కతారంబ
౪౨ రం సలో॥ స్వద త్తాం ప
౪౩ రద త్తాం వా యో హ
౪౪ రేతి వసుంధరా
౪౫ షష్టివర్ష్షసహస్రాణి
౪౬ విష్టాయాం జాయతే
౪౭ క్రిమిః॥ సామాన్యో
౪౮ యం ధమ్మ్మసేతు న్నృ
౪౯ పాణాం కాలే కా
౫౦ లే పాలనీయో భవ
౫౧ ద్భిః * * * * *
౫౨ * * * * * * *
౫౩ * * * * * * *
౫౪ * * * * * * *

---

౬)

గంగాపుర శాసనము

౧ స్వస్తి సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మ
౨ హారాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకుళ
౩ తిళక చాళుక్యాభరణ శ్రీమద్భూలోకమల్ల దేవర
౪ విజయరాజ్య ముత్తరోత్తరాభివృద్ధిప్రవర్ద్ధమాన మాచం
౫ ద్రార్క్క తారాంబరం రాజధాని కల్యాణపురద నెలె విడినొళ్ సుఖ
౬ సంకదావినోదదిం రాజ్యంగెయ్యుత్తమిరె శ్రీమచ్చా
౭ ళుక్యభూలోకవర్ష్ష ౮ నెయ ఆనందసం
౮ వత్సరద జ్యేష్ఠ సు ౧౨ శుక్రవారదందు శ్రీమత్తైలపదే
౯ వరదణ్డనాయకం జయానందవజ్జర * * * * *
౧౦ రునా * * * కవగ్గ్గపబవ్వర కొమరుసాదరయ
౧౧ కరుకొటిసిద్ధ పొలెసెట్టి హెమ్మాడిసెట్టియ స

చా ళు క్య శా స న ము లు

౧౨ మ స్తసెట్టిగాఱరి సమయుని సమీపదిం * *
౧౩ (త్త్ర)వాసి దేవరిగె ధారాపూర్వకం కం మూలి
౧౪ ంకట్టయ సోమనాథ దేవరిగె సం దీపిగె
౧౫ కం అప్పూరం నడ్డరాఘుళిసలూ హేజుకంకసలూ తిం
౧౬ * * * సల్వవరణమం కొట్టరు ఇ న్నిధమ్మక ను
౧౭ ను త్తరాయణసంక్రాన్తినిమి త్తదిం కొ
౧౮ ట్టన వావానుంకస ఖేణికాఱరు కొసజొ
౧౯ గగువరిగె తప్పదొ ప్రతిమాడిసువరు ఇన
౨౦ క్కేరు ప్రతిబంధకమాడిసిళరప్ప దొ
౨౧ వారణశియలు కవిలియుం వధియిసిద
౨౨ దోషమ నెయ్దువరు (౯) స్వదత్తం పరదత్తం
౨౩ వా యో హారితి వసుంధర షష్టివర్షసహ స
౨౪ హస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥ (౯)

౪

కొ ల నో లు శా స న ము

ఉ త్త ర ము

౧ స్వస్తి సమ స్తభువనాశ్రయ
౨ శ్రీపృథ్వీవల్లభ మహారాజా
౩ ధిరాజపరమేశ్వర పరమ
౪ భట్టారక సత్యాశ్రయకుళ
౫ తిళక చాళుక్యాభరణం శ్రీ
౬ మదాహవమల్ల దేవర విజ
౭ యరాజ్య ము త్తరో త్తరాభివృ
౮ ద్ధిప్రవర్ధమాన మాచంద్రా
౯ ర్కతారం సలు త్తమిరె తత్పాదప
౧౦ ద్మోపజీవి సమధిగతప
౧౧ స్చమహాశబ్ద మహాసా
౧౨ మ న్తాధిపతి మహాప్రచండదండనాయక
౧౩ మరధసంజయ పురికులా
౧౪ స్తకం చాహాళధూమ కేతు
౧౫ యాహవమల్లనంకకాఱం
౧౬ శ్రీమతుసోమ పెమ్మాడియుం
౧౭ సత్య్రలవధూనవరత ప
౧౮ రమకల్యాణదుళియసహిత
౧౯ శ్రీపదభోగభోగినో ద్వితీ
౨౦ యలక్ష్మీసమానయయ్య

౨౧ శ్రీమతులక్ష్మీబరసి
౨౨ యరు సకవర్ష ౯౯ నె
౨౩ యు శ్రీముఖసంవత్సర నై
౨౪ శాఖసుద్ధపంచమి గురువార

పడమర

౧ శాసనదెట్టిత్తలి బళిలు
౨ నిజరాజధాని కొలిపాకి
౩ రళు తిమయ్య బల్యరస
౪ మాడిసిద బిలేశ్వరద ప్రతి
౫ ష్టకం ఆనిమిత్తం దేవభోగ
౬ మాగె పెలికోళనం త్రిభో
౭ గాభ్యన్తరసిద్ధి తళభోగకా
౮ లపాళ ఆబళువపాలంకళు
౯ కరియనేలం మత్త ౮౪
౧౦ కిసుకాళుమత్తరు ౧౭ తా
౧౧ మరెగెలియబలిగె నెవె
౧౨ ఖనగట్టిమత్త ౮౩ వొమనా
౧౩ య్యనకిఅయపలిగె
౧౪ గట్టిమత్తగు ౮౧ గమ్మిళుగ
౧౫ దెళిగె * * యగట్టిమత్త *
౧౬ డిమత్తరొడవుఘగవు సల్య
౧౭ కాసియకొట్ట పొళలిద
౧౮ కరియఱుంమత్త ౪౩ య
౧౯ రగెలియగన్ధమత్త ౮౮ వెమ
౨౦ ణయ్యనకలెయ గట్టమత్తరు ౩౮
౨౧ సుకాలుమత్త ౨౦ సకళగొ
(౮ పంక్తులు తెలియుటలేదు.)

దక్షిణము

౧ ఇన్తివల్లమం ధారాపూర్వకంమా
౨ డికొట్ట * ధర్మ మాకళసారో
౩ హణమాగి నిరయజ్ఞలాసి
౪ యగ్గళంగె జిళదాతవాస్తపతి
౫ త్రిత్త * తమాగె యరప్పర
౬ దగ్గరాజళద్యాతవత్రుపతి
౭ తిక్షితొత్తమాగి యరప్పర
౮ శ్రీమళకం నంబరసియ
౯ రు సమధిగతపంచమహా
౧౦ శబ్ద మహామండలేశ్వరసు
౧౧ భసినారాయణం కీర్త్తివిళాస
౧౨ శ్రీమత్రైలోక్యమల్లదేవపా
౧౩ దపంకజభ్రమరం శ్రీమ
౧౪ తు పంబిమానడిగళుం మ
౧౫ త్తం సోమసముద్రం తామరె
౧౬ గెలియూగుం * * మాళ
౧౭ తాగెకలియొళ వకల్లంవిప
౧౮ ట్టబెవగ్గె ఇమసముద్రదపిలిగె
౧౯ గట్టెమత్త ౩ తామరెగెలెయ
౨౦ పిలిగె గట్టమ ౧ బీరమయ్యన
౨౧ కెలియపిరగె గట్టమత్త ౩ క
౨౨ రియనేలంమత్త ౩౦ మాన్నగొ
౨౩ సని * * * * హాలవనాఫుం
౨౪ పరబ్రహ్మయం కొడసల *
౨౫ ఇన్తిధర్మ్మప్రతిష్టద ప్రతిపా
౨౬ దిసిదవగ్గె కురుక్షేత్రదొళు త
౨౭ క్రవనంమాడిదఫలవ కుంత
౨౮ * దవగ్గె వారణాసియొళు కవి

౨౯ లెయు నత్తిన పతకన్నుll
30 స్వదత్తం పరదత్తం వా యోహరేత్
3౧ త షష్టిర్వర్ష సహస్రా
3౨ ణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః॥
33 బహుభిర్వ్వసుధాదత్తా రాజభి
3౪ స్సగరాదిభిః యస్య యస్య
3౫ స్య యదా భూమి తస్య తస్య
3౬ తదా ఫలం సామాన్యోయం
3౭ ధర్మ సేతు న్నృపాణాం కాలే
3౮ కాలే పాలనీయో భవద్భి
3౯ స్సర్వానేతాం భావిన పా
౪౦ ర్థివేంద్రా న్భూయో భూ
౪౧ యో యాచతే రామ
౪౨ చంద్రః॥

42

కొలనుపాక శాసనము

౧ శ్రీనాథస్య మహీవరాహవపుషో లీలాగ్రదంష్ట్రాగ్రధృతా ధాత్రీ యస్యవిభాతి కేతకీ శిఖాలీనేవ భృంగాంగనా । యస్యాధికృతభువనంగుణానిధి * * నాద * భూషా యితం పాయాన్నః సపితామహోఽదిపజస్తోత్రైః (ర) పాత్రీసహః ॥

౨ లీలాసాంబునిహేమకుంభనిభతాం దోస్సాముహోఽపుణ్యతాం నీతుం చక్రధరేణ సర్వ్వ జగతాం క్షేమాయ యోభ్యధా । సంపూర్ణం విబుధేశ్వ పాం ప్రకటయన్ లోక త్రయాధీశ్వరో దేవః కేశవమూర్త్తి రాదిపురుషో నారాయణః పాతువః॥ అస్తి ప్రస్తుతసిద్ధసం * తిరతిక్రీ॥

3 ధారపోస్మృప్రసిధ్యానాం తతరనుక్కకక్స్తనవరో హేమాచలేంద్రోన్నతః । ఉవ్వాభూ మబుర్వ్వనామధేయమపి తతః శ్రీశోధరః సర్వ్వతః సేవ్యః సేవ్యసను స్వన స్థజనన స్థాణో గుహాతాచలః ॥ యస్మిన్విస్మితహేమమణికటకః సానుప్రదేశాస్థితా నివ్వాణాంల(భ)తే న సిద్ధమ్మ (మ) యః కుర్వ్వంత్యశీ॥

౪ వ్వణం తపః। శృంగాగ్రే (వ్వ) మరతమాజశిశిర ఛాయానుభృంగీరవం తాసీతం త్యమదేన కింనరగణాం గాయంతికూ తాన్వితాః॥ వాత్యూనమంధూతవిమానత కంజకింజల్కపుంజగుధిరం జితతుంగభృంగైః। యః జంతుతాం భాసయతే స్వమూ ర్త్తిసంవాసినామపి ముహుః కనకాద్రిశంకాం ॥యు॥

౫ త్రాంబుజ (న్మా) నసమాధ్భృతానాం మధువ్రతానాం పటలాంధకారాత్ । మత్వాత ముస్రితనవాభఁ౧ప్తే సగస్సు కాకద్వితయం వియోగం॥ ననమహానసనిస్వభృ

తాయత్ర వాతా మభిహతపతిహాతుః వ్వాః రలాసంగ నుశ్య శ్రియమపిసర
సివ్వత్వావినస్మారయంతి ప్రభవతిఘనకా లేమానసంరాజ॥

౬ హంసాన్॥ హాసోద్భాసితసారసిరజరజ స్సంభూతపీఠం జలక్రీడాస్వ...పరీక్షుచతట
శ్రీఖండపాండుప్రభా పానస్నానరతా చ గాధమునపధ్వన్యైథ (టూ) నావితం
చిత్రం యత్ర పవిత్రమంబుసరసాం సర్వత్ర ప్రభాతి తే॥ ఇతిన్నమోష్ఠింనతనూని
వారిక్రీడోత్సుకాని స్వవిహంగనాద్యైః వియభృతీణాం * దుణా॥

౭ ని యస్మిన్నమూహ్వాయానీవసరోవరాని॥ * కోనిర్జరజాతశీతలం క * యుత్రసలాంభో
రుహవ్రాతోద్ధూతపరాగరాగవిరువ * ంగనాసంగతః। సంభోగశ్రమజాప * *
** ధ్యస్వదాపనోపకమః * మాపాతిసమీరణో నచలతాలాస్యక్రియాసత్తాః॥
యఃకింనశీలః పరిగీయమానో విధూయమానశ్చమరీచ*॥

౮ ధ్వనిః సంసేవ్యమానశ్చనభశ్చరీభిః మ్మబాధితత్వం ప్రకటీకరోతి॥ (స) ప్భంనసబ్దం
నసితాద్రిసూనవ్యప్రాంత్యైః సముత్తుంగసుహామనోభూః। య (స్యో) త్తమూరీభగ
ణేందురంకభృత్తారపత్రశ్రియమాతనోతి। ప్రజాశ్రయః * * మద్రివర్గః
ప్ర * * * * నసవ * పోత్రుః * * * స్తస్యఖ్యాతో ముతో॥

౯ నివాసః క్షితీశ్వరో భూమివయః ప్రసిద్ధః॥ తత్రోత్తరాశాతిలకావభూత సలుకాన్వయ
వద్వితీయః ముఖ్యాశ్రమోభూరిజగత్ప్రసిద్ధిః సమస్తవిద్యా * * * సమృద్ధః॥
దిపాంతకాంతారబహుప్రకార * * మాకనీవార సమిత్ప్రసారః। కుశోప కానన
లతాంతకాంతో వినీతసత్వాభరణప్ర॥

౧౦ శాంతః॥ యత్రాగ్నిహోత్రోద్గతధూమలేఖా సంతానసంభావితదిక్షుశాఖా। అశ్రాంత
విశ్రాంతకపోతరాజీవిరాజమానామవధారిణీజః॥ మృగాభకైశ్చ * * * భైర్యైః
బాలైః సముద్ఘాతకశేరుమాంసైః శిష్యైవిలూనావినివూరుశూన్యే భాతి * యః
పుణ్యతమైర్ణజంతుః॥ * పల్లియఃసహజనిహా॥

౧౧ యకపయం * * * * * రనాశ్వశ్వపావ్రతీనాం స్వపక్షజవాః విహారమానలంపక్షీ
ణః। భంక్త్వా ప్రజ్వాలయంతి యత్ర సతతం విద్వేషిణః ప్రా * నోమిత్రైవవిశిష్ట
సూతిమతాంకి * ంనకింజయతే * * యఃక్షోణ్యాంకోశసంపన్నోదయాగత * *
పూరితః ప్రీజనోద్వయుగ॥

౧౨ నృపసంగ్రహీతంవిరోధితో * ధీశ్వర స్తశ్యవశిష్టనామా। మునీశ్వరో దివ్యమునిప్రసే
వ్యః సమస్తవేదాంతవిచారదక్షః సాక్షాచ్చ * * క్షో * వద్వితీయః॥ ధర్మాః

* ధర్మ్మవిచారపారగమతి య్యుగ్రప్రతాపః * స్తోత్రః * * * * *
సుభకృతీనాం నిధిర్వాణి * * గుణః । అత్యంతసేం॥

౧౩ యమహాస్వభావపి * * సవస్త్రియః సర్వ్వప్రాణిహితః సమసమాధిగోస * * గిరిశాల
స్థిరః॥ అవిమృశ్యా తాం సాధయితుం సముత్థం గసృక్షిః * ముసీ * * మేస
లోకే నృపాలమేకలోకత్రయభ్రాజితవినయలక్ష్మి * * య్యః హితభీరుతాణ్యయుగ్మం
ప్రబంధ * * వీర్యజమానవానాం కింనబ్రువతశ్శా॥

౧౪ త్రవాణాం పుర * * మేవప్రభూతం॥ నవహిమ్న ఖండాదుగతోఽ సాహిసపః ప * *
మానః పరమారణేపరః రరాజలబ్ధ్వావగమార * * నునత్వసాయం లక్ష్మీన్వా
స్థిరమడాంగ * * రస్యసీమ్నా * *స్వయాత్యంత * * గుణానత్న గశి
ర్ణవాదివసు * ద్యుతిరావిరాసీత్ శ్రీహేమజేవీ॥

౧౫ నృపతిలక * * చంద్రః॥ సమస్తభూపాల కిరీటకాంత్న రత్నప్రభాలక్షిత పా
పల్లవః। దిగంతవిశ్రాంతవిశుద్ధకీర్తిః పరాక్రమాలక్షితదివ్యమూర్త్తిః॥ అబ్ధి
న్న * * * * * * విధసిధిస్తవ్యయంతీనవిప్రా * * * తాన్మాధర్మ
మాశాజితేన అతియశః స॥

౧౬ సుస్తప్రచ్ఛలనేసభీతః। * * స్వర్వ్వ * సవిధస్థాధ్యః శాస్త్రౌ విహాయసుఖప్రాజ్య
రాజ్యం చ * రగత స్సంశ్చిత్రసుత్రప్రార్థ్యసుఖప్రసృత్తైః శ్రీ * * గుణాన్వయో
తసయస్తదీయః। * ముంజో జగద్విసుతసద్గుణరత్నపుంజో భూమిబ్బభూనవగత
రస్నవమేఖలాయాః లీలాంరాజ్యస్యవై రమ్యతికః॥

౧౭ రరహితావుభసాధుధృత్వాకృత్వాధారా * * నపురీమమనపురస్య * లక్ష్మీసమృద్ధ్యా।
నామ్నాలబ్ధ్వా న్విత్వాత్వై కవిజనవివహాః ద్వాక్షితితో త్రలబ్ధవ్రాతః శ్రీముంజ
దేవక్షితిపతితిలకః। కీర్త్తిలక్ష్మీనివాసః। తతోస్యభ్రాతానిజభుజబలోపార్జ్జిత*
* * * ద్విద్విష్టపానాంబలమల * * * సూత్నబలీ॥

౧౮ నాభ * గోస్యయాజప్రగృణాత నిజభార నిరతప్రజేసవ్వామాద్యుతిమతి * * *
తాసికవలః నృపః॥ సూసుస్తస్యపరాక్రమప్రణయనో భోజోబలేసస్వయం జాతో
మాంధ్యమబాంధవః * స్పదానంతభూపరివర్ణ్ణస * వ్వాక్రమైః చక్రవర్త్తి
విభవః సాహిత్యవైదుష్య॥

౧౯ రుహాః సత్యాభాగవిచారవిక్రమఖణిః శిష్టేష్టచింతామణిః॥ అర్థ్యజనశరణం ధర
ణీశవంద్యః సౌందర్య్యసంపదరీకృతవపుః సుభాషిః కో[illegible] * * * * చసితీ

కృతవైరిరాజో భోజః కవీశ్వర ... మహాకల్పభూజః॥ స్వజనానుజనాసేవ్య స్త * వ్యః * * * పరిహృతపర (భా) మస్త్యా...॥

౨౦ భోగాభిరామః నయవినయవిలాసః శౌర్య... లక్ష్మీనివాసః శుభనిభవవిశాలో గోండలక్షోణిపాలః॥ తదన్వ్బవాలో ... విమయధ్వస్తదోషః శ్రీ (ఆనంద వా ప్తి) హితః ప్రతి...సముదితామిత్ర * * * * విలాసాభిరామః॥ పరనృపతి ... * కహ * * * * *॥

౨౧ * * తిరుకయాత్యధాత్రీతలేశః॥ అత్ర మార్గ్వం * ... ప్రజిశత్రుదుర్గత్రయ ... * రోమ్యభూప్రతాపాగ్నిహ్వా ... స్యభ... ॥ తేజః స * త్తి * విరాజమాన స్తస్యాత్మజాతః ప్రతిపన్నకర్ణః। అ... సదానాది * * ప్రవృద్ధో రాజాజగత్యేవ * * ... * సిద్ధః॥ * * ప్టాభి...తామరస్థిరతః॥

౨౨ రాకువర్ణన్నమాంహరతీ ... స్యభోజగతా * ... * వినుదోభశ్చవీరశ్రీయం। ధాత్రీరక్షణదక్షిణ మృపిజగద్దేవక్షమా ... ంభాలిదిశా * * * లలనా స్యాత్రైకవిస్థాపనః దానా * * * * ... * బ్రహ్మః క్షోణీభరోద్వహనకల. సమత్వమ * ప్రఖ్యాత * * విభవోపబుధా॥

౨౩ * ప్రద్విహితసురద్విపూవన్త్రపన్నకర్ణః కల్యాణమూర్తిః రవనిధరముఖ్య మూర్తః పాదాశ్రితాఖిలధరాపబుధాధివాసః। అత్యున్నతః స్థిరతరః స్థితి * * * వ్యహేమాచలేశ * * * ...లధారిణీశః॥ హేలాత్యూత...ఖడ్గదళితా నత్వాజ * త * * * * * * * సకులంబ్రయత మాసా॥

౨౪ మాజ్యరాజ్యశ్రియం భీతా...పనితభూతలపతీ ...త్వాచయుంపాలయ న్దేవః కుళలవలాభో విజయతివిక్రాన్తచక్రేశ్వరః॥ సః శ్రీచాళుక్య * మం * నరలః నృపతిశిరోమండనా * ర్చితాం ప్రసన్నానీయ ధారాపురివి * దివలని వేశంతం (వసంతే) దత్వా * * * * జనభరితుః పూ॥

౨౫ త్రవన్నానయం సలోకాలోకాద్రిసీమావసీపతి * * వత్త * మారప్రతాపాత్॥ తస్మిన్ సమస్తభువనాశ్రయ శ్రీపృథ్వీవల్లభమహారాజాధిరాజపరమేశ్వర పరమ భట్టారక సత్యాశ్రయకులతిలకం చాళుక్యాభరణ శ్రీమత్త్రిభువనమల్లవల్లభో శ్రీ కల్యాణపురనివేశిత నిజవిజయస్కంధావారే సుఖేనరాజ్య॥

౨౬ సుఖమనుభవతే॥ దేశే శ్రీపారమాత్రే మహిత...పురవరే య స్మదాధారభూతః। ఖ్యాత సేనాగ్రణీనాం సమాహిమపురవాళాన్వయసింహవర్మా లేభేపుత్రం పవిత్రం పర

హిత (సర)తం సాడిగాత్ప్యం సమాశ్రాయం తత్సూను: సోమల: శ్రీవినుతసితయశః
శ్రీవధూప్రాణనాథః॥ త్యాగీసత్య విబుధభోజనో॥

౨౭ (ప) గతః సత్యవ్రతాలేకుత్తద్గగిరిభూతపరోపకారజనః జగత్సుత్రా స్థలుత్త్కి ప్రియః। నూతన స్వామ్యవిధేయు వైరిలలనా నైధవ్యదీక్షాగురు త్యాగ స్వచ్ఛంద్రకలానతంసశరణ ధ్యానామలః సోమలః ॥ అనిందితాచారవిచారసారః పరోపకారార్థగుణావతారః విద్వజ్జనాధారప్రమాసనాథో విరాజతే॥

౨౮ సోమలగండనాథః॥ ఆవాససంనాథ కామధేనుః ప్రదాన * గో(వి)తకల్పవృక్షః। నిస గ్రహాభ్యంత(ధరా)గృహీతః ఖ్యాతః సతాం సోమలగండనాథః॥ యోసమహాత్మనా సోమేశ్వరదేవ గృహ్మనా(త్రి)శృణ్ణాం ప్రతిష్ఠా * దేశ్వరా * * * స్వయమ్భు శ్వరసన్నిధానే కృతేషు త్యగ(సో)మథంచ * * * * (స)మ॥

౨౯ స్వరాజ్యభరనిరూపిత మహామాత్యపదవీవిరాజమాన మానోన్నత ప్రభుమంత్రోత్సాహశక్తిత్రయసంపన్నేన శ్రీమన్మహాసంధివిగ్రహి మహాప్రచణ్డదణ్డనాయక సోమలేన నిజపదావిధివిరా (జిత) రాజ్యాధిష్ఠానకాల్పి సాకస్త్రే నిఖిల * * * నాశ్రయ * * నిర్మాణసితజగద్దేవనారాయణాఖ్య॥

౩౦ రస్యఖట్టిస్సుదాతాసనసుధాకర్మణ సిద్ధార్థ కారణం దేవానాంగిభోగరంగభోగార్థ ముని జనస్వాధ్యాయానాం ని(ము)నార్థం శ్రీమచ్చాళుక్యవిక్రమవర్ష ఏకోన త్రింశత్తమే తారణసంవత్సరే చైత్రపూర్ణిమాయా మాదిత్యవారే సోమ గ్రహణనిమిత్తం * * * గ్రామమధ్యే
* * * * (పెం)బలితినామగ్రామం పర్గః॥

౩౧ వంపురద్రమ్మ ౧౭౩ తి ఛత్రభాగే * దద్వాయనుష్పీశ్వరదీ (భట్ట)దత్తం పరిహృత్య సర్వభోగాభ్యంతరశుద్ధ * * భోగీకృత్య సర్వః సమస్య చాళుక్యచక్రేశ్వరత్రిభువనమల్లనరేశ్వరా * * జగద్దేవమణ్డలేశ్వరో * దత్తవాన్ గ్రామస్యపరితః (24 అక్షరములు అస్పష్టముగా నున్నవి)। పశ్చిమతః దుగ్ధచెఱువు। దక్షిణతః॥

౩౨ ఎఱ్ఱగుంట। ఉత్తరతః * డితాడిఖోటకరావి। కో * చారసేమసహస్రమధ్యప్రతి గ్రామ ముత్తమమధ్యమాధమక్రమేణ పంచచత్వారిత్రీణ్యుత్తమగణ్యా(చి)నాని దేవభోగీకృత్య దత్తవాన్ * * * తద్దైవపట్టనే * * ఏవం * * మానిరాజ్యం ప్రతశ్వః మాలాకారిపూజ్యః * సగోత్రత్రయందత్తవాన్॥

33 దేవస్యపుఃపదాత్ర పలావల్యత్తన * * * * వాడికాత్షే సత్రంగత్తవాన్॥ ఏవంవా దిత్యేభ్య * ధర్మ్మం నిర్విశేషం శ్రీమానరపతినా దేశాధికారభిశ్చపరిపాలనీయః॥ బహుభిర్వ్వసుధాదత్తా రాజభిః సగరాదిభిః। యస్య యస్య యదా భూమి స్తస్య తస్య తదాఫలం॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యోహరేత వసుం॥

3౪ ధరాం షష్టింవర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః॥ తతురామచంద్రేణాప్యుక్తం। సామాన్యోయం ధర్మసేతు నృపాణాం కాలే కాలే పాలనీయో భవద్భిః। సర్వానేతా న్భావినః పార్థివేంద్రా న్భూయో భూయో యాచతే రామచంద్రః॥ మద్వంశజాః పరమహీపతివంశజా వా పాపాదపేతమనసో భువి భావి భూపాః॥

3౫ తేపాలయన్తి మమధర్మ్మ మిమం సమగ్రం తేషాం మయా విరచితోంజలి రేషమూర్ధ్ని॥ శత్రుణాపికృతోధర్మ్మః పాలనీయః ప్రయత్నతః శత్రురేవ హి శత్రుస్యాద్ధర్మ్మశ్శత్రు న్నకస్యచిత్॥ అన్యచ్చ శ్రీమజ్జగద్దేవనారాయణదేవియభాణ్డాగార (సువర్ణ) న రామలచెఱువు॥

3౬ గ్రామబడ జగద్దేవమహీపతి * మతపగ్రమశాదాగకాతా * త్తమమనివర్తనదశక మస్యదివససవనమస్య మాచంద్రార్కస్థాయి * తిపూర్వ్వం * * * తాఃగగం * డిదతానం * వాలయేతతః * * * * * వవేరవితవా॥

ఇతరశాసనములు

ఇతర శాసనములు

1

ఒరంగల్ శాసనము

౧ ప్రమాదిసంవత్సర మా
౨ ఘ శు ౧౦ వ। గజపతిక
౩ పిలేంద్రమహారాయ
౪ ల కుమారుండు రా
౫ చ్చి దేవకుమారమహా
౬ పాత్రుండు వ్రాసింగ్య *
౭ కోట గోనను

2

నేలకొండపల్లి శాసనము

౦ సూర్యుడు—లింగము పానపట్టము—చంద్రుడు

౧ స్వస్తి శ్రీశకవర్షం (బు)
౨ లు ౧౦౪౭ అగు మన్మ
౩ థసంవత్సరము నం *
౪ శ్రీమన్మహామండలే
౫ శ్వర కందూరిరుద్ర
౬ యనచోడమహా
౭ రాజు రాజ్యాన గొండ
౮ పల్లి పెద్దచెఱువ్వనకు
౯ గజతూమువద్దన
౧౦ * * * పొలము
౧౧ వద్దికి నుఱ్ఱుగిచే
౧౨ ౧ను ఆనాయకనాథ
౧౩ నాయకుడు శ్రీమహా
౧౪ విశ్వేరదేవర కడ
౧౫ త్తూరని దేవునికి
౧౬ చ్చిరి ఆచంద్రార్కా
౧౭ ముగాను।

3

నేలకొండపల్లి శాసనము

మొదటి ప్రక్క

ఖడ్గము, గోవు, పాలుద్రావు దూడ

౧ శుభమస్తు స్వస్తి శ్రీ
౨ శుభజయాభ్యుదయ
౩ శకవర్షంబులు ౧౪౭౩
౪ అగు నేంటిధాతృసంవ

౫ త్సరజ్యేష్ట శు 3 ఆక్రిష్ణదే

౬ వరాయమహారాయ

౭ లుంగారు పృథివీరాజ్యం

౮ చెయ్యంగాను। రాయసం

౯ కొండ్డమరుసయ్యంగా

౧౦ రు పెదకొండ్డపల్లినుండి

౧౧ కృష్ణకీవల తానుపాలిం

౧౨ స్తు నుండిన కొండపల్లి

౧౩ దేవాదులకుం జేయుంచి

౧౪ నధర్మశాసనము—తత్

౧౫ పూర్వానను కొండపల్లివ

౧౬ ట్టనాను పల్లెలాను రంగాన

౧౭ కూ కూనముగ్గుకూ। గట్టుపడి

౧౮ నాను। బోనాలకు స్థితంరాజ్య

రెండవవైపు

చంద్రుడు, సూర్యుడు, పానవట్టము

౧ వారికంబెట్టిపయిం

౨ డి యెల్లకాలాల

౩ కున్నూ సర్వమాన్యం చే

౪ స్తిమి క్రితంపూర్వాన

౫ పెదచెఱ్వువెనక వద్దిచే

౬ నుగాక మాడ త్తి

౭ గాను బొల్లసము

౮ ద్రమువెనక నిర్మిలవెన

౯ క పాతికెను వెలిపొ

౧౦ లంకు చ్చెలాను

౧౧ ఇ స్థిరిగాన

౧౨ ఆచంద్రార్కముగా

౧౩ ను దేవరఅవధరిం

౧౪ చ్చేది అనికొండ్డమ

౧౫ రుసయ్యంగారి ఆ

౧౬ నతినిగాని పర్వతయ్యం

౧౭ గారు శాసనంనిల్పిరి

మూడవవైపు

ఆంజనేయవిగ్రహము

౧ యీధర్మానకు ఇం

౨ ద్దులు తప్పిరా వారు

౩ కాశీలోను గోబ్రా

౪ హ్మణహతం చేశిన పా

౫ పానం బోవువారు

౬ తురుకలు తప్పిరా ప

౭ ందిదిన్న దోషానికి

౮ బోవువారు.

౬

నాగులపాడు శాసనము

౧ స్వస్తి శ్రీశకఅభ్యుదయశకవర్షంబులు ౧౪౬౭ అగు నేంటి క్రోధిసంవత్సర కార్తిక
బ ౧౦ గు॥ యేలీసుఖానింగారు (నాగు)

౨ లపాటిశీమ [illegible]కుందోంట[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

మల్లుతిరుమ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

౩ సైను [illegible]ను [illegible] చక్క [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

లోంకలు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

౪ ముండరను వృత్తగో త్తగలు ఆచంద్రార్కము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

క్రమాన తో[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

౫

పెనుగల్లు శాసనము

౧ వితానేకశ్రీకమభీకరం [illegible] దేః వస్య[illegible]

౨ * పిట్టమపల్లీతి నామానం మహి[illegible]వ్యవారం । [illegible]

౩ ద్యమదాదర్థం భీమనారాయణాయచ । [illegible]

౪ ద్వైకకారణ మయం సర్వస్య సాధా[illegible] [illegible] [illegible]

౫ మత్ప[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

౬ మత్కృ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] *

౭ షే ఖరితస్వహ స్తకములా [illegible] [illegible] ।

౮ శ్రీమద్భీమరాజ[illegible] స్కాండ[illegible] [illegible]

౯ [illegible]యే గ్రామం నాయ[illegible] [illegible] గ్రామం

౧౦ శాలిక్షేత్రసిన [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

౧౧ * * * *

౬

జడపర్ల శాసనము

౧ శ్రీ నమశ్చంద్రశిరశ్చుంబి చంద్రచామరచారవే [illegible]

౨ లోక్యనగరారంభ మూల స్తంభాయ శంభవే॥

౩ స్వస్తి సమధిగత[illegible] [illegible] మహా

౪ మండలేశ్వర [illegible] [illegible] [illegible] (మా)

౫ య్యూ౯వంశోద్భవ కులతిలక కాస్యపగోత్ర క
౬ లికాలాన్వయ నామాది సమస్తప్రశస్తి స
౭ హితం శ్రీమన్మహామండలేశ్వర కందూరిఉదయ
౮ నచోడమహారాజుల సుంకాధికారులు శ్రీను
౯ తుకిబ్బట్లెమేల్వట్టె (నం)డనాయక నల్లసిద్ధను
౧౦ య్య అసిద్దనయ్యలు శ్రీను
౧౧ చ్చాళుక్యవిక్రమవసమములు ౧౦౭౮ గు చిత్రభా
౧౨ నుసంవత్సర పౌష్యబహుళ ౨ మంగళవా
౧౩ రమునాండు ఉత్తరాయనసంక్రాంతి నిమి
౧౪ త్తమయి కోడూరి శ్రీస్వయంభుసోమనాథదేవ
౧౫ రకు రెంఃనునంబాదివియలకుం గొనగి నివేద్యా
౧౬ నకుం గంగాపురమువద్ద సుంకాన నాచం
౧౭ (ద్రాక౯) తారసుం నడపముగాను నెలకూ (౫) నే
౧౮ సి కోడూరిగోకర్ణ౯సింగ సూకలిచ్చిరి (ఇ) స్థళ
౧౯ ము సుంకానకు నెవ్వరధికారులన్ను నడచినా
౨౦ ని అ(డ్డ)యుసూకలుం నెలనెలకుం జెడకుండా బె
౨౧ ట్టునది ఈ ధంమ్మ౯ వనుకూలురయి నడసినవారికి
౨౨ గంగ కురుక్షేత్ర వారణాశియందు వేయిగవిలల
౨౩ దానముసేసినఫలము. ఈధమ్మ౯వునడపక బా(ధ)
౨౪ (సేసిన)వారికి వేయిగవిలల వధసేసిన పాపము॥
౨౫ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరేతి వసుంధరా
౨౬ షష్టివ్వ౯షసహస్రాణి విష్ఠాయాం జాయతే క్రిమిః

7

ఆలుగడప శాసనము

౧ విన్నాయకనమస్తుభ్యం సతతం
౨ మోదకప్రియం అవిఘ్నంకురు
౩ మే దేవ సవ౯కాయ్యే౯తి సవ౯దా।
౪ స్వస్తి సమస్తప్రశస్తిసహితం
౫ ఖండసఉత్తుంగతురగరేవం
౬ త పరబలసాధన పతిహితా
౭ చరణ గండరగండ గండభే
౮ రుండ సత్యహారిశ్చంద్ర శౌచ

౯ గాంగేయ శరణాగతవజ్ర
౧౦ పంజర సకలజనస్తుత
౧౧ పరనారీదూర బంధుచింతా
౧౨ మణి సుభటచూడామణి
౧౩ (సూ) ర్యోదయరాజ్యసము
౧౪ ద్ధరణ సకలవిద్యావినోద
౧౫ విభవపురందర వివేకచ
౧౬ తురానన విప్రజనాశ్రయ చ
౧౭ తుర్థకులకుముదినీరాజ్య
౧౮ వర్ధన చంద్రుండును అ
౧౯ య్యనరసింహ ఆదిమ
౨౦ (క్షితుండు) నిజభుజవిక్రమ
౨౧ గడికోటమల్ల మనుమ
౨౨ కులాభరణ శ్రీరామేశ్వరదేవ
౨౩ దివ్యశ్రీపాదపద్మారా
౨౪ ధకులైన పెనుమదుంగో
౨౫ త్ర పవిత్ర వడ్డూరిపురవరా
౨౬ ధీశ్వర నామాది ప్రశస్తిసహితు
౨౭ లైన శ్రీమతు గుండప
౨౮ నాయనింగారికి శద్దులు ఎత్తను
౨౯ నాయనింగారు స్వస్తి శ్రీశ
౩౦ కవరుషంబులు ౧౧౨౮ అ
౩౧ గు నేంటి ప్రభవసంవత్సర
౩౨ వైశాఖ శు॥ ౫॥ లునాండు ఆ
౩౩ లుంగడప తూర్పుదిక్కునను త్రి
౩౪ పురాంతకదేవరం బ్రతిష్ఠ శేశి
౩౫ రి స్వస్తి శ్రీమహాప్రధాని రా
౩౬ యస్థాపనాచార్యులైన సింగ
౩౭ మ దేవనాయంకులు ప్రతిష్ఠా
౩౮ కాలమప్పుడు త్రిపురాంతక
౩౯ దేవరకుం ఆలుంగడప రావు
౪౦ లచెఱువెనుక నుత్తరగొంము తూ
౪౧ ముకు * వను అద్దానపెద్దతూ
౪౨ ముకాలువను వెలంపట్టాను
౪౩ ఆకాలునని బెడ్డచేను ఆఱు
౪౪ పిసాలును స్రిత్తిపెట్టిరి క్రం
౪౫ నాగదేవనింగారు చఱులోప
౪౬ ... తాడికొంటఇప్పిరి శ్రీదే
౪౭ విరాజు సూర్యగ్రహణకాల
౪౮ మప్పుడు చంద్రుచేని తూష్ను
౪౯ ను అంసూకదేవరగుడివాన
౫౦ కు నూకగానున్న మాడం
౫౧ గొలకుంచమున్న తవ్వెండు
౫౨ నూనె ఇచ్చెను.

8

గంగాపుర శాసనఖండము

౧ శశిభాస్కరా॥ హేరంబ స్సముదం కరోతు భ
౨ వతాం వప్రక్రియాబిభ్య త్సూన్త్రితధీ * చ్ఛాయా నిరీక్ష్యాత్మనః
౩ పాతువః పద్మనాభస్య శయ్యాశేషఫణీశ్వరః చకితేవయతో లక్ష్మీ

౪ భూతిః పదారవిందాదరవింద యోనేః వర్ణ స్తురీయో బహు
౫ తత్ర తురీయో * * కథాచాతుర్య్య ధార్యోన్నత మేవ ణిణ
౬ వివాహవిధినామంభిదాంలతః శ్రేష్ఠ స్త్వగు గరిష్ఠష్టు
౭ తోభంగై రహీనః పరం సత్యాకీర్ణ్ణనిజాంతలోపి న
౮ వాసరై ర్యత్రానిమ స్థితో సచాపి మునినా పీతస్స
౯ స్వం శేతుసంజాతః సంతానః సర్వ్వకామదః॥ తత్రా
౧౦ వీరో వెన్నమహీపతిః॥ దోర్దండశాలినా
౧౧ లక్షీక చాయతే॥ త * * రభూ
౧౨ యాశోసీరంధ్రితా

రామన్నపేట శాసనము

మొదటిపైపు

౧ స్వస్తి శ్రీమన్మడలపాట్టి
౨ పట్టనసుధాకర సత్య
౩ హరిశ్చంద్ర యువతిజ
౪ నమనోహర వితరణగు
౫ ణసంపన్న విరణగెల్వ
౬ కూయాలింప ప్రజ
౭ మెచ్చుగండ పతిహితా
౮ ంజనేయ పరనారీదూర
౯ రణరంగవిజయ రణముఖభై
౧౦ రవ మూరుబెలపురవరాధీశ్వ
౧౧ రులైన శ్రీమన్మహాసామ
౧౨ ంతమల్లెడ్డి శకవర్ష
౧౩ ములు ౧౧౩౫ గు నేంటి
౧౪ శ్రీముఖసంవత్సర చై
౧౫ త్రశు ౩ గురువారమునా
౧౬ ండు మాటూరం దమత
౧౭ ండ్రిముప్పఱెడ్డిపేర గుడి
౧౮ గట్టించి ముప్పవిశ్వేశ్వరదేవ
౧౯ రం బ్రతిష్టసేసి ఆదేవరకు
౨౦ నంగభోగమునకు రాగభోగ
౨౧ మునకూం గొల్లభోయునిమె
౨౨ ట్టనియ్యోడియూ రాచంద్రార్క్క
౨౩ * * * గా నిచ్చితిమి
౨౪ స్వభానుసంవత్సరవై శాఖమా

రెండవపైపు

౧ సమున నొల్లంబ
౨ ల్కులవెన్న శ్రీము
౩ ప్పదీశ్వరదేవర
౪ దివ్యకాంపు॥
౫ స్వదత్తాం పరద
౬ త్తాం వా యో హరే

౭ త వసుంధరాం వ
౮ ష్టిః వర్ష సహస్రా
౯ ణి విష్ఠాయాం జా
౧౦ యతే క్రిమిః॥ స్వ
౧౧ దత్తాం ద్విగుణం పు
౧౨ ణ్యం పరదత్తాను
౧౩ పాలనం పరదత్తా
౧౪ పహారేణ స్వద త్తం
౧౫ ం నిష్ఫలం భవేత్
౧౬ అకరస్యకరిణా
౧౭ రం గోసహస్రకర
౧౮ దస్తృణాః కరప్రవి
౧౯ త్తివిచ్ఛే దా గ్గోకోటి
౨౦ ఫలదం శృణు॥ ద్వి
౨౧ మం త్రియో మత్సర
౨౨ లోభభాజో నరాః
౨౩ మంధస్మర మధస్మర
౨౪ శీలాః కే గోఘ్న మాతృ
౨౫ ఘ్న పితృఘ్న లోకాః
౨౬ వ్రజంతి విప్రఘ్న
౨౭ గతిం చ యాంతి॥

మూ ౘ డ వ పై పు

౧ బహుభి ర్వసుధాదత్తా బహుభి
౨ శ్చానుపాలితా యస్య యస్య
౩ యదాభూమి స్తస్యతస్య త
౪ దాఫలం॥ మస్వంశజాః
౫ పరమహీపతివంశజా
౬ వా పాపాదపేత మనసా
౭ భువి భావిజాతాః యేపా
౮ లయంతి మనుధర్మ మి
౯ మం సమస్తం తేషాం మ
౧౦ యా విరచితాంజలి రేష
౧౧ మూర్ధ్ని॥

గొ ర్ల శా స న ము

౧ శ్రీవిశ్వేశ్వరాయనమః॥
౨ యే దేవా స్త్రిగుణాత్మకా స్త్రిపురుషా గా
౩ ర్తరమా వాగ్వరాః । యోగిధ్యేయ నుమూ
౪ ర్తయ స్ఫటికనీలాంభోజరాగది (ప్ర) భాః ఆ
౫ ద్యా వేదమయా స్సురాసురముని స్తుత్యా
౬ మహోఘోదుహ స్తే రుద్రాంబుజనాభ
౭ పంకజభవా రక్షంతు వ స్సర్వదా॥ ౧

౮ గజవక్త్రం మహాసేనం దేవీం చ కరుణాలయాం
౯ నత్వాహం శాసనశ్లోకాన్ వక్ష్యే సంప్రతితస్య
౧౦ థా॥౨॥ శ్రీభామినీపతేర్నాభి పంకజే ప
౧౧ ద్మభూ రభూత్ । తేనసృష్టమిదం సర్వ్వ
౧౨ ం తతత్రర (మ్య) మహీతలే॥౩॥ నానానే
౧౩ నాధిపాజాతా శ్చతుర్ద్ధకులవల్లభాః ।
౧౪ తత్ర రేచెర్ల్లవంశోభూత్ ఖ్యాతిమా
౧౫ న్పేతభూపతిః ॥౪॥ తస్యాసీ త్తనయో బా
౧౬ ప్పయాంహ్వాయః కులభూషణః
౧౭ తత్పుత్రో గణనాథాఖ్య స్తస్యసూను
౧౮ ః పరంతపః ॥౫॥ బొప్పరాయ ఇ
౧౯ తిఖ్యాత శ్రీమన్నామంతశేఖరః ।
౨౦ విశ్వేశపాదపంకేజ భ్రమరీభూతచేతసః ॥౬॥
౨౧ సంకల్పత్వముపేహి పన్నగపతిః దేవ
౨౨ స్యశంభో స్సదా నిద్రాం సేవితు మ
౨౩ హార్ణసి క్షితిధరా క్షీరాంబుధి స్వేచ్ఛయా
౨౪ ఇచ్ఛాయ ద్యవగాహనే ప్రదసదా
౨౫ న్గచ్ఛ ద్ధమాశాగజాః భూభారోద్ధర
౨౬ ణాయ సంప్రతి భువి శ్రీబొప్పరాయో
౨౭ స్వయం ॥౭॥ అతులితసితకీర్త్తి వ్యాపి
౨౮ తాశేషలోక స్వజననుజనబంధువ్రా
౨౯ త కల్పావనీజ (ః) । విభవవిజితశక్ర శ్చా
౩౦ రుచారిత్రపాత్రో । జయతి గుణవ
౩౧ రేణ్యః పుణ్యవాన్ బొప్పరాయః ॥౮॥
౩౨ సోపి నిశ్చలయాభక్త్యా నంతపుణ్యఫ
౩౩ లాప్తయే నిత్యసత్యవ్రతో వీర సర్వ్వ
౩౪ ధర్మ్మపరాయణః ॥౯॥ నవాంబ
౩౫ రద్వీవసుధా ౧౨౦౯ సంఖ్యాక శ

౩౬ కహాయనే । విలసత్సర్వ్వాశీచ్చైత్ర
౩౭ శుద్ధాష్ట మ్యబ్జవాసరే గా
'మిగిలిన భాగము నేలలో పూడియున్నది. చాల గొప్పశిలగావునఁ ద్రవ్వింప వీలుగాదే

౧

పిల్లలమఱ్ఱి శాసనము

౧ స్వస్తి సకలగుణాలంకార ఆంధ్ర దేశాధీశ్వర పరనారీసహోదర
౨ అనుమనంగంటిపురవరాధీశ్వర చోడరాయస్థాపనాచార్య్య
౩ కాంచీరక్షపాలక విషమడాడిపాంచాల ఇదునెత్తోంగండ
౪ గండగోపాల మూరురాయజగడళ ఇత్యాది బిరుదాంకి
౫ తులైన కాపయనాయ్నింగారి ఇష్టభృత్యుండు ఎఱపోతు
౬ లెంకంగారు పిల్లలమఱిని రాజ్యముసేయుచుండి త
౭ త్కాలదేశవిశ్వరాలను సురతాణిచేతను ఎఱకేశ్వరదే
౮ వర ఉపహతిఅయితేని అల్యానదీను ఎఱపోతులెంకంగారు త
౯ న ఏలిక కాపయనాయ్నింగారికిన్ని తనుతండ్రి అనుమను
౧౦ ండమాచినాయ్నింగారికిన్ని తల్లిరుద్రసానింగారికిన్ని పు
౧౧ ణ్యముగాను శకవర్షాలు ౧ * * ౭ అగు నేంటిహేమళం
౧౨ బిసంవత్సర జ్యేష్ఠ శు ౧౫ గు॥నాండు పునఃప్రతిష్ఠసేసి
౧౩ రి ఆదేవరకు అధికపడి ఒకపుంట ఉపహారానకు పి
౧౪ లలమఱిని దేవరకుంటవెనకను వ్రిత్తి అడ్డచేనుసెటిరి

2

కొలని శాసనము

తూర్పు

౧ శ్రీవిక్రమాదిత్యనృపా
౨ గ్రతనయుణ్డాయ్న చాలుక్య
౩ భీమునకు శౌచకస్త్రభ్రష్ట
౪ నకు వేగీశ్వరునకు రన
౫ మద్దాన్వయకులతిలకు
౬ ణయ్న కుసుమాయుధుణ్డు గ

౭ న్నరబల్లహునికి స్తప్రాప్త
౮ ంబయ్న్న రనమర్ద్దక శ్రీమదన
౯ భుజవీర్య్యబలపరాక్ర
౧౦ మంబున స్దచ్ఛికణ్ఠియంగట్టి
౧౧ పట్టంబెత్తి ఖడ్గసహాయు
౧౨ ణ్డై నేలయెల్లం గావంబూని
౧౩ మడికొణ్డనాణ్డాదిగ
౧౪ వేగిదేసము విష్ణువ
౧౫ ర్ధనుతో నడ్డి రాజ్యంబుసే
౧౬ యుచున్న కుసుమాయుధుపె
౧౭ ద్దకొడు క నేకరిపున్నృపతి
౧౮ మణిమకుటమకరికా
౧౯ రేవణమశృణిత

ఉత్తరము

౧ గలరలావర్త్తంబురా
౨ జ్యంబుసేయుచు నిత్యవి
౩ మయకామభోగంబుల
౪ ననుభవించుచు సుఖంబు
౫ ణ్డి యొకనాణ్డు కొరవి నల్ల
౬ జెఱెయకొడుకు పెద్దన
౭ రావించి నీవునాప్రాణస
౮ మానుణ్డవైన చెలివి నీ
౯ చేసిన యుపకారంబున
౧౦ కు బ్రత్యుపకారంబు సేయు
౧౧ వలయుంగాన నీకేమివ
౧౨ లయు దానివ * * *
౧౩ ణ్డి కొమ్మ న్నగి
౧౪ శ్రీనాకెల్లంగలదేమి తే
౧౫ కున్న వెణ్డికొణ్డు మయ్యను
౧౬ బరోపకారంబు పొన్దిగా
౧౭ ని కొరవియన్న భీముడు
౧౮ నల్కాలకులనన

దక్షిణము

౧ పడిమెగెల్చి శ్రీనిరవ
౨ ద్యుణ్డనేకసమరసంఘ
౩ ట్టణభుజాసిభాసురు
౪ ణ్డై తమయన్నరాజ్యశ్రీ
౫ కెల్ల న్దానయ ఈశుణ్డై
౬ చేకొనినిల్చి భీమసలు
౭ కియ న్దనేకవస్తువా
౮ హనోత్సవంబు ల్పడయు
౯ చు తమయన్నగాణగయ్య
౧౦ చేసిన ధర్మ్మువులు ననం
౧౧ బును నేగట్టనుగావను
౧౨ రక్షింపను వలయు నేని
౧౩ చేకొని కొరవికిచ్చిన
౧౪ స్థితినిల్పి శిలాస్తమ్భం
౧౫ బు ప్రతిష్ఠించి విష్ణు
౧౬ రంబును నాతనికొట్టించి
౧౭ న చెఱువులు మఱియు మొ
౧౮ వ్వియేసి నాతనిచేయంబడి

పశ్చిమము

౧ వృషవతిగినను చాళి
౨ చినను మరియ వెలికిన
౩ ను మ్ముత్తిత్రిగనుఅ కాడి
౪ నను ణరవాద్యది పను
౫ ంద్రమ్ములు పణిసిచేసిన
౬ దోసంబునకు వానిజీవిత
౭ ంబు దణ్ణువు వరిమూరబ
౮ ంబు పడువరంబు వెల్లార
౯ బంబు ఎరగద్యాణంబు పే
౧౦ కామణిపున్న మాగ్రమ ప
౧౧ సురాఅుం డ్రస్ఠాం వె
౧౨ టి సుఖంబు నూరము
౧౩ నాయుకు కొల్లి యూ కాపుంన్న
౧౪ నేఅరాజాం జొద్ది ము
౧౫ * * * * స్థిమణి
౧౬ సికొన్న రాజుగ్గు గేని
౧౭ యు యూస్థిమడిసిన * *
౧౮ నాపనణ స్తమన్న కాంపు

౨౬

గూడూరు శాసనము

౧ శ్రీవిరియాఅన్వయనీరజాకరదినేశం నిస్తుల శక్షీర
౨ నాగరసంకాశ విశుద్ధకీర్తిజనకనకా(గ్రి)ప్రోన్నతం
౩ వల్లసా తురసిష్ట (శిష్టా)ష్టకవిప్రకీర్ణ సహాకా
౪ రం వైరిగంధేభకేసరి మాళం విభుమార నున్నతగు
౫ ణోదాగం ధరాచక్రదోళు॥ కంద॥ ఆతనితనెయుం
౬ వినేయవినూతం భువనప్రసిద్ధకీర్తిలతావిఖ్యా
౭ తం సజ్జనవినతా ప్రీతం చేతః నుదారసురభూ
౮ జాతం॥ అవన మనోనయనవ్వయభువనజన
౯ స్తుతచరిత్ర సద్గుణగణసంభవజన్మభూమి సజ్జ
౧౦ నయువతీరత్నము నిబెజ్జమాంబిక నెగడ్డళు॥
౧౧ ఆరమణీనిధానము గంభీరపథూనిధిరఖిళ
౧౨ సద్గుణనిచయం పిరారిపప్పణదళనం పిరాగ్రణి
౧౩ యెనసి మల్లనుద్దమా (ప) ॥వృత్త॥ ఇదె హేమా
౧౪ ద్రీంద్రనుత్యురన్నతి యనులామేయిందిజన

౧౫ తా * * వెత్రింతిలకవ్యంబై నుహావిస్త్రీశవితరణసా
౧౬ మార్థ్ధక్యధీజ్ఞానతానిధి మార్గాంబుధిగంభీరవేతి
౧౭ సయని * * * * * * భాస్వత్సు
౧౮ ధాసుంగరవిశదయశం నుల్లని ధాత్రిగల్॥ సాశ్వత
౧౯ పుణ్యాలుంపి నఖిలాతిసురామరజాత నన్న తానశ్వరకీర్తి-
౨౦ సద్గుణగణావహానం ఘనభావాలువిక్రమం విశ్వధ
౨౧ రాతళం పొగడమోడిసిగం సముదూరదేహ్మె ను
౨౨ ల్లేశ్వరమం తటాగఘనవానిగళం విభునుల్లనూర్జి
౨౩ త॥ వసుధాతళపాళుప సరిసజనసనజళమె
౨౪ * * కటకనుం స్నితిశంసూడిసిక శివాల
౨౫ య మనుపనుమెశదు దుగుమవారా
౨౬ శధిక పుణ్యాగణ్య॥ ధరెయుం సురాద్రి
౨౭ యుం సాగరనుం చంద్రార్కతారుం మహేశ్వరనుం
౨౮ దిక్కరిచయము ముట్టిగం సుఖునిరు నుల్ల
౨౯ కవీంద్ర బ్రిందనుంపారియుత ॥శ్లోక॥ శ్రీ శ్రీ
౩౦ స్వదత్తం పరదత్తం వా యో హరేతి వసుంధరా
౩౧ షష్టివర్షసహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే
౩౨ క్రిమిః॥ వనేవనతరోవహ్నె సహాస్నాలం
౩౩ నిరాకృతిం కులంనమూలం దహతి దేవస్వం
౩౪ ప్రితి పాతకః॥ దేవస్వం బ్రాహ్మణస్వం చ యోలో
౩౫ భేచ ప్రభుంజతి స్వపాపా త్తపరేలోకే గ్రిద్రోచ్ఛిషే
౩౬ న జీవతి॥ దేవద్రవ్యం * * * * భక్షంతి యే
౩౭ వరాః నష్టగోత్రాణి నామాని పశ్చాత్పతతిరౌరవం॥ దేవ
౩౮ ద్రవ్యం * * * * బ్రహ్మస్వం * * కులతాం
౩౯ యాంతి బ్రాహ్మణాతిక్రమేణ నమః శివాయః

౬

ఇనుగుర్తి శాసనము

మొదటి వైపు

౧ స్థిరం॥ సాస్థాపయ స్త
౨ రకతం శివమూర్తిలింగం
౩ బయ్యాంబికా ఇతివి
౪ శ్రుతవ * * * ం । యు
౫ స్థితిం వ్రతతినివిస్మ్య
౬ మాజ్జిత శ్రీ విర్ణ ... లవ
౭ ంశ కనకకల్పితకల్పం
౮ సీత్॥ శ్రీ శ్రీ.

రెండవ వైపు

౧ ॥ * * ప్రత్యేకమే
౨ * త్కాక్షిణః । తేషుత్వద్యదివ
౩ * ంరతేషుస్సకలా నాలం *
౪ * సఖా * స్గుణాన్ । ధాత్రా
౫ * కు నము స్తథమ్మ నస
౬ * (తి) స్త్రీ యోభవత్ కల్పితం
౭ * స్తోక * * * పతిషుచా

మూడవ వైపు

౧ పన్న ంజగత్॥ శంభుశ్రీ
౨ పదపంకజప్రణయ
౩ * స్వరోభోజస్స
౪ రూపచరితమ్ *
౫ స్తోలం * * * సిను
౬ నోహారాణాం । అక స్త *
౭ సుహిత * * * ను సా
౮ * * * * *

౭

బూరుగుగడ్డ శాసనము

౧ స్వస్తి సమస్తప్రశస్తి సహితులైన శ్రీ
౨ మహాదేవనగోత్రపురవరాధీశ్వరులై
౩ న నామకూరి అనభీమానాయనింగారి కొ
౪ డుకు అంనమనాయునింగారు పృథ్వీరాజ్య
౫ ముచేయుచుండంగాను బూరుగగడ్డ గ్రామ
౬ మంన పదివేయిగులముంన * * *
౭ * త రాభ్యుదయ శక వరుషంబులు ౧౩౦౧
౮ అగు నేంటి పింగళ సంవత్సర జేష్టశుద్ధ ౧౫ గురు

౯ వారమునాండు బూరుగడ్డగ్రామ
౧౦ మందు తమతండ్రి పేరు కొలమునకుం బుణ్య
౧౧ ముగాను రామేశ్వరదేవరను బ్రతిష్ఠసేయిం
౧౨ చి ప్రతిష్టకాలమునపుడు భీమనాయనింగారి
౧౩ కిం బుణ్యముగాను * * * * *
౧౪ * * * * * * * * *
౧౫ శ్రీ శ్రీ శ్రీ యీాక్షేత్రము ద్రో
౧౬ యునారు బ్రహ్మహత్యాదిపాతకాముంలందు బడు
౧౭ వారు శ్రీమహాదేవాయనమః॥

6

మ ధి ర శా స న ము

మొ ద టి వై పు

౧ శ్రీమద్ధాత్రీతలేస్మి న్న్వక
౨ టితసుగుణో దేవరాతా
౩ ఖ్యగోత్రః। పుణ్యః పూర్వ్వణం
౪ తెనాలీ పుర మవసధ
౫ ః నారసింహాఖ్యవిప్రః
౬ నాగాంబా తస్యజాయా జ
౭ గదభివిదితా శౌరిణ
౮ శ్రీరివాసీ ద్దంపత్యోని
౯ త్యసత్యవ్రతరతిపరయో
౧౦ బ్రహ్మనామా సుపుత్రః॥ ౧॥
౧౧ సర్వ్వాణసవద్యాభవదస్యభా
౧౨ ర్య్యాణ కొప్పాంహ్వయా కంజ
౧౩ దలాయతాక్షీ తయోః కు
౧౪ లద్ధేణ జనితస్సుపుత్రః

రెం డ వ వై పు

౧ కులప్రదీపో
౨ నరసింహనామా
౩ ॥ శాకాబ్దేదిన
౪ నాథరుద్ర
౫ గణితే ౧౧౧౨
౬ వైశాఖమాసే
౭ సితే రుద్రశ్రీ
౮ ద్విజరాజపుత్ర
౯ దివసే శంభోః ప్ర
౧౦ తిష్ఠాశుభాం
౧౧ కృత్వాభూవిది
౧౨ తంహి శోభనతరం
౧౩ విష్ణోః ప్రతిష్ఠాప
౧౪ నం నానాత్తో * మ

౧౫ ధుగాపుగి ద్వజ
౧౬ వర శ్రీనాగసిం
౧౭ హాక్షగోత్ ॥౩॥ సత్యే
౧౮ న పంశానుసరే
౧౯ ణ శాస్త్రదేవాఖ్య
౨౦ మేకం శివవిప్ర
౨౧ మాయ్యాం। విప్రాయ
౨౨ తస్యాచ్ఛన గతుణా
౨౩ ప్తణం కులానుభో

మూఁడవ వైపు

౧ గ్ర్యం ధరణీయదీస
౨ తే న్మృత్తింభూయేచ్ఛన
౩ ఖ్యేయం దీపార్థం గిగి
౪ రిశా స్వయం ద్రోణద్వ
౫ యం భవి * న్వ
౬ యం సర్వే * సాక్షికం॥ ౬
౭ దాసోహం పార్వతీనాథ
౮ పరమాత్మ నమోస్తుతే
౯ దాసోహం పుండరీకాక్ష
౧౦ త్రాహి మా న్పుగుషోత్తమ॥
౧౧ సద్విప్ర ధర్మస్య జగద్ధి
౧౨ తస్య ద్రోహాదికం నా
౧౩ శమునిఘ్న మస్తు॥ విపశ్చి
౧౪ నామస్య జన్మా త్మమానాం
౧౫ సత్యంభవే చ్ఛోభనమే
౧౬ వసత్యం॥ స్వదత్తాం వ
౧౭ రదత్తాం వా యో హరేత వసు
౧౮ ంధరాం షష్టియుగసహ
౧౯ స్రాణి విష్ఠాయాం జా
౨౧ యతే క్రిమిః।

7

లింగగిరి శాసనము

౧ శ్రీశకవర్షంబు
౨ లు। ౧౧౪౨ అగు నేంటి
౩ ప్రభవసంవత్సర
౪ ఆషాఢ శు ౧ గురు(వా)
౫ రాన ౧ త్రి ౧ శ్రీ ౧
౬ కు * * * శ్రీ ద్రాగిశా
౭ ౧ ఎంబెరుమానారు
౮ మత శేమముగాను
౯ రాజమరముకాల్వ

8

పానుగల్లు శాసనము

దక్షిణము

౧ * * * * *
౨ శక్తితిపతితిల * * తురిసోమరాజా పత్నితస్యాస్త *

3 * దబెడగానామ దేవీవినీతాత్మ్రంపత్యో స్తనూ *
౪ హిమవన్మేన మోరంబికేవ । శ్రీను స్తేలాంబికా * బ
౫ * తేజసాం జన్మభూమి॥ సామత్స్ర్యభోస్త్రాం
౬ * లక్ష్మీరివశ్రీపురుషో త్తమస్యఖ్యాతి ప్రసూతిజన
౭ వంద్యప్రసాదసంపాదితలోకవృత్తి॥ వాగ్దేవి తేతియూమస్య తే
౮ సతిదేవ తేతిసాద్వీజనై: పరిజనై: కులదేవ తేతియూమస్య తే
౯ స్తసతతంవద * సా * త్యసర్వాణమరత్నీతియూమునే తే
౧౦ తి॥ యానూతాఖిలలోకవీరనజనీ సీమస్త్రమున్తాననిస్యా
౧౧ * శ్రీమ(ధర్మనత)తమూ వేదానివత్రీణన్సుతాణ లోకానాన్యాను
౧౨ హాతస్సమస్తజనతాధారాంజ్వలత్తేజస్త్రేతాగ్నీనివసేవ్యతాను
౧౩ పగతాం ధర్మార్థకామానివ వీరప్రాగ్రధరాభరభృతే
౧౪ * దేయదారగ్గణశానాత్యప్రతిబింబరూప ఉదయాది
౧౫ (త్య) తుమాధీశ్వరం భీమోభీమపరాక్రమోజితరుణి *
౧౬ కీర్తిక్రియాకన్నణభూజనమానినీయచరితంగోకన్నణభూపాల
౧౭ కం॥ తేషాంభీమో భీమవత్పాండవానాంతుఖ్యాతో భూరిదో
౧౮ ర్వీక్రమేణయత్కీర్తిణం * * న్నయా పీసదాసన్సర్వసిధ్యం *
౧౯ మాసీస్వరూపా॥ సాత్రియసీతనూజస్య తస్యమహీం (వ)
౨౦ తే॥ తర్కాబ్ధిదిజ్ఞతేకాలేశకస్య క్రోధివత్సరే సూర్యగ్ర
౨౧ హే చోడభీమనారాయణాపురాహ్వాయం । అష్టోత్తరశత
౨౨ ప్రాదాదగ్రహారంద్విజన్మనాం॥ సామ్యభోగజనైస్సర్వైర్యావచ్చం
౨౩ ద్రరవితారకం॥ తత్రైవవత్సరేచోడభీమనారాయణాహ్వాయః॥

తూర్పు

౧ * నువ్వునిబరవ । జొన్నలబండికి ప ౨౪ గి
౨ ఉకకు వి ౨ కు ౧ వ * డుంసిరబరవఆకుబెజ్వాద
3 కకురు ౨౪ ఆకుంగట్టు । (మోఘు)నకు వ ౨।
౪ (ల) కుంగట్టు ౯ పోంకబండికా ఉ ౮ పోంకలు । ౨౦
౫ * ఉకకు వ ౪ పోక * ౦౦ మిరియాలబండి ౨౨
౬ రరుగిద్ధృగ్గాప ఆ * కసపాక ౨ అల్లము * వ

ఇ త ర శా స న ము లు

౭ తూర్పు॥ విస్సలు॥ ౨ పుట్టుకిభూ ని ౧ విస్స ౧

౮ వసన్ధరబ్ర త్తిసిం బెల్ల ముంసిబు నుచిరా

౯ న్యసీర్ధ రాసు ౨॥ లో శావంతుంగనుపుం

౧౦ సుణాసవర్యలకు నిబరసుసకనములో

౧౧ వలుచు దేము దేవ్ర యన్నగుదాంవినాను రా

౧౨ డ్డియనువంగిలవారలంగిడసిద్ధాయము

౧౩ ఇందేసు। దేవరకుంగానికిఇంజ వ ౨

౧౪ నాముసెట్టి చెఱ్యు దేవరకద్దః ముః నుహాజన

౧౫ మునకద్దః మును సామగంటుః శవ్ర త్తి న నిస్సు। గం

౧౬ సూత్రధారి బ్రహ్మోజు బెనిసిన సూత్రధారులు బ్రాహ్మణ స్వ

౧౭ త్తి శాస్యపల్లిని బానుగంటనళవ్ర త్తిపుడనద్దు ౨౦ భీమ (న)

౧౮ ముద్రము వెనుక పుడమటుతుగు * చోడసముద్ర

౧౯ ము వెనుక పుడమటుతురు ౪

ఉత్తరము

౧ ము లునారాయను * *

౨ యుడు భాస్కరభట్టు సోమేశ్వరభట్టో పధ్యాయు

౩ లకు వృత్తులు ౨ అప్పనభట్లకు వెళపాలమువృత్తులు ౨

౪ దేవభాగములోన దేవరఅంగభోగానకుగాల్పుస్తు ౧౦ కా

౫ లటుతుసు (పూజర్లు)కునాల్పుస్తు ౧ కాలటుతునులు

౬ * * యనిచ్చిన దేవరభాగము గీత వాన్యస్తృత్యదూ

౭ రడశంఖుధారిలులో స్త్రీ న కేలసము సేసి భాయసా *

౮ వారోజునుస్ర త్తి కాటకుడువంగిలవారు ఈ రెండు *

౯ తలరాసినతులువోడిబినము స్పకుగాల్పుట్టి *

౧౦ (సా)మాన్యోయం ధర్మ్మ సేతుర్న్నృపాణాం కాలే కాలే పాలనీయో

౧౧ (భ)వద్భి॥ సర్వ్వానేతా న్భావినః పా ర్త్థివేంద్రా న్భూయో భూయో

౧౨ (యాచ)తే రామచంద్రః॥ స్వదత్తాం పరదత్తాం వా యో హరేత

౧౩ వసుంధరాం షష్టిర్వర్ష సహస్రాణి విష్టాయాం జాయతే క్రిమిః। యో పాల

౧౪ యన్తిమమధర్మ్మ మమం సమస్తం తేభ్యో

౧౫ (చి)తాంజలి గేహమూర్ద్ధ్నిః॥ షష్టివర్షసహస్రాణి స్వర్గ్గే తి
౧౬ (ష్ఠ)తిభూమిద అపహర్త్తానుమన్తాచ తాన్యేవనరకంవ
౧౭ (సే)త్॥ విన్ధ్యాటవిష్వతోయాసుశుష్కకోటరవాసినః॥ కృ
౧౮ * * హోజాయన్తే బ్రహ్మదేయాపహారిణః॥ * *

9

నగునూరు శాసనము

౧ సర్వజితుసంవత్సర ఫాల్గుణసుద్ధ ద
౨ శమి గురువారమున చపాండుప
౩ ట్టిన । ఆనడుమూను మదీయస్థల
౪ దేవన ధర్మసాలియ జనులు
౫ యండఆపంపునా మనిజెల్లంగా
౬ ఆమల్లిసెట్టిని ఆయనకొడుకు
౭ వెన్నిసెట్టిని హారేశ్వరదేవర బ్రతి
౮ ష్టను గణపదేవమహారాజు
౯ పేర గణపరేశ్వరమును సక
౧౦ లభక్తులపేరను సకలేశ్వరము
౧౧ ను ప్రతిష్ట చిల్లరిదేవరకు అం
౧౨ గరంగవిభోగాలకు ఇచ్చిన
౧౩ ఆయవృత్తులు తను ఆ మీడి
౧౪ చరలని గెడి నాసవీసము ఇ
౧౫ స్తిమి ఆచంద్రార్కంగా నిలిచె
౧౬ డిని ఈనివాడు గంగకటుత
౧౭ కవిలపాడిచినవాడు వీడు
౧౮ సమయానకు నువెలిసివా
౧౯ ద్రోహుండు వానినుట్టుకు
౨౦ దేవడు నింతసద్దవీడు
౨౧ వాండు సివద్రోహ

2

అలంపురము శాసనము

౧ శ్రీజయత్యావిష్కృతంవిష్ణో ర్వారాహం క్షోభితార్ణ్ణవం దక్షిణోన్నతదంష్ట్రాగ్ర
విశ్రాన్తభువనం వపుః । శ్రీమతాం సకలభువన సంస్తూయమానమానవ్య * *
౨ మాతృభిరభివర్ద్ధితానాం కార్త్తికేయపరిరక్షణప్రాప్తకల్యాణపరంపరాణాం కార్త్తి
కేయప్రసాదసమాసాదిత వరాహ * * *
౩ చళుక్యానాం కుల * * * * రశ్వమేధావబృధస్నానపవిత్రీకృతగాత్రస్య శ్రీపుల
కేశివల్లభమహారాజస్య ప్రియతనయ * * *

౪ ద్విజ * * * య శ్రీ ప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజ పరమేశ్వర ... * * * * పృథ్వీవల్లభ మహారాజస్య * * *

౫ ధిరాజ పరమేశ్వర భట్టారకస్య ... విజయాదిత్య సత్యాశ్రయ శ్రీ పృథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజ ...

౬ శాజ్ఞయా ... (షట్సప్తత్యుత్తర ...) ప్రవర్ధమాన విజయరాజ్య సంవత్సరే ... త్రయోదశ్యామ

౭ ... స్వస్తి ... శ్రీ

2

వేములవాడ శాసనము

సంస్కృత

౧ శ్రీమాన్ ... మోహం తా ...

౨ లోకైక ... (౧)

౩ స్వస్తి సమస్త విబుధజన సంస్తూయమాన స్సక

౪ లకలాకలాపైక రాజహంసః । కంసమథన ఇవ

౫ కమలాకరీకృత ... । స్థాణురివ ...

౬ సాత్కృత ... ప్రచణ్డ ... ప్రబోధితా

౭ శేష ... ఆదిత్య

౮ నామధేయః ప్రసాధితాశేష ... పర

౯ ... శ్రీయుద్ధ

౧౦ మల్లో నామ రాజాధిరాజః ॥ సోయం ... శాసన

౧౧ ... ।

౧౨ ... కిరీటకోటి మాణిక్య ...

౧౩ ... (౨) ... పి

౧౪ ... లోకం స

౧౫ తతంవితేనచాస్త్రిః కుచానామురస్తరీణాం॥ (౩)
౧౬ సచిత్రకూటం బహుచిత్రకూటం శక్యాసు గేన్ద్రోపి
౧౭ నోపయాతుం త్రివర్గయుక్తః ప్రణతారివర్గః
౧౮ స్వభావదుర్గం కిలతంజహార ॥ (౪) తస్యాత్మజో
౧౯ క్షీణబాహుదణ్డచణ్డాసిధారాహతవైరి
౨౦ షణ్డః। బలాద్గృహీతాఖిలవేఙ్గీదేశః పా
౨౧ తిస్మ పృథ్వీమరికేసరీశః॥ (౫) భూయోప్యస్య
౨౨ రసింహధర్మనృపతిర్భూదినం సతాం పాలయ
౨౩ న్రాజాదిత్యఇతిక్షమాపతిరతః శ్రీయుద్ధమ
౨౪ ల్లోనృపః॥ (౬) త్యక్త్వాయేనసరిపివర్ణవిభవాఢ్యః క్షితి
౨౫ భూభుజఃప * * * * స్వదేశరత్పదా శగసగ శ్రీయుద్ధ
౨౬ మల్లీశ్వరః॥ (౭) తతస్సరాజస్యశిరోమణీసామ్పదాన
౨౭ విన్దేనహృదోహరద్య్సః। బభూవనామ్నా నరసింహదేవో
౨౮ ధాత్ర్యమభూద్భూరిధృతాధిపత్యః॥ (౮) యస్యస్తనుస్సాగరం స్వ

దక్షిణము

౧ పాణాన్నిర్జిత్యసద్యస్సమరాంగ
౨ ణేషు విన్యస్య కేహస్తమతోసుతానాం
౩ తాల్పూలవన్యాఃకరటీచకార॥ (౯) ప్రత్యగ్రతాం
౪ గూర్జరరాజసేనాంనిర్జిత్యరాజాస్వయమేక
౫ వీరః। కాలప్రియేరాజకదంబకస్యస్తుభాస్వపీ
౬ య్యవిలిలేఖశైలః॥ (౧౦) తస్యోదపాదిబలవ
౭ త్పరచక్రకుంభికుంభస్థలోద్దలనదక్షకృ
౮ పాణపాణిః। భీతానతారినరపాలకిరీటకోటి
౯ సంఘట్టితాంఘ్రిసరసీజవిరాజితా
౧౦ ననః॥ (౧౧) శ్రీమాన్మహీపతిస్సాకూనామ్నా వీరో
౧౧ ఽరికేసరీప్రాదుర్బభూవ। తేజస్వీప్రాత
౧౨ ర్భానురివోదయూం॥ (౧౨) సమస్తసామన్తశిఖా
౧౩ మణీనాంప్రభాప్రపాతాయితశాస్వరాంస్వ

౧౪ సంచారనారీనయనాంబుజానాం లక్ష్మీహి

౧౫ మాసాగిశవాహానః॥ (౧౩) సామన్తసగాము

౧౬ ఖ్యాన్నిజభుజపరిఘాః ప్రస్ఫురత్ఖడ్గధారాః

౧౭ నీరాంభోరాశిమగ్నా స్ఫురగజరథఘటా యస్య తస్య

౧౮ పల్లీయ క్ష్మాక్షితృత్వాద్ధాయ్యేణమాయ్యేః । స్వజనపరి

౧౯ జనైస్సనిహాంత్యాజగంగే కృష్ణగోవింద రాజ్యాహారిణా

౨౦ మృపగస్యరత్నైర్యేసబిజ్జ॥ (౧౪) దేవీం గోపకునిమ్న

౨౧ డి ప్రతిహాతేరిస్థిస్యఖత్రిస్సతా పాలోమీవ(ఇ)వ

౨౨ వాసవప్రియ(ఇ)వశ్రీః మస్తకధ్వగసకః । స్త్రీనర్తం

౨౩ పరిణీయయేననితరాం తస్యాస్సపత్నీక్ష్మతా

౨౪ నాంస్తనమ ద్రమ ద్రకు(త)మహిమ్నానోన్న తేనాధు

౨౫ నా॥ (౧౫) తేనభీతానతాఖిలబలవదిలాపాలమా

౨౬ లిమాణిక్యరశ్మిమాలాలాలితచరణకమ

౨౭ లయుగళేన శరణాగతాతక్షితిపాలప్రాణి

తూర్పు

౧ రక్షణదక్షవీరశ్రీ కూకోపలతీక్షణదక్షిణ

౨ భుజాగ్రగ్గళేణ కాన్త్యాకా న్తకాన్తాజనమనోభవ

౩ నల్లభేన కరిణాపుత్రామానన్సకలగజ వి

౪ కీర్త్యా కేవ కేసగీతమేవైక న్నితరళా వ

౫ దధిగుద్రటేన రాజా త్రజేనేనపరిరక్ష

౬ విధానదక్షిణ బాహుబలేనచ బంధునక్షణేన

౭ సన్నృపః। బద్ధపరాయణేన ఈశ్వరేణచ

౮ విజితమనో భవేనోమా మాప్రియేణచ

౯ నారాయణేన చ గోవర్ధనాగధరేణ చ

౧౦ చతురాననేనచ చతురాననేనచ వాసుకు

౧౧ లకళానిలయేన తారహారాగి రమ్యా

౧౨ మూలగన్ధకరేణ కాన్తిమతావనజేన

౧౩ బద్ధనేవ ప్రబోధితబన్నరబన్నవ

౧౪ జనవసజేన నిరస్తాంతతిమిరేణ
౧౫ చ సహస్రకిరణవనితుల తేజసా
౧౬ శ్రీనరికేసరి మహారాజేన ॥
౧౭ స్వస్తిసమధిగతపఞ్చమహాశబ్దమహా
౧౮ సామన్తాధిపతిసమస్తభువనసంస్తూయమాన
౧౯ సచాళుక్యవంశోద్భవం సాంబరాంకుశవమ్మిణ సగ
౨౦ ధవారణం గన్ధవిద్యాధర నామూష సర్వజ్ఞ
౨౧ నుబా త్తనానాయుణాం (మ స్తిగల్లాం) గుణం అరిగున్తా
౨౨ ణాఞనం శరణాగతవజ్రపంజరం ప్రియఖ్ఖం
౨౩ త్రిభువనమల్లసామన్తచూడామణి శ్రీ
౨౪ మనరికేసరియపసరి తత్సాపపద్మో
౨౫ పజీవి సమస్తరాజ్యభారనిరూపిత మహా
౨౬ సన్ధివిగ్రహాపనవిప్రతిష్ఠితం సమస్త
౨౭ శాస్త్రపారగం శ్రీమత్సన్ధివిగ్రహాగుణార్క (శ
౨౮ మ్మర్ణా)॥ తదాంభో * * * యా * * * స *
౨౯ త * * వి * * * * * * * *

ఉత్తరము

౧ శ్రీమార్గ బద్దిగభూమిభర్తుర్గాన్న
౨ త్రాధిపాలో ౽ జనినాగమార్యః । గుణార్ణ
3 వోర్వీశపతిం తంత్ర పాలస్తస్యాత్మజోజాయ
౪ తేషిద్దణార్యః ॥ తేనాభ్యర్థితో దేవతాంవన్ద
౫ ననిమిత్తమాగంత స్వనిర్మాపితాదిత్యగృహా
౬ మాగతాభ్యాగతా జనసత్రనిమిత్తముత్తరా
౭ యణపుణ్యసంక్రాన్తిదివసే శతనివర్తనసం
౮ ఖ్యాతభూమిక్షేత్రమష్టనివర్తనసంఖ్యాతం
౯ పానీయ భూమిక్షేత్రంచ అ * ల పాల
౧౦ కపత్తణే * * * * శ్రీమదరికేసరిక్షితి
౧౧ పతిరదాత్ ॥ తత్రరాజేశ్వరాదిత్యగృహా బద్ద

౧౨ గిర్వాణ నగరీశ్వర ప్రభృతి చవాస్థానాని (స
౧౩ సుస్నాతేన మ్మిశ్రాజ్ఞాః సముద్రీభిరిగి విద్యాధరాది
౧౪ దివ్యాభ్యభర్త్రాంగ శాశ్వసాక్షిణః॥ చత్రిశైస్త్రిప్రభృ
౧౫ తయోనత్రిశైస్త్రినశ్వసాక్షిణః॥
౧౬ నిస్పృహైః శాగ్రణీస్సూరిస్థాపితః ప్రాత్తయశాస్వయం
౧౭ దాతావియాస్వయెజాతః పణ్డితమునీశ్వరః॥
౧౮ స్వధర్మానధయంధర్మాః పాలనీయోనరాధిపైః
౧౯ స్వధర్మాయస్థితేస్వంతః ప్రత్యూహంతకదాచన॥ (౧౬)
౨౦ శాలతేష్వనేకర్తవ్యం ఆయుక్తీ శేదినేదినే।
౨౧ సముత్కరుణాన్నా స్థిధర్మశ్చత్వారితాఃగతే॥ (౧౭)
౨౨ అనిత్యానిశరీరాణివిభవోనైవశాశ్వతః।
౨౩ నిత్యంసన్నిహితోమృత్యుకర్తవ్యోధర్మసంగ్రహః॥ (౧౮)
౨౪ అస్యక్షేత్రస్యద్వాదశధర్మసిద్ధాయ॥

22

దా స పా టి శా స న ము

౧ స్వస్తి శ్రీశకవర్షములు
౨ ౧౧౧౨ అగు ఆనందసం
౩ వత్సర మార్గశిర బ॥ ౧౩ బు
౪ దాసపాటి సిద్ధయ మారిహా
౫ గదేవునికి తనుతండ్రి గుండ్ర
౬ డికి [illegible] శాసనా
౭ నికిం బుణ్యముగా శ్రీతోం
౮ ఉశ్వర దేవర నగరికి ఆయూం
౯ గివత్తిణాపు వలని తననోం
౧౦ టన రాట్నముకలప ఆడిస్ప
౧౧ ద్ధ ౨ సహితముగా నిచ్చె॥

23

నా గు ల పా టి శా స న ము

౧ స్వస్తి శ్రీశకసంవత్సరంబులు ౧౪౧౪ అగు
౨ సుభకృత్తు ఫాల్గు॥ బ ౧౦ బు రామరాజుమే
౩ ల్రాజుంగారు పృథ్వీరాజ్యముసేయుంగాను వు

౪ చ్చేపని అక్కిరాజు పోతరాజుంగారికొడు
౫ కు కాంచనంగారనుజుండు అక్కనకామేశ్వ
౬ రలింగానకు పానవట్టముసేఇంచెను శ్రీ॥

24

ముదిమాణిక్యము శాసనము

మొదటివైపు

౧ స్వస్తి శ్రీజయదేశాశ్చ
౨ వసుబాణార్క ౧౨౫౮ సం
౩ యుతే। ధాతాబ్దే శ్రావ
౪ ణేశుక్లపుష్య మ్యర్కస్య
౫ వాసరే॥ భోభుజ్యమాన
౬ శ్రీరాజ్యం శ్వేతగ్రామం
౭ మహాయశః॥ ఎల్లులెం
౮ కేతివిఖ్యాతః ప్రజాపాల
౯ నతత్పరః॥ మద్దప్పకు
౧౦ లజాతాద్యా ఎఱ్ఱ
౧౧ పోతాఖ్యనాయకా
౧౨ త్। మల్లాంబా లభతః సూ
౧౩ నుం మల్లిసెట్టీతినామ
౧౪ కం। తస్యాగ్రజాత స్తన
౧౫ యో। వాసులం కేతికీర్తితః
౧౬ తస్యనామ్నా తడాకం
౧౭ శ్రీవాసాబ్ధిరితికీర్తిదం
౧౮ వృద్ధపూర్వక రత్నాఖ్య
౧౯ గ్రామాత్ పశ్చిమతోదది
౨౦ శి

రెండవవైపు

౧ పుత్రప్రేమ్ణాత
౨ డాగం తం మల్లి
౩ సెట్టి రనుజ్యత॥ మల్లాం
౪ బా మహానియ్యారా
౫ జదునర ఊీరాంబు
౬ రాశేరసౌ। జాతో భూ
౭ సురభూరిదానచతు
౮ రః శ్రీమల్లిసెట్టి * *
౯ రత్న్యం త్వేన మహాగ
౧౦ వం సురగణబ్రహ్మ
౧౧ నయోమాంతరం సూ
౧౨ య్యార్క దుర్గ హామండల
౧౩ శ్చ సహాజే స్త్రీపుత్రపౌత్రా
౧౪ న్వితం॥ ఈశ్వరా
౧౫ య్యార్కసుపుత్రేణ మా
౧౬ ధవాఖ్యేన సూరి
౧౭ ణా ధమార్థ
౧౮ సిధ్యర్థం ప్రోలకం స్యా
౧౯ సన ముత్తమం।
౨౦ श्रीरामचंद्रायनमः

శా స న వి వ ర ము లు

సూ చి క.

1. స్థలము.

2. రాజు.

3. కాలము.

4. భాష.

5. సారాంశము.

శాసన వివరములు

కాకతీయ శాసనములు

౧ ఖాజీపేట: (వరంగల్ జిల్లా)
హనుమకొండ ఖాజీపేట మధ్యత్రోవలో పోలీసు ఠాణావద్దనున్నది.

౨ ప్రోలరాజు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ అడుగుభాగము విరిగిపోయినది. 5, 6, 7 పంక్తులకు కలిసివచ్చునట్లు రాలు కొట్టబడినది. దుర్జయకులాబ్ధిచంద్రుఁడగు బేతరాజును అతని పుత్రుఁడగు ప్రోలరాజును బేర్కొనుచున్నది.

2

౧ ఖాజీపేట: (వరంగల్ జిల్లా)

౨ ప్రోలరాజు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ మొదటిశాసనశిలమీదనే యిదియున్నది.
మహామండలేశ్వర కాకతీయబేతేశుఁడు తన తండ్రి పోళలరసునకు పుణ్యముగా చేసిన వరుణప్రతిష్ఠాపనమును దెలుపును. దీనిని మొదటిశాసనముతో కలిపి చదివినయెడల కాకతీయులలో బేతరాజు తండ్రి పేరు ప్రోలరాజనియు, బేతరాజుకొడుకు పేరు ప్రోలరాజనియు తేలును. ౧, ౨ శాసనములనుండి కాకతీయవంశమునందలి మూడు పురుషాంతరములు తెలియనగుచున్నవి.

3

౧ ఇనుగుర్తి: (వరంగల్ జిల్లా)
గుంటిచెఱువుప్రక్కనున్న కొండమీది గుహాలోని భైరవవిగ్రహముచెంత.

౨ ప్రోలరాజు

౩ *

౪ తెలుఁగు

౫ రాయి మిక్కిలి నుగ్గులుగానున్నది.
ఇనుగుర్తిలోని కొండమీద ప్రోలరాజు జలంధర భైరవ దేవప్రతిష్ఠను చేయించినట్లు తెలుపుచున్నది.

4

౧ మాటూరు: (వరంగల్ జిల్లా)

౨ ప్రోలరాజు

౩ శా. శ. ౧౦౪౩

౪ తెలుఁగు

౫ మహామండలేశ్వర కాకతీయప్రోలరాజు సామంతుఁడగు మల్లినాయకుని ధర్మమును తెలుపును. ఈ శాసనము రెండవప్రోలుని కాలమును నిర్ణయించుట కుపకరించును.

5

౧ హనుమకొండ: (వరంగల్లు జిల్లా)
వేయి స్తంభముల మండపముగల రుద్రేశ్వరాలయములో నున్నది.

౨ రుద్రదేవుఁడు

౩ శా. శ. ౧౦౮౪

౪ సంస్కృతాంధ్రములు

౫ కొంతభాగము పాడుచేయబడినది.
డాక్టరు ఫ్లీటుదొరగారు ఇండియన్ ఆంటిక్వేరి సంపుటము ౧౧, పుట ౧౦ లో ప్రకటించిన సుప్రసిద్ధశాసన మిదియే. పూర్వ కాకతీయుల వంశానుక్రమణిక, వారి విజయములు, ప్రత్యర్థుల చరిత్రలు, వారల రాజ్యవిశేషములను విశదీకరించును. ఇందలి కవితాశైలి మనోహరముగ

నున్నది. ఈశాసనము కాకతీయు చరిత్రమునకు మూలస్తంభము.

౬

౧ కరీంనగరము :
కలెక్టరు బంగళాలో పాతబడినది.
౨ రుద్రదేవుఁడు
౩ శా. శ. ౧౦౯౨
౪ తెలుఁగుపద్యములు
౫ శాసనము ౧౬ పుటలో ముక్కలు పెట్టిననాటి బెత్తికలు తేచిపోయినవి. నగునూరునుండి తేఁబడినదఁట.

ప్రోలరాజుకాలములో రాజనగరు ఉద్యోగులలో నొక్కఁడును, రుద్రదేవుని మంత్రియు నగు గంగాధరుని ధర్మములనేకములను చేరొక్కనును. ఆకాలములో బౌద్ధజైనమతములు ప్రచారములో నున్నట్లును, హనుమకొండయొక్కయు, ఆప్రాంతములయొక్కయు సలవిశేషములను వివరించును. నెం. ౫ రు. అనుమకొండశాసనములోని గంగ్రదేశ్వరాలయమును. సుస్తపుకూటనగరము నిందు పేరొక్కనబడినవి. ఇందలి సాహిత్యపద్ధతియు ప్రశంసచరిత్రాదులందుఁగూడ గొప్పదగుచున్నది.

7

౧ పిల్లలమఱ్ఱి : (నల్లగొండజిల్లా)
సోమేశ్వర ముక్కంటీశ్వర దేవగుళ్ళముందున్న నిలువుస్తంభముపై నున్నది.
౨ రుద్రదేవుఁడు
౩ శా. శ ౧౧౧౪ + 78 = క్రీ 1192
౪ సంస్కృతము-తెలుఁగు
౫ కాకతీయ కాటంబికల కామసానుఁడు రేచెఱ్ఱుల నామిరెడ్డి తనపేరను, తన తల్లిదండ్రుల పేరను ప్రతిష్ఠించిన దేవగలను ధర్మములను దెలుపును. ధర్మము చేసిన కాలమున పరిపాలించుచున్న రుద్రదేవునకు తాను సామంతుఁడయినట్లు చెప్పకొనినాఁడు. ఈ రాజుయొక్క అంత్యసంవత్సర ములలో [illegible] శాసనము [illegible] కాకతీయుల [illegible] [illegible] తోపయోగకరము. ఈ గ్రామమునందలి శాసనములనుండి రెడ్డిసులమునకు [illegible] [illegible] చరిత్రమును దెలుపు [illegible] మున్నది.

౮

౧ కొండిపఱ్ఱి : (వరంగల్లు జిల్లా)
విష్ణ్వాలయము [illegible].
౨ గణపతిదేవుఁడు
౩ శా. శ ౧౧౧౩
౪ సంస్కృతము-తె.
౫ మల్యాలవంశీయుఁడగు చౌండసేనాని ధర్మములు [illegible] ఈతఁడు గణపతిదేవుని దండనాయకుఁడు. ఇందు దీనిని వంశవర్ణనము కలదు. దీనికి నెం. ౧౪, ౨౧, ౩౬ శాసనములతో సంబంధము గలదు. మల్యాలవంశీయుల చరిత్రము సమగ్రముగ తెలియనగును.

౯

౧ పిల్లలమఱ్ఱి : (నల్లగొండజిల్లా)
నామేశ్వర ముక్కంటీశ్వరదేవాలయములో
౨ గణపతిదేవుఁడు
౩ శా. శ ౧౧౨౪
౪ సంస్కృతము-తెలుఁగు
౫ కాకతీయ ౪ వ శాసనము శిలమీద నె యున్నది. పిల్లలమఱ్ఱిలోని దేవగలను నామిరెడ్డి చేసిన ధర్మములను దెలుపును. ఇందు దాని విశేషాదిశాలుగలవు. రేచర్ల వంశవ్యాప్తి యిందు గలదు. ఈ శాసనము రేచర్ల వంశమునకు సమ్మగెనాని మూలపురుషుఁడనియు నాతఁడు కాకతీయ పాలకుఁడగు నాతని రాజును జయింపెననియు దెల్పుచున్నది. నెం ౧ ౨, ౧౫ శాసనములను, పైవరులాగు గనర్తు మింటువారిచే ప్రకటింపబడిన పాలంపేటశాసనమును ప్రకృతశాసనముతో సమన్వ

యించినచో కాకతీయ వంశమునకు మూలపురుషుఁడగు మొదటి ప్రోలరాజు కాలమునందే రేచెర్లవంశము ప్రసిద్ధి జెందినటుల తెలియనగును.

౧ నాగులపాడు: (నల్లగొండజిల్లా)
ఉసిళ్లమొత్తయను పేరుగల పొలములో నున్నది.
౨ గణపతిదేవుఁడు
౩ శా. శ ౧౧౨౪
౪ తెలుఁగు
౫ సామిరెడ్డి ధర్మమును దెలుపును. ఇందు రెడ్డి అనుటకు బదులు రడ్డి యని వ్రాయఁబడినది.

౧ పిల్లలమఱ్ఱి: (నల్లగొండజిల్లా)
సోమేశ్వరాలయమువద్ద స్తంభముమీద.
౨ గణపతిదేవుఁడు.
౩ శా. శ ౧౧౩౦
౪ సంస్కృతాంధ్రములు
౫ ఇందలి ఇతివృత్తము కాకతీయ ౮, ౯ శాసనములతో సరిపెట్టుకొనవలయును. రేచెర్ల బేతిరెడ్డి పత్నియగు ఎఱకసానమ్మ ధర్మమును దెలుపును. ఇందీమె తండ్రి వంశానుక్రమము వ్రాయఁబడినది. పిల్లలమఱ్ఱి గ్రామమున ఎఱకేశ్వరాలయమునకు చేరి ఎఱకమఠముండెడిదనియు నందు విద్యార్థులు చదువుకొనుచుండెడివారనియు నీ శాసనమునుండి తెలియుచున్నది. చక్కని లిపి

2

౧ అన్నవరము: (నల్లగొండజిల్లా)
దేవతల చెర్వు (నాగులసముద్రం) గండిమీద
౨ గణపతిదేవుఁడు
౨ శా. శ ౧౧౩౦
౪ తెలుఁగు
౫ అయితాంబికకుమారుఁడగు రేచెర్ల కామిరెడ్డి చేసిన ధర్మములను తెలుపును. ఇందు కాకతీయసామంతులగు రేచెర్లవంశమువారి బిరుదావళులు వర్ణింపఁబడినవి.

౧ [illegible]పల్లి: (నల్లగొండజిల్లా)
౨ గణపతిదేవుఁడు
౩ శా. శ ౧౧౩౩
౪ తెలుఁగు
౫ కొమరనాయకుఁడు, బేతనాయకుఁడు, రుద్రనాయకులు తమ స్వామియైన గణపతిదేవ మహారాజు పేర, తమ తండ్రి కాటనాయకుని పేర చేసిన ధర్మమును తెలుపును.

1[illegible]

౧ [illegible]వరము: (నల్లగొండజిల్లా)
మూసీనదియొడ్డున శివాలయములో.
౨ గణపతిదేవుఁడు
౩ శా. శ ౧౧౩౫
౪ తెలుఁగుభాష
౫ కాకతీయ ౧౪, ౧౫, ౨౫, ౨౬ శాసనములు ఒక్కరాతి స్తంభముపైననె మూఁడువైపుల చెక్కఁబడినవి. రేచెర్ల బేతిరెడ్డికి పుణ్యముగా నిచ్చిన ధర్మములను తెలుపును. ఈధర్మము బేతిరెడ్డి మరణించిన సమయమునఁ జేయఁబడి యుండును. కానిచో నాతని యనుజుఁడగు నామిరెడ్డి రేచెర్లవంశమున కధిపతియై బిరుదములను ధరించుట పొసఁగనేరదు. (చూ. కాం. ౯ వ శాసనము)

5

౧ సోమవరము: (నల్లగొండజిల్లా)
మూసీనదియొడ్డున, శివాలయములో.
౨ గణపతిదేవుఁడు
౩ శా. శ ౧౧౫౬
౪ తెలుఁగుభాష
౫ కాకతీయ ౧౪, ౧౫, ౨౫, ౨౬ శాసనములు ఒక్కరాతి స్తంభముపైననె మూఁడువైపుల చెక్కఁబడినవి.

శేశర్ల నామిరెడ్డి తన ... ... తనకును ఆయురారోగ్యములకొరకు ఇచ్చిన ధర్మమును దెలుపును.

6

౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)
శివాలయములో

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ ౧౧౫౭

౪ తెలుగుభాష

౫ మాండలిక రేచెర్ల కాట్రెడ్డి తన తండ్రి నామిరెడ్డికి, తనతల్లి అయ్యమాంబకు, తనకు పుణ్యముగా, నామేశ్వర, అయ్యేశ్వర, కాటేశ్వర దేవరలను ప్రతిష్ఠించి గణపతిదేవమహారాజు పృథ్వీరాజ్యము చేయుచుండగా నిచ్చిన ధర్మమును తెలుపును.

7

౧ కొండిపర్తి : (వరంగల్లుజిల్లా)
కోటలోని జీర్ణాలయము నెదుట.

౨ గణపతిదేవుడు.

౩ శా. శ ౧౧౬౨

౪ సంస్కృతము

౫ చక్కని లిపి. ... ... బడినది. అందలి విషయము ... ... మల్యాలవంశీయుడగు ... ... ప్రోలేశ్వర, అచ్యుతేశ్వర, ... రుద్రేశ్వర దేవరల ప్రతిష్ఠలను ... ... నట్లు తెలుపును. అందలి ... ... దీయబడినది. ఇతని ప్రశస్తిగ ... ... డిందు పేర్కొనబడినాడు. ... ... ములు తెలియుటలేదు.

8

౧ గణపవరము : (నల్లగొండజిల్లా)
జీర్ణశివాలయమువద్ద.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౩౫

౪ సంస్కృతభాష

౫ ... ... కొడుకు దేవ ... ... ప్రోలుడు ... ... గణపతిని, అతని తండ్రి మహాదేవుని, ... ప్రోలుని ప్రశస్తిగ ... ... శాసనములను సమన్వయింపవలసి యుండును.

9

౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)
దేవాలయములో.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౮౦

౪ తెలుగు

౫ అయితాంబిక తనయుడైన రేచెర్ల కామిరెడ్డి ధర్మమును తెలుపును. (చూడుము కాకతీయ ౧౨).

2

౧ బూదపురు : (మహబూబునగరుజిల్లా)
మసీదులో.

౨ గణపతిదేవుడు

౩ శా. శ. ౧౧౮౧

౪ సంస్కృతాంధ్రములు

౫ గణపతిదేవుని సేనానాయకుడగు మల్యాలగుండయ చేసిన రెండు దేవాలయ నిర్మాణములను వివరించును. కాకతీయ చారిత్రమునకు ఈ శాసన ... ... కాకతీయులు ... ... లని స్పష్టముగా వర్ణింపబడినది.

21

౧ బూదపూరు : (మహబూబునగరుజిల్లా)
మసీదులో.

౨ గణపతిదేవుఁడు

౩ శా. శ. ౧౧౭౪

౪ సంస్కృతాంధ్రములు

౫ గణపతిదేవుని పేర మల్యాలగుండయ తటాకము నిర్మించినట్లు తెలుపును. గుండయవంశవృత్తము కలదు. రుద్రదేవుని జీవితకాలములోనె గణపతిదేవుఁడు రాజ్యపరిపాలనమందు పాలుగొనుచుండె నని యిది తెలుపుచున్నది.

22

౧ వరంగల్లు :
ఖాన్ సాహెబుతోటవద్ద.

౨ గణపతిదేవుఁడు

౩ సర్వధారి

౪ తెలుఁగుభాష

౫ పైభాగము తెగఁగొట్టబడినది.
వీరభద్రేశ్వరునికి ధర్మము గా రాజు వర్తకపుసరకుల మీఁదవచ్చు నాదాయము నిచ్చినట్లు తెలుపును. ఆకాలపుసుంకములు దిగుమతిసరుకులు తెలుపును. భాషావిషయకముగా ఇందలి పదరూపములు గమనింపఁదగినవి.

23

౧ ముప్పవరము : (వరంగల్ జిల్లా)
చెరువునద్దిగుట్టమీద.

౨ గణపతిదేవుఁడు

౩ *

౪ తెలుఁగు

౫ తాయిక అుకులది
పంతబొల్లిరెడ్డి కుమారుఁడు మల్లిరెడ్డి రామేశ్వరదేవర ప్రతిష్ఠచేసిన ధర్మమును తెలుపును. రెడ్లలో పంటరెడ్ల యునికినిగూర్చి తెలుపు ప్రాచీననిదర్శనమిదియే. ఇందు రెడ్డి, రడ్డిపదములు సమానార్థములుగా వ్రాయఁబడినవి.

24

౧ ముప్పిరావుపేట : (వరంగల్ జిల్లా)
కటికి రామన్న ఇంటికొద్దిలో

౨ గణపతిదేవుఁడు

౩ *

౪ తెలుఁగు

౫ గణపతిదేవుని బిరుదవిశేషములను తెలుపును. ఇందలి యుపమన్యునకును నెం. ౫౨ రు. శాసనమునందలి యుపమన్యు మునికినిఁగల సంబంధము మృగ్యము.

25

౧ సోమవరము : (నల్లగొండజిల్లా)
మూసీనదియొడ్డున శివాలయములో.

౨ గణపతిదేవుఁడు

౩ దుర్మతిసంవత్సరము

౪ తెలుఁగు

౫ కాకతీయ ౧౪, ౧౫, ౨౫, ౨౬ శాసనములు ఒక్క శిలాస్తంభముమీఁదనే మూఁడువైపుల చెక్కఁబడినవి. భీమనాథుఁడను నాతఁడు స్వయంభూదేవరకు చేసిన ధర్మమును తెలుపును.

26

౧ సోమవరము : (నల్లగొండజిల్లా)
మూసీనదియొడ్డున శివాలయములో.

౨ గణపతిదేవుఁడు

౩ *

౪ తెలుఁగు

౫ కాకతీయ ౧౪, ౧౫, ౨౫, ౨౬ శాసనములు ఒక్క శిలాస్తంభముమీఁదనే చెక్కఁబడినవి.
గణపతిదేవమహారాజులకు రేచెర్ల రుద్దురడ్డి పుణ్యముగా చేయబడిన ధర్మమును తెలుపును. ఈ రుద్దురడ్డి రేచెర్ల వంశీయుడును గణపతిదేవుని సేనానియునగు రుద్రసేనానియు నొక్కరేయనుట కభ్యంతరములు గానరావు.

27

౧ చినకందుకూరు : (వరంగల్లు జిల్లా)
౨ గణపతిదేవుడు
౩ శుభకృతు
౪ తెలుగు
౫ ఈ శాసనమునందలి ధర్మము చేసిన యాతని పేరు తెలియదు. ఇందలి నేడ్డకారము నడ్డకారమునకు రూపాంతరము గానోపును.

28

౧ చినకందుకూరు : (వరంగల్లుజిల్లా)
గ్రామముచెంత పొలములో
౨ గణపతిదేవుడు
౩ విభవ
౪ తెలుగు
౫ అపరిచితుడగు నొకని ధర్మమును దెల్పును.

29

౧ నాగులపాడు : (వరంగల్లు జిల్లా)
దక్షిణపు టాలయపు ద్వారశాఖపై
౨ గణపతిదేవుడు
౩ రక్తాక్షి
౪ తెలుగు
౫ గణపిరడ్డియు, మాకొండియు [illegible] తమ తండ్రి కామిరెడ్డికిని, తమ తల్లి కామసానికిని, [illegible] పుణ్యముగా నిచ్చిన ధర్మమును తెలుపును.

30

౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)
దేవాలయపు దక్షిణభాగమున
౨ గణపతిదేవుడు
౩ రక్తాక్షి-క్షయ
౪ తెలుగు
౫ కామయ, నామయ, మల్లయలు తమ తండ్రి [illegible]డ్డికి, తల్లి పారసానమ్మకు పుణ్యముగా నిచ్చిన ధర్మమును తెలుపును. కామయనామయలు [illegible]

సంవత్సరములో చేసిన [illegible] ధర్మములను గూడ తెలుపును. [illegible]
[illegible]ముండును.

31

౧ [illegible] : (వరంగల్లు జిల్లా)
విష్ణ్వాలయములో
౨ [illegible] దేవమహారాజులు
౩ శా. శ. ౧౧౫[illegible]
౪ తెలుగు
౫ [illegible]
పద్మ[illegible] ప్రసన్న[illegible] [illegible] ప్రతిష్ఠ చేయింగగా, [illegible] నాగసానమ్మ [illegible] వారు చేసిన ధర్మము లను తెలుపును. ఆకాలపు దేవాలయ పూజావిధానములు, వృత్తిదాన్యములు [illegible] [illegible] [illegible] సంబంధములుండి యుండెను.

32

౧ [illegible]గడ్డ : (నల్లగొండజిల్లా)
నరసింహాలయములో, స్తంభముపై.
౨ రుద్రదేవమహారాజులు
౩ శా. శ. ౧౧౩౦
౪ తెలుగు
౫ [illegible] ధర్మమును తెలుపును. ఇందలి [illegible] [illegible] సంవత్సరములకు పూర్వమునుండియు [illegible] [illegible]

౬౩

౧ పానుగల్లు : (నల్లగొండజిల్లా)
ఛాయాసోమేశ్వరాలయములో
౨ రుద్రదేవమహారాజు
౩ *
౪ తెలుగు
౫ తంత్రపాలుమల్లినాయకుడు చేసిన ధర్మమును తెలుపును. ఇందలి రుద్రదేవుడు పురుషనామఖ్యాతయగు రుద్రాంబికయే.

౬౪

౧ పానుగల్లు : (నల్లగొండజిల్లా)
౨ రుద్రదేవుడు
౩ శా. శ. ౧౧౮౭ A D 1265
౪ తెలుగు
౫ పానుగల్లులోని ఛాయాసోమనాథదేవరకు ప్రౌఢప్రతాపచక్రవర్తి సారంగపాణిదేవుడు చేసిన ధర్మమును తెలుపును. ఈ రాజన్యుడు పానుగంటి స్థలమున కధిపతియు, గణపతిరుద్రమాంబలకు సామంతుడును, దేవరాడ భూపతి, జజ్జలదేవ, భోజరాజులకు శత్రువునై యుండెను. ఈతడు తిక్కన కృతమగు నిర్వచనోత్తరరామాయణమునం దాంధ్రచోడవంశోద్భవుడగు తిక్కనరపాలునకు శత్రువుగ చేర్కొనబడిన మహారాష్ట్రసామంతుడగు సారంగుడే యని తోచుచున్నది. శైవుణవంశీయులును, దేవగిరియాదవులకు బంధువులు నగు వీర లాంధ్రదేశమునకు వచ్చుటకు పూర్వము ఉత్తరదేశమునందలి రాజులతో బోరియుండిరని యీశాసనమునుండి తెలియుచున్నది. వీరి శాసనములు నెల్లూరుమండలమున గాంచనగుచున్నవి. (చూ. Nellore Inscriptions.)

౬౫

౧ పానుగల్లు : (నల్లగొండజిల్లా)
౨ ప్రతాపరుద్రుడు
౩ శా. శ. ౧౨౧౩
౪ తెలుగు సంస్కృతము
ఈ శాసనము పలుతావుల చెడిపోయినది. ప్రతిబింబ మస్పష్టము. ఇయ్యది కాకతీయచరిత్రమున కమూల్యమైనది. రుద్రాంబిక గణపతిదేవుని కూతురనియు నామె జీవించియుండగనే కుమారనామాంచితుడై యామె దౌహిత్రుడగు ప్రతాపరుద్రు డామెతో చేరి రాజ్య మేలుచుండెననియు నీ శాసనమునుండి తెలియుచున్నది.

౬౬

౧ బూదపూరు : (మహబూబునగరుజిల్లా)
జీర్ణశివాలయపు గోడపై.
౨ రుద్రదేవమహారాజులు
౩ శా. శ. ౧౧౮౫
౪ సంస్కృతాంధ్రములు
౫ సర్గములు శ్లోకములు
మల్యాలగుండయ ధర్మపత్నియగు కుప్పాంబిక తన స్వర్గీయభర్తపేర లింగప్రతిష్ఠ గావించి, ఆదేవర పూజాదికములకు చేసిన ధర్మములను వివరించును. ఈమె గోనవంశమునందు పుట్టినది. ఈశ్వరభట్టోపాధ్యాయులవారు ఈశాసన రచయిత.

౬౭

౧ పామాపురము : (మహబూబునగరుజిల్లా)
చిలుకలతిప్ప అను చేనిలో
౨ రుద్రదేవుడు
౩ శా. శ. ౧౨౦౦
౪ తెలుగు
౫ విడెముమాదయ అనువాడు రామనాథదేవరకు ధర్మముగా పొన్నముచ్చ్రగామునుంకము లిచ్చినట్లు తెలుపును.

౬౮

౧ పామాపురము ; (మహబూబునగరుజిల్లా)
చిలుకలతిప్ప అను చేనిలో

౨ రుద్రదేవుఁడు
౩ శా. శ. ౧౨౦౦
౪ తెలుఁగు
౫ అన్నమర్యాజనువాఁడు రామనాథదేవరకు ధర్మముగా పొన్నముచ్చ గ్రామ బుఱ్ఱ సుంకా లిచ్చినట్లు తెలుపును.

౫౯

౧ కొలనుపాక: (నల్లగొండజిల్లా) సోమనాథాలయములో.
౨ రుద్రదేవమహారాజులు
౩ *
౪ సంస్కృతము
౫ కాకతీయుల సేవకుఁడగు పోతినాయకుని ధర్మమును తెలుపును. కాకతీయవంశచారిత్రమున కీ శాసనము మిక్కిలి యమూల్యమైనది. ప్రోలునినుండి రుద్రాంబవరకు వంశవృక్షమును వివరించును. రుద్రాంబ గణపతిదేవుకూఁతురనియు, చాళుక్యవంశీయుఁడగు ఇందుశేఖరుని కొమారుఁడగు వీరభద్రుఁడు ఆమె భర్తయనియు తెలుపును. దీనిని కాకతీయ నెం ౩౫ రు శాసనముతో చేర్చి చదువవలెను.

౬౦

౧ బూరుగుగడ్డ: (నల్లగొండజిల్లా) వరాహానృసింహస్వామిగుడిలో
౨ *
౩ *
౪ తెలుఁగు
౫ ఒకానొకని ధర్మమును తెలుపును. దేవాలయపు టుద్యోగులను వారి భృత్యములను వివరించును.

౬౧

౧ బూరుగుగడ్డ: (నల్లగొండజిల్లా) వరాహానరసింహస్వామిగుడిలో
౨ *
౩ *.
౪ తెలుఁగు
౫ అమజయ్య గణపద్దేవుఁడు చేసిన ధర్మమును తెలుపును. ఈతనికి ,, సర్వలోకాశ్రియ ’’ ,, విష్ణువర్ధన చక్రవర్తి ’’ అను బిరుదములు కలవు.

౬౨

౧ బూరుగుగడ్డ: (నల్లగొండజిల్లా) వరాహానృసింహస్వామిగుడిలో
౨ *
౩ *
౪ తెలుఁగు
౫ ఈ శాసనాంత్యభాగమున ఆంధ్రచోడబిరుదాంచితుడగు నొక మహామండలేశ్వరుడు పేర్కొనబడియున్నాడు. నెం. ౪౦, ౪౧, ౪౨ లు ఒకశిల మీద నేయున్నవి.

౬౩

౧ గణపవరము: (నల్లగొండజిల్లా) విష్ణ్వాలయములో.
౨ ప్రతాపరుద్రుడు
౩ శా. శ ౧౨౧౪ .
౪ తెలుఁగు
౫ మహాప్రధాని గంగి దేవనింగారి ధర్మమును తెలుపును. ఇందు రాజు ,, ప్రతాపకుమార రుద్రదేవమహారాజులు’’ అని వ్రాయఁబడినది.

౬౪

౧ గజగట్లపల్లి: (మెదకుజిల్లా) ఆంజనేయాలయము ముందు
౨ *
౩ *
౪ తెలుఁగు.
౫ ఈ శాసనమును విరుగగొట్టి ఒక ఖండము గజగట్లపల్లిలోను, మరియొకఖండము మంబూరులోను పడవేసినారు. దీనిని నెం ౪౫ రు మంబూరు శాసనములో కలిపి చదువవలయును.

45

౧ మణూరు : (మెదకుజిల్లా)
సోమనాథాలయములో.
౨ ప్రతాపరుద్రుడు
౩ శా. శ ౧౨౧౬
౪ తెలుఁగు
౫ ఈ శాసనమును నెం ౪౪ రతో కలిపి చదువునది. దీనినుండి అనుమకొండ అంన్నవెంక, విశ్వము రుద్రదయయను ప్రతాపరుద్రుని సామంతు లిరువురు తెలియనగుచున్నారు. కర్నూలుమండల స్థానిక చరిత్రములయందుగూడ వీరి ప్రశంస గలదు.

46

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)
౨ ప్రతాపరుద్రదేవుఁడు
౩ శా. శ ౧౨౨౧
౪ తెలుఁగు
౫ ముమ్మడి బ్రమ్మిశెట్టి మొదలగు సెట్లు, వీరభద్ర సాంప్రదాయులగువారు చేసిన ధర్మమును వివరించును. విజయనగర శాసనముల యంత్యభాగమున గాంచనగు నీ విరూపాక్ష నామ మీశాసనప్రారంభమున చెక్కఁబడియున్నది. బహుశః ఇయ్యది యిటీవల లిఖింపబడియుండవచ్చును.

47

౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)
రెండుగుళ్ళమధ్య మసీదునకెదురుగా పూడియున్నది.
౨ ప్రతాపరుద్రుఁడు
౩ శా. శ ౧౨౨౫
౪ తెలుఁగు
౫ రాజునకు పుణ్యముగా ఆ యూరిలోని ౧౮ కులములవారు చేసిన ధర్మమును వివరించును.

48

౧ శేకుమూల : (మెదకుజిల్లా)
ఆంజనేయాలయములో,
౨ ప్రతాపరుద్రుఁడు.
౩ శా. శ ౧౨౩౦
౪ తెలుఁగు
౫ ప్రతాపరుద్రుని మహాప్రధాని పురవరి మహాదేవ నాయంకుల ధర్మమును తెలుపును.

49

౧ మాటూరు : (వరంగల్ జిల్లా)
౨ ప్రతాపరుద్రుఁడు.
౩ శా. శ. ౧౨౩౨
౪ తెలుఁగు
౫ అసంపూర్ణ శాసనము

50

౧ మేళ్ళచెరువు : (నల్లగొండజిల్లా)
స్వయంభూదేవాలయములో.
౨ ప్రతాపరుద్రుడు.
౩ శా. శ ౧౨౩౩
౪ తెలుఁగు
౫ స్థానికులగు వివిధవర్ణములవారు శ్రీ స్వయంభూదేవరకు చేసిన ధర్మములు తెలియుచున్నవి. ఈ శాసనమున వెలను, కోమటిసులములు పేర్కొనబడియున్నవి.

51

౧ ఓరంగల్లు :
గుడిముందట.
౨ *
౩ *
౪ సంస్కృతము
౫ కాకతీయవంశములో ప్రోలుఁడు జనించినట్లు తెలుపుచున్నది. అసంపూర్ణశాసనము.

52

౧ వరంగల్లు :
గుడిముందట.
౨ *

౩ *

౪ సంస్కృతము

౫ ఈశాసనము పలుతావుల చెడిపోయినది. ప్రారంభమున ప్రోలుని తండ్రినిఁగూర్చి తెల్పి యుండవచ్చును. ప్రోలుఁడు, ఈతనికొడుకు మహాదేవుఁడు ఇందు పేర్కొనఁబడినారు. ఉపమన్యు మునియు, శైవాచార్యుఁడగు ధ్రువేశ్వర మునీశ్వరుఁడును పేర్కొనఁబడినారు. వీరిరువురును చరిత్రకపరిచితులు. నెం. ౨౪ రు శాసనమును చూడునది.

53

౧ రుద్రేశ్వరము: (హనుమకొండ) హనుమకొండ పెద్దదేవాలయములో

౨ *

౩ *

౪ తెలుఁగు

౫ గోసగియీశ్వరదేవుఁడనువాఁడు తమ్మేలిన కాకతీయ రాజులకు రాజ్యాభివృద్ధిగాను పెక్కుదేవరలను ప్రతిష్ఠచేసెనని తెలుపును. సహస్రస్తంభముల గుడికి రుద్రేశ్వరము అనిపేరు.

54

౧ ~~మాటూరు~~ : (వరంగల్ జిల్లా)

౨ *

౩ శా. శ. ౧౦౪౧

౪ తెలుఁగుపద్యములు

౫ ఈశాసనము మధ్య మధ్య చెడిపోయియుండుటచే ప్రతిబింబమస్పష్టముగ నున్నది. త్రిభువన మల్లదేవుని సామంతుఁడొకఁడు దాయాదు లపహరించిన ఆంధ్రసామ్రాజ్యమును తిరిగి కాకతీయులకు సంపాదించి పెట్టినటుల తెలుపుచున్నది. ఈ శాసనము కాకతీయుల పూర్వచరిత్రమును తెలుపుటలో నద్వితీయప్రాముఖ్యతఁగలది. ఇందలి విషయములు భావిపరిశోధనమునఁ గాని సమన్వయింప వలనుపడదు.

55

౧ గూడూరు: (వరంగల్ జిల్లా) గ్రామమధ్యమున

౨ *

౩ *

౪ తెలుగుపద్యములు

౫ దుర్జయవంశానుక్రమణికను తెలుపును. ఎఱ్ఱనరేంద్రుఁడు బొట్టుబేతరాజు పక్షమువహించి, అతనిని కొఱవిదేశమునకు ప్రభువుగాఁ జేసెనని తెలుపుచున్నది. ఎఱ్ఱనభార్య అతనిని కాకతివల్లభునిగాఁ జేసినది. ఈశాసనము కాకతీయుల యుత్పత్తిని గూర్చి ముఖ్యాంశములను బయటఁ బెట్టుచున్నది. ఇందలి విషయములు పరిశోధనీయములు. దీనితో నెం. ౫౪ రు శాసన మన్వయింప నగును. చాళుక్య శ ౩౫ ఇతర ౧౩ శ్లో ఈ శిలమీదనే యున్నవి.

56

౧ ధర్మసాగరము: (వరంగల్ జిల్లా) దేవాలయము ముందర.

౨ *

౩ *

౪ సంస్కృతాంధ్రములు

౫ ఈశాసనము మిక్కిలి చెడిపోయి, ప్రతిబింబము దుస్సాధ్యముగ నున్నది. దీనినుండి గణపతిదేవుని మంత్రియు, భాస్కరమంత్రి పుత్రుఁడునగు మల్లమంత్రి తెలియనగుచున్నాఁడు.

57

౧ ఇనుగుర్తి: (వరంగల్లుజిల్లా)

౨ *

౩ *

౪ సంస్కృతము

౫ ఈశాసనము నాగరలిపిలోనున్నది. ఇందు విశేష భాగములలో బెత్తికలు లేచిపోయి ప్రతిబింబమస్పష్టముగ నున్నది. ప్రోలరాజునకును ముప్పాంబికకును బుత్రుఁడగు రుద్రదేవుడు పోలాంబికను వివాహమాడి సప్తసంతానములను ప్రతిష్ఠించెనని యీశాసనమున చెప్పబడియున్నది. దానసంవత్సర ముండెడిభాగము చెడిపోయినది.

చాళుక్య శాసనములు

1

౧ గంగాపురము: (మహాబూబునగరముజిల్లా)

౨ జగదేకమల్లుఁడు

౩ ౧౮ వ రాజ్యసంవత్సరము

౪ కన్నడము

౫ ఆయ్యూరి సెట్టికులజులు నగరేశ్వరదేవుని ప్రీతికై శ్రీగిరి పండితునికి చేసిన ధర్మమును తెలుపును. ఈ శ్రీగిరిపండితుడు ఆలయస్థానపతిగ నుండవలెను. చాళుక్య ౧, ౨ శాసనములు ఒకేశిలపై నున్నవి.

2

౧ గంగాపురము: (మహాబూబునగరుజిల్లా)

౨ జగదేకమల్లుఁడు

౩ ౮ వ రాజ్యసంవత్సరము

౪ కన్నడము

౫ కొందరు సెట్టికులజులును, ప్రజలును సాగరేశ్వర, సోమేశ్వర దేవరలకు చేసిన ధర్మమును దెలుపును. చాళుక్య ౧, ౨ శాసనములు ఒకేశిలపై నున్నవి.

3

౧ కొలనుపాక: (నల్లగొండజిల్లా)
చండికాంబగుడిలో.

౨ జగదేకమల్లుఁడు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ ఈశాసనమునందలి తూర్పుభాగము జగదేకమల్లుని మంత్రియగు మనెవెగ్గడను పేర్కొనుచున్నది. పశ్చిమభాగమున త్రిభువనమల్లునికాలపు శాసనము.

4

౧ కొలనుపాక: (నల్లగొండజిల్లా)
సోమనాథస్వామి గుడిలోని గోడలో

౨ జగదేకమల్లుఁడు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ మహామాత్యుఁడగు శ్రీమన్మనెవెగ్గడను పేర్కొనును. అసంపూర్ణశాసనము.

5

౧ గంగాపురము: (మహాబూబునగరుజిల్లా)

౨ జగదేకమల్లుఁడు

౩ ధాతుసంవత్సరము

౪ కన్నడము

౫ జగదేకమల్లుని తనయుడు త్రైలోక్యమల్లకేశవపురమున నొక దానముఁ జేసెననియు, దాఖసెట్టి దానిని నడుపువాఁ డనియును, పిమ్మట నచ్చటి నాలుగు సెట్టికులములవారును, సమస్తసమయముల వారునుగూడ ధర్మములను జేసియుండిరనియు నీ శాసనమునుండి తెలియుచున్నది.

6

౧ అలంపురము: (రాయచూరుజిల్లా)
ఈశ్వరాలయములో

౨ త్రైలోక్యమల్లుఁడు

౩ చా. వి. శ. ౮౩

౪ కన్నడము

౫ ఒకానొకని దానమును దెలుపును.

7

౧ డాకూరు: (మెదకుజిల్లా)
వీరభద్రాలయములో

౨ త్రైలోక్యమల్లుఁడు

౩ శా. శ. ౧౦౧౩. త్రైలోక్యమల్లుని రాజ్యసంవత్సరము ౩, అంగీరస.

౪ కన్నడము

౫ మహామండలేశ్వర సోమేశ్వర్మాణాడి దామూగులో బజ్జేశ్వరుని ప్రతిష్ఠించెను. అచ్చటనేయుండిన ఆయ శేశ్వగునకు మాణిణాండరసమున్న గువారు దాన మొసగిరి. ఈశాసనమునుండి తాత్కాలికదేవాల యోత్సవాదులు కొన్ని తెలియనగుచున్నవి.

8

౧ సంబురాలకుంట : (మహాబూబునగరుజిల్లా)

చెఱువుకట్టమీద

౨ త్రైలోక్యమల్లుఁడు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ త్రైలోక్యమల్లుని మహాప్రధానియగు మహాదెగ్గడె యిందు పేర్కొనబడియున్నాడు. చోడవంశో ద్భవుడగు సంకరసచోడమహారాజునకును పద్మల దేవికిని జనించిన మల్లమాణిదేవి ధర్మము నీశాసనము తెలుపుచున్నది.

౯

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

౨ త్రైలోక్యమల్లుఁడు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ అసంపూర్ణశాసనము. ఇందు మహామండలేశ్వర నిరుగనిచోళమహారాజు పేర్కొనఁబడినాఁడు. ఇతఁడు రాజసామంతుఁడు. ఆంధ్రచోడులలో నొకడు. శాసనాంత్యభాగమునం దితని మంత్రిని గూర్చిన ప్రస్తావనగలదు. అవలిభాగము నేలలో పూడియున్నది.

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

బాలబ్రహ్మేశ్వరుని గుడిప్రక్కన.

౨ త్రైలోక్యమల్లుఁడు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ అసంపూర్ణశాసనము. ఇందు మహామండలేశ్వర బిద్దనచోడమహారాజు పేర్కొనఁబడినాఁడు. ఇతఁడు సామంతప్రభువు. తెలుఁగుచోళులలో నొకఁడుగాయుండి దత్తమండలశాసనములలోని బిద్దనచోడుఁడై యుండును.

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

బాలబ్రహ్మేశ్వరుని గుడిప్రక్కన

౨ భువనైకమల్లుఁడు

౩ చా. వి. శ. ౭౭ నళసంవత్సరము

౪ కన్నడము

౫ అలంపురములోని శ్రీబ్రహ్మేశ్వరదేవరకు శ్రీమద్వడ్డ రావుళదండనాయకులు చేసిన ధర్మమును తెలుపును. ఈదానము స్థానపతి బ్రహ్మరాశి భట్టారకునికి చేయబడినది. ఇందు చాళుక్యవిక్రమశకమునకు బదులుగా శకవర్ష మీయబడియున్నది. ఈశాసన మునుండి యాకాలమునందు దేవపూజోపయోగ్య ములగు వస్తువులు తెలియుచున్నవి.

12

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)

వేంకటేశ్వరాలయము ముందు.

౨ త్రిభువనమల్లుఁడు

౩ చా. వి. శ ౧

౪ కన్నడము

౫ త్రిభువనమల్లుని రాజ్యకాలమునం దాతనికి సామం తుడగు నొక చోడరాజు బ్రహ్మేశ్వరదేవునికిఁ బ్రీతిగా నచ్చటి స్థానపతి కొనర్చిన ధర్మము నీ శాసనము తెలుపుచున్నది. ఈ శాసనకాలము ఒక టవచాళుక్యవిక్రమ శకసంవత్సరముగా నున్నది. ఈ శకము త్రిభువనమల్లబిరుదాంచితుడును, పశ్చిమ చాళుక్యచక్రవర్తియు నగు నాఱవవిక్రమాదిత్యుని రాజ్యారంభకాలమగు క్రీ. శ. ౧౦౭౬—౧౦౭౭.

సంవత్సరమునుండి ప్రారంభమగును. ఈ శాసనము పలుతావుల చెడిపోయియుండుటచే ప్రతిబింబ మస్పష్టముగ నున్నది.

౩

౧ వేములవాడ: (కరీంనగరుజిల్లా)
భీమేశ్వరాలయము ముందు.
౨ త్రిభువనమల్లుఁడు
౩ చా. వి. శ. (౨) అవ్యయసం॥
౪ కన్నడము
౫ ఈ శాసనపు పశ్చిమభాగమున త్రిభువనమల్లుని పుత్రుడగు కుమారసోమేశ్వరుని ధర్మమును, ఉత్తర భాగమున పాళవాకకులతిలకుడగు మహామండలేశ్వరజగద్దేవుడు హరీశ్వరదేవునికి త్రీతగాఁ సిశ్వర పండితునికిఁ జేసిన ధర్మమును పేర్కొనబడి యున్నవి. ఈ జగద్దేవుడును, కాకతిరుద్రుని హను మకొండశాసనమందలి జగద్దేవుఁడు నొక్కరేరై యుండవలెను.

౪

౧ అలంపురము: (రాయచూరుజిల్లా)
యోగానందనారసింహాలయము
౨ త్రిభువనమల్లుడు
౩ చా. వి. శ (౨) ౩ వ్యయ
౪ కన్నడము
త్రిభువనమల్లుని రాజ్యమున మహాసేనాధిపతి ధర ణింద్రరాశి పండితుని పాలనమున సమస్తజనులును కూడి చేసిన ధర్మము ఈ శాసనము తెలుపుచున్నది.

౫

౧ దండాపురము: (మహబూబునగరుజిల్లా)
౨ త్రిభువనమల్లుఁడు
౩ చా. వి. శ. ౩
౫ కొండలు బ్రహ్మేశ్వరదేవర కొసంగిన దానమును తెలుపును.

౬

౧ గంగాపురము: (మహబూబునగరుజిల్లా)
చాకలివాని భావిసద్ద
౨ త్రిభువనమల్లుఁడు
౩ చా. వి. శ. ౩ ప్రజాపతి సం॥
౪ కన్నడము
౫ అచ్చటి శెట్టిగులజుల ధర్మము తెలియుచున్నది.

7

౧ నగునూరు (కరీంనగరముజిల్లా)
ఊరిబయటనున్న శక్తిఆలయమునకు ఎదుటి విగ్రహ ముల దగ్గర.
౨ దొమ్మెరాజు
౩ ప్రమాది
౪ తెలుఁగు
౫ మహామండలేశ్వర దొమ్మెరాజు జగద్దేవుడు, మేడ రాజు ననువారలు ఎనుబదివేల సైన్యము నెదిర్చి గెలిచిరని యీ శాసనము తెలుపుచున్నది. వారలు అనుమకొండశాసనమునందలి కాకతీయ ప్రత్యర్థు లయి యుందురు.

8

౧ అల్లాదుర్గము: (మెదకుజిల్లా)
ఈదులలో నున్నది.
౨ త్రిభువనమల్లుడు
౩ చా. వి. శ. ౨ రక్తాక్షి
౪ కన్నడము
౫ త్రిభువనమల్లుని కాలమున రాజపుత్రుడగు అహవ మల్లపెమ్మాడి చేసిన దానము తెలియనగుచున్నది.

౯

౧ వేములవాడ: (కరీంనగరుజిల్లా)
సోమేశ్వరాలయము ముందు
౨ త్రిభువనమల్లదేవుఁడు
౩ చా. వి. శ. ౨

౪ కన్నడము

౫ త్రిభువనమల్లుని కాలమున నతని సామంతుఁడు రాజాదిత్యరస రాజాదిత్యేశ్వరుని ప్రతిష్ఠ చేసి యొక మహోన్నతదేవాలయమును గట్టించి, చక్రవర్తి యనుజ్ఞపై నా దేవునకుఁ గొన్ని ధర్మములను జేసి నటు లీశాసనము తెలుపుచున్నది.

20

౧ అలంపురము: (రాయచూరుజిల్లా)
బాలబ్రహ్మేశ్వరునిగుడి పశ్చిమద్వారమున.

౨ *

౩ చా. వి. శ. ౧౧

౪ కన్నడము

౫ అసంపూర్ణశాసనము

21

౧ కొలనుపాక: (నల్లగొండజిల్లా)
ఆంజనేయులగుడిముందర.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౧౩

౪ కన్నడము

౫ అసంపూర్ణశాసనము. ప్రతిబింబము దుస్సాధ్యముగ నున్నది. కందూరుశాఖను జెందిన చోడవంశీయులలో నొకడును, త్రిభువనమల్లుని సామంతుఁడునగు నొక రాజన్యుని దానము నీ శాసనము తెలుపుచున్నది.

22

౧ గంగాపురము: (మహబూబునగరుజిల్లా)
కేశవాలయము గోడమీద.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౧౫ ప్రజోత్పత్తి

౪ కన్నడము

౫ త్రిభువనమల్లునికి గురువగు సకలప్రవేశభట్టారకుడు, జ్యోతిశ్శాస్త్రప్రవీణుడగు నాదిత్యభట్టోపాధ్యాయునికి, చక్రవర్తి యశోభివృద్ధికై యొనర్చిన ధర్మము నీ శాసనము తెలియజేయుచున్నది.

23

౧ కొలనుపాక: (నల్లగొండజిల్లా)
సోమశాఖాలయముముందర,

౨ *

౩ చా. వి. శ. ౨౨ ఈశ్వర

౪ కన్నడము

౫ అసంపూర్ణశాసనము. ఇందునుండి కొల్లిపాక రాజధానిగ పేర్కొనబడియున్నది. ఇచ్చట నొక రాజప్రతినిధి యుండి యుండును.

24

౧ గంగాపురము; (మహబూబునగరుజిల్లా)
వినాయకునిగుడివద్ద

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా, వి. శ. ౨౩ ఈశ్వర

౪ కన్నడము

౫ ఈ శాసనమున చా. వి. శ. ౨౩, ౪౨ సంవత్సరములు గలవు. ఇందుకుఁ గల కారణము తెలియుట లేదు. గంగాపురమునకు త్రైలోక్యమల్లకేశవపురమను నామాంతర ముండియుండును.

25

౧ అలంపురము: (రాయచూరుజిల్లా)
జువ్విచెట్టు వేపచెట్టు అరుగుమీద పఱచిన బండ

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౨౫. ఖర

౪ కన్నడము

౪ మహారాణి మల్లాదేవిధర్మ మీ శాసనమునంగలదు.

26

౧ అలంపురము: (రాయచూరుజిల్లా)
బాలబ్రహ్మేశ్వరుని గుడిప్రక్క.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౨౯ కాళయుక్తి
౪ కన్నడము
౫ మహామండలేశ్వర మల్లరస మహాసాన్నాధిపతి సోమేశ్వరరాసిభట్టారకునికి, బ్రహ్మేశ్వరదేవుని ప్రీతికై చేసిన ధర్మ మీశాసనమునుండి తెలియుచున్నది.

27

౧ గంగాపురము : (మహబూబునగరుజిల్లా)
ఆలయప్రాకారములో
౨ *
౩ చా. వి. శ. ౨౭
౪ కన్నడము
౫ స్థానికులగు సెట్టికులజులును, సమస్తసమయములవారునుగూడి ధర్మము చేసి వేయించిన శాసనము. చాళుక్య సె ౩౨ రకూడ ఈశిలమీద నేయున్నది.

28

౧ పూడూరు : (మహబూబునగరుజిల్లా)
ఆలయమువద్ద కంపలో
౨ త్రిభువనమల్లుడు
౩ చా. వి. శ. ౨౯
౪ కన్నడము
౫ త్రిభువనమల్లుని సామంతుడగు మహామండలేశ్వర మల్లకరస తన గురువును జైనమతప్రవర్తకుడునగు కనకసేన భట్టాచార్యునికి చేసిన ధర్మమును తెలుపు శాసనము. దానినుండి యా కాలమునందు జైన మతము ప్రబలియుండినటుల తెలియుచున్నది.

29

౧ కొలనుపాక : (నల్లగొండజిల్లా)
సోమనాథాలయములో
౨ త్రిభువనమల్లుడు
౩ చా. వి. శ. ౩౦ సర్వజిత్
౪ కన్నడము
౫ త్రిభువనమల్లుని దండనాయకులగు బాణసువెగ్గడె అన నపాలయ్య యనువారలు రాజధానియగు కొల్లిపాకయందలి రాజాదిత్యేశ్వరునికి జేసిన ధర్మము నీ శాసనము తెలుపుచున్నది.

౩౦

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)
బాలబ్రహ్మేశ్వరునిగుడి తూర్పుద్వారమువద్ద.
౨ త్రిభువనమల్లుడు
౩ చా. వి. శ. ౩౯. సర్వజిత్
౪ కన్నడము
౫ సామంత మహామండలేశ్వరుడగు మల్లరస బ్రహ్మేశ్వరదేవప్రీత్యర్థమై వితరణోన్ద్రరాశి పండితునికిఁ జేసిన ధర్మము నీ శాసనము తెలుపుచున్నది.

౩౧

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)
బాలబ్రహ్మేశ్వరుని గుడిప్రక్క.
౨ త్రిభువనమల్లుడు
౩ చా. వి. శ. ౩౯
౪ కన్నడము
౫ త్రిభువనమల్లుని దేవి ధర్మశాసనము

౩౨

౧ గంగాపురము : (మహబూబునగరుజిల్లా)
ఆలయప్రాకారములో.
౨ త్రిభువనమల్లుడు
౩ చా, వి. శ. ౪౧
౪ కన్నడము
౫ భీమరస, గంగాదేవి యనువారు గంగేశ్వరదేవుని ప్రతిష్ఠ చేసినటులఁ దెలుపును. చాళుక్య సె ౨౪ ర ఇదియు ఒక శిలమీద నే యున్నవి.

౩౩

౧ నెక్కొండ : (మహబూబునగరుజిల్లా)
రామేశ్వరాలయము ముందర.

౨ త్రిభువనమల్లుఁడు
౩ చా. వి. శ. ౪౬ ప్లవ
౪ కన్నడము
౫ చందలదేవీసుతనయుండును మహామండలేశ్వరుండు నగు కుమారతైలపదేవుడు తన పట్టమహిషి లక్ష్మీదేవితోడను, కుమారపెమ్మాడితోడను, కోడూరి నుండి రాజ్యమేలుచు చేసిన ధర్మ మీ శాసనమున పేర్కొనబడియున్నది. ఈతడు కోడూర రాజప్రతినిధిగ నుండి, కాకతిరుద్రుని హనుమకొండశాసనమునఁ జెప్పబడినటుల కాకతిప్రోలునికిఁ బ్రత్యర్థిగ నుండియుండెను.

౨౪

౧ బూదపూరు : (మహబూబునగరుజిల్లా)
ఆంజనేయాలయమునకు ఎదురుగా.
౨ *
౩ చా. వి. ని ౪౬ ప్లవ.
౪ కన్నడము
౫ సపుత్రకళత్రుడగు కుమారతైలపదేవుడు చేయించిన దానశాసనము. దీనిని నెం. ౩౩ రు చాళుక్యశాసనముతో కలిపి చదువవలెను.

౨౫

౧ గూడూరు : (వరంగల్ జిల్లా)
గ్రామమధ్యమున.
౨ త్రిభువనమల్లుడు
౩ చా. వి. శ. ౪౭ క్రోధి
౪ కన్నడము
౫ కొల్లిపాకనుండి కుమార సోమేశ్వరుడు రాజ్యమేలు సమయమున దండనాయక సాహిపయ్య విన్నపమాలించి మహాప్రధాని మాసవెగ్గడె చేసిన ధర్మము నీశాసనము పేర్కొనుచున్నది. కాకతీయ నెం. ౫౫ ఇతర ౧౩ ర్లు శాసనములుకూడ ఈశిల మీదనే యున్నవి.

౨౬

౧ కొలనుపాక : (నల్లగొండజిల్లా)
ఊపగడ్డపయిని స్తంభముమీద.
౨ *
౩ చా. వి. శ. ౫౦ విశ్వావసు
౪ కన్నడము
౫ కుమారసోమేశ్వరుడు కొల్లిపాకనుండి రాజ్యమేలుచుండగా మంత్రియగు మాసవెగ్గడె చేసిన ధర్మశాసనము. ఇది పలుతావుల చెడిపోయినది. ప్రతిబింబము దుర్గ్రాహ్యముగ నున్నది. వ్రాత ఏమియు బాగులేదు.

౨౭

౧ పానుగల్లు : (నల్లగొండజిల్లా)
వేంకటేశ్వరాలయములో.
౨ త్రిభువనమల్లుడు
౩ *
౪ సంస్కృతము
౫ ఈ యసంపూర్ణ శాసనమునుండి త్రిభువనమల్లుడు రాజ్యమేలుచుండగా, భీముని తమ్ముడగు వైద్య సాధుడను నాతడు, చక్రవర్తికుమారుడగు తైలపదేవునివద్దనుండి కొంతభూభాగమును పొందెనని తెలియుచున్నది. ఈ తైలపుడు కాకతీయప్రత్యర్థియగు తైలపుడు.

౨౮

౧ బూరుగుగడ్డ : (మహబూబునగరుజిల్లా)
వరాహనృసింహస్వామి గుడికి తూర్పుననున్న చిన్న లంకెల బావివద్ద.
౨ త్రిభువనమల్లుడు
౩ *
౪ కన్నడము
౫ బాణసువెగ్గడె అనంతపాలయ్యలను పేర్కొనుచున్నది.

౩౯

౧ అల్లాదుర్గము : (మెదకుజిల్లా)
కేశవాలయములో.

౨ భూలోకమల్లుడు

౩ ౩ వ రాజ్యసంవత్సరము. కీలక.

౪ కన్నడము

౫ *

షరా :—ఇది తాడికొండ శాసనముగా పొరపాటున అచ్చుపడినది. పుట ౧౪౩.

౪౦

౧ గంగాపురము : (మహబూబునగరుజిల్లా)
చోడమ్మ చెఱువునొద్ద.

౨ భూలోకమల్లుఁడు

౩ భూలోకమల్లుని ౭ వ రాజ్యసంవత్సరము

౪ కన్నడము

౫ భూలోకమల్లుని కుమారుఁడును, యువరాజును అగు తైలపుని దండనాయకుఁడును, కొందరు సెట్టి కులజులును చేసిన ధర్మమును దెలుపును.

౪౧

౧ కొలనుపాక : (నల్లగొండజిల్లా)
చెఱువుగట్టునకు ప్రక్కన

౨ అహవమల్లుడు

౩ శ. ౯౯. శ్రీముఖ

౪ కన్నడము

౫ సోమపెర్మాడి, లక్ష్మిబిరసియను వారల ధర్మములు ఉత్తరపశ్చిమభాగములందు గలవు.

౪౨

౧ కొలనుపాక : (నల్లగొండజిల్లా)
వీరనారాయణస్వామిగుడి గర్భాలయములో.

౨ త్రిభువనమల్లుడు

౩ చా. వి. శ. ౨౯

౪ సంస్కృతము

౫ ఈశాసనము ఆరడుగుల పొడుగుగలరాయిపై చెక్కబడియున్నది. అక్షరములు మిక్కిలి చిన్నవియై యొకదానినంటి యింకొకటి యున్నవి. పంక్తుల నడుమగూడ స్థలము చాల తక్కువ. అనేక స్థలములలో నక్షరము లరిగిపోయినవి.

ఇతరశాసనములు

౧

౧ ఓరుగల్లు :
కోటలో ద్వారశాఖపై

౨ రాచ్చిదేవ మహాపాత్రుడు

౩ ప్రమాది

౪ తెలుగు

౫ కాకతీయు లంతరించినపిమ్మట కొంతకాలమునకు ఓరుగల్లుకోట కపిలేంద్ర గజపతి కుమారుడగు రాచ్చిదేవ మహాపాత్రునిచే నాక్రమింపబడినటు లీశాసనమునుండి తెలియుచున్నది.

౨

౧ నేలకొండపల్లి : (వరంగల్లుజిల్లా)
విరాట్రాయాంధ్రగ్రంథాలయములో

౨ కందూరి రుద్రయనచోడుడు

౩ శా. శ. ౧౦౪౩

౪ తెలుఁగు

౫ ఒకదానమును దెలుపును.

ఈ రుద్రయనచోడు డాంధ్రచోడుల సంతతివాడు.

౩

౧ నేలకొండపల్లి : (వరంగల్లుజిల్లా)
విశ్వాంధ్రాయాంధ్రగ్రంథాలయములో.

౨ కృష్ణదేవరాయలు

౩ శా. శ. ౧౪౭౩ ధాత్రి

౪ తెలుఁగు

౫ కృష్ణదేవరాయలకాలమున కృష్ణానది యుత్తరతీరమును కొండపల్లినుండి రాయసం కొండమరుసు పాలించుమండెనని యీ శాసనము తెలియజేయుచున్నది.

౪

౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)
గుడిద్వారముముందర అడ్డరాతిపై

౨ రమేలీసుఖాను

౩ శా. శ. ౧౪[illegible] క్రోధి

౪ తెలుఁగు

౫ రెడ్లసమత్తుమున జేయబడిన యొక దానమును తెలుపును.

౫

౧ పానుగల్లు (నల్లగొండజిల్లా)
గోరీలవద్దనున్న శకలము.

౨ *

౩ *

౪ సంస్కృతము

౫ ఇందునుండి మైలాంబిక, భీమరాజనందనుడగు తాండక్షితీశుడుననువారు తెలియనగుచున్నారు. వీరు చరిత్ర కపరిచితులు.

౬

౧ జడచర్ల : (మహబూబునగరుజిల్లా)
వేంకటేశ్వరాలయములో.

౨ కందూరి ఉదయనచోడుడు

౩ శా. శ. ౧౦౮౪. చిత్రభాను

౪ తెలుగు

౫ ఈతని కుంకాధికారులు కోమటిలోని స్వయంభు సోమనాథున కిచ్చిన ధర్మములను దెలుపును. ఈ శాసనమునుండి సబము కుంకమను పన్నును, గోకర్ణ సింగయాకి లను నాణెములును తెలియుచున్నవి.

7

౧ ఆలుగడప : (నల్లగొండజిల్లా)

౨ ఎఱ్ఱమనాయనింగారు

౩ శా. శ. ౧౧౨౭

౪ తెలుగు

౫ ఇందలి గుండపనాయనింగారు చరిత్రమున కపరిచితుడు. ఈ శాసనమునుండి యీతడు వడ్లూరునకు పాలకుడనియు, నాతని మంత్రి సింగమదేవనాయంకు డనియుఁ దెలియుచున్నది.

౮

౧ గంగాపురము : (మహబూబునగరుజిల్లా)

౨ *

౩ *

౪ సంస్కృతము

౫ అసంపూర్ణ శాసనము. విష్ణుమహీపతిని పేర్కొనుచున్నది.

౯

౧ రామన్నపేట : (వరంగల్ జిల్లా)
చెఱువుతూముమీఁద.

౨ మహాసామంతమల్లిరెడ్డి

౩ శా. శ. ౧౧౩౫

౪ తెలుగు

౫ ఇందలి మల్లిరెడ్డి చరిత్ర కపరిచితుడు. ఈతని తండ్రి ముప్పారెడ్డి యని చెప్పబడియున్నది. వీరు రెడ్డిపలజులయియుందురు. ఈ శాసనశిలను రెండు ఖండములు చేసి తూమునకు వేర్వేరుతావులను బిగించిరి. ప్రత్యేకఖండములకుఁ బ్రతులు దీసి కలిపిన శాసనము.

[illegible]

౧ గార్ల: (వరంగల్లుజిల్లా)

౨ బొప్పరాయలు

౩ శా. శ. ౧౨౦౯

౪ సంస్కృతము

౫ అసంపూర్ణ శాసనము. ఇయ్యది పద్మనాయక వంశ చరిత్రమునకు చాల ముఖ్యమైనది. చతుర్థకులమున బేతభూపతియు, నాతనికి బొప్పడును, అతనికిఁ గణనాథుఁడు నాతనికి బొప్పరాయలునుజన్మించిరి. ఈ రెండవ బొప్పరాయ లెవ్వరికి సామంతుడో తెలియుటలేదు.

[illegible]

౧ పిల్లలమఱ్ఱి: (నల్లగొండజిల్లా)
సోమేశ్వరాలయ స్తంభముమీద.

౨ కాపయనాయనింగారు

౩ హేవిళంబి

౪ తెలుఁగు

౫ ఈతని భృత్యుడగు ఎఱపోతు లెంకధర్మము నీశాసనము దెలుపుచున్నది. కాపయనాయని బిరుదములు గమనింపదగినవి. ఎఱపోతు లెంకతండ్రియని చెప్పబడిన అనుమకొండ మాచినాయనింగారికిని, కాకతీయప్రతాపరుద్రుని భృత్యుడగు అనుమకొండ ఆంన్ను వెంకకు నేమైన సంబంధ ముండెనేమో తెలియుటలేదు. కాపయనాయకుడు కాకతీయ రాజ్యమున పిల్లలమఱ్ఱి ప్రాంతమున కధిపతియై యుండును.

2

౧ కొలువి: (వరంగల్ జిల్లా)

౨ చాళుక్యభీముఁడు

౩ *

౪ తెలుఁగు

౫ ఈశాసనము వేంగీచాళుక్య చరిత్రమునకు ముఖ్యమైనది. పూర్వభాషాపదములు పెక్కులిందుగలవు. ఇందలి రణమర్దకాన్వయమును, కుసుమాయుధుడు నెవ్వరో తెలియదు. కొలువిరాజ్యప్రశంస యిందు గలదు. ఈశాసనము తొమ్మిదవ శతాబ్దమధ్యభాగము నాటిది.

3

౧ గూడూరు: (వరంగల్ జిల్లా)
గ్రామమధ్యమున.

౨ మల్లుడు

౩ *

౪ కన్నడము

౫ విరియాలవంశమునసూరడు నాతనికి బేతనయునతనికి బెజ్జమాంబికయందు మల్లనయు జనించిరని యీ శాసనమునుండి తెలియుచున్నది. వారికిని కాకతీయశాసనములలో విర్యాలనాగసానమ్మకు నేమైన సంబంధ ముండెనేమో తెలియదు. కాకతీయ ౫౫, చాళుక్య ౩౫, శాసనములును ఇదియు ఒకేశిలపై నున్నవి.

4

౧ ఇనుగుర్తి: (వరంగల్ జిల్లా)
జయ్యనస్వామి గారి యింట్లో.

౨ బయ్యాంబిక

౩ *

౪ సంస్కృతము.

౫ ఇందలి విరియాలబయ్యాంబికకును, నెం. ౧౩ రు. శాసనమున పేర్కొనబడిన విర్యాలవంశజులకును, విర్యాలనాగసానమ్మకునుఁగల సంబంధ మేమియో తెలియుటలేదు. శాసనముపలుతావులచెడియున్నది. మధ్య కల్పము చెక్కబడినది.

5

౧ బూరుగుగడ్డ: (మహబూబునగరుజిల్లా)
శివాలయములో.

౨ అంనపనాయనింగారు

౩ శా. శ. ౧౩౦౦

౪ తెలుఁగు

౫ ఈ యంనమనాయనింగారు పితనితండ్రి యైన భీమానాయనింగారును, కాకతీయులకు పిమ్మట నుత్తరాంధ్రదేశము నేలిన పద్మనాయక వెలమల లోనివారయి యుందురు.

[illegible]

౧ మధిర : (వరంగల్ జిల్లా)
మధిరమహాదేవపురము త్రోవలోని చేలో.

౨ నరసింహుఁడు

౩ శా. శ. ౧౧౧౨

౪ సంస్కృతము

౫ తెనాలిపురవాస్తవ్యుడును, నారసింహుని పౌత్రుడును, బ్రహ్మాభిధాని పుత్రుడునగు నారసింహుని దానశాసనము. ఈ బ్రాహ్మణకుటుంబమునుగూర్చి యింకేమియును దెలియుటలేదు.

7

౧ లింగగిరి : (కృష్ణాజిల్లా)

౨ *

౩ శా. శ. ౧౧౪౨

౪ తెలుఁగు

౫ క్రీ. శ. ౧౨౨౦ లో లింగగిరిలో ఎంబెరుమానారు మఠము స్థాపింపఁబడినట్లును మఠమునకు అధికసహాయము కొఱకు రాజమఠము కొల్వ ఏర్పరుపబడినట్లును అస్పష్టముగఁ దెలియుచున్నది.

8

౧ పానుగల్లు : (నల్లగొండజిల్లా)
గోరీలవద్ద

౨ మేలాంబిక

౩ చా. వి. శ. ౭౪

౪ సంస్కృతము

౫ మేలాంబికకు మువ్వురుపుత్రులుండిరని తెలియుచున్నది. ఉదయాదిత్య భీమ గోకర్ణులనామములు గూడ గలవు. వీ రామెకు పుత్రులో కామో తెలియలేదు. వేఱొకచో నుదయాదిత్యునకు భీమ గోకర్ణులు పుత్రులని మామిళ్ళపల్లి శాసనము తెలుపుచున్నది. ప్రతిబింబము బాగుగలేదు.

[illegible]

౧ నగునూరు : (కరీంనగరముజిల్లా)
ఊరిబయటనున్న శక్తిఆలయమునకు ఎదుట విగ్రహములదగ్గర

౨ గణపతిదేవమహారాజు

౩ సర్వజిత్తు

౪ తెలుఁగు

౫ ఆ మల్లిసెట్టి, ఆయన కొడుకు చెన్నిసెట్టిచేసిన దానము. వీరు మాకేశ్వరదేవరప్రతిష్టను గణపతిదేవమహారాజుపేర గణపేశ్వరమును, సకల భక్తులపేర సకలేశ్వరమును ప్రతిష్ఠ చేసినట్లు ఈ శాసనము తెలుపుచున్నది. ఈగణపదేవుఁ డెవఁడో తెలియుటలేదు. చాళుక్య ౧౬ వ శాసనము నిదియు నొక్క శిలమీదనే యున్నవి.

2

౧ అలంపురము : (రాయచూరుజిల్లా)
బ్రహ్మేశ్వరుని గుడినుండి తుంగభద్రకు పోవు త్రోవ ప్రక్కగోడలో.

౨ విజయాదిత్యుఁడు

౩ శా. శ. ([illegible])

౪ సంస్కృతము

౫ ఇది బాదామి చాళుక్యుల శాసనము. శిలపంక్తుల చిగురుభాగమునం దరిగిపోయినది. కొలమీయబడినచోటగూడ నటులే యున్నది. పూర్వచాళుక్యచరిత్రమున కిది మిగుల ముఖ్యమైనది.

2

౧ వేములవాడ : (కరీంనగరముజిల్లా)

౨ అరికేసరి

౩ *

౪ సంస్కృతము

౫ చాళుక్యవంశమున జనించినవినయాదిత్యనామధేయుడగు యుద్ధమల్లుడు చిత్రకూటదుర్గమునం గైకొనెను అతని కుమారుఁడగు నరికేసరి వేంగిదేశమును బలముచే నాక్రమించె. అతనికి నరసింహభూపతియు నతనికి రాజాదిత్యుడు నాతనికి రెండవయుద్ధమల్లుడును జనించిరి. అనంతరము రెండవ నరసింహదేవుడు పుట్టి గూర్జరసైన్యములను జయించియుండెను. ఇతనికి రెండవ యరికేసరి యుదయించెను. మహాసేనావృతుడయినయీతడు గోవిందరాజురాజ్యము నపహరించి, బిజ్జని రక్షించెను. ఈతని బిరుదములనుండి యీతడు త్రిభువనమల్లుని సామంతుడని తెలియుచున్నది. ఈతనికి గుణకశర్మ యనునాతడు మంత్రియు సంధివిగ్రహియునైయుండెను. బద్దిగభూపాలుని మనుమడగు తంత్రపాల పెద్దనాయుఁడనికోరికను మన్నించి అ × లపాలకపట్టణమునం దరికేసరి భూదాన మొనర్చెను. ఇందలి గోవిందరాజు, పశ్చిమచాళుక్య దండనాయకుడుగను, బిజ్జడును ఆంధ్రచోడసామంతులలో నొక్కరుడుగను, నిర్వచనోత్తరరామాయణమున తెనుంగ బిజ్జనామమున పేర్కొనబడియు నుండిన బిజ్జనచోడమహారాజని చెప్పవచ్చును. ఈ బద్దెన యెవ్వరో తెలియరాదు. పై నుదహరింపబడినవారందరును చాళుక్యవిక్రమాదిత్యుని కాలమునందుండినవారు. ఈ శాసనము వేంగీచాళుక్య, ఆంధ్రచోడవంశములకు చాల ముఖ్యమైనది.

22

౧ దోసపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)
గుండ్లపల్లెపాటుమీది పాడుదేవాలయ స్తంభము మీద.

౨ *

౩ శా. శ. ౧౧౧౨

౪ తెలుఁగు

౫ దోసపాటి రుద్రయ్య హరిహరదేవునికి తనతండ్రి గుండ్రడ్డికి, తనతల్లి కామసానికి పుణ్యము గానిచ్చిన ధర్మమును దెలుపును.

23

౧ నాగులపాడు : (నల్లగొండజిల్లా)

౨ రామరాజు మేడ్రాజు

౩ శా. శ. ౧౪౦౪

౪ తెలుఁగు

౫ గోలకొండరాజ్యమునకు ముందు వెలమవారివద్ద రాజప్రతినిధిగానుండి సూర్యాపేటతాలూకాలోని భాగములను రామరాజు మేడరాజు పాలించినటుల దత్రత్యులు చెప్పుచున్నారు. ధర్మస్థాపకుఁడయిన అక్కనకు మేడరాజునకుగల రాజకీయసంబంధము తెలియుటకవకాశములు లేవు. చాళుక్య ౧౪ వ శాసనములోను, మేడరాజు ప్రసంగము కలదు.

24

౧ ముదిమాణిక్యము : (మెదకుజిల్లా)
భోగేశ్వరస్వామిగుడిలో.

౨ మల్లిశెట్టి

౩ శా. శ. ౧౨౫౮

౪ సంస్కృతము

౫ తటాకనిర్మాణప్రశంస యీ శాసనమునఁగలదు.

SCHEDULE OF INSCRIPTIONS

KAKATIYA INSCRIPTIONS

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
1	Near the Police outpost, **Kazipet** in the Warangal Dist.	Prola	...	Canarese	Registers the gift of Prola son of Beta of Durjaya family.
2	Do. do. do.	Do.	...	Do.	Mentions that Mahamandalesvara Kakatiya Betesa instituted Varuna for the merit of his father Polarasa.
3	Near the idol of Bhairava in a cave at **Inugurti,** in the Warangal Dist.	Do.	...	Telugu	Mentions that Prola instituted Jalandhara Bhairava on a hill at Inugurti.
4.	At **Materu** in the Warangal Dist.	Do.	S. 1043	Do.	Registers the gift of a certain Mallenayaka subordinate of Mahamandalesvara Kakatiya Prola Raja.
5	At **Anumakonda** in the Warangal Dist.	Rudra	S. 1084	Sanskrit and Telugu	This is the famous record edited by Dr. Fleet in Indian Antiquary, vol. XI P. 10 and is the bed-rock of Kakatiya history.
6	At **Karimnagar** in the Karimnagar Dist.	Do.	S. 1092	Telugu	Written in beautiful Telugu verse, this record mentions the many deeds of piety of Gangadhara, a minister of Rudra and one of the palace officials in the time of Prola. It shows that the Buddhist and Jain Cults were prevalent at that time and also gives many topographical details about Anumakonda and its neighbourhood.
7	On a pillar at **Pillalamarri** in the Nalgonda Dist.	Do.	S. 1117	Sanskrit and Telugu	Registers a gift of Recherrula Nami Reddi son of Kama and Kachamba, to the three gods instituted by him after the names of his parents and of himself. He calls himself a subordinate of Rudra who is said to have been ruling in the year of the gift, which is probably the last year of the monarch.

8	At **Kondiparti** in the Warangal Dist.	Ganapati	S. 1113	Sanskrit	Registers the gift of Chaunda Senani of the Malyala family and a general of Ganapati. His pedigree is thus given:— DANNA — SAJJA — * (a general of Kakati Rudra) — Pota. / Chaunda (The donor)
9	On a pillar at **Pillalamarri** in the Nalgonda Dist.	Do.	S. 1124	Sanskrit & Telugu	Registers the gift of Nami Reddi to the various gods at Pillalamarri and enumerates his titles. It also depicts the following geneology of the Recherla family:— BAMMA — MUCCHA — KATA — KAMA = Kachamba. — NAMA = Itama.
10	At **Nagulapadu** in the Nalgonda Dist.	Do.	S. 1124	Telugu	Registers a gift of Nami Reddi.
11	At **Pillalamarri** in the Nalgonda Dist.	Do.	S. 1130	Sanskrit & Telugu	Registers a gift of Eraka Sani wife of Recherla Beti Reddi.
12	At **Annavaram** in the Nalgonda Dist.	Do.	S. 1130	Telugu	Registers the gift of Recherla Kami Reddi son of Itambika.
13	At **Vadapalli** in the Nalgonda Dist.	Do.	S. 1133	Do.	Registers the joint gift of Komare Nayaka Bete Nayaka and Rudra Nayaka for the merit of their father Kata Nayaka and their overlord Ganapati Deva Maharaja.
14	In an old temple at **Somavaram** in the Nalgonda Dt.	Do.	S. 1135	Telugu	Registers a gift for the merit of Recherrula Beti Reddi.

KAKATIYA INSCRIPTIONS—*contd.*

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
15	At **Somavaram** in the Nalgonda Dist.	Ganapati	S. 1156	Telugu	Registers a gift of Resarle Nami Reddi for the merit of his parents and of himself.
16	In an old shrine at **Nagulpadu** in the Nalgonda Dist.	Do.	S. 1156	Do.	Registers the gift of Mandalika Recherla Katreddi, son of Nami Reddi and Itasanamma, for the merit of himself and his parents in the reign of his overlord Ganapatideva.
17	In the ruined fort of **Kondiparti** in the Warangal Dist.	Do.	S. 1162	Sanskrit	Mentions that Kata Chamupati of the Malyala family instituted the gods Prolesvara, Achutesvara and Rudresvara. His pedigree is given in this record.
18	Near a ruined Siva shrine at **Ganapavaram** in the Nalgonda Dist.	Do.	S. 1175	Do.	Mentions a Jagaddeva whose son was Devabhupala and says that after Jagaddeva, Kakati Prola ruled the kingdom. Ganapati, his father Mahadeva and uncle Rudra are also mentioned.
19	At **Nagulapadu** in the Warangal Dist.	Do.	S. 1180	Telugu	Registers the gift of Recherla Kami Reddi son of Itambika and enumerates the titles of this family of Kakatiya feudatories.
20	In a mosque at **Budapur** in Mahaboob Nagar Dist.	Do.	S. 1181	Sanskrit & Telugu	Records the building of two temples by Malyala Gundaya, a general of Ganapati. This record is of very great importance to Kakatiya history, since it clearly and definitely mentions that the Kakatiyas were of the fourth caste.
21	Do.	Do.	S. 1184	Do.	Mentions that Malyala Gundaya built a tank in the name of Ganapati and gave it to brahmins. It also gives the following pedigree of Gundaya's family ;— Danna. | Java. | Gunda. This record further states that Ganapati was associated with the Government of the country even while Rudra was alive.

22	At **Warangal** near Khan Saheb Garden	Ganapati	Sarva-dharin	Telugu	Mentions that the king remitted the taxes collected over several articles of merchandise in favour of God Virabhadresvara. It throws much light on the economic conditions of those times.
23	At **Muppavaram** in the Warangal Dist.	Do.	...	Telugu	Mentions that Malli Reddi, son of Panta Polli Reddi instituted God Ramesvaradeva. This is the earliest evidence of the existence of the Panta family of Reddis
24	At **Mattevada** in the Warangal Dist.	Do.	...	Do.	Mentions some new birudas of the king.
25	At **Somavaram** in the Nalgonda Dist.	Do.	Durmati	Do.	Registers a private gift.
26	Do.	Do.	...	Do.	Registers a private gift for the joint merit of Ganapatideva Maharaja and Recherrula Ruddu Raddi.
27	On a slab at **China Kandukur** in the Warangal Dist.	Do.	Subhakrit	Do.	Registers a private gift.
28	Do.	Do.	Vibhava	Do.	Do.
29	At **Nagulapadu** in the Nalgonda Dist.	Do.	Raktakshi	Do.	Registers the joint gift of Ganapi Reddi and Marreddi for the merit of their parents Kami Reddi and Kamasani and of themselves
30	Do.	Do.	Raktakshi	Telugu	Registers the joint gift of Kamaya, Namaya and Malliaya, for the merit of their parents Katreddi and Para sani; it also mentions the individual gifts of Namaya & Kamaya in the year Kshaya. Evidently Mallaya was dead by this time.
31	At **Pammi** in the Warangal Dist.	Ganam Rudra-Deva-Maha-Rajah	S. 1156	Telugu	Registers a gift of Mahasamanta Viryala Nagasaramma garu on the occasion of the institution of god Prasanna Vallabha by Devanapreggada. This record gives many interesting details about temple administration in those times.
32	In the Narasimha temple at **Burugugadda** in the Nalgonda Dist.	Rudra-Deva-Maha-Rajah	S. 1180	Do.	Registers the gift by a brother of Satramu Bollamaraju, a minister of the queen. The invocatory verse in this inscription indicates the prevalence of Sri Vaishnava faith at this time.

KAKATIYA INSCRIPTIONS *contd.*

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
33	At **Panugal** in the Nalgonda Dist.	Rudra Deva-Maharajah.	...	Telugu	Registers the gift of Tantrapala Mallinayaka. Evidently a record of the time of Rudramba.
34	Do.	Do.	S. 1187	Do.	Registers the gift of Praudha Pratapa Chakravarti Sarangapani Deva to god Chaya Somanatha Deva of Panugal. This chieftain is a subordinate of Ganapati & Rudramba and ruler of Panuganti-Sthala, and an enemy of Devarada Bhupati, Jajjaladeva and Bhoja Raja.
35	At **Panugal** in the Nalgonda Dist.	Pratapa-Rudra	S. 1213	Telugu & Sanskrit	Registers a gift of Sarangapanideva, a feudatory. Useful for the determination of the commencement of the monarch's reign.
36	At **Budapur** in the Mahaboob Nagar Dist.	Rudra-Deva-Maha-rajah	S. 1198	Do.	Mentions that Kuppambika, wife of Malyala Gundaya, a subordinate of the queen, instituted a Linga in honour of her dead husband and made elaborate provision for the worship of the god. She was born in the "Gona" family. The poet Isvara Bhattopadhyaya is said to have composed the inscription.
37	At **Pamapuram** in the Mahaboob Nagar Dist.	Do.	S. 1200	Telugu	Mentions that a certain Videmu Madaya granted the "Sunkamu" of the village of Ponnamuccha to god Ramanatnadeva.
38	Do.	Do.	S. 1200	Do.	Registers a gift of the local taxes (Sunkamu) by a certain Annama Raju.
39	In the Somanadha temple at **Kolanupaka** in the Nalgonda Dist.	Do.	...	Sanskrit	Registers the gift of a certain Poti Nayaka. a servant of the Kakatiyas. This inscription is of paramount importance to Kakatiya history. It gives the geneology from Prola to Rudramba, mentions that the latter was the daughter of Ganapati, and that Virabhadra son of Indusekhara of the Chalukyan family, was her husband.

40	At **Burugugadda** in the Nalgonda Dist.	...	...	Telugu	A private gift. Enumerates the temple staff.
41	Do.	...	...	Do.	Registers the gift of a certain Ammajiyya Ganapaddeva who bore the titles "Sarvalokasraya" and "Vishnu Vardhana Chakravarti".
42	Do.	...	...	Do.	The concluding portion mentions a Mahamandalesvara with the usual Telugu choda titles and calls him "Lord of Konduri Pura".
43	In the Vishnu temple at **Ganapavaram** in the Nalgonda Dist.	Pratapa-Rudra	S. 1214	Telugu	Registers a gift of Gangidevaningaru, a minister of the king. The king is here called "Pratapa Kumara Rudradeva."
44	At **Gajagatlapalli** in the Medak Dist.	...	...	Telugu	A scatterred piece, to be read along with No. 45.
45	At **Manur** in the Medak Dist.	Pratapa-Rudra.	S. 1216	Do.	Registers the joint gift of Videmu Rudradeva and Anumakonda Annuvenka, two subordinates of the king. These persons also figure in the local Records of the Kurnool District, in connection with Pratapa Rudra's economic re-organisation of that region.
46	At **Alampur** in the Raichur Dist.	Do.	S. 1221	Do.	Registers a gift by several settis, professing the cult of Virabhadra.
47	At **Nagulpadu** in the Nalgonda Dist,	Do.	S. 1225	Do.	Registers a gift of the eighteen communities of the locality, for the merit of the king.
48	In the Anjaneya temple at **Tekmal** in the Medak Dist.	Do.	S. 1230	Do.	Registers the gift of Puravari Mahadeva Nayankulu the Mahapradhani of the king.
49	At **Maturu** in the Warangal Dist.	Do.	S. 1232	Do.	An incomplete record.
50	In the Svayambhu temple at **Mella-Cheruvu** in the Nalgonda Dist.	Do.	S. 1233	Do.	Records a gift of several communities of the place.
51	At **Warangal** in the Warangal Dist.	...	...	Sanskrit	Mentions that Prola was born in the Kakatiya family. Incomplete.
52	Do.	...	...	Do.	The earlier part evidently refers to Prola's father and mentions Prola and his son Mahadeva. A certain Upamanyu Muni and a Dhruvesvara Munisvara, a saivite teacher, are also mentioned.

53	[illegible] Hanumakonda [illegible] Warangal Dist.				
54	At [illegible]aturu [illegible] Dist.		[illegible]		[illegible] rest [illegible] m. [illegible] The [illegible] deserves careful [illegible]
55	At Guduru in the Warangal Dist.		...	Do.	[illegible] e [illegible] family:— VANNA ERRA = Kamasani. Mentions that Erra took up the [illegible] Betta and instituted him as [illegible] the [illegible]ravi country. His wife made him the Kakati Vallabha. This inscription brings to light startling facts about the origin of the Kakatiyas and deserves very careful consideration.
5[illegible]	At Dharmasagar in the Warangal Dist.	Rudra Deva	...	Sanskrit and Telugu	A much damaged record registering the gift of a minister of the queen.
57	At Inugurti in the Warangal Dist.	Rudra	...	Sanskrit	Describes the genealogy of the family and registers the charities of Rudra. This record is in the Devanagari script.

CHALUKYAN INSCRIPTIONS

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
1	At **Gangapur** in the Mahaboobnagar Dist.	Jagadekamalla	18 year	Canarese	Registers a private gift.
2	Do.	Do.	8 year	Do.	Registers a private gift.
3	At **Kolanupaka** in the Nalgonda Dist.	Do.	...	Do.	Registers a gift of Maneverggade.
4	Do.	Do.	...	Do.	Mentions the minister Manmaverggade.
5	At **Gangapur** in the Mahaboob Nagar Dist.	Do.	Dhatu	Do.	Registers a gift of some settis.
6	At **Alampur** in the Raichur Dist.	Trailokyamalla	C. V. E. 83	Do.	Registers a private gift.
7	In the Virabhadra temple at **Dakur** in the Medak Dist.	Do.	S. 1013 3rd year	Do.	Registers a gift of Mahamandalesvara Sopermadi.
8	At **Nambulakunta** in the Mahaboob Nagar Dist.	Do.	...	Do.	Mentions that a certain Mallahinidevi daughter of Mahamandalesvara Sankarasadevachoda, a member of the Telugu choda family, made a gift.
9	At **Alampur** in the Raichur Dist.	Do.	...	Do.	Incomplete Mentions Mahamandalesvara Nirugani Chola Maharaja, the king's feudatory and evidently member of a Telugu choda family.
10	Do.	Do.	...	Do.	Incomplete-Mentions Mahamandalesvara Biddna Choda Maharaja, a feudatory evidently of Telugu choda lineage.
11	Do.	Bhuvanaika malla	C. V. E. 88	Do.	Registers a gift of the minister Vadderavula, Dannayaka to god Brahmesvaradeva of Alampura.
12	Do.	Tribhuvana malla	C. V. E. 1	Do.	Registers the gift of a Telugu choda feudatory of the king.

CHALUKYAN INSCRIPTIONS *contd.*

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
13	In the Bhimesvara temple at **Vemulavada** in the Karimnagar Dist.	Tribhuvana malla	C.V.E. (2)	Do.	Registers a gift of Kumara Somesvara. Also mentions a Jagaddeva.
14	At **Alampur** in the Raichur Dist.	Do.	C.V.E. (2)3	Do.	Records a private gift made in the region which was under the rule of Dharanindrarasi pandita.
15	At **Gangapur** in the Mahaboob Nagar Dist.	Do.	C. V. E. 3	Do.	Records a private gift.
16	Do.	Do.	C. V. E. 3	Do.	Records a private gift.
17	In a ruined temple at **Nagunur** in the Karimnagar Dist.	Domme Raju	Pramadi	Telugu	Mentions that Mahamandalesvara Domme Raju, Medâraju and Jagaddevudu won a victory over an army of 80,000. These persons may be identical with the Kakatiya rivals mentioned in the Anumakonda inscription of Rudra.
18	**At Alladurg** in the Medak Dist.	Tribhuvana malla	C. V. E. 8	Canarese	Registers a gift of Ahavamalla permadi.
19	At **Vemulavada** in the Karimnagar Dist.	Do.	Do.	Do.	Registers a gift of Mahamandaleswara Raja-Dityarasa.
20	**At Alampur** in the Raichur Dist.	...	C. V. E. 11	Do.	Registers a gift of Somesvararasibhattaraka.
21	In the Viranarayana temple at **Kolanupaka** in the Nalgonda Dist.	Do.	C. V. E. 13	Do.	Registers the gift of a Telugu Choda subordinate of the king, ruling at Kandur.
22	**At Gangapur** in the Mahaboob Nagar Dist.	Do.	C. V. E. 16	Do.	Records the gift of Sakalapravesabhattaraka the king's preceptor, to Adityabhattopadhyaya an eminent astrologer, for the merit of the king.
23	At **Kolanupaka** in the Nalgonda Dist.	...	C. V. E. 22	Do.	Name of Donor lost.

24	At **Gangapur** in the Mahaboob Nagar Dist.	Tribhuvana malla	C. V. E. 23	Canarese	Records the gift of a W. Chalukyan general.
25	At **Alampur** in the Raichur Dist.	Do.	C. V. E. 26	Do.	Registers a gift of the queen Mannadevi
26	Do.	Do.	C. V. E. 26	Do.	Registers a gift of Mahamandalesvara Mallamaharaja.
27	At **Gangapur** in the Mahaboob Nagar Dist.	...	C. V. E. 28	Do.	Records a gift by the inhabitants of the place to god Halesveradeva.
28	At **Pudur** in the Mahaboob Nagar Dist.	Tribhuvana malla	C. V. E. 29	Do.	Registers the gift of Pudura Hallakarasa to his Jain teacher Kanaka sena bhattaraka of the Pallava Jinalya.
29	At **Kolanupaka** in the Nalgonda Dist.	Do.	C. V. E. 30	Do.	Registers a gift of the generals Banasurverggade and Anantapalayya.
30	At **Alampur** in the Raichur Dist.	Do.	C. V. E. 39	Do.	Registers a gift of Mahamandalesvera Mallarasa who is called "Lord of Kodur".
31	Do.	Do.	C. V. E. 39	Do.	Records a gift by one of the Queens.
32	At **Gangapur** in the Mahaboob Nagar Dist.	Do.	C. V. E. 41	Do.	Registers a joint gift by Somaladevi, Bhimarasa & Gangadevi of Kodur.
33	At **Nekkonda** in the Mahaboob Nagar Dist.	Do.	C. V. E. 46	Do.	Registers a gift of Kumara Tailpadeva ruler of Kodur, his wife Lakshmadevi & prince Permadi. Taila's titles "Ripukula-Ravi" and "Rudra-Vidravana" indicate his hostility with Kakati Rudra, mentioned in the Anumakonda record.
34	At **Budapur** in the Mahaboob Nagar Dist.	Do.	Do.	Do.	Do.
35	At **Gudur** in the Warangal Dist.	Do.	C. V. E. 47	Do.	Mentions that while Kumara Somesvara was ruling, a gift was made by him at the request of the minister Maneverggade and Dandanayaka Sahipayya. Somesvara's titles are noteworthy.
36	At **Kolanupaka** in the Nalgonda Dist.	...	C. V. E. 50	Do.	Registers the gift of Maneverggade while Kumara Somesvara was ruling at his capital Kottipaka.
37	At **Panagal** in the Nalgonda Dist.	Tribhuvana malla	...	Sanskrit	Mentions that a certain Vaidyanatha brother of Bhima, got some territory from Tailapadeva son of the Emperor.

CHALUKYAN INSCRIPTIONS *concld.*

No.	Place	King	Date	Language	Remarks
38	At **Burugugadda** in the Nalgonda Dist.	Tribhuvana malla	...	Canarese	Mentions Kumara Somesvara, the minister Banasu Veryggade and Dandanayaka Anantapalayya.
39	At **Tadikonda** in the Mahaboob Nagar Dist.	Bhulokamalla	3 year	Do.	Registers a private gift.
40	At **Gangapur** in the Mahaboob Nagar Dist.	Do.	8 year	Do.	Mentions that a general of Tailapadeva remmitted the taxes "Vadderavula" and "Herjunka" in favour of god Somanathadeva.
41	At **Korapolu** in the Nalgonda Dist.	Ahavamalla	S. 99	Do.	Registers a gift by Lakshmibarasi and Sopermadi to god Bilesvaradeva.
42	At **Kolanupaka** in the Nalgonda Dist.	Tribhuvana malla	C. V. E. 29	Sanskrit	Mentions a gift of Somala Dandanayaka and Sopermadi. This record is of much importance for W. Chalukyan history and makes mention of the Guzerat branch of the chalukyas also.

MISCELLANEOUS INSCRIPTIONS.

No.	Place	Donor	Date	Language	Remarks
1	On the eastern gateway in the stone wall, **Warangal** fort.	Racchideva Kumara Maha Patra.	Pramadi	Telugu	Mentions that this chieftain who was the son of Kapilendra Gajapati, captured the fort of Warangal.
2	In the Telugu library at **Nelakondapalli** in the Warangal Dist.	Mahamandalesvara Kanduri Rudrayana Choda.	S. 1047	Do.	Registers a private gift. Evidently this chieftain belonged to the Kandur branch of the Telugu Cholas.
3	Do.	Krishnaraya of Vijayanagara.	S. 1473	Do.	Registers the gift of Rayasam Kondamarasamgaru, the King's Viceroy over the Pedakondapalli province.
4	At **Nagulapadu** in the Nalgonda Dist.	Yelesukhan.	S. 1467	Do.	Registers the gift of some Reddis.
5	At **Panagal** in the Nalgonda Dist.	...	...	Sanskrit	Mentions Mailambika and Tanda kshitisa, son of Bhima Raju.
6	At **Jetcherla** in the Mahboob Nagar Dist.	Kanduri Odayana Deva Choda.	S. 1084	Telugu	Registers the gift of "Sthalamu Sunkamu" of Gangapur to god Somanatha by Melvatte Dandanayaka, Yerra Siddha and Nalla Siddha the customs officers of the chieftain, who evidently belonged to the Kandur branch of the Telugu chodas. Makes mention of coins called "Gokarnasinga."
7	At **Alugadapa** in the Nalgonda Dist.	Errama Nayaningaru.	S. 1128	Do.	Mentions that he was the co-son-in-law of Gundapa Nayaningaru who had the titles "Suryodaya rajya samuddharana" and "Vadluri pura vara dhisvara".
8	At **Gangapur** in the Mahboob Nagar Dist.	Venna Mahipati.	...	Sanskrit	Mentions that he belonged to the fourth caste This record may be useful for the history of Padmanayakas.

MISCELLANEOUS INSCRIPTIONS—*contd.*

No.	Place	Donor	Date	Language	Remarks
9	At **Ramannapeta** in the Warangal Dist.	Malreddi	S. 1135	Telugu	Mentions that this chieftain instituted God Visvesvara at Matur for the merit of his father Muppa Reddi.
10	At **Garla** in the Warangal Dist.	Boppa-Raya.	S. 1209	Sanskrit	It gives the following pedigree :— Beta (of the Recherla family in the fourth caste.) Boppa Gana nadha Boppa (the Donor)
11	At **Pillalamarri** in the Nalgonda Dist.	Kapaya-nayanim-garu.	Hevilambi	Telugu	Mentions that his subordinate Erapautu-Lenka who was ruling at Pillalmarri. re-instituted God Erakesvara who was broken by the Sultan. for the merit of his overlord and of his own parents.
12	At **Koravi** in the Warangal Dist.	Chalukya Bhima.	...	Telugu	Mentions a Kusumayudha of Ranamardanvaya and the Koravi country. This is very important for the history of the Eastern chalukyas.
13	At **Gudur in the** Warangal Dist.	Malla.	...	Canarese	Gives the following pedigree of a Viryala family— Sura Beta = Bejjama Malla
14	At **Inugurti** in the Warangal Dist.	[illegible]	...	Sanskrit	Mentions Viryala Bayyambika.